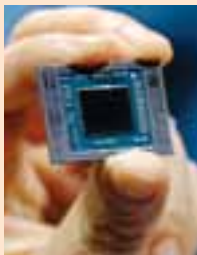

ΣΤΑ ΥΨΗ ΤΟ BITCOIN

Νέα εποχή για τα κρυπτονομίσματα

Νέα εποχή αρχίζει για τη βιομηχανία των κρυπτογραφημένων αζίων που έρχονται όλο και περισσότερο στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος, ύστερα από ένα χρόνο αλματώδους ανόδου των κρυπτονομισμάτων, κυρίως του bitcoin. Η εκτίναξη της τιμής του bitcoin αντανάκλα το εντεινόμενο ενδιαφέρον των επενδυτών και την αυξανόμενη δραστηριότητα στον κλάδο. **Σελ. 10**

ΔΥΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ

Επισπεύδουν παραγωγή επεξεργαστών

Οι δυτικές οικονομίες μεθοδεύουν απεξάρτηση από τις ασιατικές οικονομίες και την Κίνα. Ο Αμερικανός πρόεδρος σχεδιάζει να δώσει ώθηση στην παραγωγή επεξεργαστών από αμερικανικές βιομηχανίες εντός των ΗΠΑ. Εξάλλου, η Βρετανία προσανατολίζεται σε μικρότερες βιομηχανίες για υλικό και τεχνολογία τηλεπικοινωνιών μετά τον αποκλεισμό της Huawei. **Σελ. 11**

ΝΕΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Η Citigroup αποχωρεί από 13 αγορές

Η Citigroup σχεδιάζει να διακόψει τις δραστηριότητές της στη λιανική τραπεζική σε 13 επιμέρους αγορές της, όπως είναι η Ευρώπη, η νοτιοανατολική Ασία, η Μέση Ανατολή και η Αφρική, παρέχοντας αντ' αυτών επιλεγμένες υπηρεσίες από τέσσερα συγκεκριμένα κέντρα της στη Σιγκαπούρη, στο Χονγκ Κονγκ, στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και στο Λονδίνο. **Σελ. 12**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Οι Ρώσοι δεν έφεραν άνοιξη στον τουρισμό

Γύρω στις 100 χιλιάδες θέσεις για τον Μάιο «έκαναν φτερά» λόγω της επιδημιολογικής εικόνας της Κύπρου

Αρνητικά μηνύματα για τον τουρισμό στέλνει η επιδημιολογική εικόνα της Κύπρου, καθώς δεκάδες χιλιάδες ξένοι οι οποίοι επρόκειτο να ταξιδέψουν στη χώρα μας προχώρησαν σε ακυρώσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα οι τουρίστες

από τη Ρωσία. Μέχρι σήμερα έφθασαν περίπου 6,5 χιλιάδες. Ωστόσο πηγές της «Κ» αναφέρουν ότι μέσα σε λίγες ώρες ακυρώθηκαν 100 χιλιάδες αεροπορικές θέσεις από Ρωσία για τον μήνα Μάιο, ενώ οι εταιρείες δεν προχωρούν σε ναυ-

λωμένες πτήσεις. Παρά τις ακυρώσεις των προηγούμενων ωρών από τη ρωσική αγορά, σύμφωνα πάντα με τον μέχρι στιγμής προγραμματισμό, τον ερχόμενο μήνα αναμένεται να φτάσουν στην Κύπρο περίπου 100 χιλιάδες Ρώσοι τουρίστες.

Οι προτιμήσεις τους κατανέμονται ανάμεσα σε ακριβά και φθηνά ξενοδοχεία κυρίως σε Λεμεσό και Πάφο. Πιο αυστηρά μέτρα ζητούν επιτακτικά παράγοντες της τουριστικής βιομηχανίας ώστε να ατυσιστραφούν τα δεδομένα στον τουρισμό.

Σε διαφορετική περίπτωση, οι ελπίδες για καλύτερες επιδόσεις για το 2021, θα εξανεμιστούν. Γύρω στους 18 χιλιάδες τουρίστες θα έρθουν από Ισραήλ τον Μάιο, μεγάλη αβεβαιότητα για την βρετανική αγορά. **Σελ. 5**

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΡΙΜΗΝΟ

Ανάπτυξη - ρεκόρ κατέγραψε η Κίνα

Ανάπτυξη-ρεκόρ σημείωσε η κινεζική οικονομία το πρώτο τρίμηνο του 2021, καταγράφοντας άνοδο της τάξεως του 18,3% σε σύγκριση με το α-ντίστοιχο διάστημα τη χρονιά που προηγήθηκε. Η οικονομία της Κίνας αναπτύχθηκε με τον ταχύτερο ρυθμό από το 1992, καθώς η ανάκαμψή της μετά το πλήγμα που υπέστη από την επέλαση του ιού επιταχύνεται. **Σελ. 9**

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Ετοιμες για δάνεια με κρατικές εγγυήσεις

Οι τράπεζες είναι έτοιμες να παραχωρήσουν ρευστότητα στην αγορά. Όπως επισημαίνεται, έχουν επικοινωνήσει ήδη με τους ενδιαφερόμενους πελάτες που θα ήθελαν να λάβουν δάνειο μέσω κρατικής εγγύησης. Την ίδια ώρα, έχουν προχωρήσει ήδη σε «υποθέσεις εργασίας» αναφορικά με το αν είναι επιλέξιμοι και αν μπορούν να αποπληρώσουν τα δάνεια που θα λάβουν. **Σελ. 6**

ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ

Σε 2 με 3 χρόνια θα ανακάμψει ο τουρισμός

Η κρίση που επέφερε στον τουρισμό η πανδημία δεν επιτρέπει προβλέψεις για ανάκαμψη των ταξιδιών στο επίπεδο του 2019 σε διάστημα μικρότερο των 2 έως 3 ετών. Αυτός είναι ο χρόνος που θεωρούν στελέχη του κλάδου πως θα χρειαστεί το ταξίδι αναψυχής ώστε να επιστρέψει στα αυξημένα επίπεδα ζήτησης, τόσο για την Ελλάδα όσο και διεθνώς. **Σελ. 15**

5 291296 000378

Μεγάλες προσδοκίες, μηδενικές πωλήσεις

Η πολλά υποσχόμενη κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία China Evergrande New Energy Vehicle Group (China Evergrande NEV) μπορεί να παρουσίασε στο σαλόνι αυτοκινήτου της Σαγκάης εννέα μοντέλα, αλλά μέχρι στιγμής δεν έχει κατορθώσει να πουλήσει ούτε ένα μαζί με το εμπορικό της σήμα. Η αγοράία αξία της αποτιμάται στα 87 δισ.δολάρια. Για «φούσκα» κάνει λόγο ο Ελον Μασκ της Tesla. **Σελ. 8**

Κίνητρα για συγχωνεύσεις εταιρειών

Σχέδια του οικονομικού επιτελείου Ελλάδας για φθινό κρήμα

Φορολογικά και χρηματοδοτικά κίνητρα για τη συγχώνευση μικρών επιχειρήσεων σχεδιάζει η ελληνική κυβέρνηση ενόψει της ενεργοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης, που θα δώσει φθινό κρήμα για επενδύσεις. Το ζητούμενο είναι να αποκτήσουν

δυνατότητα αξιοποίησης αυτών των πόρων πολύ περισσότερες επιχειρήσεις, αλλά και να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητά τους. Η Ελλάδα διαθέτει μόλις 331 επιχειρήσεις που απασχολούν πάνω από 250 άτομα, ενώ το 97,4% απασχολεί έως 9 άτομα. **Σελ. 16**

Οι ΜΕΘ θα καθορίσουν τις αποφάσεις

Το σύστημα δέχεται συνεχή πίεση - Η πορεία των εμβολιασμών

Πολλά είναι τα σενάρια τα οποία εξετάζονται για τις μέρες του Πάσχα αναφορικά με την πανδημία. Οριστικές αποφάσεις της ευρωπαϊκής διοργάνωσης σε έναν αγώνα εξασφάλισης θέσης στους «κρυσοφόρους» ποδοσφαιρικούς ομίλους. Μέχρι στιγμής η απόφαση δεν φαίνεται να κερδίζει έδαφος μεταξύ των οπαδών αφού στις πρώτες δημοσκοπήσεις που διενεργήθηκαν στη Βρετανία, οι αρνητικές γνώμες ήταν λίγο κάτω του 80%. Οι επιφυλάξεις έχουν να κάνουν με την απουσία δημοκρατικότητας και ίσων ευκαιριών, χαρακτηριστικά που θα έπρεπε να βρίσκονται στην καρδιά του ποδοσφαίρου και έχουν συνεισφέρει στο παρελθόν τα μέγιστα στη δημοτικότητα και πλατιά αποδοχή του. Σύμ-

ακόμα θα μπορεί να ανταποκρίνεται. Πληθαίνουν οι φωνές για λήψη αυστηρότερων μέτρων. Αγώνας δρόμου του Υπ. Υγείας να καλύψει το πλάνο εμβολιασμού, που έχει τεθεί μέχρι το πρώτο δεκαήμερο Μαΐου. Ωστόσο, ο δείκτης εμβολιασμού παραμένει χαμηλός. **Σελ. 4**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ποδοσφαιρικός καπιταλισμός

«Αμερικανική εισβολή», «πραξικόπημα των ελίτ» και «ανελέπη απληστία» είναι μερικές από τις εκφράσεις που κατακλύζουν τα διεθνή ΜΜΕ ως αποτέλεσμα της πρόθεσης 12 μεγάλων ευρωπαϊκών συλλόγων να αποκηρύξουν από τους θεσμούς της UEFA και να δημιουργήσουν τη δική τους ευρωλίγκα. Η είδηση, αν και αναμενόμενη, έπεσε ως κεραυνός εν αιθρία στο πανδημικό σκηνικό προκαλώντας αίσθηση και τοποθετώντας έστω και για λίγο τα θέματα των εμβολίων και της υγιεινομικής εικόνας στο περιθώριο της ευρωπαϊκής συζήτησης. Στη συζήτηση αυτή δεν απουσιάζουν ούτε μερικοί από τους κορυφαίους Ευρωπαίους ηγέτες, όπως είναι οι Εμανουέλ Μακρόν, Μάριο Ντράγκι και Μπόρις Τζόνσον, οι οποίοι έσπευσαν να καταδικάσουν τις

αποφάσεις των εκπροσώπων της ελίτ του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου και να υπερασπιστούν τις μάζες των οπαδών που βλέπουν να δημιουργείται κάτι νέο που δεν τους περιλαμβάνει. Η είδηση μετά τον πρώτο θυμό, προκάλεσε και μια έντονη συζήτηση αναφορικά με το κατά πόσον υπάρχουν νόμιμοι τρόποι στη διάθεση των κρατών-μελών ακόμα και της Κομισιόν για να σταματήσουν την υλοποίηση της απόφασης. Προς το παρόν, οι δηλώσεις περιορίστηκαν στην παροχή στήριξης προς την UEFA για όλες τις ενέργειες που προτίθεται να αναλάβει προκειμένου να υπερασπιστεί τις «αρχές και αξίες τους ποδοσφαίρου». Η κριτική, όμως, δεν αφήνει ούτε την ομοσπονδία στο απυρόβλητο, η οποία κατηγορείται ότι προκάλεσε αυτήν την

εξέλιξη φροντίζοντας τα προηγούμενα χρόνια να ικανοποιήσει τις παράλογες κατά πολλούς απαιτήσεις των μεγάλων ευρωπαϊκών συλλόγων και να μετατρέψει τις ευρωπαϊκές διοργανώσεις σε έναν αγώνα εξασφάλισης θέσης στους «κρυσοφόρους» ποδοσφαιρικούς ομίλους. Μέχρι στιγμής η απόφαση δεν φαίνεται να κερδίζει έδαφος μεταξύ των οπαδών αφού στις πρώτες δημοσκοπήσεις που διενεργήθηκαν στη Βρετανία, οι αρνητικές γνώμες ήταν λίγο κάτω του 80%. Οι επιφυλάξεις έχουν να κάνουν με την απουσία δημοκρατικότητας και ίσων ευκαιριών, χαρακτηριστικά που θα έπρεπε να βρίσκονται στην καρδιά του ποδοσφαίρου και έχουν συνεισφέρει στο παρελθόν τα μέγιστα στη δημοτικότητα και πλατιά αποδοχή του. Σύμ-

φωνα με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, πρόθεση των 12 μεγάλων είναι να δημιουργήσουν έναν νέο θεσμό όπου αυτές οι ομάδες μαζί με άλλες τρεις που σύντομα θα προστεθούν δεν θα χρειάζονται να περνάνε από τη δοκιμασία της πρόκρισης αλλά θα είναι μόνιμα παρούσες ως ιδρυτικά μέλη. Σύμφωνα με τους εμπνευστές της ιδέας, αυτή είναι η νομοτελειακή εξέλιξη της πανδημίας, η οποία έχει μεταβάλει τα δεδομένα των ποδοσφαιρικών συλλόγων που έχουν συσσωρεύσει σημαντικές ζημιές που θα πρέπει να ανακτηθούν. Σύμφωνα με πληροφορίες, η νέα διοργάνωση που βρίσκεται στα σκαριά έχει ήδη σπληνική οικονομικά από την αμερικανική επενδυτική τράπεζα JP Morgan με το ποσό των \$3,5 δισ. Η είδηση συνοδεύεται, βεβαίως, και από

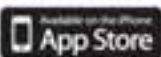
το γεγονός ότι τρεις μεγάλοι αγγλικόι σύλλογοι βρίσκονται στην ιδιοκτησία αμερικανικών ταμείων επιχειρηματικού κεφαλαίου (venture capital funds). Λόγω αυτού του γεγονότος, η κίνηση θεωρείται καλά μελετημένη και στρατηγικά σχεδιασμένη έτσι ώστε να αλλάξει το άθλημα, αυτούς που το παρακολουθούν και τα μέσα από όπου το παρακολουθούν. Η σφοδρή αντίδραση των Άγγλων πολιτικών για άνευ όρων απόρριψη του σχεδίου περιελάμβανε, μεταξύ άλλων, και δηλώσεις που υπενθύμιζαν στους επενδυτές και ταμειάρχες ιδιοκτήτες ότι δεν είναι τίποτα περισσότερο από προσωρινοί διαχειριστές των ομάδων. Η μάχη μόλις ξεκίνησε και είναι μια ακόμα κλασική αναμέτρηση μεταξύ κεντρικής ρύθμισης και φιλελεύθερης βούλησης.

Πρόγραμμα Επιβράβευσης Καρτών

Έχεις κάρτα της
Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις άμεση επιστροφή
χρημάτων!

Κατέβασε το Mple Rewards app τώρα!

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΤΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

Γράφει ο **ΘΩΜΑΣ Ο ΜΠΕΜΠΑΣ**

Του Κώτσιου ήταν πάντα το όνειρό του να σερβίρει τον Ντε Νίρο στην Κύπρο. Είς μάνην...

Οι Charlies Angels και ο σινεκριτικός

Η κυρία Ντίνα σήκωσε το φεμινιστικό λάβαρό της μετά τη συζήτηση στα τραπέζικα δρώμενα που προκάλεσε η στήλη της προηγούμενης βδομάδας. «Είπαμε ο Πανίκκος κερδίζει τις εντυπώσεις, αλλά την Τράπεζα Κύπρου, την διοικούν γυναίκες», φώναξε στη σάλα σηκώνοντας το χέρι και το δάκτυλό της, λες και δεν μιλούσε στην Μπέμπα, αλλά στην Πνύκα. Η επιτυχία του ομιλόγλου της T/K πιστώνεται εν μέρει στους «Charlie's Angels» της τράπεζας, Λειβαδιώτου, Κυριακίδου, Παύλου. Πρόσθεσε σε αυτές και την πανταχού παρούσα Άννα Σοφρώνιου και θα καταλάβεις πως οι γυναίκες φορούν τα παντελόνια εκεί. «Ψάχναμε για κύριους άντρες τραπέζιτες και μας προέκυψαν γυναίκες μαστόριοις», ολοκλήρωσε το φεμινιστικό κρεσέντο ο κυρ Νίκος, ο γοντεντικός παρολίγο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Την ίδια ώρα, απέναντι από το γραφείο της Άννας Σοφρώνιου στο κτήριο της πρώην Λαϊκής, ο νέος Γερμανός CEO της Ελληνικής Τράπεζας τους βγάδι το λάδι ζητώντας όλο και περισσότερες εκθέσεις και αναλύσεις όσον αφορά τη λειτουργία της. «Κανονικό γερμανικό νούμερο βγάζουν προπαθατώντας να ικανοποιήσουν την διψα του νέου διοικητή για data», πρόσθεσε ο άντρας της κυρίας Ντίνας, ο πρώην μεγαλοτραπέζιτης. «Αυτός ήταν CFO, άρα τύπος του excel, άρα δεν θα ζήσουμε τις στιγμές Χούρινγκαν ξανά», μονολόγησε η κυρία Ντίνα, «ο Τζων-Πάτρικ ζητούσε από το Prallina στην Στασιγκράτους Chateau Margeaux vintage 2003... περασμένα μεγάλα», συνέχισε να μονολογεί η κυρία Ντίνα. «Οι Charlie's Angels, αρκούνται με ένα ροζέ Chateau Miraval των Pitt-Jolie», συμπλήρωσε ο γαλαντόμος και γνωρίζων από γυναικείο business life style κυρ Νίκος. Ας είναι, τουλάχιστον βοηθούν και τον Βάσο Ηλιάδη που

εισάγει το νέκταρ του έρωτα της Angie. «Χάσαμε τον Ντε Νίρο», φώναξε ο Κώτσιος ο μάγειράς μας από την κουζίνα. «Θα ερχόταν για τα γυρίσματα της ταινίας του Λογοθέτη στην Κύπρο και διαβάζοντας την σινεκριτική του Γενικού Ελεγκτή για το Γιου Jitsu, ακύρωσε την συμμετοχή του», φώναξε με δραματικό τόνο ο Κώτσιος. Του Κώτσιου ήταν όνειρό του να μαγειρέψει για τον Ντε Νίρο, μάλιστα οι της παραγωγής τον είχαν βάλει και υπέγραψε συμβόλαιο εμπιστευτικότητας, μέχρι που τα χάλασε ο σινε-κριτικός Οδυσσέας Μιχαηλίδης, ο οποίος χαρακτήρισε σε έκθεσή του τις ταινίες του Λογοθέτη ως «χαμηλής ποιότητας». Επειδή η συζήτηση επεκτάθηκε στην τέχνη, ενεπλάκη και η κυρία Μαρίνα, η γκαλερίστρια της Λευκωσίας. «Άκουσα πως η νέα ταινία Man of War του Λογοθέτη θα στοιχίσει 37 εκατομμύρια και θα ξόδευε τα 12 στην Κύπρο», συμπλήρωσε η κυρία Μαρίνα, αναλύοντας το φαινόμενο Β-movies, ως ειδήμων της τέχνης και επιχειρηματολογώντας πως η Μάλτα από C-movies ξεκίνησε για να πάει μετά από χρόνια το Gladiator να γυριστεί εκεί. «Άσε που τα Β-movies έχουν το καλύτερο margin», συνέχισε την ανάλυσή της μιας και τα Β-movies με μπατζέτ μέχρι το ευτελές ποσό των... 50 εκατομμυρίων, μπορούν συχνά να έχουν έσοδα 300... Το Γιου Jitsu, που τόσο χλεύασαν οι υψηλής αισθητικής κύπριοι δημοσιογράφοι, αν το ψάξετε στα ειδικά ΜΜΕ της βιομηχανίας του σινεμά, θα βρείτε πως με μπατζέτ 24 εκατομμύρια, έχει ήδη εισπράξεις από το streaming, 40 εκατ.» Ένα ωωω, αφέθηκε να βγει από τα στόματα των παρευρισκομένων, οι οποίοι παρακολουθούσαν το αβυσσολόγο ντεκολέ της γκαλερίστριας κυρίας Μαρίας να πέφτει, καθώς ανέπτυσσε τις γνώσεις της περί Χόλιγουντ.

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Γράφει ο **ΘΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Ο Αναστασιάδης, ο Τσαβούσογλου και οι κρυφές πχογραφήσεις

Στον ήχο ο Νίκος Αναστασιάδης

Για πχογραφημένες συνομιλίες με τον Τσαβούσογλου μίλησε τη Δευτέρα στον Άλφρα ο Αναστασιάδης, κάτι που προκάλεσε έκπληξη σε όσους το άκουσαν. Όπως είπε στη συνέντευξή του προς τον Γιώργο Κασκάνη, τόσο ο Τσαβούσογλου όσο και ο ίδιος φαίνεται να είχαν πχογραφήσει τη συνομιλία που είχαν στη Νέα Υόρκη κατά την οποία, όπως ο Τσαβούσογλου υποστήριξε, ο Αναστασιάδης του μίλησε υπέρ της λύσης δύο κρατών. Ο Αναστασιάδης λέει τώρα πως τα κείμενα της απομαγνητοφώνησης που και ο Τσαβούσογλου και ο ίδιος απέστειλαν στα Ηνωμένα Έθνη συμπίπτουν και φέρεται ο Αναστασιάδης να του λέει ότι «ουδέποτε η δική μας πλευρά απεδέχθη τα δύο ξεχωριστά κράτη παρά τα όσα λέει ο κ. Τσαβούσογλου». Όπως μάλιστα ανέφερε: «Του επεσήμανα ότι τα δύο κράτη είναι αδύνατο να γίνουν αποδεκτά είτε από την διεθνή κοινότητα είτε από την ΕΕ. Και είναι και στο δικό του κείμενο το ίδιο, το οποίο κατέχουμε και στο δικό μας κείμενο». Εάν όσα αποκάλυψε ο Αναστασιάδης ισχύουν, καταρρίπτεται το επικήριμα του Τσαβούσογλου, του ΑΚΕΛ και του Ακιντζί ότι ο Αναστασιάδης μιλούσε για λύση δύο κρατών. Κάτι που ο ίδιος ποτέ δεν παραδέχθηκε.

Ωστόσο, εμένα άλλο μου έκανε τεράστια εντύπωση. Φαντάζομαι και εσάς; Πώς σκέφτηκαν και οι δύο να πχογραφήσουν μυστικά τη συνομιλία τους; Και γιατί το έπραξαν αυτό; Από τις αναφορές του Αναστασιάδη φαίνεται πως και οι δύο πλευρές πχογραφούσαν αλλήλους κρυφά. Γιατί άραγε; Απορίας άξιο είναι και το πώς κατέληξε στα χέρια του Αναστασιάδη το κείμενό της απομαγνητοφώνησης που έστειλε ο Τσαβούσογλου στα Ηνωμένα Έθνη... Πάντως, ο Αναστασιάδης λέει πως δεν έχει καμία αντίρρηση εάν ο Τσαβούσογλου θελήσει να δώσει στη δημοσιότητα τη συνομιλία τους, αλλά ολόκληρη...

Τους τάραξε η γνυμάτευση

Ενώ οι **Κυνηγοί** φαίνονται πια διατεθειμένοι να κυνηγήσουν την Θεολόγου μέχρι τα δικαστήρια, μετά την διάλυση του πολιτικού τους αρραβώνα και όλα σκεδόν τα υπόλοιπα κόμματα επηρεάζονται σε με-

-Αν θέλεις την άλλη φορά κάνουμε και καράoke.

γάλο βαθμό από την γνυμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα για το πως θα γραφτούν τα ονόματά τους στο ψηφοδέλτιο. Στο ΑΚΕΛ, όπως μου είπε η κυρία Γιαννούλλα, η οποία ως γνωστό ακούει όλα όσα ψιθυρίζονται στους διαδρόμους του κόμματος και ακόμα περισσότερα, το φυσάνε και δεν κρύωνει γιατί δεν μπορούν να αποχωριστούν το «Αριστερά-Νέες Δυνάμεις» από το όνομά τους, ύστερα από τρεις δεκαετίες. Μου αποκάλυψε μάλιστα πως υπήρξε μήνυμα στον Αναστασιάδη από τον Τσαβούσογλου, όπως παλιά στο ψηφοδέλτιο. Η κυρία Γιαννούλλα μου αποκάλυψε ακόμα ότι πρωτοκλασάτα

στελέχη του κόμματος επισημαίνουν πως εάν η Βουλή προχωρήσει στην τροποποίηση του νόμου όπως εισηγείται η κυβέρνηση θα στρέψει ξανά τα μικρά κόμματα προς το ΑΚΕΛ. Τα υπόλοιπα κόμματα που επηρεάζονται από τη γνυμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα για τις κομματικές επωνυμίες είναι η ΕΔΕΚ με τη Συμμαχία Πολιτών, το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και η Αλληλεγγύη - Κίνημα Ελλήνων. Ο ΔΗΣΥ, το ΔΗΚΟ και το ΕΛΑΜ δεν επηρεάζονται αφού στο ψηφοδέλτιο θα χρησιμοποιήσουν ακριβώς το ίδιο όνομα με το οποίο είναι γραμμένα στο μπτρώ κομμάτων. Οι αντιδράσεις που έχουν σημειωθεί από όλα τα κόμματα είναι έντονες και φανερές και μπ. Ίσως μόνο η ΕΔΕΚ να αποφασίσει σιωπηλά να υιοθετήσει χωρίς μεγάλη φασαρία την γνυμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα επειδή τη συμφέρει και ίσως επειδή δεν φαίνεται η Συμμαχία Πολιτών να έχει πολύ ακόμα μέλλον. Φαίνεται πά-

ντως πως όλοι οι υποψήφιοι αποδέχονται όπως εμφανιστούν στα ψηφοδέλτια κάτω από το όνομα της ΕΔΕΚ χωρίς την προσθήκη της Συμμαχίας Πολιτών, εάν αυτό δεν καταστεί δυνατόν. Το δε Κίνημα Ενωμένων Κυπρίων Κυνηγών (ΚΕΚΚ), μετά την εσπευσμένη διάλυση του αρραβώνα από την Άννα Θεολόγου, ανακοίνωσε χθες ότι επικυλάσσει όλα τα νόμιμα δικαιώματά του για τις οποίες εδοήποτε «παράπλευρες απώλειες», σημειώνοντας ότι έχουν δοπονηθεί τεράστια ποσά από μέρους τους για να γίνει κατορθωτή η συνεργασία που η Θεολόγου διέλυσε χωρίς να έχει το θάρρος να τους το πει απευθείας και οι ίδιοι το πληροφορήθηκαν από τον Τύπο....

ΚΟΥΙΖ: Ποιος ή ποια ή ποιοι διαμαρτύρονται που δεν θα συμμετέχουν στην αντιπροσωπεία που θα συνοδεύσει τον Αναστασιάδη στη Γενεύη για την πενταμερή;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Συνέντευξη στον **ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Το αποτέλεσμα μιας άρρωστης εποχής

Η Φανή Πέτσα υποδύεται την Ελληνίδα ηθοποιό Ελένη Παπαδάκη (1908-1944) στην παράσταση «Για την Ελένη» Μάνου Καρατζογιάννη, σε σκηνοθεσία Άγι Παϊκού, με συμπρωταγωνιστή τον Στέλιο Στυλιανού, και πχογραφημένα αποσπάσματα από τον Νίκο Χαράλαμπος, στον Πολυχώρο Εστία στη Λευκωσία. Η Ελένη Παπαδάκη δολοφονήθηκε τον Δεκέμβριο του 1944, από μέλη του ΕΑΜ, θεωρώντας ότι είχε λειτουργήσει αντεθνικά κατά τη διάρκεια της Κατοχής στην Αθήνα. Η Φανή Πέτσα λέει στην «Κ» ότι η Ελένη Παπαδάκη συμβολίζει το «άλλο», το διαφορετικό, το εκλεκτό που εξαιτίας της μοναδικότητας του πρέπει να αποστασιοποιηθεί, να αποσιωπηθεί, να εκτελεστεί ώστε το υπόλοιπο σύνολο να μη διαταραχθεί.

–Ποια ήταν η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετώπιζες όταν συνάντησες την Ελένη Παπαδάκη;

–Η μεγαλύτερη πρόκληση ήταν να ερμηνεύσω ένα πρόσωπο υπαρκτό και δη μία από τις σπουδαιότερες Ελληνίδες ηθοποιούς, όπως έλεγε ο σπουδαίος δασκαλός μου Μάριος Πλωρίτης. Όταν καλείσαι να ερμηνεύσεις έναν φανταστικό χαρακτήρα μπορείς, σεβόμενος πάντα τις κατευθυντήριες γραμμές του κειμένου, να προσθέσεις δικές σου υποκριτικές πινελιές. Όταν όμως καλείσαι να ενσαρκώσεις ένα υπαρκτό πρόσωπο οφείλεις να το μελετήσεις διεξοδικά και είναι τεράστια η ευθύνη που κουβαλάς. Στη συγκεκριμένη περίπτωση της Ελένης Παπαδάκη το οπτικό ακουστικό υλικό ήταν ελάχιστο και για μήνες άκουγα δύο συγκεκριμένα ηχητικά ντοκουμέντα, γιατί ήθελα να μελετήσω τη χροιά της φωνής της ιδιαίτερα στις αρχαίες τραγωδίες. Επίσης μελέτησα αρκετές φωτογραφίες της για να δω τη στάση του σώματός της. Ακολούθως διάβασα όσα περισσότερα βιβλία μπορούσα για τη ζωή της για να ανακαλύψω τις φιλοσοφικές,

ηθικές και κοινωνικοπολιτικές της θέσεις και τις ανθρώπινες τις διαστάσεις. Αποκαλυπτική π.χ. για εμένα ήταν η αξιοπρέπεια και η αυτοσυγκράτηση που είχε όταν οδηγήθηκε στην πολιτοφυλακή και η μοναδική στιγμή που λύγισε λίγο πριν από την εκτέλεσή της, στοιχείο που χρησιμοποίησα ως ηθοποιός και στην παράσταση. Πρόκληση επίσης για εμένα ήταν να υπερεπώς το υπέροχο κείμενο του Μάνου Καρατζογιάννη που μας αποκάλυπτε μια ηρωίδα που τότε είναι ρόλος και τότε αφηγητής των ιδίων των παθών της.

–Τι συμβολίζει για εσένα η Ελένη Παπαδάκη;

–Συμβολίζει το «άλλο», το διαφορετικό, το εκλεκτό που εξαιτίας της μοναδικότητας του πρέπει να αποστασιοποιηθεί, να αποσιωπηθεί, να εκτελεστεί ώστε το υπόλοιπο σύνολο να μη διαταραχθεί. Είναι αυτό που συμβαίνει πάντοτε και ιδιαίτερα στις μέρες μας. Αυτός που τολμάει να διαφέρει, αυτός που ξεχωρίζει απομακρύνεται και στοχοποιείται ως «ξένο» σώμα μέσα σε μια κοινωνία που μας θέλει επιτακτικά ίδιους. Αυτό μεγιστοποιείται μέσα στον θεατρικό χώρο όπου κακώς, κατά τη γνώμη μου, το ιδιαίτερο τάλαντο ενός συναδέλφου εκλαμβάνεται και μεταφράζεται ως απειλή για τους υπόλοιπους.

–Η δολοφονία της σήμερα πώς πιστεύεις ότι θα γινόταν δεκτή; Ή για να το θέσω αλλιώς σήμερα πώς δολοφονείται ένας χαρακτήρας;

–Δυστυχώς πιστεύω ότι η Ελένη Παπαδάκη οπου και όποτε και αν ζούσε την ίδια μοίρα θα είχε. Το ερώτημα αυτό απαντάται από το γεγονός ότι τον Οκτώβριο του 2019, όταν ο Δημήτρης Λιγνάδης ως διευθυντής του Εθνικού Θεάτρου έδωσε το όνομα της Παπαδάκη στο ισόγειο αίθουσας του «Ρεξ» το Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών αντέδρασε, ζητώντας την ανάκληση της απόφασης. Αυτός δεν είναι ένας δεύτερος θάνατος για αυτήν; Απλά σήμερα η οποιαδήποτε Παπαδάκη δολοφονείται

πιο υποχθόνια, πιο «εκλεπτυσμένα», πιο παρασκηνιακά. Σήμερα η Παπαδάκη δεν θα αποκαλείτο πούτανα, όπως τότε, αλλά αμφιλεγόμενη προσωπικότητα, με ό,τι αυτός ο τίτλος μπορεί να συνεπάγεται. Οι λέξεις μπορεί να άλλαξαν, να καμουφλαρίστηκαν. Οι πράξεις όμως παραμένουν ίδιες. Απλώς, σήμερα ένας τέτοιος χαρακτήρας θα οδηγείτο με τις πράξεις μας από μόνος του στον θάνατο μέσω από έναν διασυρμό στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Όπως χαρακτηριστικά της είχε πει ο πατέρας της: η ευθύνη του ατόμου προς το σύνολο είναι θρησκειά! Μόνο που δεν γνώριζε ότι αυτό το σύνολο δεν το έννοιαζε καθόλου για το άτομο και τις ευθύνες του απέναντι σε αυτό.

–Τι μας διδάσκει σήμερα η ιστορία της Ελένης Παπαδάκη;

–Κατ' αρχάς η δολοφονία της Παπαδάκη είναι το αποτέλεσμα μιας άρρωστης εποχής, μιας εποχής φανατισμού και βαρβαρότητας όπως ο εμφύλιος της Ελλάδας και ο κάθε εμφύλιος. Όπως θα γράψει ο Μάνος Ελευθερίου: «Και με το μίσος περνάει ο καιρός» και όπως έγραφα θα το υπογραμμίσω ο Μάνος Καρατζογιάννης στο κείμενό του, βάζοντας την Ελενη να λέει: «Και με το μίσος γεννιέται η παραφροσύνη και μένουμε μισοί οι λαοί και οι άνθρωποι». Αν έχει κάτι να μας διδάξει η ιστορία της Παπαδάκη είναι ότι όλη αυτή η συγκρούση ανάμεσα στους ανθρώπους πρέπει κάπου να τελειώσει πριν οδηγηθούν στον θάνατο και άλλες αθώες ψυχές. Το «Για την Ελενη» επίσης νομίζω ανεβαίνει την πιο κατάλληλη χρονική στιγμή. Κανονικά θα ανέβαινε πέρυσι τον Μάρτιο αλλά λόγω πανδημίας αναβλήθηκε. Τώρα με τα σκάνδαλα που ταλανίζουν τον καλλιτεχνικό χώρο η ιστορία της έρχεται να μας διδάξει ότι πρέπει να απομακρύνουμε το φαρμάκι και τη χήλια που έχουν εμποτίσει τον χώρο του θεάτρου, έναν χώρο που θα έπρεπε να είναι πηγή ήθους, ομαδικότητας, ανήτης έκφρασης. «Στο

Σήμερα η οποιαδήποτε Παπαδάκη δολοφονείται πιο υποχθόνια, πιο «εκλεπτυσμένα», πιο παρασκηνιακά» λέει η Φανή Πέτσα.

φως» θα πει η Παπαδάκη, «φέρτε το πρόσωπό μου στο φως, για να δείτε ότι σας λέω την αλήθεια». Προς το φως, λοιπόν, ας βαδίσει και το θέατρο, λυτρωμένο από όλα αυτά τα σκάνδαλα που γίνονται δόθεν στον βωμό της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

–Είναι η ανύψωση του πολιτισμού ένα εργαλείο για την ανύψωση του ανθρώπου;

–Για να είμαι ειλικρινής δεν πιστεύω στα μεγάλα λόγια. Εννοείται πως η ανύψωση του πολιτισμού είναι εργαλείο για την ανύψωση του ανθρώπου, αλλά χρειάζεται μεγάλη προσοχή ο τρόπος που θα γίνει αυτό. Ο άνθρωπος ανυψώνεται, όταν ο πολιτισμός δεν του «κουνάει το δάκτυλο», δεν προσπαθεί να του επιβάλει κάτι, αλλά του παρουσιάζει κάτι που δημιουργεί μια ρωγμή μέσα του, ωθώντας τον να ψάξει το προσωπικό του μονοπάτι και το δικό του φως. Άρα ναι, χρειάζεται να επενδύσουμε στον

πολιτισμό, γιατί ένα άκουσμα, μια πινελιά, μια παράσταση είναι ικανά να δημιουργήσουν ή μάλλον να ξεκινήσουν τη ρωγμή που θα οδηγήσει το άτομο και το σύνολο προς κάτι καλύτερο.

–Τι χρειάζεται σήμερα το θέατρο περισσότερο από ποτέ;

–Απόλυτα και Αλήθεια, αυτό και μόνο χρειάζεται, κατά τη γνώμη μου, σήμερα το θέατρο περισσότερο από ποτέ. Ένας άδειος χώρος και ένας ηθοποιός, ακόμη και σιωπηλός, μπορούν να μας μαγέψουν, να μας ταξιδέψουν. Όπως ακριβώς η μεγάλη ιδέα του σπουδαίου Άγγλου σκηνοθέτη Πίτερ Μπρουκ για το θέατρο: ένα θέατρο χωρίς εξωτερικά στοιχεία, θέατρο στην άδεια σκηνή και στο άπλετο φως, όπου το μόνο που έχει σημασία είναι αυτό που μεταφέρουν οι άνθρωποι (ερμηνευτές και θεατές) ο ένας στον άλλον!

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΘΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Παλιὰ και νέα ΜΕΔ προβληματίζουν επενδυτές

Σίγουρη θεωρείται η αναστολή εκποιήσεων για συγκεκριμένες κατηγορίες μέχρι τέλος Ιουλίου

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Τι και αν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στους ισολογισμούς των κυπριακών τραπεζών έχουν φτάσει στα 5,11 δισεκατομμύρια ευρώ, το επενδυτικό κοινό συνεχίζει να προβληματίζεται για τη διακρίση των υφισταμένων, αλλά και αυτών που θα προκρίθουν, προβληματικών δανείων. Οι κύριες ερωτήσεις στο πλαίσιο του –καλού νέου– του δανεισμού της Τράπεζας Κύπρου μέσω ομολόγου Tier 2 την προηγούμενη εβδομάδα από το επενδυτικό κοινό αφορούσαν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Οι ερωτήσεις που στην προκειμένη περίπτωση – είναι και η πιο πρόσφατη– αφορούσαν την Τράπεζα Κύπρου και τη διαχείριση από πλευράς της των προβληματικών δανείων που έχει στους ισολογισμούς της, ήταν τρεις. Πώς θα μειώσει τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που έχει στους ισολογισμούς της, πώς είναι η πορεία των δανείων που είχαν ανασταλεί μέσω του μορατόριουμ και η έμφαση δόθηκε στις εξελίξεις του πλαισίου των εκποιήσεων και τις αλλαγές που συζητά η Βουλή με τις 13 και πλέον προτάσεις νόμου. Όπως γίνεται αντιληπτό, λοιπόν, εκτός του ότι οι επενδυτές φέρνουν ξανά στο προσκήνιο την αντιμετώπιση των ΜΕΔ, προβληματίζονται για την ύπαρξη ενός αποτελεσματικού εργαλείου –όπως είναι οι εκποιήσεις– ώστε, όταν εμφανισθεί το πρόβλημα, να μην επαναληφθεί η σκηνή του 2013 που δεν υπήρχαν ουσιαστικές λύσεις στο τραπέζι. Γι' αυτό και χρειάστηκαν αρκετά χρόνια να μειωθούν τα 28 δισεκατομμύρια ευρώ προβληματικών δανείων στις τράπεζες και να φτάσουν τα 5,11 δισεκατομμύρια. Σημαντικό, δηλαδή, να υπάρχει από εδώ και μπρος ένας μηχανισμός γρήγορης αντίδρασης και αντιμετώπισης τους. Συγχρόνως, θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη η περαιτέρω αναστολή των εκποιήσεων μέχρι και τον Ιούλιο του 2021, για πρώτες κατοικίες και μικρές επαγγελ-

ματικές στέγες. Οι κυπριακές τράπεζες έχουν προχωρήσει σε τομές αναφορικά με τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων τα προηγούμενα χρόνια με ανταλλαγές ακινήτων έναντι προβληματικών δανείων, με σημαντικές πωλήσεις δανείων, με μεταφορά προβληματικών δανείων σε οχήματα ειδικού σκοπού. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια βλέπουμε να έχουν προχωρήσει και σε διαγραφές δανείων. Για μέρος δανείων που αντιλήφθηκαν ότι δεν υπάρχει δυνατότητα να τα επανακτήσουν, έχουμε δει τις μεγάλες κυρίως τράπεζες, να τα διαγράφουν. Αναφορά στην ετοιμότητα των κυπριακών τραπεζών για αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων έκανε

Τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια στα τέλη του 2015 ανέρχονταν στα 27,3 δισεκατομμύρια ευρώ και αφορούσαν όλα τα πιστωτικά ιδρύματα και πλέον είναι στα 5,11 δισ. ευρώ.

και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, Κωνσταντίνος Ηροδότου, ενώπιον του 11ου Οικονομικού φόρουμ την Τρίτη. Υπογράμμισε πως, παρόλο που ο κυπριακός τραπεζικός τομέας είναι σαφώς πιο έτοιμος να αντιμετωπίσει δυσκολίες συγκριτικά με το 2013, ωστόσο δεν θα πρέπει να υπάρχει επανάληψη σχετικά με τις τυχόν επιπτώσεις της πανδημίας πάνω στα δάνεια, διότι υπάρχουν τομείς που έχουν επηρεαστεί περισσότερο από άλλους.

Προειδοποιήσεις Moody's

Προ 10ημέρου ο Οίκος Αξιολόγησης Moody's έκανε συγκεκριμένη αναφορά

Οι κυπριακές τράπεζες έχουν προχωρήσει σε τομές αναφορικά με τη μείωση των ΜΕΔ με ανταλλαγές ακινήτων έναντι προβληματικών δανείων, με πωλήσεις δανείων, με μεταφορά δανείων σε SPV's, ωστόσο τα τελευταία χρόνια βλέπουμε να έχουν προχωρήσει και σε διαγραφές,

στο δελτίο του αναφορικά με τις αλλαγές που η Βουλή επιχειρεί στο πλαίσιο. Αν και η παρούσα Βουλή θα αναστείλει τις εκποιήσεις όπως προείπαμε μέχρι τέλος Ιουλίου 2021 πρώτων κατοικιών και μικρών επαγγελματικών στεγών, τα νομοσχέδια που αποσκοπούν στην αλλαγή του πλαισίου θα τα συζητήσει η Βουλή με τη νέα της σύνθεση. Ο Οίκος είχε προειδοποιήσει πως οι προτάσεις νόμου που συζητούνται στη Βουλή για αλλαγές στο νομικό πλαίσιο για τις εκποιήσεις θα εμποδίσουν τις προσπάθειες των τραπεζών για μείωση των προβληματικών δανείων τους. «Η μείωση είναι πιστωτικά θετική

για τις κυπριακές τράπεζες, διότι μειώνει τους κινδύνους που απορρέουν από την κληρονομιά των προβληματικών δανείων, την ώρα που η πανδημία θα δημιουργήσει νέα προβληματικά δάνεια», σημείωνε χαρακτηριστικά.

Αποτυχία ΕΣΤΙΑ και Bad Bank

Το Σχέδιο ΕΣΤΙΑ από εκεί που ήταν να καλύπτει 15 χιλιάδες δανειολήπτες, έπειτα μειώθηκε η περιμετρος στις 10 χιλιάδες, έπειτα ακόμα περισσότερο και οι συνολικές αιτήσεις που κατατέθηκαν ήταν περί τις 6.000. Από αυτές, λίγο παραπάνω από τις μισές αναμένεται να

μπουν στο Σχέδιο, ενώ ήδη έχουν κατηγοριοποιηθεί από το Υπουργείο 700 δανειολήπτες ως μη βιώσιμοι. Για τέτοιες περιπτώσεις σχεδιάζεται η μετατροπή της ΚΕΑΠΠΕΣ σε ενός τύπου «Bad Bank», η οποία όμως όπως φαίνεται, πιο πολύ θα ασκεί κοινωνική πολιτική, παρά θα είναι μια «αυστηρή Bad Bank» που θα αγοράζει δάνεια. Την πρόθεση για την κοινωνική πολιτική πάνω σε δάνεια, εξάλλου, είναι κάτι που πλέον δεν είναι κρυφό από μεριάς Υπουργείου Οικονομικών. Πολλοί δε, σχολιάζουν πως η κοινωνική πολιτική των δανείων θα είναι συμπληρωματική του Σχεδίου ΕΣΤΙΑ

Οι μεγάλες μειώσεις

Τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια στα τέλη του 2015 ανέρχονταν στα 27,3 δισεκατομμύρια ευρώ και αφορούσαν όλα τα πιστωτικά ιδρύματα. Στα τέλη του 2015 μειώθηκαν στα 26,6 δισ., στα τέλη του 2016 έφτασαν τα 23,8 δισ., ενώ στα τέλη του 2017 στα 20,5 δισ. ευρώ. Από τα 27,3 δισ. ευρώ μέχρι τα 20,5 δισ. ευρώ μειώθηκαν κυρίως τα ΜΕΔ μέσω της μεθόδου ανταλλαγής χρέους προς ακίνητη περιουσία (debt to asset). Ενώ υπήρχε «μομέντιουμ» μείωσης από τα τέλη του 2014 μέχρι και τα τέλη του 2017, έπειτα σταμάτησε η σταδιακή μείωση των ΜΕΔ. Ο λόγος ήταν ότι ολοκληρώθηκαν σχεδόν όλες οι μεγάλες αναδιαρθρώσεις, από δανειολήπτες που είχαν μεγάλο δανεισμό (developers). Παράλληλα, μέχρι τον Ιούλιο του 2018 οι τράπεζες δεν είχαν αποτελεσματικά εργαλεία για μείωση των ΜΕΔ, άρα ήταν και «ανίκανες» για να προχωρήσουν σε κάτι παραπάνω εκτός από τη μέθοδο του debt to asset. Ωστόσο, στα τέλη του Ιουνίου του 2018, τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια μειώθηκαν περαιτέρω, στα 16,6 δισ. ευρώ, ενώ τρεις μήνες μετά έφτασαν στο χαμηλό των 11,02 δισ. ευρώ. Προηγήθηκε η διάσπαση του Συνεργατισμού που βγήκαν 7 δισ. ΜΕΔ από τις τράπεζες, και η πώληση του Helix 1 στην Apollo ύψους 2,7 δισ. ευρώ. Από εκεί και πέρα ακολούθησαν μεταφορές 385 εκατ. ευρώ δανείων από την Alpha Bank σε όχημα ειδικού σκοπού, το Helix 2 της Τράπεζας Κύπρου, ύψους 1,43 δισ. και η πώληση 300 εκατ. ευρώ από την Εθνική Τράπεζα στην Bain Capital. Η Ελληνική Τράπεζα έχει πωλήσει γύρω στα 300 εκατ. ευρώ προβληματικών δανείων την τελευταία πενταετία και έχει διαγράψει γύρω στα 700 εκατ. ευρώ κόκκινων δανείων από τους ισολογισμούς της. Ενδεχομένως πλέον να αρχίσουν ολόένα και περισσότερο οι τράπεζες να προχωρούν σε διαγραφές δανείων. Για πωλήσεις μεγάλων χαρτοφυλακίων πάντως δεν υπάρχει χώρος.

Αναμένουμε σημαντική αύξηση των «κόκκινων» δανείων

Ο διευθυντής οικονομικής ανάλυσης της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, Μάριο Κουαλιαριέλο, μιλάει στην «Κ»

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΣΩΡΤΖΗ**

Οι τράπεζες τόσο στην Ευρώζων όσο και στην Ελλάδα θα πρέπει να είναι έτοιμες να αντιμετωπίσουν μια σημαντική αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων λόγω της πανδημίας και να προετοιμαστούν για την ενεργή διαχείρισή τους. Αυτό επισημαίνει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο διευθυντής οικονομικής ανάλυσης και στατιστικής της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (European Banking Authority) κ. Μάριο Κουαλιαριέλο, εξηγώντας ότι το πραγματικό μέγεθος του προβλήματος θα αποτυπωθεί μέσω των stress tests που έχουν ξεκινήσει και τα αποτελέσματα των οποίων αναμένεται να δημοσιοποιηθούν τον Ιούλιο.

– Τα τελευταία δημοσιευμένα στοιχεία δείχνουν ότι στο τέλος του 2020 σημειώθηκε μείωση των «κόκκινων» δανείων στη Ζώνη του Ευρώ και στην Ελλάδα. Ωστόσο, υπάρχουν ενδείξεις αύξησης των καθυστετήσεων στο επίπεδο των δανείων που έχουν εισέλθει στο «Στάδιο 2», δηλαδή αυτών που εμφανίζουν καθυστέρηση έως 3 μήνες. Ποιες είναι οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη των «κόκκινων» δανείων βάσει αυτών των ενδείξεων;

– Πράγματι, με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs) μειώθηκε περαιτέρω το δ' τρίμηνο του 2020, φτάνοντας το 2,6% σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτό επιβεβαιώνει ότι τα μέτρα στήριξης των πολιτών ήταν μέχρι στιγμής αποτελεσματικά. Ωστόσο, υπάρχουν πρώιμα σημάδια επιδείνωσης της ποιότητας των δανείων, όπως για παράδειγμα αυτών που ταξινομούνται στο «Στάδιο 2». Αυτά τα δάνεια εξακολουθούν να εξυπηρετούνται, αλλά αντιμετωπίζουν σημαντική αύξηση των πιστωτικού κινδύνου και απαιτούν πρόσθετες προβλέψεις. Επίσης τα NPLs άρχισαν να αυξάνονται για ορισμένους τομείς που επηρεάζονται περισσότερο από την πανδημία, όπως η διαμονή, οι υπηρεσίες τροφίμων, οι τέχνες και η ψυχαγωγία και είναι σαφές ότι αναμένουμε μια περαιτέρω επιδείνωση των «κόκκινων» δανείων, ιδίως με τη σταδιακή κατάρρευση των μέτρων στήριξης.

– Οι ελληνικές τράπεζες εκτιμούν ότι τα νέα «κόκκινα» δάνεια που θα αφήσει η πανδημία δεν θα υπερβούν τα 5 δισ. ευρώ. Θεωρείτε αυτόν τον στόχο ρεαλιστικό σε σχέση με το ποσό των δανείων που έχουν τεθεί σε μορατόριουμ και πόσα είναι αυτά με βάση τα στοιχεία της ΕΒΑ;

– Οι ελληνικές τράπεζες έχουν πραγματοποιήσει σημαντική πρόοδο στη μείωση των «κόκκινων» δανείων και από το 39,7% που ήταν ο δείκτης NPLs το 2014 βρίσκονται πλέον στο 25,5%. Με βάση τα στοιχεία της ΕΒΑ τα δάνεια που ήταν σε μορατόριουμ από τις ελληνικές τράπεζες το γ' τρίμηνο 2020 ήταν 22,2 δισ. ευρώ και το δ' τρίμηνο μειώθηκαν στα 4,1 δισ. ευρώ. Σε ό,τι αφορά τη συμπεριφορά αυτών των δανείων φαίνεται ότι ένα ποσοστό της τάξεως του 32% από τα 22,2 δισ. ευρώ είναι στην κατηγορία 2 και το ποσοστό της αθέτησης (δείκτης NPL) διαμορφώνεται στο 17,5%, ενώ σε ό,τι αφορά τα 4,1 δισ. ευρώ που ήταν με βάση τα στοιχεία τέλους 2020 τα υπόλοιπα των δανείων σε μορατόριουμ, το ποσοστό

«Τα stress tests σε όλη την Ε.Ε. θα μας δώσουν πολύ χρήσιμες πληροφορίες για το τι μπορούμε να περιμένουμε σε ένα δυσμενές σενάριο».

της αθέτησης διαμορφώνεται στο 7% και στο 27,9% είναι το ποσοστό εκείνων που είναι στο «Στάδιο 2». Πρέπει να επισημάνω ότι δεν γνωρίζουμε με ακρίβεια ακόμη πόσα από τα δάνεια που έχουν βγει από το καθεστώς των αναστολών είναι οριστικά εξυπηρετούμενα. Αυτό γιατί πολλά που δεν χαρακτηρίζονται πλέον επιλέξιμα για να παραμείνουν ως επιλέξιμα σε μορατόριουμ με βάση τον ορισμό της ΕΒΑ, έχουν ενταχθεί σε άλλα προγράμματα επιδότησης από το κράτος είτε σε προγράμματα σχεδιασμένα από τις τράπεζες. Υπό αυτή την έννοια είναι ακόμη δύσκολο να κάνουμε ακριβείς προβλέψεις, αλλά πιστεύουμε ότι τα stress tests σε όλη την

Οι ελληνικές τράπεζες έχουν πραγματοποιήσει σημαντική πρόοδο στη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, σημειώνει ο κ. Κουαλιαριέλο.

Ε.Ε. θα μας δώσουν πολύ χρήσιμες πληροφορίες για το τι μπορούμε να περιμένουμε σε ένα δυσμενές σενάριο. Ωστόσο, είναι σαφές ότι οι τράπεζες πρέπει να είναι προετοιμασμένες για μια αύξηση των NPLs και να είναι ενεργές στη διαχείρισή τους.

– Ένα σημαντικό μέρος των δανείων που έχουν βγει από το μορατόριουμ έχει συμπεριληφθεί σε κυβερνητικά προγράμματα επιδότησεων ή σε «προγράμματα ενίσχυσης» που έχουν σχεδιαστεί από τις τράπεζες. Ποιος θα είναι ο χειρισμός αυτών των δανείων από εποπτικές πλευρές;

– Η γενικευμένη αναστολή ήταν ένα

πολύ αποτελεσματικό εργαλείο για την παροχή ανάσας στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις τη στιγμή κατά την οποία πολλές οικονομικές δραστηριότητες έκλεισαν ως μέρος των μέτρων κοινωνικής προστασίας. Θέσαμε τη διάρκεια των 9 μηνών ως μια εύλογη διάρκεια για την παροχή ρευστότητας και εκτιμούμε ότι πέραν αυτής της διάρκειας το πρόβλημα αθέτησης γίνεται πλέον πιο δομικό και υπερβαίνει το προσωρινό πρόβλημα ρευστότητας. Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι τα μέτρα στήριξης που έχουν εφαρμοστεί οι κυβερνήσεις και οι τράπεζες είναι εκτός του πεδίου παρέμβασης της ΕΒΑ. Αυτό που κάνουμε είναι να ξεκα-

θαρίσουμε ότι για τα δάνεια και τις περιπτώσεις που ο δανειολήπτης δεν πληρώνει γιατί του δίνεται η δυνατότητα να μην πληρώσει για μια συγκεκριμένη περίοδο λόγω εφαρμογής παρόμοιων μέτρων, αυτό δεν σημαίνει ότι αυτόματα ταξινομείται στην κατηγορία των ρυθμιζόμενων δανείων ή σε καθεστώς αθέτησης. Οι κατευθύνσεις μας ορίζουν ότι οι τράπεζες θα πρέπει να εξετάσουν αυτά τα δάνεια ανά περίπτωση προκειμένου να διαπιστώσουν εάν ο δανειολήπτης είναι πιθανόν να μην πληρώσει (unlikely to pay) και στην περίπτωση που αυτό προκύπτει, τότε πρέπει να ταξινομηθεί στην κατηγορία της καθυστέρησης. Αυτή είναι άλλωστε και η άσκηση που θα γίνει στο πλαίσιο των stress tests, δηλαδή η εξέταση ανά περίπτωση. Αυτό βέβαια δεν θα πρέπει να αποτρέπει τις τράπεζες από το να εφαρμόζουν μέτρα ανακούφισης, αλλά θα πρέπει να σημειώσουμε ότι δεν θεωρούμε ότι είναι το καταλληλότερο για έναν οφειλέτη να μεταβείτε συνεχώς τις πληρωμές του. Είναι προτιμότερο να ρυθμίσει σε συνεργασία με την τράπεζα το δάνειό του, παρά να παρατείνει διαρκώς την αποπληρωμή. Θεωρούμε ότι εάν αυτά τα μέτρα επιτρίξουν διατηρηθούν επί μακρόν είναι επιβλαβή τόσο για την τράπεζα όσο και για τους ίδιους τους οφειλέτες.

– Οι ελληνικές τράπεζες εξακολουθούν να έχουν το υψηλότερο απόθεμα μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ευρώζων και η περαιτέρω μείωσή τους προϋποθέτει την κατανάλωση σημαντικού μέρους του κεφαλαίου που έχουν δημιουργήσει. Σε τι βαθμό έχουν μέχρι σήμερα «καταναλώσει» τα κεφαλαιακά αποθέματα;

– Αυτό που έχουμε δει κατά το δ' τρίμηνο του 2020 για τις ελληνικές τράπεζες είναι ότι πράγματι υπήρξε μια μείωση των κεφαλαίων τους, αν και δεν μπορούμε να πούμε με ασφάλεια πώς χρησιμοποιήθηκαν αυτά τα κεφάλαια, δηλαδή εάν καταναλώθηκαν για πρόσθετες προβλέψεις ή λόγω της αύξησης των χορηγήσεων και της αύξησης του σταθμισμένου ενεργητικού τους (RWA). Σε κάθε περίπτωση είναι σαφές ότι είχαμε μια μείωση των κεφαλαίων τους, τα οποία όμως είναι πάνω από τα ελάχιστα επιτρεπόμενα όρια και άρα υπάρχει περιθώριο απορρόφησης

των ζημιών. Με βάση τα στοιχεία μας ο βασικός δείκτης CET1 διαμορφώθηκε στο 12,7% για τις ελληνικές τράπεζες το 2020 έναντι 13,6% το 2019, ενώ για τις ευρωπαϊκές τράπεζες ο αντίστοιχος δείκτης διαμορφώθηκε στο 15,5% από 15% στα τέλη του 2019. Συνολικά, ο τραπεζικός τομέας της Ε.Ε. έχει υψηλή κεφαλαιοποίηση και υπάρχουν ρυθμιστικά κεφάλαια για την απορρόφηση πιστωτικών κινδύνων. Η εποπτική κοινότητα ήταν επίσης καλά συντονισμένη και ξεκάθαρη στην επικοινωνία ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα buffers και ότι θα δοθεί στις τράπεζες αρκετός χρόνος για την ανοικοδόμησή τους μόλις τελειώσει η κρίση.

– Η ΕΒΑ άρχισε να συλλέγει δεδομένα για τη διεξαγωγή των stress tests υπό αντίξοες συνθήκες λόγω της επιμονής της πανδημίας. Πώς θα αξιολογηθούν οι τράπεζες;

– Πράγματι, το stress tests σε επίπεδο Ε.Ε. το 2021 βρίσκονται σε εξέλιξη και αναμένουμε να δημοσιευτούν τα αποτελέσματα τον Ιούλιο. Το βασικό σενάριο που έχουμε υιοθετήσει βασίζεται στις εκτιμήσεις της ΕΚΤ για την ανάπτυξη στην Ευρώζων και άρα αυτό πάνω στο οποίο θα «στρεσαριστούν» οι τράπεζες είναι το δυσμενές σενάριο, γιατί θέλουμε να διαπιστώσουμε ποιες θα είναι οι επιπτώσεις στο τραπεζικό σύστημα εάν οι οικονομικές συνθήκες επιδεινωθούν. Το δυσμενές σενάριο είναι μεν αυστηρό, αλλά είναι αυτό που μας ενδιαφέρει γιατί αποτυπώνει ουσιαστικά την αβεβαιότητα σε σχέση με την επιμονή της πανδημίας και την πορεία των εμβολίων που θα καθοριστούν και την επανεκκίνηση της οικονομίας. Οι τράπεζες ήταν μέχρι στιγμής ανθεκτικές και τα stress tests θα μας βοηθήσουν να καταλάβουμε τι μπορούμε να περιμένουμε εάν η κατάσταση δεν βελτιωθεί και οι οικονομικές συνθήκες παραμένουν αδύναμες για πολύ. Ανάλογα με το αποτέλεσμα της άσκησης, αλλά και με την εξέλιξη της οικονομίας από τώρα έως τον Ιούλιο, θα χρησιμοποιήσουμε τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν για να ξεκινήσουμε τη συζήτηση πιθανών στρατηγικών εξόδου από τα έκτακτα μέτρα στήριξης ή για την εξέταση πρόσθετων ενεργειών για τη βοήθεια στην οικονομία.

Χωρίς λήψη μέτρων στην καρδιά της κρίσης

Το σύστημα υγείας είναι άγνωστο για πόσο ακόμα θα δύναται να ανταποκριθεί στην πίεση

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΛΥΤΡΑ**

Χωρίς αλλαγή τακτικής φαίνεται ότι θα προχωρήσει η κυβέρνηση, όσον αφορά στην διαχείριση της πανδημίας, καθώς, όπως φαίνεται, δεν υπάρχει η πρόθεση για λήψη αποφάσεων και επιβολή αυστηρών μέτρων για την ανακοπή της πανδημίας. Παρ' όλ' αυτά, ένα τέτοιο πλάνο είναι πάντα στο τραπέζι των διαβουλεύσεων, αν και δεν εκφράζεται η πολιτική βούληση να εφαρμοστεί, την ώρα που οι φωνές περί επαναφοράς μέτρων τύπου lockdown πληθύνονται και εντείνονται. Οι αρμόδιοι του συστήματος υγείας εκπέμπουν σήμα κινδύνου ολόένα και πιο έντονα, ώστε να μην φτάσει η Κύπρος στο σημείο να μετρά μεγάλο αριθμό θυμάτων μέχρι το τέλος του μήνα. Την ίδια ώρα, επεκτείνονται οι δυνατότητες των νοσηλευτηρίων του Ο-ΚΥπΥ με την λειτουργία νέων θαλάμων στα Γενικά Νοσοκομεία Λάρνακας και Πάφου, ενώ συνεχίζεται η παραπομπή ασθενών σε ιδιωτικά νοσηλευτήρια, είτε αυτά βρίσκονται εντός, είτε εκτός ΓεΣΥ. Παρά τα πιο πάνω προβλήματα και τον αριθμό των επιβεβαιωμένων περιστατικών στην κοινότητα να αυξάνεται συνεχώς, οι Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, που αποτελούν έναν σημαντικό επιδημιολογικό δείκτη, δεν έχουν νιώσει ακόμα μεγάλη πίεση, γεγονός που επιτρέπει στο Υπουργείο Υγείας να ελπίζει ότι έπεται η κορύφωση του τρίτου κύματος.

Το σκεπτικό

Έντονα είναι τα ερωτήματα, κυρίως από το στρατόπεδο των επαγγελματιών υγείας, γύρω από τους λόγους για τους οποίους η κυβέρνηση δεν λαμβάνει αποφάσεις για επαναφορά αυστηρών μέτρων, την στιγμή που η επιδημιολογική εικόνα της χώρας βρίσκεται σε πολύ κακό σημείο. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι από την στιγμή που την Μεγάλη Εβδομάδα τα σχολεία θα κλείσουν για τις πασχάλινες διακοπές, μελετάται το ενδεχόμενο ι μαθητές να μην επιστρέψουν στα θρανία μετά το πέρας των δύο εβδομάδων, αλλά η παραμονή τους στο σπίτι να παραταθεί. Με την εφαρμογή του μέτρου αυτού, εκφράζεται η ελπίδα ότι θα παρατηρηθεί μείωση της διασποράς του ιού, αν και δεν έχει εξακριβωθεί ακόμα αν το πρόβλημα

μεταφέρεται από τα σχολεία στο ενδοοικογενειακό περιβάλλον ή το αντίθετο. Όσον αφορά τους άλλους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας, όπως είναι το λιανικό εμπόριο, τα μεγάλα εμπορικά καταστήματα και οι χώροι αναψυχής, οι ίδιες πηγές λένε πως δεν εκφράζεται πρόθεση για επεμβάσεις. Η ερμηνεία που δίδεται είναι ότι, όποιοι τομέα και αν αγγίζουν μεμονωμένα, δεν θα επιλυθεί το πρόβλημα, αφού μετάδοση του νέου κορωνοϊού εντοπίζεται σε όλες τις εκφάνσεις της δραστηριότητας.

Ο Υπουργός Υγείας ενημέρωσε την Τρίτη τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, σε σχέση με τα επιδημιολογικά δεδομένα. Ο Κωνσταντίνος Ιωάννου εμφανίζεται ιδιαίτερα ανήσυχος για την επιδημιολογική εικόνα που παρουσιάζει η Κύπρος, όμως, προς το παρόν, δεν προκρίνεται η λήψη μέτρων.

Πληθαίνουν οι φωνές που κάνουν λόγο για ατολμία της πολιτικής ηγεσίας της χώρας για λήψη σκληρών αποφάσεων, εν όψει των βουλευτικών εκλογών. Η κυβέρνηση δεν προκρίνει την επιβολή μέτρων, αλλά ταυτόχρονα δεν την αποκλείει.

Ωστόσο, το ενδεχόμενο, ακόμα και μιας απόφασης για επιβολή lockdown, βρίσκεται μόνιμα στο προσκήνιο και τα πάντα είναι στην ζυγαριά μέχρι και την τελευταία στιγμή. Η κατάσταση θα αξιολογηθεί μέχρι και την Τετάρτη, ενώ την Πέμπτη είναι προγραμματισμένο το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο θα κληθεί να αξιολογήσει τις εισηγήσεις των ειδικών και να ανακοινώσει τις αποφάσεις του. Ωστόσο, οι αρμόδιοι βρίσκονται σε εγρήγορση ώστε να λάβουν έκτακτα αποφάσεις, ακόμα και μετά την Πέμπτη, αν χρειαστεί.

Στον αέρα το Πάσχα

Η επιδημιολογική εικόνα δεν επιτρέπει να είμαστε ιδιαίτερα αισιόδοξοι, όσον α-

Πολλά είναι τα σενάρια τα οποία εξετάζονται για τις μέρες του Πάσχα, ωστόσο, έχει μπει στον «πάγο» η διαδικασία, μέχρι το Υπουργικό Συμβούλιο της ερχόμενης Πέμπτης.

Από τον ΟΚΥπΥ εκφράζονται έντονες ανησυχίες, όχι τόσο σε σχέση με την επάρκεια σε κλίνες και προσωπικό, όσο για το ενδεχόμενο η Κύπρος να βιώσει το επόμενο διάστημα μια μεγάλη αύξηση στους θανάτους.

φορά κάποιες χαλαρώσεις οι οποίες σχεδιάζονταν να γίνουν. Η Συμβουλευτική Επιτροπή έχει καταρτίσει το πρωτόκολλο για τις εκκλησίες, δεδομένου του ότι δεν θα επιβληθούν οποιαδήποτε αυστηρά μέτρα μέχρι τότε. Ωστόσο, ενώ συζητείτο η αύξηση του ορίου των ατόμων που θα μπορούν να συναντηθούν σε οικίες την Κυριακή του Πάσχα, αλλά και της παράτασης του ορίου πριν την επιβολή απαγόρευσης της βραδινής κυκλοφορίας, οι σκέψεις έχουν μπει, τρόπον τινά, στον «πάγο», αφού υπάρχει πάντα το ενδεχόμενο να ανατραπούν ανά

πάσα στιγμή οι σχεδιασμοί. Επίσης, όσον αφορά την λειτουργία του Καλού Λόγου, δεν αποκλείεται να αρχίσει νωρίτερα και να επισπευθεί, ώστε οι πολίτες να επιστρέψουν στο σπίτι τους. Το πρωτόκολλο που έχει δημιουργηθεί, προνοεί την παρουσία μέχρι 50 πιστών στο εσωτερικό των εκκλησιών, στην βάση πάντοτε του εμβολίου, ενώ δεν θα υπάρχει περιορισμός για τα άτομα που θα βρίσκονται στους εξωτερικούς χώρους, δεδομένου του ότι θα τηρούνται οι αποστάσεις. Όσον αφορά στο προσκυνήμα των εκόνων, η εισήγηση πάντα το ενδεχόμενο να ανατραπούν ανά

Εν όψει εκλογών

Η έξαρση του τρίτου κύματος της πανδημίας συμπίπτει με την προεκλογική περίοδο, εν όψει Βουλευτικών. Πληθαίνουν οι φωνές, όσο η κατάσταση επιδεινώνεται, για ατολμία της κυβέρνησης και σιγή της αντιπολίτευσης, ως προς την λήψη μέτρων, παρά το γεγονός ότι ο Υπουργός Υγείας εκφράζει συνεχώς την ανησυχία του. Ιατρικοί κύκλοι τονίζουν στην «Κ» ότι η πλέον αποτελεσματική απόφαση εκ μέρους της κυβέρνησης, στην παρούσα φάση, θα ήταν η Κύπρος να επέστρεφε σε μέτρα τύπου lockdown και να απαλλάσσονταν οι εκλογές του Μαΐου. Σε πολιτικό επίπεδο δεν φαίνεται να προκρίνεται ένα τέτοιο μέτρο, αν και η κυβέρνηση και το Υπουργείο Υγείας δεν απορρίπτουν την επιβολή μέτρων, αν η κατάσταση ξεφύγει εντελώς.

ρισπς. Πλέον, τείνουν να ξεπεράσουν και το δεύτερο όριο των 300 κλινών, ενώ ήδη έχουν αρχίσει οι προσπάθειες για επέκταση των δυνατοτήτων σε 400 κλίνες και εξοικονόμηση προσωπικού, με την συμβολή μιας τών νοσηλευτηρίων του ιδιωτικού τομέα, είτε αυτά βρίσκονται εντός, είτε βρίσκονται εκτός ΓεΣΥ.

Για πρώτη φορά, από τον Οργανισμό εκφράζονται έντονες ανησυχίες, όχι τόσο σε σχέση με την επάρκεια σε κλίνες και προσωπικό, όσο για το ενδεχόμενο η Κύπρος να βιώσει το επόμενο διάστημα μια μεγάλη αύξηση στους θανάτους. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν ενώπιόν τους οι αρμόδιοι, ανά 500 επιβεβαιωμένα περιστατικά Covid, τα 25 χρειάζονται νοσπεία, τα 2-3 εξ αυτών χρειάζονται νοσπεία σε ΜΕΘ και το ένα καταλήγει στον θάνατο. Οι Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, παρά το μεγάλο φορτίο που κοροβαλούν τα νοσοκομεία, δεν έχουν πιστεεί αναλόγως, μέχρι στιγμής, ενώ διαθέσιμες για ασθενείς με Covid είναι 65 κλίνες. Αν, όμως, δεν ληφθούν μέτρα άμεσα, ο αριθμός των περιστατικών στην κοινότητα θα εκτοξευθεί, όπως και οι νοσπείες και οι θάνατοι, προειδοποιούν.

Στις Μονάδες Βραχείας Νοσηλείας, όπου επιβεβαιωμένα και ύποπτα περιστατικά προσέρχονται για να αξιολογηθεί η κατάσταση τους και να κριθεί αν χρειάζεται νοσπεία ή όχι, καθημερινά παρατηρείται μεγάλος συνωστισμός. Ασθενείς αναμένουν την σειρά τους στα ασηνοφόρα και η πίεση στο προσωπικό είναι πολύ μεγάλη. Επίσης, οι εν λόγω Μονάδες γίνονται χώροι αναμονής για άτομα που πρέπει να νοσηλευθούν, μέχρι να βρεθεί κενή κλίνη σε θάλαμο Covid, αφού παρατηρείται υπερπληρότητα.

Επιτάχυνση του προγράμματος με χαμηλό δείκτη εμβολιασμού

Αγώνα δρόμου κάνει το Υπουργείο Υγείας για να καλύψει το πλάνο που έχει τεθεί μέχρι το πρώτο δεκαήμερο του Μαΐου

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν σε διαδικαστικά ζητήματα προγραμματισμού, ένεκα της διοικητικής απέναντι στο εμβόλιο της AstraZeneca, έδωσαν μια νέα πνοή στο εμβολιαστικό πρόγραμμα, ωστόσο αφήνει πίσω και κάποια ουσιώδη ζητήματα τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα. Το κυριότερο από αυτά είναι το γενικό ποσοστό εμβολιασμού του πληθυσμού, το οποίο σύμφωνα με επίσημα στοιχεία κινείται σε χαμηλά επίπεδα προκαλώντας αμφιβολίες για την επιτυχία του στόχου που έχει τεθεί για εμβολιασμό του πληθυσμού μέχρι αρχές Μαΐου, σε ποσοστό 45%. Ένα μήνα πριν και σύμφωνα με επίσημα κρατικά στοιχεία του προγράμματος «Our World in Data» του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, η Κύπρος έχει καλύψει το 12% του πληθυσμού της, με μία δόση και το 4,8% με δύο. Τα στοιχεία που παρουσιάζει το πρόγραμμα του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης συμπίπτουν με τα στοιχεία που παρουσίασαν την περασμένη Παρασκευή οι αρμόδιες υπηρεσίες του υπουργείου Υγείας. Συνολικά η Κύπρος έχει πραγματοποιήσει 202.441 εμβολιασμούς που αντιστοιχούν σε 17 δόσεις ανά 100 κατοίκους σύμφωνα με το πρόγραμμα του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης. Αναλυτικά με βάση στοιχεία των Υγειονομικών Υπηρεσιών, οι 202.441 εμβολιασμοί, αντιστοιχούν σε 145.357 χορηγήσεις της πρώτης δόσης και οι 52.084 αφορούν τη χορήγηση και των δύο δόσεων. Επίσης, με την πρώτη δόση έχουν καλυφθεί και 10.934 άτομα από τις ευπαθείς ομάδες και άλλα 745 κλινικά άτομα έχουν εμβολιαστεί κατ' οίκον με την πρώτη δόση.

Τα υπέρ και κατά

Η επανένταξη των εμβολιασμών με το AstraZeneca καθώς και η διοικητικό-

τητα των δικαιούχων απέναντι στο συγκεκριμένο εμβόλιο, μπορεί να θεωρηθεί και ως η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι και οδήγησε το Υπουργείο Υγείας σε μια πιο γρήγορη διαδικασία στον προγραμματισμό ραντεβού, σε σχέση με αυτή που ακολουθείτο μέχρι τότε. Αποτέλεσμα της νέας φιλοσοφίας ήταν να τρέξει με γοργούς ρυθμούς ο εμβολιαστικός προγραμματισμός, που από σήμερα Τετάρτη θα πέσει κάτω των 50 ετών. Συγκεκριμένα η τρέχουσα εβδομάδα ξεκίνησε με τον προγραμματισμό ραντεβού για τα άτομα ηλικίας 51-52 ετών, την Τετάρτη, 21 Απριλίου, για τα άτομα ηλικίας 49-50 ετών και την Παρασκευή, 23 Απριλίου, για τα

Μέχρι τις 10 Μαΐου, η Κύπρος αναμένεται να παραλάβει μια ποσότητα 155 χιλιάδων εμβολίων της Pfizer, ενώ μέχρι τον ερχόμενο Ιούνιο οι παραδόσεις του ίδιου εμβολίου, αναμένεται να ξεπεράσουν τις 500 χιλιάδες.

άτομα ηλικίας 47-48 ετών. Με βάση το νέο πλάνο μέχρι τη Μεγάλη Εβδομάδα, ο στόχος είναι να έχουν καλυφθεί τα άτομα άνω των 40 ετών και να ακολουθήσουν οι ηλικιακές ομάδες 30-39. Ωστόσο, η επιτάχυνση του προγράμματος αφήνει πίσω ένα μεγάλο αριθμό δικαιούχων, που συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν με καχυποψία το εμβόλιο της AstraZeneca, με αποτέλεσμα κάθε φορά που ανοίγει η εμβολιαστική πύλη ένας μεγάλος αριθμός των διαθέσιμων ραντεβού, που αφο-

Με βάση στοιχεία από το πρόγραμμα «Our World in Data» του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, η Κύπρος έχει πραγματοποιήσει 17 δόσεις ανά 100 κατοίκους (συνολικά 202.441), έχοντας καλύψει το 12% του πληθυσμού της με μία δόση και το 4,8% με δύο.

ρούν το εμβόλιο της Οξφόρδης, να παραμένει στα αζήτητα.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της εικόνας που επικρατεί είναι τα στοιχεία για τα ραντεβού των δικαιούχων ηλικίας 51-52. Από τα περίπου 19.000 ραντεβού

δευθετήθηκαν 9.630, τα οποία αφορούν στο εμβόλιο της Pfizer και ένα μικρό αριθμό του AstraZeneca. Τα περίπου 10.000 αδιάθετα ραντεβού θα ενσωματωθούν στον επόμενο προγραμματισμό. Ωστόσο και εδώ δεν αναμένεται να υ-

Πράσινο από EMA στο εμβόλιο της J&J

Όπως και στην περίπτωση του εμβολίου της AstraZeneca, η αξιολόγηση της αρμόδιας επιτροπής του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων ήταν θετική για το εμβόλιο της Johnson & Johnson. Ο EMA αφού μελέτησε τις αναφορές των περιστατικών θρομβώσεων που καταγράφηκαν στις ΗΠΑ, άναψε το πράσινο φως για χρησιμοποίηση του εμβολίου. Ο EMA στην αξιολόγησή του κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα ασυνήθιστα θρομβοεμβολικά επεισόδια που έχουν εμφανιστεί σε πολύ μικρό αριθμό εμβολιασμένων στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπως συνδέονται με το εμβόλιο της Johnson & Johnson. Η επιτροπή ασφάλειας του EMA σημειώνει ότι πρέπει να προστεθεί μία προειδοποίηση για ασυνήθιστα περιστατικά θρομβώσεων με χαμηλά αιμοπετάλια στις πληροφορίες για το σκεύασμα και ότι πρέπει τα περιστατικά αυτά να κατηγοριοποιηθούν ως εξαιρετικά σπάνιες παρενέργειες του εμβολίου. Ωστόσο, ο EMA σημείωσε ότι τα οφέλη του εμβολίου υπερτερούν των κινδύνων των παρενεργειών. Παράλληλα αναμένονται νέες συστάσεις για το εμβόλιο της AstraZeneca.

πάρξει δραματική διαφοροποίηση της συμπεριφοράς των δικαιούχων.

Στο Υπουργείο Υγείας εκτιμούν πως η επιτάχυνση του εμβολιαστικού προγράμματος θα λειτουργήσει πιστωτικά στις ομάδες των πληθυσμού, που αντιμετω-

πίζουν με διστακτικότητα το σκεύασμα της Οξφόρδης. Σύμφωνα με μια πρώτη αποτίμηση, πηγές της «Κ» λένε πως υπάρχουν στοιχεία που δείχνουν μια διαφοροποίηση των δικαιούχων που αρνήθηκαν να εμβολιαστούν ή μάλιστα σε διαδικασία νέου προγραμματισμού. Παράλληλα με τα νέα ραντεβού το Υπουργείο Υγείας, κατά διαστήματα ανοίγει την εμβολιαστική πύλη για επαναπρογραμματισμό ραντεβού από μεγαλύτερες ηλικίες, οι οποίες αρνήθηκαν να εμβολιαστούν όταν ήταν η σειρά τους. Πρώτο μέλημα για το Υπουργείο Υγείας παραμένει η αλλαγή της υψιστάμενης κατάστασης με τις ομάδες εκείνες που συνεχίζουν να αρνούνται το εμβόλιο της AstraZeneca αλλά και νεότερα άτομα. Στην προσπάθεια αυτή, πέρα από την επικοινωνιακή καμπάνια που θα ξεκινήσει, μια κοινή επιτροπή των Υπουργείων Υγείας και Οικονομικών έχει αξιολογήσει τον εμβολιασμό κατά προτεραιότητα των εργαζομένων σε ουσιώδεις υπηρεσίες, όπως σε λιμάνια και αεροδρόμια.

Νέες παραλαβές

Τα προβλήματα που έχουν παρουσιαστεί, κυρίως με το εμβόλιο της AstraZeneca γίνεται προσπάθεια να ξεπεραστούν και με τις νέες ποσότητες άλλων εμβολίων που αναμένεται να παραδοθούν το επόμενο διάστημα. Όπως έγραψε η «Κ» στην έντυπη έκδοσή της περασμένους Κυριακής, μέχρι τις 10 Μαΐου η Κύπρος θα παραλάβει 155.000 εμβόλια Pfizer. Σύμφωνα με επίσημες ανακοινώσεις μέχρι τα τέλη Ιουνίου αναμένεται η παραλαβή 500.340 δόσεων εμβολίων της Pfizer, ενώ μέχρι τα τέλη Απριλίου θα παραληφθούν 2.400 εμβόλια της Janssen, 6.000-8.400 δόσεις του εμβολίου της Moderna και μέχρι την πρώτη εβδομάδα Μαΐου θα παραληφθούν 75.050 δόσεις του εμβολίου της AstraZeneca.

Ακυρώνουν λόγω των κρουσμάτων οι Ρώσοι τουρίστες

Γύρω στις 100.000 κρατήσεις για το Μάιο

«έκαναν φτερά» μέσα σε μόλις μερικές ώρες

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Περίπου 6,5 χιλιάδες τουρίστες έφτασαν μέχρι σήμερα στην Κύπρο από τη Ρωσία. Ωστόσο, το πώς θα κλείσει ο μήνας είναι αβέβαιο, με τα δεδομένα στις κρατήσεις να αλλάζουν ανά ώρα. Πηγές αναφέρουν στην «Κ» ότι μέσα σε λίγες ώρες ακυρώθηκαν 100 χιλιάδες αεροπορικές θέσεις από Ρωσία για τον μήνα Μάιο, ενώ οι εταιρείες δεν προχωρούν σε ναυλωμένες πτήσεις. Άρα η Κύπρος, όχι μόνο δεν έχει καταφέρει να κεφαλαιοποιήσει τους περιορισμούς πτήσεων από την Ρωσία για την Τουρκία, αλλά δέχεται και η ίδια ανάλογους περιορισμούς λόγω ακριβώς της επιδημιολογικής εικόνας της χώρας. Με τα κρούσματα να ξεπερνούν τα 600 ημερησίως και την αύξηση του αριθμού των θυμάτων του κορωνοϊού, είναι σαφές ότι η εικόνα που στέλνει η Κύπρος στο εξωτερικό δεν ευνοεί την αύξηση των τουριστικών αφίξεων. Κάτι που έρχεται σε αντίθεση με το μέχρι πρότινος ατού της χώρας στις τουριστικές αγορές: την ορθολογική διαχείριση της πανδημίας και τον έλεγχο της κατάστασης. Παράγοντες από την τουριστική βιομηχανία βλέπουν ως μονόδρομο την άμεση λήψη αυστηρότερων και δραστικών μέτρων, ώστε να μην χάσουμε και φέτος το τρένο του τουρισμού. Εκτιμούν δε, ότι αν δεν υπάρχει μείωση κρουσμάτων και σταθεροποίηση της κατάστασης μέχρι τέλος Μαΐου,

Γύρω στους 18 χιλιάδες τουρίστες θα έρθουν από το Ισραήλ τον Μάιο, μεγάλη αβεβαιότητα για την βρετανική αγορά.

οι αεροπορικές εταιρείες θα προχωρήσουν με τον προγραμματισμό τους σε άλλες αγορές, με πιο ασφαλή και σταθερή εικόνα στο κομμάτι της πανδημίας.

Ακυρώσεις 100 χιλιάδων θέσεων

Ενδεικτικό της αστάθειας και της αβεβαιότητας που επικρατεί στον τουρισμό, είναι ότι ενώ γίνονται κρατήσεις αυτές ακυρώνονται λίγες ώρες αργότερα. Πηγές αναφέρουν στην «Κ» ότι λόγω της επιδημιολογικής εικόνας της Κύπρου, ακυρώθηκαν τις τελευταίες ώρες 100 χιλιάδες αεροπορικές θέσεις για τον Μάιο, από την Ρωσία.

Την ίδια ώρα, εταιρείες από το ευρύτερο ευρωπαϊκό πεδίο σπρώχνουν το πτητικό τους πρόγραμμα Μάιο και Ιούνιο. Υπάρχουν ακυρώσεις ακόμα και στις προγραμματισμένες πτήσεις αναφέρουν πηγές στην «Κ».

Έτσι, πτητικά προγράμματα από Γερμανία και Σκανδιναβικές χώρες μεταφέρονται από τον Μάιο στον Ιούνιο, χωρίς να είναι βέβαιο ότι θα ξεκινήσουν ούτε και τότε. Αυτό αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση των κρουσμάτων στην Κύπρο, κάτι που εντείνει την ανησυχία σε ταξιδιώτες και διοργανωτές ταξιδιών και έχει ως αποτέλεσμα την αποσταθεροποίηση του προγραμματισμού.

Ερχονται 100 χιλιάδες

Παρά τις ακυρώσεις των προηγουμένων ωρών από τη ρωσική αγορά, σύμφωνα πάντα με τον μέχρι στιγμής προγραμματισμό, τον ερχόμενο μήνα αναμένεται να φτάσουν στην Κύπρο περίπου 100 χιλιάδες Ρώσοι τουρίστες.

Πρόκειται για προγραμματισμένες πτήσεις,

οι οποίες θα γίνονται με μια συχνότητα 20 ανά εβδομάδα για να αυξηθεί σταδιακά στις 23 μέχρι τέλος Μαΐου. Το κατά πόσο θα εξακολουθούν να ισχύουν τα εν λόγω στοιχεία και τις επόμενες ημέρες, αυτό βασίζεται πάντα στην εξέλιξη των επιδημιολογικών δεδομένων της χώρας. Προς το παρόν το μόνο βέβαιο είναι η αβεβαιότητα που χαρακτηρίζει τα πλάνα των αεροπορικών εταιρειών για την Κύπρο.

Η βρετανική αγορά

Άγνωστο το τι μέλλει γενέσθαι και με την βρετανική αγορά, με την κατάσταση να παραμένει θολή ως προς τις προθέσεις της βρετανικής κυβέρνησης για τις διακοπές στο εξωτερικό.

Σύμφωνα δε με νεότερη ενημέρωση η ανακοίνωση της κατάταξης των χωρών θα γίνει

Πιο αυστηρά μέτρα ζητούν επιτακτικά παράγοντες της τουριστικής βιομηχανίας, ώστε να αντιστραφούν τα δεδομένα στον τουρισμό. Σε διαφορετική περίπτωση, οι ελπιδες για καλύτερες επιδόσεις για το 2021 θα εξανεμιστούν.

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου

Apple Pay

αρχές Μαΐου, οπότε ο προγραμματισμός είναι στην αναμονή.

Πάντως η Jet 2 έχει ανακοινώσει την έναρξη των πτήσεων της από τις 27 Ιουνίου, ενώ TUI και Easy Jet παραμένουν επί του παρόντος στον προγραμματισμό τους για τις 17 Μαΐου. Στην περίπτωση των τουριστών από το Ισραήλ, ενδεχομένως να υπάρχει μεγαλύτερη άνεση λόγω της μεγάλης εμβολιαστικής κάλυψης της χώρας. Ωστόσο, για τον μήνα Μάιο, αναμένεται να αφιχθούν στα κυπριακά αεροδρόμια περίπου 18

Μέχρι στιγμής έχουν έρθει 6,5 χιλιάδες τουρίστες από τη Ρωσία. Οι προτιμήσεις τους κατανέμονται ανάμεσα σε ακριβά και φθηνά ξενοδοχεία κυρίως σε Λεμεσό και Πάφο.

χιλιάδες Ισραηλινοί τουρίστες, αριθμός ο οποίος δεν σώζει την κατάσταση.

Η εικόνα στα ξενοδοχεία

Σύμφωνα με φορείς από την ξενοδοχειακή βιομηχανία παρά τις ακυρώσεις, εξακολουθεί να καταγράφεται κινητικότητα σε κρατήσεις από την ρωσική αγορά. Μέχρι τα μέσα Απριλίου οι αφίξεις των Ρώσων τουριστών ανήλθαν γύρω στις 6,5 χιλιάδες, οι οποίοι διοχετεύτηκαν σε ξενοδοχεία κυρίως σε Λεμεσό και Πάφο και ειδικότερα σε πολυτελή ακριβά ξενοδοχεία, όπως αναφέρει ο Χρίστος Αγγελίδης, πρόεδρος του συνδέσμου ΠΑΥΣΥΔΙΣΕ (Διευθυντών Ξενοδοχείων). Η τάση αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι η πλειοψηφία των τουριστών από Ρωσία διαθέτει την οικονομική δυνατότητα για ένα ακριβότερο lux ξενοδοχείο. Από την άλλη, υπάρχουν και αυτοί που κάνουν κράτηση στα φθηνότερα και χαμηλότερης ποιότητας ξενοδοχεία, έτσι καταγράφεται κάποια κινητικότητα και σε αυτές τις περιπτώσεις. Εκτός αγοράς φαίνεται να είναι μέχρι στιγμής τα ξενοδοχεία upper middle class, ενδεικτικό για το προφίλ των τουριστών που φτάνουν στην Κύπρο. Φέτος, ίσως περισσότερο από ποτέ προηγουμένως, οι ξενοδοχείοι να δέχονται πιο έντονες πιέσεις για εκπώσεις και καλύτερα πακέτα στα ξενοδοχεία. Πληροφορίες αναφέρουν ότι υπάρχει γενικότερα μια καλή διάθεση από πλευράς των ξενοδοχείων, παρόλα αυτά υπάρχουν περιπτώσεις, κυρίως τα ξενοδοχεία πέντε αστέρων, τα οποία δεν είναι διατεθειμένα να μπουν στην διαδικασία να αναθεωρήσουν την τιμολογιακή πολιτική τους.

ΑΠΟΨΗ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Νοοτροπία Άγγλων αγοραστών

Τα ακίνητα που βρίσκονται στο μικροσκόπιο των Άγγλων αγοραστών είναι σε σχετικά χαμηλές απόλυτες τιμές όταν αυτές συγκριθούν με αντίστοιχες περιοχές στην χώρα τους ή ακόμα και αλλού.

υπάρχει λόγος. Πρώτον, μπορεί να μην εμπιστευτείται πλήρως τους κτηματομεσίτες που τον συμβουλεύουν ότι τον συμβουλεύουν σωστά. Η λαθασμένη αξία οδηγεί σε καθυστέρηση στην πώληση και αυτοί είναι μαθημένοι να μην περιμένουν για πάντα να έρθει η αγορά να τους συναντήσει. Δεύτερον, ο χρονισμός της εξόδου από την επένδυση μπορεί να έχει τη σημασία του: μπορεί να βρήκαν κάπου

αλλού μια άλλη ευκαιρία από την οποία γνώθουν ότι θα κερδίσουν περισσότερα, μπορεί να τους βοηθά η ισοτιμία νομισμάτων, μπορεί να αναγκάζονται για λόγους υγείας, μπορεί οι τότε πωλητές να τους έταξαν φούρνους – παξιμάδια και τίποτα ή λίγα από αυτά να έχουν υλοποιηθεί. Τρίτον, μπορεί να βλέπει πως το κτήριο άρχισε να παρουσιάζει προβλήματα συντήρησης και να μην θέλει

να επωμιστεί το όποιο αόριστο κόστος συντήρησης σε ένα (πολλές φορές) αντιπαγγελματικό περιβάλλον και σε ένα περιβάλλον που αδυνατεί να αναγκάσει τους ιδιοκτήτες να συντηρούν τα κτήριά τους.

Υπάρχουν παραδείγματα για τα πιο πάνω ή μάλιστα είναι αποκύημα της φαντασίας μας;

Βεβαίως και υπάρχουν χιλιάδες παραδείγματα. Για παράδειγμα, πολλοί Άγγλοι πούλησαν το 2004/2005 διαμερίσματα που είχαν αποκτήσει σε περιοχές όπως η Πέγεια στην Πάφο το 1999/2000, για να αγοράσουν διαμερίσματα σε Ορόκλινη και Πύλα στη Λάρνακα. Όταν πρόβαιναν σε τέτοιες κινήσεις ένιωθαν ότι επενδυτικά έμπαιναν σε ένα γρηγορότερο τρένο αφού η προσδοκώμενη υπεραξία ήταν μεγαλύτερη. Μετά όμως έκαναν παρόμοιες κινήσεις για να πάνε στην Τερσεφάνου επειδή πείστηκαν πως η δημιουργία του γκολφ θα αύξανε την επένδυσή τους. Κτίστηκε η Τερσεφάνου από το μηδέν λόγω του γκολφ και γκολφ δεν έγινε ποτέ. Εδώ και κάποια χρόνια πούλανε σε πιο χαμηλές τιμές επειδή δεν βλέπουν τον λόγο να μην το πράξουν κοιτάζοντας σε άλλους προορισμούς ακόμη και εκτός Κύπρου.

Πολλοί απογοητεύονται από τον αργό

ρυθμό έκδοσης τίτλων Ιδιοκτησίας και όλους τους ενδιάμεσους σκοπέλους μέχρι αυτοί να εκδοθούν, αν εκδοθούν. Μπορεί η ελπιδοσύνη να αποτελεί μια «κανονικότητα» στην υποσαχάρια Αφρική, αλλά δεν ισχύει σε αναπτυγμένες χώρες. Έτσι και με τους τίτλους: μπορεί η αργοπορία στην έκδοσή τους να αποτελεί για εμάς μια «κανονικότητα» με την οποία μάθαμε να ζούμε, αλλά για ξένους επενδυτές κάτι τέτοιο είναι αδιανόητο. Άλλοι απογοητεύονται από την αδυναμία σωστής διαχείρισης κτηριακών συγκροτημάτων και μας ειρωνεύονται είτε για τον αντιπαγγελματισμό μας, είτε για την αδυναμία μας στην εισπραξη κοινοχρήστων, είτε για την αδυναμία μας να δημιουργούμε ταμεία συντηρήσεων, είτε για την κακή κατασκευαστική μας ποιότητα, είτε για την έννοια μας να πουλάσουμε και να εξαφανιστούμε, για να αναφέρω μόνο μερικά.

Και κάτσε τώρα εξηγήσε τους ότι αντί νομοθετική και εκτελεστική εξουσία να ασχολούνται με τη βελτίωση αυτών με νόμους και κανονισμούς, περί άλλων τυρβάζουν...

Ο Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS είναι CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors

Είναι κάποιοι που διερωτώνται γιατί πολλοί Άγγλοι που αγόρασαν παλαιότερα σπιτί ή διαμέρισμα στην χώρα μας, έρχονται σε μεταγενέστερο στάδιο και το πούλανε σε τιμή που είναι πολύ κοντά στην τιμή αγοράς του (είτε προς τα πάνω ή προς τα κάτω), ακόμα και αν η τιμή στο παζάρι δικαιολογεί μια πιο ψηλή αξία. Σήμερα θα εξετάσουμε το φαινόμενο αυτό.

Ο μέσος Άγγλος αγοραστής/επενδυτής δεν είναι συναισθηματικά δεμένος με την επένδυσή του. Αυτό αποτελεί μια ειδοποιό διαφορά μεταξύ αυτού και του μέσου Κύπριου αγοραστή και αρχίζοντας την εξέταση του φαινομένου είναι καλά να το ξεκαθαρίσουμε επειδή έχουμε μια σχετική δυσκολία να το αντιληφθούμε.

Ερχόμενοι στην Κύπρο οι Άγγλοι επιδιώκουν είτε να έχουν ένα «μόνιμο» τόπο για εκτεταμένες διακοπές ή ένα τόπο για να ζήσουν κάποια χρόνια της συνταξιοδότησής τους. Και εννοείται ότι επιλέγουν την Κύπρο λόγω της ηλιοφάνειας, του καλού φαγητού και του ήσυχου και ευχάριστου τρόπου ζωής – όλα στοιχεία που μπορούν να βρουν σε αθρόονια και με μεγάλη ευκολία. Επιπλέον, τα ακίνητα που βρίσκονται στο μικροσκόπιο τους είναι σε σχετικά χαμηλές απόλυτες τιμές όταν αυτές συγκριθούν με αντίστοιχες περιοχές στην χώρα τους ή ακόμα και

αλλού, ενώ άλλες παράμετροι που είναι απότοκο του γεγονότος ότι η Κύπρος υπήρξε αγγλική αποικία, έχουν τη γοητεία τους, όπως για παράδειγμα το γεγονός ότι οδηγούμε στην ίδια πλευρά του δρόμου με αυτούς.

Είτε λοιπόν αποφασίσουν να αγοράσουν ένα «μόνιμο» τόπο εκτεταμένων διακοπών ή για να ζήσουν κάποια χρόνια της συνταξιοδότησής τους, σχεδόν ποτέ δεν έχουν τη μονιμότητα όπως την αντιλαμβανόμαστε εμείς στο πίσω μέρος του κεφαλιού τους. Αν αγόρασαν ένα διαμέρισμα για €100.000 πριν δέκα χρόνια και το πουλήσουν σήμερα για €90.000 ενώ θα μπορούσε να πουληθεί και €105.000 σήμερα, εμείς θα πούμε αβίαστα πως χάνουν €15.000. Ο Άγγλος όμως θα πει πως για δέκα χρόνια έκανε δωρεάν διακοπές επειδή πρώτον, δεν πλήρωσε ούτε σεντ σε ξενοδοχεία και δεύτερον, μεγαλύτερη ήταν η αξία του χρήματος πριν από δέκα χρόνια σε σχέση με τώρα. Επιπλέον, αν το μίσθωνε σε κάποια άτομα για κάποιες βδομάδες τον χρόνο του απέφερε εξτρά εισόδημα, ενώ στους υπολογισμούς του ρόλο θα παίζει και η ισοτιμία στερλίνας/ευρώ τόσο κατά την αγορά όσο και κατά την πώληση της επένδυσής. Αν δεν θέλει να περιμένει να εισπράξει την πλήρη απόδοση αξίας της επένδυσής του, συνήθως

Ετοιμες οι τράπεζες για κρατικές εγγυήσεις

Οι τροπολογίες των κομμάτων που συνοδεύσουν την ψήφιση του νομοσχεδίου είναι σχεδόν ίδιες με τις περσινές

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Παρόλο που η πορεία του νομοσχεδίου των κρατικών εγγυήσεων είναι αβέβαιη, σχετικά κατά πρώτον με την ψήφισή του ή όχι, και κατά δεύτερον σχετικά με την μορφή που θα λάβει μετά τις τροπολογίες που έχουν ετοιμάσει τα κόμματα, οι τράπεζες είναι έτοιμες να παραχωρήσουν ρευστότητα στην αγορά. Όπως επισημαίνεται, οι τράπεζες έχουν επικοινωνήσει ήδη με τους ενδιαφερόμενους πελάτες που θα ήθελαν να λάβουν δάνειο μέσω κρατικής εγγύησης. Την ίδια ώρα, όπως μεταφέρεται στην εφημερίδα, οι τράπεζες για συγκεκριμένο αριθμό δανειοληπτών έχουν προχωρήσει ήδη σε «υποθέσεις εργασίας» αναφορικά με το αν είναι επιλέξιμοι και αν μπορούν να αποπληρώσουν τα δάνεια που θα λάβουν. Το Σχέδιο των κρατικών εγγυήσεων για δάνεια έχει –ο

Την Τετάρτη, 21 Απριλίου, η Επιτροπή Οικονομικών θα εξετάσει το περιεχόμενο των τροπολογιών, μια μέρα δηλαδή πριν από την ψήφιση ή όχι του νομοσχεδίου.

μολογουμένως- αργήσει αρκετά σε σχέση με όλα τα άλλα κράτη που το εφαρμόζουν από τον Μάρτιν – Απρίλη του 2020. Όπως μετέφεραν τράπεζες, το Σχέδιο λόγω της καθυστέρησης δεν αναμένεται να τύχει μεγάλης εφαρμογής, ωστόσο για επιχειρήσεις που θα το λάβουν και έχουν ήδη μιλήσει μαζί τους, θα είναι καθοριστικής σημασίας για την πορεία τους, διότι θα χρηματοδοτηθεί η ανάπτυξή τους και όχι η βιωσιμότητά τους. Το ζήτημα από εδώ και πέρα είναι η μορφή που θα λάβει το νομοσχέδιο κατά την ψήφισή του ή όχι την προσεχή Πέμπτη, 22 Απριλίου. Πάντως, έκκληση προς

Βάσει του νομοσχεδίου που άλλαξε δυο φορές από το Μάρτι του 2020, οι τράπεζες θα παραχωρήσουν δάνεια μέχρι και 1 δισ. ευρώ συνολικά, και η ρευστότητα στην αγορά αναμένεται να ενισχυθεί κατά 1,43 δισεκατομμύρια ευρώ.

τη Βουλή να εγκριθεί το νομοσχέδιο για τις κρατικές εγγυήσεις απήντησε την Τρίτη η Κυβέρνηση δια του Εκπροσώπου της κ. Κυριάκου Κούσιου, ο οποίος τόνισε ότι το θέμα αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί στη σωστή του διάσταση, αφού η οικονομία και οι επιχειρήσεις έχουν ανάγκη ρευστότητας. «Είναι λοιπόν παράκλησή μας το θέμα να αντιμετωπιστεί από τα πολιτικά κόμματα στη σωστή του διάσταση», σημείωσε χαρακτηριστικά. Πάνω – κάτω οι τροπολογίες των κομμάτων που θα συνοδεύσουν την ψήφιση του νομοσχεδίου είναι ίδιες με τις περσινές, γεγονός που δεν είναι

και πολύ ενθαρρυντικό για την Κυβέρνηση. Κόκκινη γραμμή ενδέχεται να είναι ξανά ο έλεγχος του από τον Γενικό Ελεγκτή, πράγμα που θα λειτουργεί ως παρατηρητής της πορείας εφαρμογής του Σχεδίου σε αρκετές φάσεις σύμφωνα με σχετική τροπολογία του ΔΗΚΟ.

Το ΑΚΕΛ, από πλευράς του, επιμένει σε ενημέρωση της Βουλής ανά τρίμηνο, τροπολογία που όμως δεν αλλάζει τη φιλοσοφία του Σχεδίου. Υπάρχουν δε και τροπολογίες που αλλάζουν τα ποσοστά των δανείων που αναλογούν σε μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις. Ενώ η αναλογία είναι 300 εκατ. σε μι-

κρές και 700 σε μεγάλες επιχειρήσεις, υπάρχει τροπολογία για αλλαγή στο 400 εκατ. – 600 εκατ. ευρώ. Βάσει του νομοσχεδίου που άλλαξε δυο φορές από το Μάρτι του 2020, οι τράπεζες θα παραχωρήσουν δάνεια μέχρι και 1 δισ. ευρώ συνολικά, και η ρευστότητα στην αγορά αναμένεται να ενισχυθεί κατά 1,43 δισεκατομμύρια ευρώ. Τα δάνεια θα είναι ίσα με το σύνολο των μισθών των εργοδοτούμενων ή το 25% του κύκλου εργασιών της κάθε επιχείρησης κατά το έτος 2019, ενώ το κράτος θα μπαίνει εγγυητής και σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρώσεως του δανείου η ευθύνη θα καταμερίζεται σε ποσοστό

70% στο κράτος και 30% στις τράπεζες. Αναφορικά με το επιτόκιο αυτών των δανείων, θα σχετίζεται με το ευρωπαϊκό επιτόκιο το οποίο είναι στο παρόν στάδιο στο μηδέν. Όσον αφορά στις επιχειρήσεις που θα λάβουν δανεισμό μέσω του προγράμματος αυτού, δεν θα μπορούν να απολύσουν προσωπικό για τους επόμενους 6 μήνες από το δανεισμό και θα «τρέχει» το πρόγραμμα μέχρι και το τέλος του παρόντος έτους. Την Τετάρτη 21 Απριλίου η Επιτροπή Οικονομικών θα εξετάσει το περιεχόμενο των τροπολογιών, μια μέρα δηλαδή πριν την ψήφιση ή όχι του νομοσχεδίου.

Σε τεντωμένο σχοινί οι σχέσεις Αγκυρας - Τουρκοκυπρίων

Ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα στα κατεχόμενα - Στρατηγική καρότου-μαστιγίου από τον Ερντογάν

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Σε λίγες ημέρες στην Γενεύη πραγματοποιείται η άτυπη διάσκεψη για το Κυπριακό, στην οποία οι εμπλεκόμενες πλευρές θα επιχειρήσουν να ξαναπιάσουν την άκρη του νήματος που άφησαν στο Κραν Μοντάνα, στα μέσα του 2017. Λίγο πριν από την έναρξη της διάσκεψης, οι δυο ηγεσίες και οι εγγυητριες δυνάμεις ερμηνεύουν με πολύ διαφορετικό τρόπο τον λόγο, για τον οποίο ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ κάλεσε τις πλευρές στην Γενεύη. Η ελληνοκυπριακή πλευρά εισιγείται τη συνέχιση της διαπραγματεύσεως από το σημείο που διακόπηκε στο Κραν Μοντάνα, την ώρα που η Τουρκία ισχυρίζεται ότι οι δυο κοινότητες και οι εγγυητριες δυνάμεις πάνε στην Γενεύη για να αναζητήσουν μια νέα βάση λύσης.

Η διαφορετική ερμηνεία που δίνουν οι πλευρές στην άτυπη διάσκεψη την παρούσα στιγμή δεν συνιστά το μοναδικό εμπόδιο για την διευθέτηση του Κυπριακού με βάση τη νέα προσπάθεια του ΟΗΕ. Πέρα από την ατζέντα της διάσκεψης της Γενεύης, η επιμονή της τουρκικής πλευράς στην λύση των δυο κρατών και η νέα κόντρα που ξέσπασε τις τελευταίες ημέρες στον άξονα Τουρκίας-τουρκοκυπριακής κοινότητας έρχονται να περιπλέξουν τις εξελίξεις στο Κυπριακό. Όπως τονίζει χαρακτηριστικά καλά ενημερωμένη τουρκική πηγή, «η νέα συνάντηση της Γενεύης ξεκινά τη στιγμή που πυκνώνουν τα μαύρα σύννεφα στον ορίζοντα της ελβετικής πόλης και του Κυπριακού».

Η νέα κόντρα Τουρκίας-Τ/κ

Λίγες ημέρες πριν την άτυπη πενταμερή, η τ/κ κοινότητα ήρθε για μια ακόμη φορά σε μεταωπική αντιπαράθεση με την Άγκυρα. Αφορμή για τη νέα εξέλιξη αποτέλεσε μια απόφαση του «Συνταγματικού Δικαστηρίου» σχετικά με την εσωτερική διοργάνωση του αζώματος του Μουσφί της Κύπρου και την λειτουργία των φροντιστηρίων θρησκευτικών-Κορανίου στα Κατεχόμενα. Το τουρκικό Προεδρικό έσπευσε στα τέλη της προηγούμενης εβδομάδας να ερμηνεύσει την όλη εξέλιξη ως «προσπάθεια απαγόρευσης των θρησκευτικών εκπαιδεύσεων στα Κατεχόμενα εν μέσω του ιερού μνήνα του Ραμαζανιού». Με βάση αυτή τη ρητορική, ο Πρόεδρος της Τουρκίας Ταγίπ Ερντογάν απείλησε την τ/κ

Το πρωί της Δευτέρας, με κάλεσμα της τ/κ Ένωσης Δικηγορικών Συλλόγων, εκατοντάδες Τ/κ νομικοί διαδήλωσαν στους δρόμους της κατεχόμενης Λευκωσίας.

Ο Ταγίπ Ερντογάν απείλησε την τ/κ πλευρά με κυρώσεις σε περίπτωση που δεν αποσυρθεί η νέα απόφαση του «Συνταγματικού Δικαστηρίου».

πλευρά με κυρώσεις σε περίπτωση που δεν αποσυρθεί η νέα απόφαση του «Συνταγματικού Δικαστηρίου».

Η αντίδραση της τ/κ κοινότητας στις απειλές της Άγκυρας υπήρξε άμεση. Την στιγμή που η ηγεσία του Ερσίν Τατάρ και η «κυβέρνηση» επιτίθενται να ρίξουν τους τόνους και να στείλουν το μήνυμα ότι δεν τίθεται θέμα απαγόρευσης της θρησκευτικής εκπαίδευσης στα Κατεχόμενα, σε μεγάλες μερίδες της τ/κ κοινότητας, ακόμη και εντός των κύκλων της τ/κ Δεξιάς, ξέσπασε θυελλα αντίδραση. Στο σύνολό τους, οι αντιδράσεις των διάφορων πολιτικών αποχρώσεων της τ/κ κοινότητας επικεντρώθηκαν στην σημασία της υπεράσπισης της ανεξαρτησίας της «τ/κ δικαιοσύνης». Η ίδια η κόρη του «Πρωθυπουργού», Ερσάν Σανέρ, μέσω του διαδικτύου έστειλε μήνυμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Το πρωί της Δευτέρας με κάλεσμα της τ/κ Ένωσης Δικηγορικών Συλλό-

γων, εκατοντάδες Τ/κ νομικοί διαδήλωσαν στους δρόμους της κατεχόμενης Λευκωσίας. Στην διαδήλωση πήραν μέρος Τ/κ πολιτικοί και συμπολίτες. Οι διαδηλωτές έφτασαν στην πύλη των τ/κ «Δικαστηρίων» κρατώντας στο χέρι τους ένα πορτρέτο του Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ. Τα δε, μέλη του «Συνταγματικού Δικαστηρίου» χειροκρότησαν από τα παράθυρα του «δικαστηρίου» τους διαδηλωτές.

Την δυναμική κινητοποίηση των Τ/κ νομικών υποστηρίξαν με γραπτές ανακοινώσεις δεκάδες τ/κ οργανώσεις, τα κόμματα της τ/κ Αριστεράς και οι «εξωκοινοβουλευτικοί» πολιτικοί σχηματισμοί. Στις γραπτές ανακοινώσεις ξεχώρισε και η μνεία στην αρχή του κοσμικού κράτους, με βάση την οποία το «Συνταγματικό Δικαστήριο» έκρινε ότι τίθεται ζήτημα ελέγχου των φροντιστηρίων θρησκευτικών.

Οι εντολές και τα εμπόδια

Την ώρα που οι Τ/κ νομικοί διαδήλωναν στους δρόμους της κατεχόμενης Λευκωσίας, η τουρκική πλευρά επιστράτευσε την στρατηγική καρότου-μαστιγίου για να περάσει τη δική της μηνύματα στην τ/κ κοινότητα. Οι Εκπρόσωποι της κυβέρνησης Ερντογάν, στις αρχές της νέας εβδομάδας, επέμεναν στον ισχυρισμό ότι με τη νέα απόφασή του, το «Συνταγματικό Δικαστήριο» έρχεται να ερμηνεύσει με λανθασμένο τρόπο την αρχή του κοσμικού κράτους και να περιορίσει τις

θρησκευτικές ελευθερίες στην τ/κ κοινότητα.

Την Δευτέρα, ο εκπρόσωπος του τουρκικού κυβερνώντος Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ), Ομέρ Τσελικ, με βάση την προαναφερμένη ρητορική δήλωσε χαρακτηριστικά ότι στο μέλλον «η δικαιοσύνη της ΤΔΒΚ» θα ευθυγραμμιστεί με τις νόρμες και τους κανόνες της τουρκικής δικαιοσύνης. Λίγο πριν από αυτή τη δήλωση, ο Αντιπρόεδρος και ο Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας έστειλαν μηνύματα προς την ίδια κατεύθυνση, αφήνοντας να εννοηθεί ότι η τ/κ πλευρά πρέπει να οδηγηθεί σε μεταρρυθμίσεις για να αποφευχθούν στο μέλλον παρόμοιες αναταράξεις στις σχέσεις της με την Τουρκία.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στις αρχές της νέας εβδομάδας, η Τουρκία έσπευσε να συνδυάσει τις απειλές της με μια κίνηση-μήνυμα καλής θέλησως. Συγκεκριμένα, στην σκιά των τελευταίων εξελίξεων, και ύστερα από μια μεγάλη περίοδο αναμονής, η Τουρκία έστειλε στα Κατεχόμενα νέες 40.000 δόσεις του κινεζικού εμβολίου «Sinovac». Όπως ήταν αναμενόμενο, ο ίδιος ο Αντιπρόεδρος της Τουρκίας, Φουάτ Οκτάϊ, ο οποίος είναι και αρμόδιος για θέματα των Τ/κ, καθώς και οι κύκλοι της Άγκυρας στην τ/κ κοινότητα, έσπευσαν να ερμηνεύσουν αυτή την εξέλιξη ως ένδεξη-μήνυμα αλληλεγγύης της Τουρκίας προς τον σμικό κράτους και να περιορίσει τις «αδεφφωκό τ/κ λαό».

Επιμονή στην λύση δυο κρατών

Η νέα παρτίδα των κινεζικών εμβολίων που έφτασε στα Κατεχόμενα δεν κόπασε την θυελλα αντίδραση των Τ/κ. Λίγο μετά το μαζικό γραπτόν ανακοινώσεων και την διαδήλωση των Τ/κ νομικών στους δρόμους της Λευκωσίας, δεκάδες οργανώσεις και κόμματα της τ/κ κοινότητας ετοιμάζονται για μια μεγάλη πορεία-συγκεντρώση, το κεντρικό μήνυμά της οποίας θα είναι η υπεράσπιση και προβολή της δικαιοσύνης, διζωνικής ομοσπονδιακής λύσης (ΔΔΟ). Το απόγευμα του Σαββάτου, ταυτόχρονα με τους Ε/κ ακτιβιστές στις ελεύθερες περιοχές, οι Τ/κ υπερασπιστές της λύσης θα κατέβουν στους δρόμους της Λευκωσίας για να διαδηλώσουν υπέρ της ΔΔΟ. Η υπογράμμιση της σημασίας της ΔΔΟ έρχεται σε μια στιγμή που η Άγκυρα και η ηγεσία του Ερσίν Τατάρ μεταβαίνουν στην Γενεύη για να προβάλουν την ιδέα της λύσης των δυο κρατών. Ως γνωστόν, από την περίοδο της ανάδειξής του στην ηγεσία των Τ/κ, ο κ. Τατάρ και οι συνεργάτες του, με την υποστήριξη της Άγκυρας, ισχυρίζονται ότι η ΔΔΟ έπαψε να αποτελεί βάση της λύσης του Κυπριακού επειδή η ε/κ πλευρά δεν επιθυμεί να μοιραστεί την εξουσία και τον πλούτο. Με βάση αυτόν τον ισχυρισμό, η τ/κ πλευρά εισιγείται την επίλυση του Κυπριακού μέσα από την αποδοχή και κατοχύρωση της αρχής της κυριαρχικής ισοστάσης. Εφόσον συμβεί αυτό, σύμφωνα πάντα από την κοινή οπτική γωνία της Άγκυρας και της τ/κ Δεξιάς, στο μέλλον τα δυο «ανεξάρτητα» και «κυρίαρχα» κράτη της Κύπρου θα δημιουργήσουν ένα νέο πλαίσιο συνεργασίας σε ορισμένα πεδία κοινού ενδιαφέροντος.

Ξένοι και ντόπιοι οι ομολογούχοι του Tier 2

Ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος Κυριάκος Κούσιος, μετά τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου της Τρίτης, σχολίασε πως «με ικανοποίηση σημειώνουμε ότι υπήρξε μεγάλο επενδυτικό ενδιαφέρον από περισσότερους από 140 θεσμικούς επενδυτές για το ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου της Τράπεζας Κύπρου που ήταν για 300 εκατ. ευρώ. Πρέπει να πούμε ότι καλύφθηκε τέσσερις φορές, έφθασε η προσφορά στο 1 δισ. 150 εκατ. Αυτό ερμηνεύεται ως ψήφος εμπιστοσύνης τόσο προς την Τράπεζα Κύπρου και τον τραπεζικό τομέα, αλλά και στις προοπτικές της κυπριακής οικονομίας εν μέσω μάστιγας της πανδημίας».

Ποιοι όμως επένδυσαν στο Tier 2 της Τράπεζας Κύπρου, του ομολόγου με το οποίο βγήκε στις αγορές η Τράπεζα την προηγούμενη Παρασκευή; Όπως πληροφορείται η «Κ», μερικοί από τους ομολογούχους του Tier 2 του 2021 είναι η Senvest Management, η VR Capital Group, η Lazard Asset Management, η Fidelity και Athlos Capital μερικοί από τους αγοραστές. Senvest Management, η VR Capital Group, η Lazard Asset Management, η Fidelity και η Athlos Capital. Το κουπόνι της νέας έκδοσης λοιπόν που διαμορφώθηκε στο 6,62% προσέλκυσε ισχυρό ενδιαφέρον κυρίως διεθνών αλλά και εγχώριων επενδυτών. Η τράπεζα δανείστηκε το μάζιμου επιτρεπτό ποσό από τις εποπτικές αρχές, δηλαδή 300 εκατ. ευρώ και ο αρχικός στόχος ήταν για 250 εκατ. ευρώ. Βάσει της επίσημης ενημέρωσης, ο τόκος επί του ομολόγου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 23 Οκτωβρίου 2026. Το ομόλογο λήγει στις 23 Οκτωβρίου 2031 και η τράπεζα θα έχει το δικαίωμα πρόωπης εξόφλησης του ομολόγου οποιαδήποτε μέρα κατά τη διάρκεια της περιόδου των έξι μηνών από τις 23 Απριλίου 2026 μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026. Η έκδοση του Tier 2 αυξάνει τον συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας κατά περίπου 100 μονάδες βάσης σε 19,7% (αναπροσαρμοσμένος για το Helix 2). Η έκδοση αναμένεται να είναι πλήρως επιλέξιμη για την Ελάχιστη Απαιτησιών Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL), συνεπιδφέροντας έτσι στον δείκτη ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) της Τράπεζας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Η τράπεζα Κύπρου δανείστηκε το μάζιμου επιτρεπτό ποσό από τις εποπτικές αρχές, δηλαδή 300 εκατ. ευρώ.

ΑΡΘΡΟ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑΝΝΑ

Φιλέλληνες

Με τον όρο φιλέλληνα αποκαλούμε όλους όσους τρέφουν ιδιαίτερη αγάπη και αισθήματα προς κάθε τι Ελληνικό, την Ελλάδα και τους Έλληνες δεικνόμενος το με πράξεις και λόγια. Οι Φιλέλληνες διαδραμάτισαν μεγάλο ρόλο στην Ελληνική Επανάσταση και διαχρονικά βοήθησαν την Ελλάδα στις δύσκολες στιγμές, ευνοώντας τις ελληνικές θέσεις ανά τον κόσμο. Κατά τον Πλάτωνα δε στην Πολιτεία, φιλέλληνας είχε την έννοια του πατριώτη, μια λέξη που σήμερα έχει παρεξηγηθεί επί σκοπού θα έλεγα από συγκεκριμένους αριστέρους κύκλους που θεωρούν ακροδεξιούς όσους δηλώνουν πατριώτες γιατί πολύ απλά αγαπάνε την πατρίδα τους. Με την σύγχρονη έννοια, οι Φιλέλληνες ήταν ξένοι υπήκοοι που βοήθησαν κυρίως στην επανάσταση του 1821. Εμείς προσπαθούμε να κρατήσουμε τον όρο ακόμα και σήμερα χαρακτηρίζοντας κάποιον φιλέλληνα όταν βοηθάει τον Ελληνισμό όποτε βρίσκεται σε δυσμενή θέση και συγχρόνως προάγει τον ελληνικό πολιτισμό. Υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι που κάποιος γίνεται φιλέλληνας, όπως ο θαυμασμός προς την αρχαία Ελλάδα, ο πολιτικός φιλελευθερισμός, ο πολιτισμός, η φιλανθρωπία, οι πολιτικές επιδιώξεις στην Ανατολική Μεσόγειο αλλά και το ομόθρησκο των Ελλήνων με τη Ρωσία και τη Δύση. Όσο παρόλο και να ακούγεται υπήρξαν και Τούρκοι φιλέλληνες που ενώ ήταν μουσουλμάνοι, συνέβαλαν είτε θηκά είτε στρατιωτικά στον ελληνικό αγώνα. Ο Χατζή Χασάν, μάλιστα, υπήρξε ένα από τα πρώτα θύματα της επανάστασης και ήταν ο ανώτατος θρησκευτικός ηγέτης των Οθωμανών όταν αρνήθηκε να εκδώσει διαταγή που επέτρεπε τη σφαγή των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης. Διάφορες μεγάλες προσωπικότητες υπήρξαν φιλέλληνες. Ο Λόρδος Βύρωνα, ποιητής, συμμετείχε και πέθανε κατά τη διάρκεια της πολιορκίας του Μεσολογγίου, ο Τζωρτζ Κάνινγκ, που θα γνωρίζετε από την Παλαιά Κάνινγκς, στην Αθήνα υπήρξε Άγγλος Υπουργός Εξωτερικών και στήριξε την ελληνική επανάσταση, ο Ρώσος λογοτέχνης και ποιητής Αλέξανδρ Πούσκιν, ο Έρνεστ Μάνγγελ, συνθέτης και αρχιμουσικός της πρώτης μπάντας της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 και πολλοί άλλοι βρίσκονται ανάμεσα στους διάσημους που με έργα δείξαν την αγάπη τους για τον Ελληνισμό. Στην σημερινή εποχή υπάρχουν αρκετοί πολιτικοί, καλλιτέχνες και διανοούμενοι που στηρίζουν τις θέσεις της Ελλάδας γιατί συνάδουν με το διεθνές δίκαιο και σίγουρα οι μελλοντικές γενιές θα τους δώσουν τον τιμητικό τίτλο του φιλέλληνα. Εμείς το μόνο που πρέπει να κάνουμε είναι να συνεχίσουμε την παράδοση των προγόνων μας και να κρατάσουμε τη σημαία ψηλά με υπερηφάνεια και ήθος.

Ο κ. Γιάννης Γεωργιάδης είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Αυξήσεις στις τιμές λόγω ψηλών ναύλων

Γύρω στο 35% η ζημιά για τους εισαγωγείς προϊόντων από Κίνα και Ιαπωνία, επηρεάζονται και οι οικοδομές και το δημόσιο

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Αυξημένες τιμές και ενδεχόμενες ελλείψεις προϊόντων στην αγορά θα πρέπει να αναμένονται το επόμενο διάστημα, ως αποτέλεσμα των αυξημένων ναύλων για την μεταφορά εμπορευματοκιβωτίων στην Κύπρο. Αυτό κυρίως προκύπτει πιο έντονα για τις μεταφορές από τις χώρες της Άπω Ανατολής κυρίως δε για τις χώρες Κίνα, Σιγκαπούρη Κορέα και Ιαπωνία αλλά και σε χώρες της Νότιας Ασίας, όπως Ταϊλάνδη και Ινδία. Πρόκειται για χώρες από τις οποίες οι εισαγωγές προς την Κύπρο ξεπερνούν σε αξία το μισό δις. ευρώ ετησίως. Πηγές από επιχειρηματικούς κλάδους κάνουν λόγο για αύξηση μέχρι και οκτώ φορές στους ναύλους από τον Ιανουάριο, κόστος το οποίο εκτιμάται ότι θα μετακυλιστεί στην αγορά το επόμενο διάστημα.

Πρόβλημα με ελαστικά

Τις επόμενες μέρες δεν αποκλείεται να αυξηθούν οι τιμές στα ανταλλακτικά, ελαστικά και τα λιπαντικά αυτοκινήτων και οχημάτων, ως απότοκο αυτής της κατάστασης όπως εξηγεί ο κ. Σοφοκλής Νε-

Μέχρι και οκτώ φορές αυξήθηκαν οι ναύλοι από τον Ιανουάριο, κάτι που αναμένεται να μετακυλιστεί στην αγορά το επόμενο διάστημα.

Σύμφωνα με τον Υφυπουργό Ναυτιλίας, η κυκλοφορία πλοίων από Ευρώπη προς Κίνα μειώθηκε κατά 48%, ενώ η αντίθετη ροή από Κίνα προς Ευρώπη είχε μείωση 27%.

οφύτου, επικεφαλής σε εταιρεία ανταλλακτικών αυτοκινήτων. «Όσο στοκ είχαμε το διαθέσαμε με τις παλαιότερες τιμές. Ό,τι έχει παραληφθεί από τον Φεβρουάριο θα διατίθεται στην αγορά με διαφορετική διατίμηση», αναφέρει. Όπως περιγράφει, τα ναύλα από την Κίνα ήταν γύρω στα δύο χιλιάδες δολάρια ανά εμπορευματοκιβώτιο, ενώ από την 1η Ιανουαρίου, το ποσό αυτό εκτοξεύθηκε στα 10 χιλιάδες δολάρια. Αυτό χονδρικά σημαίνει ότι μια εταιρεία ανταλλακτικών που μέχρι στιγμής πλήρωνε δύο δολάρια για ένα ελαστικό, σήμερα αυτό το κόστος ανεβαίνει στα δέκα δολάρια. Πέραν των ναύλων, σε αυ-

ξήσεις προχωρούν και οι προμηθευτές, οπότε η τιμή του προϊόντος ανεβαίνει ακόμα περισσότερο. Η δε ζημιά για τους εισαγωγείς εκτιμάται γύρω στο 25-35%. Αναπόφευκτα, η διαφορά κόστους θα μετακυλιστεί και πάλι στον καταναλωτή. Αυτό ισχύει για την πλειοψηφία των εισαγωγέων προϊόντων από την κινεζική αγορά, αλλά και ευρύτερα από τις αγορές της Άπω Ανατολής.

Πρόβλημα σε οικοδομές

Η αύξηση των ναύλων αγγίζει και την οικοδομική βιομηχανία. Μεγάλος αριθμός των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται

για την ανέγερση κτηρίων, εισάγεται από την Κίνα εξηγεί ο πρόεδρος της ομοσπονδίας Εργολάβων Κώστας Ρουσσιάς. Είτε πρόκειται για σίδερο, μέταλλο, είτε πρόκειται για ξυλεία, γρανίτες και γρανιτόλιθους, ορυκτοβάμβακα και πετροβάμβακα που χρησιμοποιούνται για ηχομονώσεις, οι τιμές στην αγορά ήδη άρχισαν να παρουσιάζουν ανοδική πορεία και ήδη μπορούμε να μιλούμε για διπλασιασμό του κόστους.

Οι προσφορές στο δημόσιο

Η κατάσταση όπως διαμορφώνεται αγγίζει και τον δημόσιο τομέα, ως τελικός

αποδέκτης προϊόντων και υπηρεσιών μέσω συμβάσεων με επηρεαζόμενες επιχειρήσεις. Πηγές αναφέρουν ότι εκ των πραγμάτων θα πρέπει να αναθεωρηθούν οι προσφορές στο δημόσιο, αφού οι προτάσεις εταιρειών έγιναν στην βάση άλλων δεδομένων της αγοράς. Πλέον, όπως αναφέρουν στην «Κ», τα περιθώρια κέρδους είτε δεν υπάρχουν, είτε είναι εξαιρετικά περιορισμένα.

Πώς φτάσαμε στο διά ταύτα

Το τελευταίο διάστημα υπήρχαν αναφορές από τις ναυτιλιακές εταιρείες ότι θα επερχόταν μείωση των ναύλων από

Τα προϊόντα και οι πρώτες ύλες

Σύμφωνα με την έρευνα της στατιστικής υπηρεσίας για το 2020, η Κίνα ήταν η χώρα εκτός ΕΕ από την οποία η Κύπρος εισάγει την πλειοψηφία των προϊόντων της, δαπάνες 449,8 εκατ. ευρώ, ενώ ψηλά βρίσκεται και η Ιαπωνία με εισαγωγές ύψους 84,9 εκατ. ευρώ η Κορέα με 31,58 εκατ., η Σιγκαπούρη με 53,5 εκατ. ευρώ και η Ινδία με εισαγωγές 76,1 εκατ. ευρώ. Από την Κίνα ο οποίος είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας, εισάγουμε μεταξύ άλλων ξυλεία, πλαστικά έπιπλα και πλαστικά είδη, ηλεκτρονικά είδη, ηλεκτρικές συσκευές, οικιακές συσκευές, σίδερο και άλλες πρώτες ύλες, καθώς και είδη τροφίμων όπως κατεψυγμένα είδη θαλασσινών και ψάρια, λαχανικά και ξηρούς καρπούς. Σύμφωνα με τον Κώστα Χριστοφίδη, αναπληρωτή γενικό διευθυντή της ΟΕΒ, κάποιες αυξήσεις άρχισαν ήδη να μπαίνουν σε αριθμό προϊόντων. Σημειώνει ότι στην περίπτωση που πρόκειται για έτοιμο προϊόν τότε το λιανικό κόστος θα καταγράψει άμεσα αύξηση, στην περίπτωση πρώτων υλών αναμένεται ότι το κόστος θα μετακυλιστεί στην αγορά με κάποια χρονοκαθυστερήση.

τις 15 Απριλίου, ωστόσο ίσως ένεκα και της περίπτωσης του πλοίου στη Διώρυγα του Σουέζ, τελικά οι τιμές παρουσίασαν περαιτέρω άνοδο. Από πού όμως ξεκινά η πορεία της αύξησης των ναύλων; Όπως εξηγεί στην «Κ» ο υφυπουργός Ναυτιλίας Βασίλης Δημητριάδης, αυτό αποδίδεται κυρίως σε τέσσερις παράγοντες. Κατ' αρχήν στην μείωση της ναυτιλιακής δραστηριότητας το 2019 σε σχέση με το 2018.

Βάσει στοιχείων τα οποία επικαλέστηκε ο κ. Δημητριάδης, η κυκλοφορία πλοίων από Ευρώπη προς Κίνα μειώθηκε κατά 48%, ενώ η αντίθετη ροή από Κίνα προς

Ευρώπη είχε μείωση 27%. Την ίδια περίοδο η κίνηση μεταξύ Ευρώπης προς Αμερική κατέγραψε μείωση 28% και από Αμερική προς Ευρώπη η μείωση άγγιξε το 40%.

Αυτό σημαίνει ότι κάποια πλοία ακινητοποιήθηκαν, ενώ μέρος του παγκόσμιου στόλου δραστηριοποιούνταν στο 30-40% της πληρότητάς τους. Ένας δεύτερος παράγοντας είναι η προσπάθεια της ναυτιλιακής βιομηχανίας να μειώσει τις εκπομπές ρύπων, χρησιμοποιώντας από το 2020 καύσιμα πιο φιλικά προς το περιβάλλον, τα οποία είναι χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο (0,5%). Αυτό συνεπάγεται αύξηση κατά 25% στο λειτουργικό έξοδο του πλοίου. Το λειτουργικό κόστος για το πλοίο ανεβαίνει ακόμα και στην περίπτωση που εναλλακτικά μια εταιρεία προτιμήσει να χρησιμοποιήσει τα συστήματα scrubbers, τα οποία «καθαρίζουν» το καύσιμο και συμβάλλουν στη μείωση της εκπομπής οξειδίου του θείου. Ως τρίτος παράγοντας περιγράφονται η γενικότερη αβεβαιότητα και οι περιορισμοί που προέκυψαν λόγω πανδημίας στις θαλάσσιες μεταφορές και την εμπορική ναυτιλία. Σε αρκετές πε-

Ενα ελαστικό αυτοκινήτου η χονδρική τιμή του οποίου ήταν 2 δολάρια, πλέον το κόστος του ανεβαίνει στα δέκα.

ριπτώσεις καταγράφονται ελλείψεις σε εμπορευματοκιβώτια, κάτι που αναπόφευκτα οδηγεί σε αύξηση της τιμής στην χρήση των υφιστάμενων. Στον αντίποδα, η καραντίνα έχει ενισχύσει σε αρκετές περιπτώσεις την κατανάλωση, κυρίως δε τις διαδικτυακές αγορές από το εξωτερικό. Άρα, η εξίσωση έχει ως εξής. Αύξημένη ζήτηση, μειωμένη προσφορά λόγω της μείωσης των εμπορευματοκιβωτίων και το αποτέλεσμα είναι οι αυξημένες τιμές. Στην κορυφή του παγόβουνου, το περιστατικό στη διώρυγα Σουέζ, που έχει ενισχύσει την τάση για αύξηση των ναύλων.

Cyprus Trading Corporation Plc

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΔΙΑΔΕΤΑΙ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ για Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της **CYPRUS TRADING CORPORATION PLC** (η «Εταιρεία») η οποία θα λάβει χώρα στις **26 Μαΐου 2021, στις 12.30 π.μ.**, στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρείας στη Λεωφ. Λεμεσού 200, Shacolas House, 2025, Στρόβολος Λευκωσία, για το σκοπό εξέτασης και, εάν κρίνεται σκόπιμο, έγκρισης κατάλληλων ψηφισμάτων σε σχέση με τα ακόλουθα θέματα.

Ηλεκτρονική Συμμετοχή

Λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί από την πανδημία του Κορωνοϊού (COVID-19) και τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τους περιορισμούς σε συναθροίσεις, οι μέτοχοι ή αντιπρόσωποί τους καλούνται να συμμετέχουν στη Συνέλευση ηλεκτρονικά (μέσω τηλε-διάσκεψης). Οι μέτοχοι που έχουν δικαίωμα να παραστούν, συμμετέχουν ή/και να ψηφίσουν στην Ετήσια Γενική Συνέλευση ή αντιπρόσωποί τους που επιθυμούν να συμμετέχουν ή/και να ψηφίσουν ηλεκτρονικά, πρέπει να **ανατρέξουν στον οδηγό συμμετοχής που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου (www.ctcgroup.com - Investor Centre) μέχρι τις 7 Μαΐου 2021.**

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

1. Δήλωση του Προέδρου.
2. Εξέταση της Ετήσιας Εκθεσης για το έτος 2018 και το έτος 2019 (συμπεριλαμβανομένων της Εκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης, της Εκθεσης Διαχείρισης, της Εκθεσης Ελεγκτών και των Ελεγμένων Οικονομικών Καταστάσεων, για τα έτη που έληξαν στις 31.12.2018 και 31.12.2019).
3. Εκλογή ή επανεκλογή Διοικητικών Συμβούλων.
4. Εξέταση και έγκριση της πολιτικής αμοιβών για το 2020 και καθορισμός της αμοιβής των Διοικητικών Συμβούλων.
5. Διορισμός εκ νέου των Εξωτερικών Ελεγκτών της Εταιρείας για το έτος 2021 και εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου για τον καθορισμό της αμοιβής τους.

Κατ' εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου,

Πέλλα Δημητριάδου
Γραμματέας

* Στην ιστοσελίδα του Ομίλου (www.ctcgroup.com - Investor Centre) μπορείτε να βρείτε αναρτημένη την παρούσα ανακοίνωση μαζί με όλες τις λεπτομέρειες που τη συνοδεύουν.

FlashArt @Rialto

Στηρίζουμε τις τέχνες και τους δημιουργούς
We support the arts and artists

/04

2/4
#kazanti | Ομάδα Γιασεμίν
Παρασκευή 20:00 (60') Επί Σκηνής

Πολυπολιτισμικό χαρακτήρα το #kazanti βρίσκεται σε συνεχή κίνηση και είναι πανταχού παρόν. Με χιουριστική προσέγγιση, το #kazanti διερευνά τις έννοιες του πακινισιά, της τύπης και της ταυτότητας.

Σύλληψη ιδέας: Ναταλία Παναγιώτου
Έρευνα-Κείμενο-Σκηνοθεσία-Ερμηνεία: Ναταλία Παναγιώτου, Άννη Σοφοκλέους, Δέσποινα Χρυσάνθου

€ 12-10

10/4
Beat the Devil
Alpha Square
Σάββατο 20:00 (45') Επί Σκηνής

Ο πολυβραβευμένος David Hare θυμάται το παραλήρημα της ασθένειάς του με Covid 19, ανάμιχτο με φόβο, όνειρα, τίμια ιατρική και ανέγνωμη πολιτική, δημιουργώντας έναν εξαιρετικό μονόλογο. Στα Αγγλικά.

Σκηνοθεσία: Νίκος Μυλωνάς, Ανδρέας Αραούζος
Ερμηνεία: Ανδρέας Αραούζος

€ 12-10

14/4
Θαλάσσιο Τείχος | Θεατρική Ομάδα Μαρίας Καρολίδου
Τετάρτη 20:00 (50')

Μια ειλικρινής εξερεύνηση της απώλειας ενός πατέρα από την οπτική ενός άντρα, ο οποίος έχει να αντιπαραβάλει και τις έμφυλες προκαταλήψεις, που του περιορίζουν το δικαίωμα στη θλίψη και την ανθρώπινη αδυναμία.

Μετάφραση - Σκηνοθεσία: Μαρία Ιόλη Καρολίδου
Επί σκηνής ο Πάνος Μακρής.

€ 12-10

26&27/4
Σάββατο του Λαζάρου
Μίτος
Δευτέρα - Τρίτη 20:00 (60') Επί Σκηνής

Η παράσταση βασίζεται στην ιστορία του Λαζάρου των Γραφών που κάθε χρόνο, καλείται να πεθάνει και να ανασταθεί... Αυτό το Σάββατο, μια μπάνα θα παίξει για έναν σύγχρονο Λάζαρο.

Σκηνοθεσία/δραματοουργία: Έλενα Αγαθοκλέους και Γιάννης Κριθάρης
Performer: Έλενα Αγαθοκλέους
€ 12-10

Χορηγός:

FAMLINE HOLDING GROUP

Χορηγός Επικοινωνίας:

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

77 77 77 45
rialto.com.cy

«Κολοσσός» στην ηλεκτροκίνηση δεν έχει πουλήσει ούτε ένα αμάξι

Η κινεζική Evergrande αναβάλλει συνεχώς την παραγωγή ηλεκτρικών I.X.

Η **πολλά** υποσχόμενη αυτοκινητοβιομηχανία China Evergrande New Energy Vehicle Group (China Evergrande NEV) συμμετέχει στη διάσημη έκθεση αυτοκινήτου στη Σαγκάη και στο εκεί εθνικό συνεδριακό κέντρο κατέχει περίοπτη θέση με εννέα μοντέλα, όπως παρατηρεί σε σχετικό δημοσίευσμά του το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg.

Παρά ταύτα, δεν έχει κατορθώσει να πουλήσει μέχρι στιγμής ούτε ένα αμάξι με το εμπορικό της σήμα. Αξίζει να αναφερθεί πως η Evergrande συνιστά έναν πολυσυχιδή όμιλο με δραστηριότητες από την κατασκευή ακινήτων, όπου έχει την πρώτη θέση στην Κίνα, έως τους ποδοσφαιρικούς συλλόγους, τα χωριά των συνταξιούχων και τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα. Και αυτό ακριβώς είναι που εξάπτει τη φαντασία και την προσδοκία κέρδους των επενδυτών, εξ ου και η τιμή της μετοχής της Evergrande NEV έχει εκτιναχθεί πάνω από 1.000% στο Χρηματιστήριο του Χονγκ Κόνγκ, εξασφαλίζοντάς της διοκατομύρια δολάρια σε νέα κεφάλαια. Η αγοραία αξία της αποτιμάται στα 87 δισ. δολάρια και υ-

Η αγοραία αξία της αποτιμάται στα 87 δισ. δολάρια. Για «φούσκας» κάνει λόγο ο Ελον Μασκ της Tesla.

περβαίνει την αθροιστική των αμερικανικών αυτοκινητοβιομηχανιών Ford Motor και General Motors. Το όλο κλίμα δείχνει την ικανοποίηση των επενδυτών και τη διάθεσή τους να τοποθετήσουν χρήματα σε έναν όμιλο ο οποίος συνεχώς αναβάλλει για κάποια στιγμή στο μέλλον τη μαζική παραγωγή. Το ίδιο είχε συμβεί και στην περίπτωση του Ελον Μασκ και της εταιρείας του Tesla, η οποία τον έκανε τον πλουσιότερο στον κόσμο. Τώρα ο ίδιος ανησυχεί για πιθανή δημιουργία «φούσκας», η οποία στην Κίνα είναι εμφανέστερη από οπουδήποτε αλλού. Αλλωστε, η χώρα θεωρείται η μεγαλύτερη αγορά στον κόσμο για νέα ενεργειακά αυτοκίνητα, όπου ένας αντίστοιχα μεγάλος αριθμός κατασκευαστριών, 400 για την ακρίβεια, συνωθούνται για να

Η China Evergrande συμμετέχει στη διάσημη έκθεση αυτοκινήτου στη Σαγκάη με εννέα μοντέλα.

προσελκύσουν την προσοχή του κοινού, αλλά ακόμη κέρδη δεν παρουσιάζουν.

Αντίπαλον δέος

Τον Μάρτιο του 2019, ο Χούι Κα Γιαν, πρόεδρος του ομίλου Evergrande και ένας από τους πλουσιότερους στην Κίνα, δεσμεύθηκε να ξεπεράσει τον Ελον Μασκ, καθιστάμενος ο μεγαλύτερος κατασκευαστής ηλεκτρικών αμαζιών διεθνώς σε όριζοντα τριών έως πέντε ετών. Η Tesla, πάντως, έχει αποκτήσει αξιοζήλευτη βάση στην Κίνα, ιδρύοντας το πρώτο της εργοστάσιο εκτός ΗΠΑ και πουλώντας μόλις τον περασμένο μήνα σχεδόν 35.500 οχήματα. Η άλλη ανταγωνίστρια, η κινεζική Nio, λίγες ημέρες πριν πέτυχε να κατασκευάσει το 100.000ο της αυτοκίνητο και

ο Ελον Μασκ τη συνεχάρη. Ο κ. Χούι, όμως, μεταθέτει συνεχώς την ημερομηνία μαζικής παραγωγής. Στα τέλη Μαρτίου, απευθυνόμενος σε επενδυτές, τόνισε πως η εταιρεία του θα ξεκινήσει τη δοκιμαστική παραγωγή στα τέλη του τρέχοντος έτους, έχοντας καθυστερήσει ήδη βάσει του χρονοδιαγράμματος του περυσινού Σεπτεμβρίου. Οι πωλήσεις εκτιμάται πως θα ξεκινήσουν το 2022, αλλά οι αρχικοί μεγαλόπνοιοι στόχοι για 500.000 έως και 1.000.000 οχήματα με μπαταρίες μέχρι του χρόνου τον Μάρτιο μεταποτίστηκαν έως το 2025. Όσο για το 2035, ο κ. Χούι επιδιώκει να κατασκευάζει πέντε εκατομμύρια μονάδες ετησίως, όταν περί το Volkswagen πούλησε στην Κίνα περί τα 3,85 εκατομμύρια αμάξια. Η Evergrande είναι μια παράξενη εταιρεία, όπως

αναφέρει ο Μπιλ Ρούσο, επικεφαλής της εταιρείας συμβούλων Auttomobility, στη Σαγκάη. Έχει διοκετεύσει πάμπολλα κεφάλαια στην αυτοκίνηση χωρίς να έχει λάμβανει, ενώ διαθέτει περιορισμένη γνώση του θέματος σε σύγκριση με τις ανταγωνίστριες Nio και Xpeng. Διατηρεί τρεις βάσεις στην Κίνα, όμως δεν υπάρχει μια γενική γραμμή παραγωγής αυτοκινήτων, που να λειτουργεί – ακόμη τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός προσαρμόζονται. Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη των αμαζιών έχει ανατεθεί σε τρίτους, κάτι σύνηδες στον κλάδο, ενώ απαξιάπνεν οι εργαζόμενοι, ακόμη και στην αυτοκινητοβιομηχανία, οφείλουν να προωθούν την πώληση ακινήτων, που είναι η αιτιομηχανή της Evergrande.

BLOOMBERG

«Οχι» στους Κινέζους για την ιταλική Iveco

Η **απόφαση** της ιταλικής κυβέρνησης του Μάριο Ντράγκι να αντισταθεί στη συμφωνία μεταξύ της CNH Industrial της οικογένειας Ανιέλι και του κινεζικού ομίλου China FAW Group για την πώληση της μονάδας φορτηγών και λεωφορείων Iveco στη δεύτερη οδήγησε και στη συνεπακόλουθη διακοπή των διμερών επαφών. Όπως ανέφερε καλά πληροφορημένη πηγή, η οποία ζήτησε να μην κατονομαστεί λόγω του ευαίσθητου του ζητήματος και την οποία επικαλείται το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg, η CNH αποκώρπωσε από τις συνομιλίες επειδή η κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία δεν παρουσίασε αποδεκτή προσφορά για την Iveco.

Εν τω μεταξύ, η Ρώμη είχε ταχθεί κατά της πώλησης της μονάδας σε κινεζικό όμιλο και στη συνέχεια επαίνεσε την απόφαση αποκώρπωσης από τις συνομιλίες. Η τιμή της μετοχής της CNH είχε πτώση έως και 4,7% στο Χρηματιστήριο του Μί-

Οι διαπραγματεύσεις Ανιέλι - Κινέζων «πάγωσαν» ύστερα και από την παρέμβαση της κυβέρνησης της Ρώμης.

λάνου, η οποία ήταν και η μεγαλύτερη από τον Ιανουάριο. Ειδικά για τη χθεσινή συνεδρίαση ήταν και η μετοχή με τη σοβαρότερη απώλεια μεταξύ όσων απαρτίζουν τον πανευρωπαϊκό Stoxx 600. Αξίζει να αναφερθεί ότι η ιταλική κυβέρνηση παρακολουθεί στενά τις διαπραγματεύσεις. Όπως υπογράμμισε ο υπουργός Οικονομικής Ανάπτυξης Τζιανκάρλο Τζιιορτζέτι σε ανακοίνωσή του, το Σάββατο, «η πα-

Πέραν της κυβέρνησης Ντράγκι, η διακοπή των συζητήσεων με τους Κινέζους χαροποίησε και τον Γάλλο υπουργό Οικονομικών, Μπρινό Λε Μερ, ο οποίος τόνισε ότι συνεργάστηκε με τον Ιταλό ομόλογό του, «αποσκοπώντας αμφότεροι στην προστασία της ευρωπαϊκής μεταποίησης» έναντι ξένων προσεγγίσεων.

ραγωγή βαρέων οχημάτων έχει στρατηγικό ενδιαφέρον για τη χώρα», προσθέτοντας πως «η Ρώμη είναι έτοιμη να συνδράμει ώστε να διασφαλιστεί ότι η παραγωγή παραμένει στην Ιταλία».

Αντί, λοιπόν, να πουλήσει την εταιρεία κατασκευής φορτηγών με έδρα το Τορίνο, η CNH σχεδιάζει τώρα να επιταχύνει την «ανάπτυξη συνεχώς βιώσιμων λύσεων για τις υποδομές και τις μεταφορές, ακολου-

θώντας τις προσδοκίες της Ευρωπαϊκής Ενωσης για την πράσινη συμφωνία», όπως δήλωσε και η ίδια. Εν τω μεταξύ, πέραν της κυβέρνησης Ντράγκι, η διακοπή των συζητήσεων με τους Κινέζους χαροποίησε και τον Γάλλο υπουργό Οικονομικών, Μπρινό Λε Μερ, ο οποίος τόνισε ότι συνεργάστηκε με τον Ιταλό ομόλογό του, «αποσκοπώντας αμφότεροι στην προστασία της ευρωπαϊκής μεταποίησης» έναντι

ξένων προσεγγίσεων.

Κάνοντας μια αναδρομή, θα πρέπει να τονισθεί ότι ήδη από το 2020 είχαν εκκινήσει οι επαφές ανάμεσα στον όμιλο CNH της ιταλικής επιχειρηματικής δυναστείας των Ανιέλι και στην κινεζική FAW. Οι Ιταλοί απέρριψαν μία αρχική πρόταση, η οποία είχε αποτιμήσει την CNH Industrial σε περίπου 3 δισεκατομμύρια ευρώ (3,6 δισεκατομμύρια δολάρια), όπως είχαν αναφέρει τον προηγούμενο μήνα άτομα με γνώση του θέματος. Όπως γίνεται αντιληπτό, οι συζητήσεις των Ανιέλι και της διοίκησης της FAW διεξήχθησαν εν μέσω διογκούμενων αντιδράσεων των πολιτικών παραγόντων για την προοπτική να αλλάξει ιδιοκτησία η Iveco. Χαρακτηριστικό ο Μάριο Ντράγκι, νυν πρωθυπουργός της Ιταλίας και πρώην πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, είχε δηλώσει στις 8 Απριλίου ότι τάσσεται υπέρ της ενίσχυσης της κρατικής προστασίας προς τις επιχειρήσεις, αφού αποκάλυψε πως η κυβέρνηση του εμπόδισε την από Κινέζους επενδυτές εξαγορά μιας ιταλικής εταιρείας μηχανών. Ο δε Ματέο Σαλβίνι, ηγέτης του κόμματος της Λίγκας του Βορρά, είχε επισημάνει πως η κυβέρνηση πρέπει να προστατεύσει την Iveco ως στρατηγικό πλεονέκτημα της χώρας. Τέλος, σημειώνεται ότι το 2019 η CNH είχε γνωστοποιήσει την πρόθεσή της να διαχωρίσει τον βραχίονα γεωργικών εξοπλισμού από τα οχήματα επαγγελματικών χρήσης, κάτι που η πανδημία καθυστέρησε. Πάντως, εάν οδηγήτο σε πώληση της Iveco, μιας από τις εμβληματικότερες κατασκευάστριες φορτηγών στη Γηραιά Ηπειρο, θα κλόνιζε και τον τομέα τον ίδιο, αλλά θα προξενούσε και δορμεία κριτική εις βάρος των Ανιέλι.

BLOOMBERG

Νέα ένωση ρευστού θα χρειαστεί η Air France-KLM

Η **χειμαζόμενη** γαλλολλανδική αεροπορική εταιρεία Air France-KLM ενδεχομένως να επιδιώξει να λάβει νέα οικονομικά ενίσχυση τους προσεχείς μήνες, πέραν της τελευταίας παρέμβασής με ανακεφαλαιοποίησης 4 δισεκατομμυρίων ευρώ από τη γαλλική κυβέρνηση.

Εν τω μεταξύ, αρχικά, κατά το πρώτο έτος της πανδημίας, δηλαδή το 2020, ο αερομεταφορέας είχε επίσης ενισχυθεί από

τη γαλλική και την ολλανδική κυβέρνηση με 10,4 δισ. ευρώ, από όπου οι κανόνες της Ε.Ε. για την κρατική επιδότηση χαλάρωσαν εξαιτίας της λαίλαπας του ιού.

Τα σχετικά ανέφερε ο διευθύνων σύμβουλος, Μπεν Σμιθ, μιλώντας στο ψηφιακό διεθνές συνέδριο του κλάδου. «Έχουμε ένα ιδιαίτερα επαχθές χρέος, το οποίο βαρύνει τον ισολογισμό μας», τόνισε. «Αυτό ίσως χρειαστεί να το δούμε αργότερα μέσα

στο έτος». Επιπλέον, αναφορικά με τις επιπτώσεις της πανδημίας, η Air France-KLM προειδοποιεί ότι το ξέσπασμα του κορωνοϊού θα εξαλείψει από τα έσοδά της έως και 200 εκατ. ευρώ.

Βάσει του τελευταίου προγράμματος ανακεφαλαιοποιήσεως των 4 δισ. ευρώ από πλευράς Παρισιού, το μερίδιό του στην Air France - KLM αυξάνεται στο σχεδόν 30%. Ειδικότερα, προβλέπεται αύξηση

κεφαλαίου 1 δισ. ευρώ και μετατροπή προηγούμενου κρατικού δανείου 3 δισ. ευρώ σε υβριδικό χρηματο-δοτικό εργαλείο. Τέλος, συμμετέχει στην ανακεφαλαιοποίηση και η China Eastern Airlines, ως μία από τους υφιστάμενους επενδυτές, ενώ προσεχώς θα ανακοινώσει το δικό της σχέδιο επιδότησης η ολλανδική κυβέρνηση.

BLOOMBERG

Η δημόσια συζήτηση για κρατική διάσωση και πιθανή συγχώνευση της μεγαλύτερης γερμανικής τράπεζας πλέον έχει παύσει.

Η Deutsche Bank κατόρθωσε να γυρίσει σελίδα

Η μεγαλύτερη τράπεζα της Γερμανίας,

Πέραν τούτου, ίσως ακόμη μεγαλύτερη σημασία από τη μετοχή και τα απορρέοντα οφέλη να έχει η αιφνίδια μείωση του κόστους ασφάλισης έναντι αθέτησης υποχρεώσεων της Deutsche Bank. Τα spread αυτής της κατηγορίας είναι πιο περιορισμένα από τα αντίστοιχα ορισμένων μεγάλων τραπεζών στις Ηνωμένες Πολιτείες και αυτό εν μέρει έχει να κάνει με τις τεχνολογικές αλλαγές στους κανόνες παγίου εισοδήματος στη Γερμανία και την άμβλυνση των εντάσεων στις αγορές πέραν της χώρας. Και κάτι ακόμη θετικό: η δημόσια συζήτηση για κρατική διάσωση και πιθανή συγχώνευση έχει παύσει πλέον.

Ο διευθύνων σύμβουλος του γερμανικού χρηματοπιστωτικού ιδρύμα-

τος, Κρίστιαν Ζέβινγκ, έχει σημαντικά επιτεύγματα να παρουσιάσει, αν και

ίσως μπορεί να κάνει και άλλες κινήσεις πιο ριζοσπαστικές. Όπως υποσχέθηκε

στην αναθέσπιση της στρατηγικής

του τον Ιούλιο του 2019, όντως τα δευ-

τερεύουσας σημασίας παρουσιαστικά

στοιχεία της Deutsche Bank ελαττώ-

θηκαν, όπως και ο αριθμός των εργα-

ζομένων της. Συν τοις άλλοις, ένας μη

βασιικός κλάδος δραστηριοτήτων, η

Capital Release Unit, έχει απελευθε-

ρωήσει πολύ χαμηλό καθαρό κεφάλαιο,

παρά τη μείωση του αρχικού καρτο-

φυλακίου της για στάθμιση κινδύνου

από τα 72 δισ. ευρώ στα 34 δισ. ευρώ

μέχρι τα τέλη του 2020. Ταυτόχρονα,

η Deutsche Bank φαίνεται να έχει

κάνει καλύτερη δουλειά από τους α-

ντιπάλους της, ειδικά την Credit Suisse.

Δάνεισε πολλά χρήματα στη Wirecard,

η οποία είναι επί του παρόντος χρεο-

κοπημένη, αλλά κατόρθωσε να ελα-

τοχέσει τους φθάνουν μόνο το ένα τρίτο

της λογιστικής αξίας των περιουσιακών

στοιχείων εν συγκρίσει με την αμε-

ρικανική ανταγωνίστριά τους JP

Morgan, η οποία έχει τιμή μετοχής

μεταξύ 10 και 15 δολαρίων.

Η Deutsche Bank φαίνεται να έχει

κάνει καλύτερη δουλειά από τους α-

ντιπάλους της, ειδικά την Credit Suisse.

Δάνεισε πολλά χρήματα στη Wirecard,

η οποία είναι επί του παρόντος χρεο-

κοπημένη, αλλά κατόρθωσε να ελα-

τοχέσει τους φθάνουν μόνο το ένα τρίτο

της λογιστικής αξίας των περιουσιακών

στοιχείων εν συγκρίσει με την αμε-

ρικανική ανταγωνίστριά τους JP

Morgan, η οποία έχει τιμή μετοχής

μεταξύ 10 και 15 δολαρίων.

Η Deutsche Bank φαίνεται να έχει

κάνει καλύτερη δουλειά από τους α-

ντιπάλους της, ειδικά την Credit Suisse.

Δάνεισε πολλά χρήματα στη Wirecard,

η οποία είναι επί του παρόντος χρεο-

κοπημένη, αλλά κατόρθωσε να ελα-

τοχέσει τους φθάνουν μόνο το ένα τρίτο

της λογιστικής αξίας των περιουσιακών

στοιχείων εν συγκρίσει με την αμε-

ρικανική ανταγωνίστριά τους JP

Morgan, η οποία έχει τιμή μετοχής

μεταξύ 10 και 15 δολαρίων.

Η Deutsche Bank φαίνεται να έχει

κάνει καλύτερη δουλειά από τους α-

ντιπάλους της, ειδικά την Credit Suisse.

Δάνεισε πολλά χρήματα στη Wirecard,

η οποία είναι επί του παρόντος χρεο-

κοπημένη, αλλά κατόρθωσε να ελα-

τοχέσει τους φθάνουν μόνο το ένα τρίτο

της λογιστικής αξίας των περιουσιακών

στοιχείων εν συγκρίσει με την αμε-

ρικανική ανταγωνίστριά τους JP

Morgan, η οποία έχει τιμή μετοχής

μεταξύ 10 και 15 δολαρίων.

Η Deutsche Bank φαίνεται να έχει

κάνει καλύτερη δουλειά από τους α-

ντιπάλους της, ειδικά την Credit Suisse.

Δάνεισε πολλά χρήματα στη Wirecard,

η οποία είναι επί του παρόντος χρεο-

κοπημένη, αλλά κατόρθωσε να ελα-

τοχέσει τους φθάνουν μόνο το ένα τρίτο

της λογιστικής αξίας των περιουσιακών

στοιχείων εν συγκρίσει με την αμε-

ρικανική ανταγωνίστριά τους JP

Morgan, η οποία έχει τιμή μετοχής

μεταξύ 10 και 15 δολαρίων.

Η Deutsche Bank φαίνεται να έχει

κάνει καλύτερη δουλειά από τους α-

ντιπάλους της, ειδικά την Credit Suisse.

Δάνεισε πολλά χρήματα στη Wirecard,

η οποία είναι επί του παρόντος χρεο-

κοπημένη, αλλά κατόρθωσε να ελα-

τοχέσει τους φθάνουν μόνο το ένα τρίτο

της λογιστικής αξίας των περιουσιακών

στοιχείων εν συγκρίσει με την αμε-

ρικανική ανταγωνίστριά τους JP

Morgan, η οποία έχει τιμή μετοχής

μεταξύ 10 και 15 δολαρίων.

Η Deutsche Bank φαίνεται να έχει

κάνει καλύτερη δουλειά από τους α-

ντιπάλους της, ειδικά την Credit Suisse.

Δάνεισε πολλά χρήματα στη Wirecard,

η οποία είναι επί του παρόντος χρεο-

κοπημένη, αλλά κατόρθωσε να ελα-

τοχέσει τους φθάνουν μόνο το ένα τρίτο

της λογιστικής αξίας των περιουσιακών

στοιχείων εν συγκρίσει με την αμε-

ρικανική ανταγωνίστριά τους JP

Morgan, η οποία έχει τιμή μετοχής

μεταξύ 10 και 15 δολαρίων.

Η Deutsche Bank φαίνεται να έχει

κάνει καλύτερη δουλειά από τους α-

ντιπάλους της, ειδικά την Credit Suisse.

Δάνεισε πολλά χρήματα στη Wirecard,

η οποία είναι επί του παρόντος χρεο-

κοπημένη, αλλά κατόρθωσε να ελα-

τοχέσει τους φθάνουν μόνο το ένα τρίτο

της λογιστικής αξίας των περιουσιακών

στοιχείων εν συγκρίσει με την αμε-

ρικανική ανταγωνίστριά τους JP

Morgan, η οποία έχει τιμή μετοχής

μεταξύ 10 και 15 δολαρίων.

Η Deutsche Bank φαίνεται να έχει

κάνει καλύτερη δουλειά από τους α-

ντιπάλους της, ειδικά την Credit Suisse.

Δάνεισε πολλά χρήματα στη Wirecard,

η οποία είναι επί του παρόντος χρεο-

κοπημένη, αλλά κατόρθωσε να ελα-

τοχέσει τους φθάνουν μόνο το ένα τρίτο

της λογιστικής αξίας των περιουσιακών

στοιχείων εν συγκρίσει με την αμε-

ρικανική ανταγωνίστριά τους JP

Morgan, η οποία έχει τιμή μετοχής

μεταξύ 10 και 15 δολαρίων.

Η Deutsche Bank φαίνεται να έχει

κάνει καλύτερη δουλειά από τους α-

ντιπάλους της, ειδικά την Credit Suisse.

Δάνεισε πολλά χρήματα στη Wirecard,

η οποία είναι επί του παρόντος χρεο-

κοπημένη, αλλά κατόρθωσε να ελα-

τοχέσει τους φθάνουν μόνο το ένα τρίτο

της λογιστικής αξίας των περιουσιακών

στοιχείων εν συγκρίσει με την αμε-

ρικανική ανταγωνίστριά τους JP

Morgan, η οποία έχει τιμή μετοχής

μεταξύ 10 και 15 δολαρίων.

Η Deutsche Bank φαίνεται να έχει

κάνει καλύτερη δουλειά από τους α-

ντιπάλους της, ειδικά την Credit Suisse.

Δάνεισε πολλά χρήματα στη Wirecard,

η οποία είναι επί του παρόντος χρεο-

κοπημένη, αλλά κατόρθωσε να ελα-

το

ΑΝΑΛΥΣΗ

Στο μικροσκόπιο οι τεχνολογίες αναγνώρισης προσώπου

Των **PARESH DAVE** και **JEFFREY DASTIN / REUTERS**

Ορισμένες αμερικανικές τράπεζες έχουν αρχίσει να χρησιμοποιούν λογισμικό καμερών για την ανάλυση των προτιμήσεων των πελατών τους, για να παρακολουθούν τους εργαζομένους αλλά και για να ενημερώνονται για τυχόν περιπτώσεις ανθρώπων, όπως οι άστεγοι, που μπορεί να κοιμούνται δίπλα στις αυτόματες ταμειακές μηχανές (ATM) τους – ωστόσο, γνωρίζουν πως ίσως δεχθούν έντονη κριτική για υπερβολικό έλεγχο και παρακολούθηση, όπως αναφέρουν στελέχη μεγάλων τραπεζικών και τεχνολογικών ομίλων των Ηνωμένων Πολιτειών στο ειδοσιογραφικό πρακτορείο Ρόιτερς. Έχουν ήδη διεξαχθεί δοκιμές σε τράπεζες όπως οι City National Bank της Φλόριντα και Wells Fargo & Co και αυτές αποτυπώνουν το ποια είναι η άποψή τους για την τεχνολογία αναγνώρισης προσώπου και τα συναφή συστήματα τεχνητής νοημοσύνης. Η ευρεία χρησιμοποίηση και ανάπτυξη τέτοιων συστημάτων οπτικής τεχνητής νοημοσύνης στον υπό αυστηρές ρυθμίσεις τραπεζικό τομέα ίσως είναι ένα βήμα για να θεωρηθούν κανονικότητα στον επιχειρηματικό κόσμο των ΗΠΑ. Αλλωστε, όπως επισημαίνει ο Μπόμπι Ντομίνγκεζ, διευθυντής ασφαλείας πληροφοριών στη City National, ήδη έχουν ανοίξει τον δρόμο τα έξυπνα κινητά τηλέφωνα, που τίθενται σε λειτουργία, κάνοντας σάρωση προσώπου. Ειδικά, η εν λόγω τράπεζα θα ξεκινήσει από τις αρχές του 2022 τις δοκιμές για αναγνώριση προσώπου, ώστε να αναγνωρίζει πελάτες στα ATM και υπαλλήλους στα υποκαταστήματά της. Με τον τρόπο αυτό ελπίζει να αντικαταστήσει τα πεπαλαιωμένα και επισφαλή μέτρα πιστοποίησης στα 31 σημεία, όπου έχει παρουσία – όπως διευκρίνισε ο κ. Ντομίνγκεζ, τα εν λόγω συστήματα μπορούν να εντοπίσουν και άτομα ομοσημεία από τις κρατικές υπηρεσίες. Η δε JPMorgan δηλώνει ότι πραγματοποιεί μικρές δοκιμές με τεχνολογία βιντεοανάλυσης σε λίγα υποκαταστήματα της στην πολιτεία του Οχάιο.

Το μείζον θέμα, που εγείρεται

προφανώς, αφορά τις πολιτικές ελευθερίες, ενώ ήδη οι επικριτές τονίζουν περιστατικά συλλήψεως αθώων ύστερα από σφάλμα στην ταυτοποίηση προσώπου, τη δυσανάλογη χρήση συστημάτων παρακολούθησης κοινοτήτων εκτός λευκής φυλής και με χαμηλότερα εισοδήματα και την απώλεια ιδιωτικότητας. Στο Πόρτλαντ της πολιτείας του Ορεγκον, από την 1η Ιανουαρίου 2021, απαγορεύθηκε σε κτίρια που χρησιμοποιούνται από το κοινό να εφαρμόζεται τεχνολογία αναγνώρισης προσώπου, ενώ η αλυσίδα φαρμακείων Rite Aid κατήργησε σχετικό πρόγραμμα το 2020. Οι υπεύθυνοι για το θέμα από πλευράς τραπεζών επισημαίνουν πως δεν πρόκειται να κάνουν εκπτώσεις στο θέμα της ιδιωτικότητας των πελατών τους. «Απλά θα χρησιμοποιήσουμε τεχνολογία, η οποία ήδη χρησιμοποιείται σε άλλες χώρες και μεταφέρεται τσίχλα και στα αμερικανικά τραπεζικά δίκτυα», τονίζει ο κ. Ντομίνγκεζ. Παρά ταύτα, το κύριο μέλημα των χρηματοπιστωτικών ομίλων, όπως επισημαίνει ο Φρέντρικ Νίλσον, αντιπρόεδρος υπεύθυνος για τη Βόρεια και Νότιο Αμερική στην κορυφαία εταιρεία καμερών παρακολούθησης, Axis Communications, «είναι το πώς θα αντιδράσουν οι άνθρωποι σε ένα τέτοιο σύστημα». Ο Γουόλτερ Κόνορς, διευθυντής πληροφοριών στην τράπεζα Brannen Bank της Φλόριντα, επισημαίνει ότι ο όμιλος έχει συζητήσει περί της τεχνολογίας αναγνώρισης προσώπου, αλλά δεν την εφάρμοσε στα δώδεκα υποκαταστήματά του.

Η JPMorgan Chase ξεκίνησε να εξετάζει τη δυνατότητα χρήσης λογισμικού δικής της παραγωγής για ανάλυση αρχείων από τις κάμερες στα υποκαταστήματά της Chase στην Νέα Υόρκη και το Οχάιο. Στόχος της Chase είναι να συλλέξει δεδομένα, ώστε να οργανώσει αποδοτικότερα το προσωπικό και να σχεδιάσει τα υποκαταστήματα. Δηλαδή, ενδιαφέρεται να καταγράψει τις ώρες συλλαλάνων, το πόσοι άνθρωποι αποχωρούν, όταν η ουρά είναι μεγάλη και ποιες από τις πράξεις απασχολούν αρκετά τους εργαζομένους.

Η ΕΚΤ αύξησε κατά 75 δισ. ευρώ τα επισφαλή στοιχεία τραπεζών

Πενταετής μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι υποτιμούν τους κινδύνους

Οι μεγαλύτερες τράπεζες της Ευρωζώνης τείνουν συστηματικά να είναι υπερασξιμένες σε ό,τι αφορά τη μεθοδολογία με την οποία αποτιμούν τους κινδύνους για τα στοιχεία του ενεργητικού τους και το πώς υπολογίζουν την κεφαλαιακή τους επάρκεια. Στην εκτίμηση αυτή καταλήγει η ΕΚΤ, παρουσιάζοντας τα συμπεράσματα πενταετούς μελέτης της από την οποία προκύπτει πως έχουν μειωθεί τα ίδια κεφάλαια πολλών εκ των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών τραπεζών. Στην εν λόγω μελέτη η ΕΚΤ εξέτασε τα μοντέλα που χρησιμοποιούν για να αποτιμήσουν τον πιστωτικό κίνδυνο, το ρίσκο της αγοράς, αλλά και τους πιστωτικούς κινδύνους των αντισυμβαλλόμενων πλευρών.

Όπως τόνισε η Τράπεζα, που σημειώτεον εποπτεύει τα 115 μεγαλύτερα ιδρύματα της Ευρωζώνης, εντόπισε πάνω από 5.800 ελλείψεις στον τρόπο με τον οποίο υπολογίζουν την κεφαλαιακή τους επάρκεια και τις αδυναμίες τους 65 από τα μεγαλύτερα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Ευρωζώνης. Το αποτέλεσμα ήταν να αυξήσει η ΕΚΤ κατά 75 δισ. ευρώ τα στοιχεία ενεργητικού που θεωρεί επισφαλή, ενώ υποβάθμισε κατά 0,71 εκατοστιαίες μονάδες τον μέσον όρο δείκτη βασικών κεφαλαίων των ευρωπαϊκών τραπεζών. Σημειώτεον ότι οι 65 τράπεζες που εξετάσσε στο διάστημα από το 2017 μέχρι το 2019 αντιπροσώπευαν τουλάχιστον το 85% του συνόλου του ενεργητικού που συγκεντρώνουν οι 115 οι οποίες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα και την εποπτεία της.

**Εντόπισε πάνω από 5.800
ελλείψεις στον τρόπο
με τον οποίο 65 τράπεζες
της Ε.Ε. υπολογίζουν την
κεφαλαιακή τους επάρκεια
και τις αδυναμίες τους.**

Σχολιάζοντας τα πορίσματα της εν λόγω μελέτης, σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, υπογραμμίζει πως τα συμπεράσματα της σχετικής έρευνας επιβεβαιώνουν τις υποθέσεις που επί χρόνια εκφράζονται από τον διαφορετικό τρόπο με τον οποίο ερμηνεύαν οι διάφορες εθνικές αρχές τους κανόνες περί κεφαλαιακής επάρκειας προτού αναλάβει η ΕΚΤ την εποπτεία των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών τραπεζών το 2014. Η τακτική υποτίμησης των κινδύνων από τις τράπεζες κατέστη σαφής όταν η ελβετική Credit Suisse ανακοίνωσε ζημιές ύψους περίπου 4,7 δισ. δολαρίων εξαιτίας της έκθεσής της στην Archegos, την επι-

Οι 65 τράπεζες που εξετάστηκαν κατά το διάστημα από το 2017 μέχρι το 2019 αντιπροσώπευαν τουλάχιστον το 85% του συνόλου του ενεργητικού που συγκεντρώνουν τα 115 ιδρύματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα και την εποπτεία της Τράπεζας, και μπόκαν στο μικροσκόπιο τα μοντέλα που χρησιμοποιούν οι τράπεζες για να αποτιμήσουν τον πιστωτικό κίνδυνο, τους κινδύνους της αγοράς, αλλά και τους πιστωτικούς κινδύνους των αντισυμβαλλόμενων πλευρών.

Η βρετανική εφημερίδα υπογραμμίζει επίσης ότι η ΕΚΤ εντόπισε πολλές αδυναμίες στα μοντέλα με τα οποία υπολογίζουν οι τράπεζες τις επισφάλειες. Πρόκειται για αδυναμίες που απορρέουν από τον διαφορετικό τρόπο με τον οποίο ερμηνεύαν οι διάφορες εθνικές αρχές τους κανόνες περί κεφαλαιακής επάρκειας προτού αναλάβει η ΕΚΤ την εποπτεία των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών τραπεζών το 2014.

Η τακτική υποτίμησης των κινδύνων από τις τράπεζες κατέστη σαφής όταν η ελβετική Credit Suisse ανακοίνωσε ζημιές ύψους περίπου 4,7 δισ. δολαρίων εξαιτίας της έκθεσής της στην Archegos, την επι-

χείρηση διαχείρισης οικογενειακής περιουσίας που κατέρρευσε προ ημερών. Σημειώτεον ότι οι μεγάλες τράπεζες έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν δικά τους εσωτερικά μοντέλα αποτίμησης του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου πτώχευσης ή ζημίας από μη εξυπηρετούμενα δάνεια ή από άλλα στοιχεία ενεργητικού βάσει του ιστορικού της ή παλαιότερων δεδομένων. Τα ευρωπαϊκά ιδρύματα έχουν τώρα προθεσμία μέχρι το τέλος του έτους για να αυξήσουν τα ίδια κεφάλαια, αν και πολλές ενδέχεται να το έχουν ήδη κάνει, δεδομένου ότι η ΕΚΤ είχε αρχίσει να ενημερώνει για τα πορίσματα των μελετών της από το 2018.

Στη σχετική ανακοίνωσή της η ΕΚΤ τονίζει πως οι ευρωπαϊκές τράπεζες μπορούν να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούν τα εσωτερικά μοντέλα τους για την αποτίμηση των κινδύνων τους υπό τον όρο ότι στη συνέχεια θα λαμβάνουν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα μέσα σε συγκεκριμένες προθεσμίες.

Παράλληλα, η ΕΚΤ καλεί τις ευρωπαϊκές τράπεζες να επενδύσουν στη βελτίωση των εσωτερικών μοντέλων που χρησιμοποιούν για την αποτίμηση της ποιότητας του ενεργητικού τους και των κινδύνων τους και να αναβαθμίσουν τη σχετική διαδικασία.

Η Κίνα ανακοίνωσε ανάπτυξη - ρεκόρ για το α' τρίμηνο του 2021

Ανάπτυξη-ρεκόρ σημείωσε η κινεζική οικονομία το πρώτο τρίμηνο του 2021, καταγράφοντας άνοδο της τάξεως του 18,3% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα τη χρονιά που προηγήθηκε. Όπως μεταδίδουν διεθνή μέσα ενημέρωσης, η οικονομία της Κίνας αναπτύχθηκε με τον ταχύτερο ρυθμό από το 1992, καθώς η ανάκαμψη της χώρας μετά το πλήγμα που υπέστη από την επέλαση του ιού επιταχύνεται. Ωστόσο, εξαιτίας των απρόβλεπτων επιπτώσεων της πανδημίας, η εθνική στατιστική υπηρεσία παραμένει επιφυλακτική για την πορεία της οικονομίας ενώ, παρότι η νέα χρονιά μπήκε με το δεξί για την Κίνα, ο ρυθμός ανάπτυξης είναι μικρότερος των προβλέψεων που έκαναν οικονομολόγοι του Reuters.

Συγκεκριμένα, έρευνα του ειδοσιογραφικού πρακτορείου κατέδειξε ότι οι οικονομολόγοι ανέμεναν ανάπτυξη 19%, υψηλότερη δηλαδή από τα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν την Παρασκευή. Ο ρυθμός ανάπτυξης της κινεζικής οικονομίας το πρώτο τρίμηνο είναι μεν υψηλός, αλλά είναι λιγότερο ενδεικτικός, δεδομένου

Η εθνική στατιστική υπηρεσία της χώρας παραμένει επιφυλακτική για τη συνολική πορεία της οικονομίας παρά το 18,3% που κατέγραψε.

πως η οικονομία της χώρας συρρικνώθηκε το προηγούμενο έτος λόγω της εξάρσης της πανδημίας του κορωνοϊού. Υπενθυμίζεται ότι το πρώτο τρίμηνο του 2020, το κινεζικό ΑΕΠ σημείωσε πτώση 6,8% εξαιτίας της επιβολής περιοριστικών μέτρων. «Η οικονομία έκανε μία καλή αρχή», σχολίασε η εθνική στατιστική αρχή της Κίνας, προσθέτοντας ότι «θα πρέπει όμως να γνωρίζουμε πως η πανδημία ακόμη εξαπλώνεται παγκοσμίως και πως το διεθνές περιβάλλον είναι περίπλοκο λόγω της αβεβαιότητας και της αστάθειας που επικρατούν». Σύμφωνα με την Deutsche Welle, η ανάκαμψη της οικονομίας αποδίδεται κυρίως στις εξαγωγές, καθώς τα

Η ανάκαμψη αποδίδεται κυρίως στις εξαγωγές, καθώς τα εργοστάσια στην Κίνα έπρεπε να καλύψουν την αυξημένη ζήτηση από τις υπόλοιπες χώρες, με αποτέλεσμα η βιομηχανική παραγωγή να αυξηθεί έως 14,1% σε σύγκριση με τη χρονιά που προηγήθηκε.

εργοστάσια στην Κίνα έπρεπε να καλύψουν την αυξημένη ζήτηση από τις υπόλοιπες χώρες, με αποτέλεσμα η βιομηχανική παραγωγή να αυξηθεί έως 14,1% σε σύγκριση με τη χρονιά που προηγήθηκε. Παράλληλα, θεαματική αύξηση κατέγραψε ο κλάδος του λιανεμπορίου με τις πωλήσεις να αυξάνονται κατά 34,2%.

«Σύμφωνα με τους μηνιαίους δείκτες, η βιομηχανική παραγωγή, η καταναλωτική και οι επενδύσεις επιταχύνθηκαν τον Μάρτιο σε συνέχεια της επιβράδυνσης που σημειώθηκε τους πρώτους δύο μήνες», επισήμανε ο Λούσι Κούιτζ, επικεφαλής οικονομικών για την περιοχή της Ασίας στην Oxford Economics. Η Morgan Stanley αναμένει πως οι λιανικές πωλήσεις τον Μάρτιο θα αυξηθούν κατά 3,8% κατά μέσον όρο σε διετή βάση, ταχύτερα δηλαδή από την αύξηση 3,1% τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο, καθώς οι καταναλωτές αύξησαν τις δαπάνες για υπηρεσίες.

Παρά την ισχυρή ανάπτυξη, ορισμένοι αναλυτές προβλέπουν πως θα υπάρξει επιβράδυνση σε ορισμένους κλάδους της οικονομίας, καθώς η κυβέρνηση έχει αρ-

χίσει να περιορίζει τα μέτρα στήριξης. Η Γιε Σου, επικεφαλής οικονομολόγος στην The Economist Intelligence Unit, επεσήμανε πως η επίδοση στον κλάδο του εμπορίου και οι εγχώριες δραστηριότητες στον κλάδο της βιομηχανίας μπορούν για το υπόλοιπο του έτους να μη σταθούν ικανές να διατηρήσουν αυτή την ανάπτυξη, εξαιτίας της έλλειψης μέτρων στήριξης στις εγχώριες οικονομίες.

Σε γενικές γραμμές τα στοιχεία καταδεικνύουν πως η κινεζική οικονομία έχει αρχίσει να ανακάμει τη δυναμική της ήδη από τα τέλη του προηγούμενου έτους. Ενοχλημένη από τα μέτρα στήριξης κατά της πανδημίας αλλά και από την έκτακτη ενίσχυση που δόθηκε στις επιχειρήσεις της χώρας, η κινεζική οικονομία ανέκαμψε σταδιακά από το ξέσπασμα της πανδημικής κρίσης. Μάλιστα, η Κίνα ήταν η μοναδική μεγάλη οικονομία που σημείωσε θετικό ρυθμό ανάπτυξης το 2020 με αυτόν να διαμορφώνεται στο 2,3%, κινούμενος σε χαμηλό δεκαετίας. Σημειώνεται ότι φέτος η χώρα έχει θέσει στόχο για ανάπτυξη στο 6%.

Αλλαγή στάσης από την ΕΚΤ στις αγορές ομολόγων

Στην εκτίμηση ότι η ΕΚΤ θα αρχίσει να μειώνει τις αγορές ομολόγων από τον Ιούλιο κιάλας συγκλίνει η πλειονότητα των οικονομικών αναλυτών που παράλληλα εκτιμούν πως η Τράπεζα θα ανακοινώσει στα τέλη του έτους ότι το έκτακτο πρόγραμμα κατά της πανδημίας θα τερματιστεί τον Μάρτιο του 2022. Όπως τόνισαν σε σχετική δημοσκόπηση που διεξήγαγε το Bloomberg, προβλέπουν πως η Τράπεζα θα μεταβάλει τη στάση της ευελπιστώντας σε ανάκαμψη της Ευρωζώνης λόγω των εμβολιασμών.

Σε ποσοστό 60% θεωρούν βέβαιο πως η ΕΚΤ θα παραμείνει πιστή στο υφιστάμενο χρονοδιάγραμμα του

προγράμματός της σε ό,τι αφορά τις αγορές ομολόγων και σχεδόν το ίδιο ποσοστό οικονομολόγων εκτιμά ότι η Τράπεζα θα ανακοινώσει τη λήξη του τριετούς πλαισίου. Δεν αναμένουν, πάντως, καμία αλλαγή πολιτικής στην προγραμματισμένη για την επόμενη εβδομάδα συνεδρίαση της Τράπεζας.

Οι εκτιμήσεις αυτές ανακινούνται ενώ η ΕΚΤ έχει από τον περασμένο μήνα αυξήσει τις αγορές ομολόγων προκειμένου να διατηρήσει ευνοϊκούς τους όρους δανεισμού για τις επιχειρήσεις, τα νοικοκυριά αλλά και τις κυβερνήσεις όλων της Ευρωζώνης. Έχουν προηγηθεί οι ανοδικές πιέσεις που δέχθηκαν οι αποδόσεις

Αναλυτές προβλέπουν πως η Τράπεζα θα αρχίσει να τις μειώνει από τον Ιούλιο.

των κρατικών ομολόγων της Ευρωζώνης όταν ακολούθησαν την άνοδο που σημείωσαν οι αποδόσεις των ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου χάρη στην ανάκαμψη της αμερικανικής οικονομίας και στα εκτεταμένα πακέτα στήριξης. Σύμφωνα, πάντως, με τις ως τώρα ανακοινώσεις της ΕΚΤ και τις δηλώσεις στελεχών της, δεν συντρέχει λόγος να αλλάξει στάση

μέχρι τον Ιούνιο, οπότε και θα υπάρξουν στοιχεία που θα καταστήσουν σαφέστερη την εικόνα της οικονομίας και της πορείας της προς την ανάκαμψη.

Όπως τονίζουν οι οικονομικοί αναλυτές, τόσο οι αριθμοί των κρουσμάτων όσο και τα αυστηρά περιοριστικά μέτρα στα οποία αναγκάζονται να καταφύγουν οι κυβερνήσεις εξακολουθούν να μειώνουν σημαντικά την οικονομική δραστηριότητα. Παράλληλα, όμως, η επίσπευση της εμβολιαστικής διαδικασίας γεννά την αισιοδοξία ότι σύντομα θα ανακληθούν τα περιοριστικά μέτρα μέσα στους επόμενους μήνες. Οι οικονομολόγοι προβλέπουν πως το δεύτερο

τρίμηνο του έτους, το τρίμηνο που διανύουμε, θα ανακάμψει η οικονομία για να ενισχυθεί περαιτέρω στη διάρκεια του έτους. Σχολιάζοντας σχετικά ο Ντέιβιντ Πάουελ, οικονομολόγος του Bloomberg, τόνισε πως «δεν θα μπορούμε να βγάλουμε συμπέρασμα για την πορεία των αγορών ομολόγων πριν από τον Ιούνιο, αλλά ο τόνος της συνέντευξης Τύπου που αναμένεται να δώσουν τα στελέχη της Τράπεζας την επόμενη εβδομάδα ίσως δώσει κάποιες ενδείξεις περί της κατεύθυνσης στην οποία κινείται». Ο ίδιος εκτιμά, πάντως, πως οι λεγόμενοι «έραρες» της ΕΚΤ θα δώσουν έμφαση στην επιτυχή ανάσχεση των αποδόσεων των ομολόγων.

Σε σχετική δημοσκόπηση που διεξήγαγε το Bloomberg, οι οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν ότι η Τράπεζα θα ανακοινώσει τη λήξη του προγράμματος τριετούς πλαισίου.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Αναγκαία η συνεργασία E.E. και Λονδίνου

BLOOMBERG

Ποια διδάγματα μπορούν να εξαχθούν από τις πρώτες 100 ημέρες της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Brexit); Το σίγουρο είναι πως πρόκειται για περισσότερα από ένα. Το χάος, το οποίο παρατηρείται τους τελευταίους μήνες, φανερώνει την όλη δυσκολία και ίσως να μοιάζει περιττό ακόμη και το να προσπαθήσουμε να προβούμε σε προβλέψεις εν μέσω τέτοιας αβεβαιότητας. Εν πρώτοις, η πανδημία και οι επιπτώσεις της έχουν υπερκαλύψει τα βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε. Εξαιτίας του κορωνοϊού η οικονομία της Βρετανίας υποχώρησε, ο όγκος των συναλλαγών συρρικνώθηκε και πάμπολλες θέσεις εργασίας χάθηκαν, ενώ υπάρχει το ενδεχόμενο να μην επανέλθουν και ποτέ. Συν τοις άλλοις, η προσαρμογή στα δεδομένα της εξόδου από την Ε.Ε. μόλις ξεκίνησε. Πολύς από τις προσωρινές ρυθμίσεις ακόμα τελούν εν ισχύ. Νέες και σημαντικές συμφωνίες, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν και εκείνες οι οποίες θα καθορίσουν το μέλλον του Σίτι του Λονδίνου ως χρηματοπιστωτικού και οικονομικού κόμβου, δεν έχουν ακόμη τεθεί υπό διαπραγμάτευση. Θα περάσει λίγος καιρός, έως ότου το πλήρες νόημα του Brexit από πλευράς νομικής καταστεί σαφές, ενώ θα πρέπει να παρέλθουν χρόνια, προτού αποτιμηθούν τα αποτελέσματά του.

Επί του παρόντος, διογκώνονται οι επιπλοκές. Παραδείγματος χάριν, ποιος θα μπορούσε να προβλέψει ακόμα και προ τριμήνου ότι η πανδημία του κορωνοϊού θα δικαίωνε τον Βρετανό πρωθυπουργό Μπόρις Τζόνσον; Τότε φαινόταν πως η χώρα είχε μία από τις χειρότερες επιδόσεις διεθνώς ως προς την αντιμετώπιση της κρίσης λόγω υψηλών ποσοστών κρουσμάτων και θανάτων. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση αντιθέτως οι χώρες φαίνονταν πιο επιδέξιες. Στη συνέχεια, όμως, το Ηνωμένο Βασίλειο διαχειρίστηκε αποτελεσματικά τη διάθεση των εμβολίων, ενώ η Ε.Ε. απέτυχε παταγωδώς. Σε νέα δημοσκόπηση του Bloomberg φαίνεται ότι η θετική προσέγγιση

της εξόδου από την Ε.Ε. βρίσκεται σήμερα περισσότερους υποστηρικτές από όσο το 2016 με το τότε δημοψήφισμα. Σχεδόν τα δύο τρίτα των ενήλικων αποφαίνονται πως το γεγονός της μη συμμετοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση λειτουργήσει υπέρ του προγράμματος εμβολιασμών στο Η.Β. Εάν, μάλιστα, διενεργείτο τώρα δημοψήφισμα για το Brexit, η έρευνα διαπίστωσε ότι το ποσοστό υπέρ αυτού θα ήταν υψηλότερο από το αντίστοιχο του 2016. Πέραν τούτου, υπάρχει ακόμα ένα επικίνδυνο αποτέλεσμα της εξόδου.

Οι πρόσφατες ταραχές στη Β. Ιρλανδία επανέφεραν τις μνήμες από τη μακρά διένεξη, η οποία προηγήθηκε της Συμφωνίας του 1998. Το μείζον θέμα, δηλαδή η αποφυγή των σκληρών συνόρων μεταξύ της Β. Ιρλανδίας και της Ιρλανδίας και η ελαστικοποίηση των περιορισμών στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ της πρώτης και του Ηνωμένου Βασιλείου, είναι δυσεπίλυτο – στη διάρκεια των διαπραγματεύσεων μεταξύ Λονδίνου και Βρυξελλών δυνάμιζε τη διαδικασία. Και τώρα εκδηλώνεται οργή. Η απογοήτευση για τις επιπτώσεις των ελέγχων των εμπορικών συναλλαγών, που φθάνουν στη Β. Ιρλανδία και προέρχονται από την υπόλοιπη Βρετανία, σε συνδυασμό με τον θυμό και την ανυπομονησία της πανδημίας αποτελεί εκρηκτικό μείγμα. Το Brexit αποσταθεροποίησε τη Συμφωνία.

Ακόμα ένα φλέγον ζήτημα είναι η ανεξαρτησία της Σκωτίας. Το φιλοευρωπαϊκό Εθνικό Κόμμα αναμένει καλά αποτελέσματα στις επικείμενες εκλογές, κι αν επαληθευθεί, οι πιέσεις για δημοψήφισμα με θέμα την αποχώρηση της Σκωτίας από το Η.Β. θα ενταθούν. Τέλος, παρά την αβεβαιότητα και την αδυναμία να προβλεφθεί το μέλλον, η εξόδος της Βρετανίας δεν θα αντιστραφεί. Το βασικό δίδαγμα, τέλος, έγκειται στο ότι είναι ζωτικής σημασίας η Βρετανία και η Ε.Ε. να ξεπεράσουν την πικρία του χωρισμού και να δράσουν ως φίλοι. Η νίκη κατά της πανδημίας και η οικονομική ανάπτυξη απαιτούν τη μεταξύ τους συνεργασία.

Οι ΗΠΑ επισπεύδουν τα σχέδια για παραγωγή επεξεργαστών

Δέσμευση του Αμερικανού προέδρου για χρηματοδότηση των αμερικανικών βιομηχανιών

Οι δυτικές οικονομίες ανασυντάσσουν τις δυνάμεις τους και μεθοδεύουν την απεξάρτησή τους από τις ασιατικές οικονομίες και την Κίνα. Η εικόνα προκύπτει από τις τελευταίες κινήσεις του Αμερικανού προέδρου που σχεδιάζει να δώσει ώθηση στην παραγωγή επεξεργαστών από αμερικανικές βιομηχανίες εντός των ΗΠΑ, ενώ την ίδια στιγμή η κυβέρνηση της Βρετανίας προσανατολίζεται σε μικρότερες βιομηχανίες για υλικό και τεχνολογία τηλεπικοινωνιών μετά τον αποκλεισμό της κινεζικής Huawei.

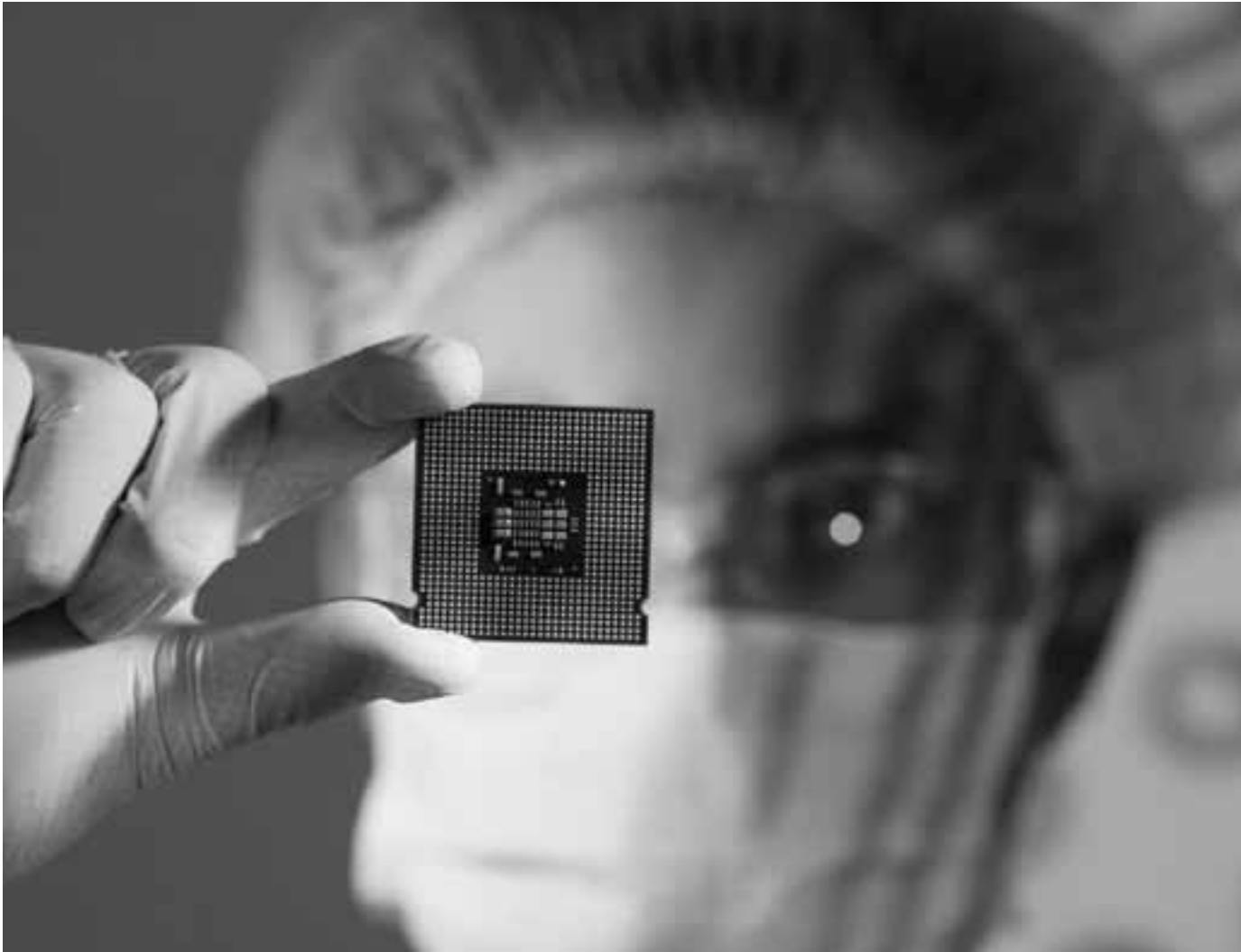
Σε συνάντησή του με υψηλόβαθμα στελέχη των αμερικανικών βιομηχανιών για να εξετάσουν από κοινού την έλλειψη επεξεργαστών, ο Τζο Μπάιντεν τόνισε ότι έχει διασφαλίσει τη στήριξη και των δύο κομμάτων του αμερικανικού Κογκρέσου για τη χρηματοδότηση της παραγωγής επεξεργαστών από αμερικανικές βιομηχανίες. Εχει, άλλωστε, προηγηθεί η δέσμευσή του να διαθέσει 50 δισ. δολάρια από το επενδυτικό πρόγραμμα μαμούθ των δύο τρις δολαρίων για χρηματοδότηση της παραγωγής επεξεργαστών και για έρευνα στον κλάδο.

Παρακολουθώντας τη συνάντηση μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας, ο Πατ Γκέλσιν-

Η Βρετανία προσπαθεί να διασφαλίσει, από μικρότερες βιομηχανίες, υλικό και τεχνολογία τηλεπικοινωνιών μετά τον αποκλεισμό της κινεζικής Huawei.

γκερ, διευθύνων σύμβουλος της Intel Corp. ανακοίνωσε πως η εταιρεία του επισπεύδει τα σχέδιά της και θα εγκαταστήσει την παραγωγή επεξεργαστών στα εργοστάσιά της μέσα στους επόμενους έξι έως εννέα μήνες. Από την πλευρά τους οι διευθύνοντες σύμβουλοι βιομηχανικών κολοσσών, ανάμεσά τους εκείνοι των General Motors, Ford Motor και Chrysler τόνισαν την ανάγκη για μεγαλύτερη διαφάνεια στην εφοδιαστική αλυσίδα των επεξεργαστών προκειμένου να περιοριστεί το πρόβλημα των ελλείψεων και να βελτιωθούν οι προβλέψεις για τη ζήτηση ώστε να αντιμετωπιστούν καλύτερα τυχόν μελλοντικές κρίσεις.

Το πρόβλημα με τους επεξεργαστές είναι πως ελέγχουν το 70% της παγκόσμιας αγοράς μόνον δύο βιομηχανίες, και οι δύο στην Ασία: η TSMC της Ταϊβάν και η Samsung της Νότιας Κορέας. Παράλληλα, όμως, στις ελλείψεις επεξεργαστών συνέδραμε σειρά

Η Intel Corp. ανακοίνωσε πως θα εγκαταστήσει την παραγωγή επεξεργαστών στα εργοστάσιά της μέσα στους επόμενους έξι έως εννέα μήνες.

παραγόντων με καταλύτη την πανδημία, καθώς τα lockdowns είχαν ως αποτέλεσμα να εκτιναχθεί στα ύψη η ζήτηση για καταναλωτικά ηλεκτρονικά προϊόντα. Παράλληλα, το πρώτο κύμα της πανδημίας ανάγκασε τις βιομηχανίες να αναστείλουν την παραγωγή τους και να ακυρώσουν τις παραγγελίες τους για επεξεργαστές, με συνέπεια να πιέζουν για μεγάλες προμήθειες όταν εκτινάχθηκε η ζήτηση το τρίτο τρίμηνο του περασμένου έτους. Το αποτέλεσμα ήταν βιομηχανικοί κολοσσοί να εξοθούνται σε μείωση της παραγωγής τους.

Ανάμεσά τους και οι μεγαλύτερες αυτοκινητοβιομηχανίες όπως οι Volkswagen και General Motors που προσφάτως έκρουσαν τον κώδωνα του κινδύνου, καθώς αναγκάζονται η μία μετά την άλλη να μειώσουν την παραγωγή τους, με τη Fiat Chrysler πρώτη να αναστέλλει σχεδόν πλήρως τη λειτουργία μονάδας της. Σύμφωνα με εκτι-

μήσεις παραγόντων του κλάδου, η έλλειψη επεξεργαστών ενδέχεται να μειώσει φέτος την αμερικανική παραγωγή αυτοκινήτων και ελαφρών φορτηγών κατά 1,3 εκατ. οχήματα.

Εδώ και περισσότερο από ένα μήνα, άλλωστε, η Ε.Ε. διακήρυξε διά στόματος του επιτρόπου Βιομηχανίας, Τιερί Μπρετόν και της αντιπροέδρου της Κομισιόν, Μαργκρέτε Βεστάγκερ, τον στόχο της να αυξήσει την ευρωπαϊκή παραγωγή επεξεργαστών στο 20% της παγκόσμιας μέχρι το 2030 από το μόλις 10% στο οποίο ανέρχεται τώρα. Οι δύο επιτροπείς τόνισαν, άλλωστε, πως το ζητούμενο είναι «η τεχνολογική εθνική κυριαρχία της Ε.Ε.».

Στην Ευρώπη η ανησυχία είναι εντονότερη καθώς οι ευρωπαϊκές βιομηχανίες βρέθηκαν να βάλλονται ιδιαιτέρως από τον υνοαμερικανικό εμπορικό πόλεμο. Στο μεταξύ, χθες, η ομάδα εργασίας που στελέχωσε η

κυβέρνηση της Βρετανίας υπογράμμισε πως η χώρα πρέπει να διασφαλίσει ότι θα προμηθεύεται τεχνολογία τηλεπικοινωνιών πέμπτης γενιάς από μικρότερες βιομηχανίες εφόσον έχει αποκλείσει τη Huawei από τα δίκτυά της. Το Λονδίνο συντάχθηκε με την Ουάσιγκτον που θεωρεί ότι ο κινεζικός κολοσσός των τηλεπικοινωνιών συνεργάζεται με τις ένοπλες δυνάμεις της Κίνας και ενσωματώνει στις συσκευές του ένοχο λογισμικό με το οποίο κατασκοπεύει τη Δύση. Η εν λόγω ομάδα εργασίας καλεί, άλλωστε, τη Βρετανία και τους συμμάχους της στον δυτικό κόσμο να συνεργαστούν για να αναπτύξουν τις προδιαγραφές στις οποίες θα υποστηρίξουν τις νέες τεχνολογίες και πέραν της εποχής της 5G. Προειδοποιεί πως η Κίνα επιδιώκει να διασφαλίσει την κυριαρχία της στην παγκόσμια αγορά και στις νέες τεχνολογίες πέραν της εποχής του 5G.

Αρνητικό ρεκόρ 100 χρόνων για το δημόσιο χρέος της Ιταλίας

Θα φτάσει το 159,8% εξαιτίας του δανεισμού που έγινε για να θωρακιστεί η οικονομία

Ένα νέο ιστορικό αρνητικό ρεκόρ θα σπάσει φέτος η γειτονική Ιταλία, η οποία θα φθάσει να έχει δημόσιο χρέος υψηλότερο από ό,τι πριν από έναν αιώνα. Συγκεκριμένα, όπως μας λένε οι ιστορικοί, επί Μπενίτο Μουσολίνι, μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, η χώρα είχε σωρευσει χρέος στο 159,5% του ΑΕΠ. Ήταν το 1920. Το 2021 η Ιταλία, η τρίτη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώζωνς, εκτιμάται πως θα εμφανίσει ένα αντισυμβατικό χρέος της τάξεως του 159,8% εξαιτίας του μαζικού δανεισμού, ώστε να μπορέσει να αντεπεξέλθει στις ανάγκες της πανδημίας και στη στήριξη των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών. Τα σχετικά αναφέρει σε δημοσίευσμά του το ειδησιογραφικό πρακτορείο Bloomberg.

Αδύναμη ανάπτυξη

Οι εν λόγω εκτιμήσεις, οι πρώτες που διατυπώνονται αφού του ανέλαβε τα νηπία της χώρας ο Μάριο Ντράγκι, συμπεριλαμβάνουν και τις προοπτικές της ανάπτυξης. Σύμφωνα με αυτές, η ανάπτυξη θα είναι χαμηλότερη φέτος στο 4,1% έναντι επίσημου στόχου για 4,5%, έχοντας απορροφήσει η οικονομία τα μέτρα στήριξης και ενδυνάμωσης. Το δε δη-

Αθροιστικά οι δαπάνες της ιταλικής κυβέρνησης για την πανδημία μέχρι σήμερα έχουν ξεπεράσει τα 170 δισ. ευρώ. Τον τελευταίο καιρό, πάντως, σημειώθηκαν ταραχές στη Ρώμη μεταξύ επιχειρηματιών από τον χώρο του λιανεμπορίου και της εστίασης, αλλά και άλλων κλάδων, και αστυνομικών, εξαιτίας των δυσμενών συνεπειών της καραντίνας στις δραστηριότητές τους.

δημίας, ειδικά στο ξέσπασμά της πριν από ένα χρόνο, επιβλήθηκαν αυστηροί περιορισμοί. Και το αποτέλεσμα ήταν να αποδεκατιστούν οικονομικές δραστηριότητες όπως το λιανεμπόριο, η εστίαση και ο τουρισμός, εκ του οποίου καλύπτεται το 14% του ΑΕΠ σε ετήσια βάση. Η ιταλική κυβέρνηση έχει εγκρίνει τον δανεισμό 40 δισ. ευρώ για να

μπορέσει να χρηματοδοτήσει νέα δέσμη μέτρων αναθέρμανσης της οικονομίας. Ως αποτέλεσμα αθροιστικά οι δαπάνες για την πανδημία μέχρι σήμερα έχουν ξεπεράσει τα 170 δισ. ευρώ.

Η πολιτική της λιτότητας, η οποία δέσποζε ως επιλογή οικονομικής ορθότητας μέχρι πριν από λίγα χρόνια εξ αφορμής της κρίσης

χρέους στην Ευρωζώνη την προηγούμενη δεκαετία, έχει πλέον τεθεί στο περιθώριο. Κι αυτό δίνει τη δυνατότητα στις κυβερνήσεις να ρίξουν το βάρος τους στην ανοικοδόμηση της οικονομίας τους και στην επανεκκίνηση της ανάκαμψης χωρίς και στις παρεμβάσεις στήριξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε συνδυασμό και με τα εθνικά μέτρα τόνωσης, η οικονομία της Ιταλίας εκτιμάται πως θα αρχίσει να ανακάμπτει από το 2022.

Με την προοπτική αυτή, το δημοσιονομικό έλλειμμα θα περισταλεί στο 5,9% και το δημόσιο χρέος στο 156,3% του ΑΕΠ αντίστοιχα το προσέχες έτος, βάσει των επισημών προβλέψεων. Η κυβέρνηση δεν σχεδιάζει να συρρικνώσει το έλλειμμα στα επίπεδα κάτω του 3%, του ορίου της Ε.Ε., παρά μετά το 2025, όπως αποτυπώνεται σε προσχέδιο που περιλάμβανε σε γνώση του Bloomberg. Το δε χρέος εκάζεται πως θα επανέλθει στα προ-πανδημικά επίπεδα του 134,6% έως την εκπνοή της δεκαετίας.

Τον τελευταίο καιρό σημειώθηκαν ταραχές στη Ρώμη μεταξύ επιχειρηματιών από τον χώρο του λιανεμπορίου και της εστίασης, αλλά και άλλων κλάδων, και αστυνομικών, εξαιτίας των δυσμενών συνεπειών της καραντίνας στις δραστηριότητές τους. Οι διαδηλωτές ζήτησαν από την κυβέρνηση να χαλαρώσει τα μέτρα περιορισμού και να τους χορηγήσει πιο γενναϊόδωρη στήριξη. Σε άλλες περιοχές της Ιταλίας οι συγκεντρωθέντες κατέλαβαν τις εθνικές οδούς για τον ίδιο λόγο. Την ίδια ώρα ο πρωθυπουργός Μάριο Ντράγκι ζητεί έντονα από τις περιφέρειες της χώρας να επιταχύνουν τα εμβολιαστικά τους προγράμματα. Παρά τις δυσκολίες, τέλος, η Ιταλία επιδιώκει μέχρι τα τέλη Απριλίου να επιτύχει τον στόχο για 500.000 εμβολιασμούς ημερησίως, κάτι που θα τη βοηθήσει να αμβλύνει τους περιορισμούς με προτεραιότητα τα αεροπορικά ταξίδια.

Bloomberg

Προς αλλαγή μοντέλου ο τουρισμός μετά την πτώση κατά 60%

Πριν από την πανδημία, οι Βενετιάνοι είχαν αναπνεύσει με ανακούφιση όταν οι τοπικές αρχές είχαν απαγορεύσει τον ελλιμενισμό των κρουαζιερόπλοίων στην πανέμορφη πόλη τους. Ο όγκος τους έκρυβε τα μοναδικά κτίσματα και η ρύπανση που προκαλούσαν ήταν σοβαρός λόγος ανησυχίας. Οι οργανώσεις των πολιτών, που είχαν ασκήσει πιέσεις για να διασωθεί ο χαρακτήρας, το ύψος, η ιστορία και η ποιότητα ζωής της Βενετίας και να επιβιώσει και στο μέλλον, ενδιαφέρονταν για ένα διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης και όχι αυτό της μαζικότητας. Σήμερα αυτό ίσως να γίνεται εφικτό χωρίς σε έναν αρνητικό παράγοντα, όπως είναι η πανδημία, που σάρωσε την Ιταλία, πλήττοντας ταυτόχρονα και τη δραστηριότητα στον τουρισμό. Σύμφωνα με τελευταίες εκτιμήσεις του ιταλικού νοστιτούτου ερευνών Demoskopika, σχεδόν 100.000 μονάδες του κλάδου βρίσκονται στο χείλος της πτώχευσης. Η Τράπεζα της Ιταλίας ανέφερε ότι η μείωση των τουριστών είχε ως αποτέλεσμα ελάττωση εσόδων κατά 26,85 δισ. ευρώ, πέρυσι, στα 17,45 δισ. ευρώ. Στη χώρα αφιχθήσαν 25,5 εκατομμύρια επισκέπτες, από τα 65 εκατομμύρια του 2019, όπερ μεταφράζεται σε πτώση άνω του 60%. «Είμαστε σε πραγματικά δραματική κατάσταση», τονίζει στην ιστοσελίδα www.thelocal.it ο πρόεδρος της Ενώσεως Εμπορικών Επιμελητηρίων της Ιταλίας, Κάρλο Σαγκάλι.

Παρά το βαρύ αυτό τίμημα, δίνεται η ευκαιρία να ιδωθεί το τουριστικό μαζικό μοντέλο με άλλο μάτι, ακριβώς όπως το έθιξε και ο Ιταλός πρωθυπουργός την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων του. Ο Μάριο Ντράγκι αναφέρθηκε

στις πόλεις ως έργα τέχνης και στην ανάγκη ενός άλλου προτύπου για τη συγκεκριμένη βιομηχανία. Εμπνεόμενοι από τα λόγια του, οι δήμαρχοι Φλωρεντίας και Βενετίας, Ντάριο Ναρντέλα και Λουίτζι Μπρουνιόντι αντίστοιχως, δημοσιοποίησαν κοινό σχέδιο για την προστασία των πόλεων και τον έλεγχο της τουριστικής κίνησης.

Οι δήμαρχοι Φλωρεντίας και Βενετίας δημοσιοποίησαν κοινό σχέδιο για την προστασία των πόλεων και τον έλεγχο της τουριστικής κίνησης.

Εκτιμάται πως θα επανέλθει στα επίπεδα προ πανδημίας, του 134,6%, έως την εκπνοή της δεκαετίας.

μοσιονομικό έλλειμμα υπολογίζεται να φθάσει το 11,8% της ετήσιας παραγωγής, εξαιτίας του επιπλέον δανεισμού κατά δισεκατομμύρια ευρώ, ώστε να θωρακιστούν επιχειρήσεις και πολίτες από τη λαίλαπα της πανδημίας. Μέχρι στιγμής ο βαρύς φόρος της Ιταλίας φθάνει τις 115.000 θανάτους, ενώ για να χαλιναγωγηθεί η ραγδαία εξάπλωση της παν-

Η διευθύνουσα σύμβουλος της αυτοκινητοβιομηχανίας, Μέρι Μπάρ, προσδοκά έως το 2035 να καταστήσει την GM μια εταιρεία ηλεκτροκίνητων αμαζών.

Η General Motors θέλει να γίνει Apple της ηλεκτροκίνησης

Το μεγαλόπνοο όραμα της Μέρι Μπάρ, διευθύνουσας συμβούλου της General Motors, είναι να διαμορφώσει νέα πεδία δραστηριοτήτων πολύ πέραν αυτών, που σχετίζονται με το αυτοκίνητο – τουλάχιστον με το αυτοκίνητο, όπως μέχρι σήμερα το γνωρίζαμε. Κι αυτό σημαίνει πως η ομάδα καινοτομίας Global Innovation, η οποία δρα εντός των κόλλων της αμερικανικής αυτοκινητοβιομηχανίας και είναι επιφορτισμένη με το έργο αυτό, διερευνά τις ευκαιρίες σε πλήθος τομέων από τις υπηρεσίες ταχείας παράδοσης έως την ασφάλιση αυτοκινήτου. Η εταιρεία διαθέτει ρευστό 1,3 τρις. δολάρια, το οποίο και θέλει να αξιοποιήσει με κερδοφόρες επενδύσεις και εξαγορές. Πάντως, όπως διευκρίνισε στο ειδησεογραφικό πρακτορείο Ρόιτερς η επικεφαλής της ομάδας και βετεράνος μηχανικός Παμ Φλέτσερ, στα σχέδιά της δεν περιλαμβάνονται τα ιπτάμενα οχήματα, μία αγορά η οποία από μόνη της αποτιμάται σε 1,3 τρις. δολάρια. Αλλωστε, η GM διαθέτει τη δική της θερμοκοιτίδα επιχειρηματικότητας με νεοφυείς μονάδες, τις οποίες επενδύει πολλά χρήματα, προσβλέποντας να αναδειχθεί και πάλι στη μεγαλύτερη αυτοκινητοβιομηχανία των ΗΠΑ στη νέα εποχή της καθαφής ενέργειας στην αυτοκινητοβιομηχανία. Η προοπτική της βασίζεται σε έναν συνδυασμό παλαιών στελεχών της εταιρείας και νεοπροσληφθέντων, που προέρχονται από άλλους κλάδους, όπως η υψηλή τεχνολογία. Ένα από τα εγχειρήματα, που εκφράζει το «πάντρεμα» αυτό, είναι η BrightDrop, που θα προσφέρει ηλεκτρικά φορτηγά και σεκτικό υλικό σε εμπορικές εταιρείες ταχυδιανομής, αρχής γενομένης από τον κολοσσό της FedEx – πέραν αυτών, η BrightDrop θα της παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης από τη διαχείριση του στόλου έως τις αναλύσεις και τις προβλέψεις. Και, τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι η BrightDrop αποτελεί ένα από τα «παιδιά» της θερμοκοιτίδας Global Innovation που ξεκίνησε το 2019 με την επωνυμία Smart Cargo και σταδιακά μετασχηματίστηκε.

Για τις παλαιές και παραδοσιακές αυτοκινητοβιομηχανίες, όπως η General Motors στις Ηνωμένες Πολιτείες και η Volkswagen στη Γερμανία, οι οποίες αποπειρόνται να αναδιαμορφώσουν και να μετασχηματίσουν τις δραστηριότητές τους, το όλο έργο αυτό είναι τπάνιο, όπως αποφαίνεται ο Ευάγγελος Σιμούδης, σύμβουλος στρατηγικής για την εταιρική καινοτομία και συγγραφέας σχετικών βιβλίων. «Οι τεχνολογίες, οι οποίες σήμερα ενσωματώνονται σε ένα όχημα και καθορίζονται από το α-

ντιστοιχο λογισμικό, απαιτούν τομείς εμπειρογνομοσύνης και τεχνογνωσίας, που συνήθως απαντώνται σε ομίλους υψηλής τεχνολογίας και όχι σε κατασκευάστριες αυτοκινήτων», υπογράμμισε. Η ώθηση που δίνει η κ. Μπάρ για να μεταμορφώσει το παλιό επιχειρηματικό μοντέλο της GM έχει ήδη σημαντικό αντίκτυπο, παρά το ότι τα πρώτα ηλεκτρικά οχήματα νέας γενιάς απέχουν μίνες από το να δοθούν στην κυκλοφορία. Αξίζει να σημειωθεί ότι η GM επέστρεψε 24 δισ. δολάρια στους μετόχους της υπό τη μορφή μερισμάτων και επαναγοράς μετοχών από το 2014, όταν την ανέλαβε, έως τις αρχές του 2020. Αφότου, όμως, ξέσπασε η πανδημία, αυτές έχουν ανασταλεί επί αόριστον.

Οι νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες της General Motors θα μπορούσαν να αποφέρουν στα ταμεία της δεκάδες δισεκατομμύρια δολάρια σε έσοδα στο μέλλον, όπως τόνισε η διευθύνουσα σύμβουλος της, και να ενισχύσουν τα περιθώρια λειτουργικών κερδών άνω του σημερινού 8% που εξασφάλισε το 2020 και του 10%, στο οποίο στοχεύει μακροπρόθεσμα. Πέραν αυτών η κ. Μπάρ προσδοκά έως το 2035 να καταστήσει την GM μία εταιρεία ηλεκτροκίνητων αμαζών. Η προοπτική της βασίζεται σε έναν συνδυασμό παλαιών στελεχών της εταιρείας και νεοπροσληφθέντων, που προέρχονται από άλλους κλάδους, όπως η υψηλή τεχνολογία. Ένα από τα εγχειρήματα, που εκφράζει το «πάντρεμα» αυτό, είναι η BrightDrop, που θα προσφέρει ηλεκτρικά φορτηγά και σεκτικό υλικό σε εμπορικές εταιρείες ταχυδιανομής, αρχής γενομένης από τον κολοσσό της FedEx – πέραν αυτών, η BrightDrop θα της παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης από τη διαχείριση του στόλου έως τις αναλύσεις και τις προβλέψεις. Και, τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι η BrightDrop αποτελεί ένα από τα «παιδιά» της θερμοκοιτίδας Global Innovation που ξεκίνησε το 2019 με την επωνυμία Smart Cargo και σταδιακά μετασχηματίστηκε.

Πλήγμα για Ryanair οι αργοί εμβολιασμοί

Η αργή διάθεση εμβολίων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού εντός των ορίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναμένεται να βλάψει τις προοπτικές του αερομεταφορέα της Ryanair το προσεχές δωδεκάμηνο, ενώ εμφανίσει μικρότερες ζημιές από τις προβλεπόμενες το οικονομικό έτος με λήξη στις 31 Μαρτίου 2021. Η ιρλανδική εταιρεία, η μεγαλύτερη ανάμεσα στις αεροπορικές των χαμηλών ναύλων, προσέθεσε ότι προβλέπει το τρέχον οικονομικό έτος 2021-2022 με λήξη στις 31 Μαρτίου 2022 την επιβατική κίνηση να κινηθεί στο χαμηλότερο σημείο της προηγούμενης πρόβλεψής της για 80-120 εκατομμύρια ανθρώπους.

«Το γεγονός πως τίθενται περιορισμοί κατά τη διάρκεια του Πάσχα και αναμένεται μία καθυστέρημένη ανάκαμψη τη θερινή περίοδο αιχμής του 2021 εξαιτίας της βραδείας διεκ-

περαίωσης του προγράμματος εμβολιασμών στις ευρωπαϊκές χώρες, όλα αυτά μεταφράζονται ότι θα είναι χαμηλή η κίνηση το τρέχον έτος», ανέφερε η Ryanair. Χρησιμοποιώντας τα δικά της αεροσκάφη, πέταξαν το τελευταίο δωδεκάμηνο 27,5 εκατομμύρια άνθρωποι εν συγκρίσει με τους υπερπενταπλάσιους το διάστημα Απριλίου 2019 - Μαρτίου 2020, που έφθασαν τα 149 εκατομμύρια. Ο αερομεταφορέας, ένας από σκληρότερους επικριτές του πως χειρίστηκε την πανδημία η ηγεσία της E.E., ανέφερε πως είναι πολύ πρώιμο να θίξει τις φετινές προοπτικές κερδών του, αν και αναμένει πως θα υπάρξει ισοσκελισμός. Τέλος, η Ryanair, η οποία θα δημοσιεύσει τα ετήσια αποτελέσματά της στις 17 Μαΐου, αναμένεται να εμφανίσει καθαρές ζημιές 800-850 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με 850-950 εκατ. ευρώ προηγούμενης εκτίμησης.

Μεγάλες αποδόσεις για τα family offices με όχημα εταιρείες SPAC

Οι επιχειρηματικές συμφωνίες και το μοντέλο λειτουργίας τους

Τεράστιες αποδόσεις της τάξεως έως και 800% προσδοκούν από τις επενδύσεις τους τα family offices διακερίστης πλούτου και περιουσιακών στοιχείων, τοποθετώντας κεφάλαια στις λεγόμενες εταιρείες εξαγορών ειδικού σκοπού (SPAC), που τα τελευταία χρόνια τελούν σε φρενιτιδα επιχειρηματικών συμφωνιών.

Συνήθως οι χρηματοδότες μιας εταιρείας εξαγορών ειδικού σκοπού αποκτούν μετοχές σε αυτήν πολύ πιο φθηνά από τη σταθερή τιμή των 10 δολαρίων, στην οποία τη διαθέτουν στο κοινό κατά την αρχική δημόσια εγγραφή της. Ελέγχουν περίπου το 20%, αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία, και μπορούν να ενισχύσουν τις αποδόσεις τους μέσω δανεισμού, χρηματοδότησης ή ψήφου. Το family office του επιχειρηματία Εντ Φρίντμαν, με δραστηριότητες στην επεξεργασία πληρωμών, συνδέεται με την εταιρεία ειδικού σκοπού Stable Road Acquisition. Τον Οκτώβριο του 2020 συγχωνεύθηκε με την εταιρεία διαστημικών ταξιδιών Momentus και αναμένεται η έγκριση

Περίπου 600 εταιρείες ειδικού σκοπού έχουν σωρεύσει περισσότερα από \$182 δισ. από τις αρχές του 2020.

των μετοχών. Εφόσον ευοδωθεί η συμφωνία, οι μετοχές που αγόρασε το family office στα 5 εκατομμύρια δολάρια θα αποτιμηθούν σχεδόν εννέα φορές περισσότερο, δηλαδή στα 45 εκατομμύρια δολάρια και πλέον (όπου σημαίνει κέρδος 800%), ακόμη και αν παραμείνει στα δέκα δολάρια η μετοχή, σύμφωνα με τα στοιχεία του Bloomberg. Το family office του Εντ Φρίντμαν, επιπλέον, έδωσε δάνειο 300.000 δολαρίων στην προαναφερθείσα εταιρεία ειδικού σκοπού, καθώς και δεσμεύθηκε για επένδυση 3 εκατ. δολαρίων επιπλέον στην τιμή των 10 δολαρίων ανά μετοχή.

Μία ακόμη τέτοια περίπτωση ζήτησαν επενδυτών είναι οι οικογένεια Πρίτζκερ, η οποία δημιούργησε τεράστια αυτοκρατορία με ποικίλες δραστηριότητες, από τα ξενοδοχεία έως τις κατασκευαστικές επι-

Τα family offices, που τα τελευταία χρόνια διαδραμάτιζαν ρόλο πρωτεύοντα ως επενδυτές στα ιδιωτικά κεφάλαια και στα ακίνητα, τώρα δεσπόζουν και στην αρχική δημόσια διάθεση μετοχών.

χειρήσεις – πριν από 20 χρόνια, ωστόσο, οι δημιουργοί της συμφωνίας να επιμερίσουν τα υπάρχοντά της σε έντεκα απογόνους. Μία εξ αυτών είναι η Κάρεν Πρίτζκερ, η οποία έχει χρησιμοποιήσει αυτόν τον πλούτο για συμμετοχές σε υψηλής τεχνολογίας επιχειρήσεις, όπως είναι οι Snap και Spotify Technology. Τώρα συντάσσεται με το κύμα των επενδύσεων που στρέφονται σε εταιρείες ειδικού σκοπού και το δικό της ονομάζεται Pritzker Vlock Family Office, όπως αναφέρει σχετικά σε δημοσίευμα του το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg. Πρόκειται για τον βασικό επενδυτή της Thimble Point Acquisition, μιας εταιρείας εξαγορών ειδικού σκοπού, που συγκέντρωσε σχεδόν 300 εκατ. δολάρια σε μια αρχική δημόσια προσφορά τον Φεβρουάριο.

Το family office φέρει τα ονόματα της Πρίτζκερ και του αποθανόντος συζύγου της Μάικλ Βλοκ και θα εστιάσει στο λογισμικό και στην τεχνολογία. «Μας επιτρέπει να κάνουμε εισαγωγές εταιρειών στο χρηματιστήριο, αλλά και να παρακολουθούμε ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους», δηλώνει ο Ιαν Μπους, 40 ετών, διευθύνων σύμβουλος της Thimble Point και του family office, το οποίο δεσμεύθηκε για 50 εκατομμύρια δολάρια στην Thimble Point Acquisition προ της εισαγωγής της στο χρηματιστήριο. Η έκρηξη των εταιρειών τύπου SPAC έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, πρώην πολιτικών, αθλητών και διασημοτήτων, οι οποίοι με μοχλό τη φήμη και την αναγνωρισιμότητά τους επιδιώκουν να προσελκύσουν κεφάλαια από μικρότερους και

θεσμικούς επενδυτές. Περίπου 600 εταιρείες ειδικού σκοπού έχουν σωρεύσει περισσότερα από 182 δισεκατομμύρια δολάρια από τις αρχές του 2020, σύμφωνα με στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από το Bloomberg. Πάντως, μία από τις σοβαρότερες κινήτριες δυνάμεις στην ανάπτυξη τους είναι τα family offices, που για τα τελευταία χρόνια διαδραμάτιζαν ρόλο πρωτεύοντα ως επενδυτές στα ιδιωτικά κεφάλαια και στα ακίνητα. Τώρα δεσπόζουν και στην αρχική δημόσια διάθεση μετοχών. Τέλος, αυτό σημειώνεται σε μια περίοδο κατά την οποία ζητείται αυστηρότερη ρύθμιση των επενδυτικών ομίλων, ειδικά μετά τη διάλυση της Archegos Capital Management του Μπιλ Χουάινγκ, που ζημίωσε κατά δισεκατομμύρια δολάρια πολλές τράπεζες, μεταξύ των οποίων η Credit Suisse.

Η Citigroup αλλάζει και αποχωρεί από 13 αγορές

Αταλάντευτα συνεχίζει τη στρατηγική της η Citigroup, σχεδιάζοντας να διακόψει τις δραστηριότητές της στη λιανική τραπεζική σε 13 επιμέρους αγορές της, όπως είναι η Ευρώπη, η νοτιοανατολική Ασία, η Μέση Ανατολή και η Αφρική, παρέχοντας αντ' αυτών επιλεγμένες υπηρεσίες από τέσσερα συγκεκριμένα κέντρα της στη Σιγκαπούρη, στο Χονγκ Κονγκ, στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και στο Λονδίνο. Πρόκειται για μία κίνηση η οποία ενσωματώνεται στο πλαίσιο της ευρύτερης και συνεχιζόμενης αναδιάρθρωσης της στρατηγικής από τη νέα διευθύνουσα σύμβουλο της Citigroup, Τζέιν Φρέιζερ, που ανέλαβε καθήκοντα τον Μάρτιο. «Η αλλαγή μάς προσφέρει τη

Θα συνεχίσει να παρέχει προϊόντα στους θεσμικούς πελάτες της.

δυνατότητα να επιτύχουμε δυναμική ανάπτυξη και υψηλές αποδόσεις, όπως αυτές που προσφέρει η διαχείριση πλούτου μέσω των εν λόγω σημαντικών κόμβων», παρατηρεί η κ. Φρέιζερ. Και προσθέτει: «Ενός οι 13 αγορές αυτές διατηρούν εξαιρετικές δραστηριότητες, δεν διαθέτουμε την αναγκαία κλίμακα να ανταγωνιστούμε. Πιστεύουμε πως τα κεφάλαιά μας, οι επενδύσεις μας και άλλοι πόροι, που έχουμε, μπορούν να είναι πιο αποτελεσματικοί σε πεδία με υψηλότερες αποδόσεις στη διαχείριση πλούτου και στις υπηρεσίες προς θεσμικούς πελάτες στην Ασία».

Ο όμιλος θα σταματήσει τη λειτουργία λιανικής τραπεζικής στην Αυστραλία, στο Μπαχρέιν, στην Κίνα, στην Ινδία, στην Ινδονησία, στη Νότια Κορέα, στη Μαλαισία, στις Φιλιππίνες, στην Πολωνία, στη Ρωσία, στην Ταϊβάν, στην Ταϊλάνδη και στο Βιετνάμ.

Η Citigroup θα σταματήσει τη λειτουργία των βραχιόνων λιανικής τραπεζικής στην Αυστραλία, στο Μπαχρέιν, στην Κίνα, στην Ινδία, στην Ινδονησία, στη Νότια Κορέα, στη Μαλαισία, στις Φιλιππίνες, στην Πολωνία, στη Ρωσία, στην Ταϊβάν, στην Ταϊλάνδη και στο Βιετνάμ.

λάνδη και στο Βιετνάμ. Ωστόσο, ο όμιλος θα συνεχίσει να παρέχει προϊόντα σε αυτές τις αγορές στους θεσμικούς πελάτες του. Η Citigroup, η οποία έχει έδρα στη Νέα Υόρκη, ήδη έχει αναπτύξει ένα κέντρο παροχής συμβουλών για τη διαχείριση πλούτου

στη Σιγκαπούρη και σε έκταση 2.800 τετραγωνικών μέτρων. Εκεί προβλέπεται η στέγαση περισσότερων των 300 διευθυντών και συμβούλων. Αξίζει να αναφερθεί πως η απόφαση της Citigroup ελήφθη μετά την ανακοίνωση τριμηνιαίων κερδών-ρεκόρ, τα οποία απορρέουν από την πληθώρα εταιρειών ειδικού σκοπού (SPAC), τις οποίες ανέλαβε να εισαγάγει στο χρηματιστήριο κατά το πρώτο τρίμηνο τρέχοντος. Είναι ενδιαφέρον, όπως επισημαίνει το Bloomberg, ότι η Τζέιν Φρέιζερ ακολουθεί μια στρατηγική οικεία στην ίδια και στον όμιλο συλλήβδην, ο οποίος σταδιακά και μεθοδικά απαλλάσσεται από τις θεωρούμενες λιγότερο κερδοφόρες δραστηριότητές του. Το 2015, όταν είχε αναλάβει τις δραστηριότητες της Citigroup στη Λατινική Αμερική, είχε εποπτεύσει τις πωλήσεις των βραχιόνων λιανικής τραπεζικής και πιστωτικών καρτών σε Βραζιλία, Αργεντινή και Κολομβία. Ο κάποτε μεγαλύτερος τραπεζικός όμιλος στον κόσμο εδώ και περισσότερα από δέκα χρόνια αφαιρεί δραστηριότητες και η Τζέιν Φρέιζερ δεν επιδιώκει να αλλάξει πορεία. Εν τω μεταξύ, αξίζει να επισημανθεί πως ήδη έχει αποδεσμευθεί από περιουσιακά στοιχεία της τάξεως του 1 τρισεκατομμυρίου δολαρίων από το 2008 με το ξέσπασμα της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης, η οποία τη γονάτισε. Κι ενώ η Citigroup έκτισε το παγκόσμιο βεληνό της εμπροχό στήμη της με την ευρεία παρουσία σε πάμπολλες αγορές, εντός ολίγου θα διατηρεί υποκαταστήματα λιανικής τραπεζικής σε μόλις έξι χώρες, όταν το 2006 ήταν ενεργή σε πενήντα.

BLOOMBERG

ecommbx
Fintech e-accounts platform

ECOMMBX provides convenient, quality payment solutions of the highest standards by innovatively incorporating e-money and e-accounts into one master platform for enhanced efficiency and transparency.

A platform to rule them all

SWIFT AND
SEPA PARTICIPANTS

MULTI-CURRENCY
CONVERSIONS

UNIQUE IBAN
PER ACCOUNT

Participants of: SWIFT & SEPA Authorised & Licensed Central Bank of Cyprus
Electronic Money Institution # 115.1.3.20/2018 / BIC # ECBXCY2N

www.ecommbanx.com

27 Pindarou Street, 3rd Floor, Office 301,
Block A, Alpha Business Center, 1060 Nicosia, Cyprus
+357 22270349 | info@ecommbx.com

Δισεκατομμυριούχος μόλις 36 ετών

Ο Mr Facebook ξοδεύει τεράστια ποσά σε ακίνητα, αλλά και στο φιλανθρωπικό του ίδρυμα

Είναι μόλις 36 ετών και ένας από τους οκτώ ανθρώπους στον κόσμο των οποίων η ατομική περιουσία ξεπερνάει τα 110 δισ. δολάρια και προσφάτως εκτινάχθηκε στα 114 δισ. δολάρια. Ο ιδρυτής του κοινωνικού δικτύου Facebook, Μαρκ Ζούκερμπεργκ, ωστόσο, δεν θέλει να επιδεικνύει τον πλούτο του και ζει μαζί με τη γυναίκα του Πρίσιλα Χαν και τις δύο κόρες τους μια μάλλον κανονική ζωή. Δεν παύει, βέβαια, να ξοδεύει πολλά σε επενδύσεις στην αγορά ακινήτων, αλλά και στο φιλανθρωπικό Ίδρυμα Χαν Ζούκερμπεργκ, το οποίο μεταξύ άλλων ασχολείται με την εκπαίδευση και την ιατρική έρευνα. Το 2020, εντούτοις, δεν ήταν μια ομαλή χρονιά για τον δισεκατομμυριούχο, ο οποίος κλήθηκε αρκετές φορές να καταθέσει ενώπιον του Κογκρέσου, να απομακρύνει περιεχόμενο παραπληροφόρησης για τον ιό από το Facebook και να «παγώσει» τη σελίδα του τώως προέδρου Ντόναλντ Τραμπ από αυτό. Προηγούμενος ο Ζούκερμπεργκ είχε αρνηθεί να παρέμβει σε αναρτήσεις του Τραμπ, ο οποίος μιλούσε σκαϊώς για τους διαδηλωτές υπέρ των πολιτικών δικαιωμάτων, παρακινώντας σε εις βάρος τους χρήση βίας – ορισμένοι υπάλληλοι του Facebook του είχαν ζητήσει να παραιτηθεί.

Η περιουσία του νεαρού επιχειρηματία αυξάνεται. Πέρυσι το καλοκαίρι για πρώτη φορά ξεπέρασε τα 100 δισεκατομμύρια δολάρια, όταν στο κοινωνικό δίκτυο Instagram, το οποίο του ανήκει, προστέθη μία ακόμη υπηρεσία για να ανταγωνιστεί το Tik Tok. Θα πρέπει να αναφερθεί πως ένας από τους παράγοντες που συνέβαλαν στην πορεία αυτή ήταν και η εισαγωγή του Facebook στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης τον Μάιο του 2012, δηλαδή οκτώ χρόνια μετά την ίδρυσή του. Τότε επρόκειτο για τη μεγαλύτερη δημόσια εγγραφή τεχνολογικού ομίλου στην Ιστορία.

Ο Μαρκ Ζούκερμπεργκ κατέχει στο Facebook ένα ποσοστό της τάξεως του

Συνήθως κυκλοφορεί με τζιν, μπουφάν και μακό μπλουζάκια. Ωστόσο, όσο απλά και αν δείχνουν, όπως γράφει ο ιστότοπος Business Insider, μπορεί να κοστίζουν εκατοντάδες ή χιλιάδες δολάρια.

Η ασφάλεια της οικογένειας Ζούκερμπεργκ κόστισε το 2020 περί τα 23 εκατ. δολάρια.

13%. Συνήθως κυκλοφορεί με τζιν, μπουφάν και μακό μπλουζάκια. Ωστόσο, όσο απλά και αν δείχνουν, όπως γράφει ο ιστότοπος Business Insider, μπορεί να κοστίζουν εκατοντάδες ή χιλιάδες δολάρια. Οδηγεί αυτοκίνητα των σχεδόν 30.000 δολαρίων όπως το Acura TSX και το Honda Fit ή το Volkswagen Golf GTI. Βέβαια, δεν αρκείται σε αυτά, μιας και διαθέτει τουλάχιστον ένα σπορ αμάξι, όπως το ιταλικό, του 1,3 εκατ. δολαρίων, Pagani Huayra. Εκεί όπου μπορεί να δαπανήσει

πάρα πολλά χωρίς να το σκεφθεί, είναι τα ακίνητα: η έπαυλη στο Πάλο Αλτο της Καλιφόρνιας αντ' 7 εκατ. δολαρίων, οι περίξ αυτής εκτάσεις και οικίες αντ' 30 εκατ. δολαρίων, οι εκτάσεις στη Χαβάη αντ' 100 εκατ. δολαρίων το 2014 και άλλα.

Τοίχος δύο μέτρων

Το 2016 ύψωσε τοίχο δύο μέτρων γύρω από την ιδιοκτησία του, εντός της οποίας υπήρχαν τεμάχια γης νομίμως διεκδικούμενα από κατοίκους και εναντίον των οποίων υπέβαλε μήνυση. Επενδύσεις έχει κάνει και σε παραλίμνιες ιδιοκτησίες στη λίμνη Τάχο στα σύνορα Καλιφόρνιας - Νεβάδας, αξίας συνολικά 59 εκατ. δολαρίων. Συνήθως ο Μαρκ Ζούκερμπεργκ αγοράζει και τις παρακείμενες οικίες για λόγους ασφαλείας.

Δεν είναι μανιόδης ταξιδιώτης, αλλά

όταν μετακινείται όλη του η οικογένεια λαμβάνονται πολύ αυστηρά μέτρα. Όπως αναφέρει η εταιρεία του Facebook, η ασφάλεια της οικογένειας Ζούκερμπεργκ - Χαν της κόστισε το 2020 περίπου 23 εκατ. δολάρια. Συνολικά, πάντως, ο δισεκατομμυριούχος δεσμεύεται κυρίως να κάνει δωρεές παρά να ξοδεύει, ακολουθώντας τις επιταγές της πρωτοβουλίας των Αμερικανών μεγιστάνων όπως οι Μπάφετ και Γκέιτς. Στη διάρκεια της ζωής του θα πουλήσει σταδιακά το 99% των μετοχών της Facebook, εκ των οποίων τα έσοδα χρηματοδοτούν τα προγράμματα του Ίδρυματος Χαν Ζούκερμπεργκ για την εξατομικευμένη εκπαίδευση, τη στήριξη κοινότητων στην πανδημία, τη στέγαση, την κοινωνική δικαιοσύνη και την κάλυψη έρευνας για επιτυχή αντιμετώπιση μεταδοτικών και γονιδιακών ασθενειών έως το 2030.

Ερχεται χρυσή εποχή για τα είδη πολυτελείας

Την έλευση μιας νέας «χρυσής εποχής» στον μετά την πανδημία κόσμο, με εκτόξευση των πωλήσεων ειδών πολυτελείας, προβλέπει η εκδότρια της Vogue και «Πρώτη Κυρία» της βιομηχανία μόδας, Άννα Γουίντουρ. Όπως αποκάλυψε σε μια από τις εξαιρετικά σπάνιες συνεντεύξεις της στους Financial Times, οι ουρές εκατοντάδων μέτρων που σχηματίστηκαν μπροστά από τα καταστήματα των οίκων Gucci και Dior, στο Λονδίνο, μόλις ξανανοίξαν τις πόρτες τους, μαρτυρούν τη συσσωρευμένη επιθυμία για πολυτέλεια και χλιδή. «Ο κόσμος παρέμεινε κλεισμένος στα σπίτια του επί πολύ καιρό. Τώρα βγαίνει και θέλει να ξοδέψει. Όλοι λαχταρούν να ταξιδέψουν και να ντυθούν».

Η Άννα Γουίντουρ, η οποία κρατάει στα χέρια της και τα νήια του εκδοτικού ομίλου Condé Nast, βρίσκεται στο επίκεντρο της ριζικής μεταμόρφωσής του. «Πρόκειται για μια ολοκαίνουργια ημέρα για τον εκδοτικό όμιλο», τόνισε, επισημαίνοντας ότι μεταξύ των καινοτομιών που θα εισαχθούν είναι η στρωφή προς την τοπική κάλυψη εκδηλώσεων, όπως οι Εβδομάδες Μόδας σε Λονδίνο, Παρίσι και Μιλάνο, αλλά και ο συντονισμός των συνεντεύξεων διασημοτήτων, ώστε στη συνέχεια να δημοσιεύονται σε όλες τις εκδόσεις του ομίλου. Η Άννα Γουίντουρ δεν έχει καμία αμφιβολία ότι η φετινή χρονιά θα είναι εξαιρετικά επικερδής για την εταιρεία Condé Nast. «Ήδη βλέπουμε αξιοσημείωτη ανάπτυξη», σημειώνει.

Παλαιότερα, ο εκδοτικός όμιλος είχε βρεθεί στο επίκεντρο δριμύτατης κριτικής για φυλετικές διακρίσεις και μισολογικές ανισότητες, ιδιαίτερα στην έκδοση Bon Appetit, του περιοδικού γαστρονομίας που εκδίδει. Πιο πρόσφατα, ο διορισμός της δημοσιογράφου Αλέξι Μακάμοντ στη θέση της εκδότριας της Teen Vogue πυροδότησε νέες καταγγελίες, όταν ήρθαν στη δημοσιότητα ρατσιστικά και ομοφοβικά «τιτίβισματά» της από το 2011. Η κατακραυγή προκάλεσε τελικά την

«Όλοι λαχταρούν να ταξιδέψουν και να ντυθούν», δηλώνει η εκδότρια της Vogue Άννα Γουίντουρ.

Η «προφητεία»της Άννας Γουίντουρ βασίζεται στη συσσωρευμένη επιθυμία του κόσμου για αγορές ακριβών προϊόντων.

απομάκρυνσή της. Παρότι η Γουίντουρ αρνήθηκε να σχολιάσει τις εξελίξεις, τόνισε ότι η διαφορετικότητα αποτελεί σημαντικό παράγοντα, τόσο για τις προσλήψεις του προσωπικού όσο και για το περιεχόμενο των εκδόσεων του ομίλου.

Ενας ευρωπαϊστής για τη θέση της Μέρκελ

Ο Αρμιν Λάσετ πήρε τελικά το χρίσμα της γερμανικής Κεντροδεξιάς για την καγκελαρία

Χρειάστηκαν επτά ώρες πυρετωδών διαβουλεύσεων ώστε το προεδρείο της Χριστιανοδημοκρατικής Ενωσης (CDU) να ρίξει την αυλαία, γύρω στις 2 μετά τα μεσάνυχτα, στο πολιτικό θρίλερ που ταλαιπωρούσε επί μία εβδομάδα τη γερμανική Κεντροδεξιά. Το ανώτατο πολιτικό όργανο του κυβερνώντος κόμματος επέλεξε τον ηγέτη του, Αρμιν Λάσετ, ως υποψήφιο καγκελάριο ενόψει των βουλευτικών εκλογών του προσεχούς Νοεμβρίου, έναντι του Μάρκους Ζέντερ, τοπικού πρωθυπουργού της Βαυαρίας και ηγέτη του αδελφού βαυαρικού κόμματος CSU.

Το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (31 ψήφοι για τον Λάσετ, εννέα για τον Ζέντερ, έξι αποχές) άφησε πικρά γεύση στον φιλόδοξο Βαυαρό πολιτικό, ο οποίος προπι-

Τραυματισμένοι βγαίνουν οι Χριστιανοδημοκράτες από τη σύγκρουσή τους με τον Βαυαρό Μάρκου Ζέντερ.

γέιτο κατά πολύ του ανθυποψηφίου του στις δημοσκοπήσεις. Αμέσως μόλις έγινε γνωστή η έκβαση της ψηφοφορίας, ο Ζέντερ έστειλε μήνυμα ενότιας στους οπαδούς της παράταξης: «Ο κύβος ερρίφθη. Ο Αρμιν Λάσετ θα είναι ο υποψήφιος καγκελάριος της Χριστιανικής Ενωσης. Θα τον υποστηρίξουμε χωρίς ίχνος μνησικακίας, με όλες μας τις δυνάμεις», δήλωσε στους δημοσιογράφους, στο Μόναχο.

Πως μηχανικό ορυχείων από το Ααξεν, ο Αρμιν Λάσετ διετέλεσε μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από το 1999 μέχρι το 2005. Γαλλόφωνος, πεπεισμένος ευρωπαϊστής, με κεντρικό πολιτικό προφίλ,

Ο Αρμιν Λάσετ μιλάει στους δημοσιογράφους μετά την ανάδειξή του σε ηγέτη της Χριστιανοδημοκρατικής Ενωσης και υποψήφιο καγκελάριο.

κατάφερε να εκλεγεί το 2017 τοπικός πρωθυπουργός της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας, του πολυπληθέστερου από τα 16 ομόσπονδα κρατίδια της χώρας (το δεύτερο είναι η Βαυαρία του Ζέντερ). Προηγούμενος, είχε στηρίξει αποφασιστικά την ανθρωπιστική διαχείριση της

μεταναστευτικής κρίσης του 2015 από την Άγκελα Μέρκελ και είχε αναπτύξει καλές σχέσεις με τις μεταναστευτικές κοινότητες της περιοχής του, κάτι που του χάρισε το προσωνύμιο «ο Τούρκος

Αρμιν». Υποστήριξε και συνεχίζει να υποστηρίζει, μαζί με τη Μέρκελ, την ολοκλήρωση του ρωσογερμανικού αγωγού φυσικού αερίου Nord Stream 2, παρά τις πιέσεις των ΗΠΑ.

Ως πρωθυπουργός της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας ο 60χρονος Λάσετ κυβέρνησε σε συνεργασία με τους Φιλελεύθερους και διακρίθηκε για τη μετριοπάθεια και την επιμονή του στην αναζήτηση ευρύτερων συναινέσεων. Το γεγονός αυτό μέτρησης υπέρ του στην εσωκομματική αναμέτρηση για την ηγεσία του CDU τον περασμένο Ιανουάριο, όσο και στο μπρα ντε φερ με τον Ζέντερ για το χρίσμα του υποψηφίου καγκελαρίου. Οι πολιτικές θέσεις και η ιδιοσυγκρασία του τον καθιστούν περισσότερο κατάλληλο για κυβερνητικές συνεργασίες, είτε με τους Φιλελεύθερους, είτε με τους Πράσινους, είτε με τους Σοσιαλδημοκράτες, έναντι των περισσότερο συντηρητικών ενδοπαρταξιακών αντιπάλων του.

Όλα αυτά υπό την προϋπόθεση ότι ο συνασπισμός CDU/CSU θα κερδίσει την πρώτη θέση στις εκλογές της 26ης Σεπτεμβρίου, πράγμα που δεν είναι πλέον αυτονόητο. Η πλημμελής, τους τελευταίους μήνες, διαχείριση της πανδημίας και του εμβολιασμού από την κυβέρνηση Μέρκελ έχει βλάψει δημοσκοπικά την παράταξη, η οποία βγήκε τραυματισμένη και από τη διαμάχη Λάσετ - Ζέντερ (η Χριστιανοδημοκρατία ήταν η τελευταία πολιτική παράταξη που επέλεξε υποψήφιο). Η ανάδειξη της δυναμικής Ανάλενα Μπέρμπακ ως υποψήφιας καγκελαρίου των Πρασίνων, τη Δευτέρα, ενίσχυσε την αισιοδοξία στις γραμμές του κόμματος, το οποίο έχει εδραιωθεί δημοσκοπικά στη δεύτερη θέση και μειώνει διαρκώς τη διαφορά του από την προπορευόμενη αλλά ασθμαίνουσα Κεντροδεξιά.

REUTERS, A.P.

«Οχι» στην κατασκευή μη επανδρωμένων, οπλισμένων drones

Για την κατασκευή οπλισμένων με βόμβες μη επανδρωμένων αεροσκαφών drones θα συνεχίσει να πιέζει η υπουργός Άμυνας της Γερμανίας, Ανεγκρετ Κραμπ-Καρεν-μπάουερ. Την περασμένη εβδομάδα, το γερμανικό Κοινοβούλιο συμφώνησε να διατηρήσει αυτό το γαλλογερμανικό εξοπλιστικό πρόγραμμα αποκλειστικά και μόνο για τη δοκιμή και κατασκευή μη οπλισμένων τέτοιων αεροσκαφών, σύμφωνα με δημοσίευσή της επιθεώρησης «Defense News».

Στις 14 Απριλίου, η Επιτροπή Προϋπολογισμού της Μπούντεσταγκ επέτρεψε τη διατήρηση του προγράμματος, θέτοντας ωστόσο δύο όρους: το υπουργείο Άμυνας δεν θα έχει δικαίωμα αγοράς οπλισμού και πυρομαχικών για τα drones, ενώ οι χειριστές τους δεν θα έχουν τη δυνατότητα να εκπαιδευθούν στη χρήση οπλικών συστημάτων πεδίου μάχης. Η απόφαση ελήφθη μετά την επίμονη άρνηση των Σοσιαλδημοκρατών, που συμμετέχουν στην κυβέρνηση μαζί με το CDU της Μέρκελ, να εγκρίνουν πρόγραμμα οπλισμένων με βόμβες μη επανδρωμένων αεροσκαφών. Το κεντροαριστέρό κόμμα αιτιολόγησε την απόφασή του υποστηρίζοντας ότι οι πηκές προεκτάσεις του θέματος δεν έχουν μελετηθεί επαρκώς, παρά τη δημόσια διαβούλευση που διοργάνωσε το υπουργείο Άμυνας στα τέλη του 2020.

Το πρόγραμμα κατασκευής μη επανδρωμένων αεροσκαφών από κοινού με τη Γαλλία αποτελεί το πρώτο βήμα για την εμπάθυνση της γαλλογερμανικής αμυντικής συνεργασίας και την ουσιαστική

ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας της Ε.Ε. για την επόμενη δεκαετία. Την ίδια στιγμή, η Κραμπ-Καρενμπάουερ υπογράμμισε ότι θα συνεχίσει να καλεί σε συνεργασία για τον εξοπλισμό των δυνάμεων εκρηκτική γόμωση, θέλοντας να ενισχύσει την από αέρος κάλυψη του γερμανικού ομοσπονδιακού στρατού.

Η συγκεκριμένη συζήτηση διαρκεί εδώ και χρόνια, ενώ αφορμή της υπήρξαν οι καταγεγραμμένες «αστοχίες» αμερικανικών βομβαρδισμών με drones σε Αφγανιστάν, Πακιστάν, Ιράκ και Σομαλία. Πολλές από τις επιχειρήσεις αυτές οδήγησαν σε απώλειες δεκάδων αμάχων,

Το γαλλογερμανικό πρόγραμμα δεν εγκρίθηκε από την αρμόδια επιτροπή της Μπούντεσταγκ.

ενώ οι εικόνες από κατασκοπευτικούς δορυφόρους και drones παρακολούθησης αποδείχθηκαν συχνά ανίκανες να διακρίνουν μεταξύ γάμων ή άλλων κοινωνικών εκδηλώσεων και συγκεντρώσεων εξτρεμιστικών τρομοκρατικών πυρήνων. Ο γερμανικός στρατός υποστηρίζει ότι τα ευρωπαϊκά οπλισμένα drones δεν θα αναλαμβάνουν επιχειρήσεις βομβαρδισμού, αλλά θα αξιοποιούνται αποκλειστικά για την παροχή ενόπριας υποστήριξης σε χερσαίες στρατιωτικές μονάδες.

A.P.

25 ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Βάζουμε πλώρη για νέες επιτυχίες

Για εμάς, την Κύπρο και τους ανθρώπους της

800 00 722

www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Εθνική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αρσινόων 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Μήνυμα Μπισοτάκη κατά την άσκηση «Ηνίοχος '21»

«Η πατρίδα μας μπορεί σήμερα τα πάντα μόνη, αλλά και ποτέ δεν είναι μόνη», τόνισε ο πρωθυπουργός, από την 117 Πτέρυγα Μάχης

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΣ**

Με την εντυπωσιακή συμμετοχή 60 μαχητικών αεροσκαφών από επτά χώρες-συμμάχους της Ελλάδας ολοκληρώνεται αύριο η πολυεθνική άσκηση «Ηνίοχος '21». Χθες ο Κυριάκος Μπισοτάκης μετέβη στην 117 Πτέρυγα Μάχης στην Ανδραβίδα, σε μια σπάνια κίνηση πρωθυπουργικής παρουσίας σε μια άσκηση η οποία πραγματοποιείται με επιτυχία για περισσότερα από 30 χρόνια. Παρουσία των πρέσβων των χωρών που πήραν μέρος στην άσκηση, του υφυπουργού Εθνικής Αμυνας Αλκιβιάδη Στεφανή, του αρχηγού ΓΕΕΘΑ Κωνσταντίνου Φλώρου, του αρχηγού ΓΕΑ Γιώργου Μπλιούμη, ο οποίος ως επικεφαλής της Πολεμικής Αεροπορίας (Π.Α.) αποτέλεσε τον ιθύνοντα νου του σχεδιασμού, και των αρχηγών ΓΕΣ Χαρ. Λαλούση και ΓΕΝ Στ. Πετράκη –χθες, ημέρα διακεκριμένων επισκεπτών–, ήταν η περι-

σταση κατεχόχην προβολής των σεναρίων που πραγματοποιήθηκαν τις προηγούμενες ημέρες. Μάλιστα, εκ των προσκεκλημένων, ο πρέσβης των ΗΠΑ Τζέφρεϊ Πάιατ πέταξε με F-16 της USAFE πάνω από τη Δυτική Ελλάδα.

Ο κ. Μπισοτάκης χρησιμοποίησε το βήμα του «Ηνίοχου '21» για να στείλει και μηνύματα. «Η πατρίδα μας μπορεί σήμερα τα πάντα μόνη, αλλά και ποτέ δεν είναι μόνη», είπε ο πρωθυπουργός και συμπλήρωσε ότι «η Ελλάδα πάντοτε θα προωθεί μια θετική ατζέντα, έχοντας ως θεμέλιο τις κοινές αξίες, τη συμμόρφωση με το διεθνές δίκαιο και το δίκαιο της θάλασσας, τους κανόνες καλής γειτονίας και τον αμοιβαίο σεβασμό που θα πρέπει πάντα να διέπει τις σχέσεις μεταξύ σύγχρονων χωρών».

Ο πρωθυπουργός συμπλήρωσε ότι «την ίδια στιγμή, δεν μπορούμε να είμαστε αφέλεις. Αντιμετωπίζουμε ένα νέο σύνολο

«Η Ελλάδα θα συνεχίσει να ενισχύει τις αμυντικές δυνατότητές της και να αναβαθμίζει τις Ένοπλες Δυνάμεις της», υπογράμμισε ο Κυρ. Μπισοτάκης από την Ανδραβίδα.

απειλών. Ο κόσμος μας είναι εξαιρετικά περιπλοκός και η γειτονιά μας, δυστυχώς, γίνεται πιο ασταθής» και πρόσθεσε πως «η Ελλάδα θα συνεχίσει να ενισχύει τις αμυντικές δυνατότητές της και να αναβαθμίζει τις Ένοπλες Δυνάμεις της».

Η άσκηση «Ηνίοχος '21» είναι ίσως η μεγαλύτερη σε αριθμό συμμετοχών αλλά και εύρος διεξαγωγής σχεδόν στο σύνολο του FIR Αθηνών. Στην άσκηση έλαβαν μέρος μαχητικά Rafale και Mirage 2000D από τη Γαλλία, F-16 από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, F/A 18 Hornet από την Ισπανία, F-15 και F-16 από το Ισραήλ, F-16 και UAV τύπου MQ-9 καθώς και ιπτάμενο τάνκερ τύπου KC-135 από τις ΗΠΑ. Ο Καναδός συμμετείχε με προσωπικό χειριστών συστημάτων αεράμυνας και η Κύπρος με ελικόπτερο AW 139. Από τις ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις συμμετείχαν μέσα και προσωπικό από την Π.Α., το Πολεμικό Ναυτικό και τις Ειδικές Δυνάμεις.

Ισχυρή παρουσία στην περιοχή του Κόλπου

Ένα ακόμα βήμα εμβάθυνσης των σχέσεων της Ελλάδας με τους βασικούς δρώντες και παράγοντες στην ευρύτερη περιοχή του Κόλπου και της Βόρειας Αφρικής - Μέσης Ανατολής έκαναν χθες οι υπουργοί Εξωτερικών Νίκος Δένδιας και Εθνικής Αμυνας Νίκος Παναγιωτόπουλος, οι οποίοι πραγματοποιήσαν κοινή επίσκεψη στη Σαουδική Αραβία. Υπενθυμίζεται ότι τις προηγούμενες ημέρες ο κ. Δένδιας είχε μεταβεί στο Κάιρο, όπου και συναντήθηκε με τον Αιγύπτιο ομόλογό του Σάμεχ Σούκρι, ενώ την Παρασκευή στην Πάφο πραγματοποιήθηκε σε επίθεδο υπουργών Εξωτερικών η πρώτη τετραμερής συνόδος Ελλάδας, Κυπριακής Δημοκρατίας και Ισραήλ με τη Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΗΑΕ).

Αναβάθμιση σχέσεων

Χθες, με δύο στάσεις, στο Ριάντ και στην Τζέντα, και συζητήσεις σε πολλαπλά επίπεδα, οι δύο πλευρές προχώρησαν σε ουσιαστική αναβάθμιση των διμερών σχέσεων με την υπογραφή δύο σημαντικών συμφωνιών. Οι δύο υπουργοί συναντήθηκαν και με τον διάδοχο του θρόνου, πρίγκιπα Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν, ο οποίος εκτελεί επίσης καθήκοντα υπουργού Αμυνας και αναπληρωτή πρωθυπουργού της Σαουδικής Αραβίας.

Χθες, έπειτα από αρκετές αναβολές, υπεγράφη η Συμφωνία Διευθέτησης Καθεστώτος Ενόπλων Δυνάμεων μεταξύ των δύο χωρών, η οποία ουσιαστικά απελευθερώνει την αποφασισμένη μεταστράτευση μιας πυροβολαρχίας αντιαεροπορικών πυραύλων τύπου «Πάτριος» της Πολεμικής Αεροπορίας (Π.Α.) στη Σαουδική Αραβία, μαζί με το απαραίτητο προσωπικό (100-120 άτομα). Πρακτικά, η Ελλάδα εντάσσεται στην πολυεθνική δύναμη που συμμετέχει στην αεράμυνα της Σαουδικής Αραβίας μαζί με χώρες όπως οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γαλλία, η Ιταλία, η Ιορδανία και το Πακιστάν. Η δεύτερη συμφωνία που υπεγράφη, ανάμεσα στον κ. Δένδια και στον γ.γ. του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου Ναγιέρ μπιν Φαλάχ αλ Χαϊράφ, αφορά μνημόνιο κατανόησης για τη θεσμοθέτηση διαβουλεύσεων σε

θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Πρακτικά, οι δύο πλευρές αναζητούν να εγκαθιδρύνουν ένα σχήμα που θα επιτρέπει και τη στενότερη οικονομική συνεργασία.

Λίγο πριν από την αναχώρησή του από τη Σαουδική Αραβία, ο κ. Δένδιας επισήμανε ότι η μετακίνηση των «Πάτριων» αποτελεί «μία συνεισφορά μας στην ευρύτερη ασφάλεια των ενεργειακών πηγών της Δύσης», ενώ σημείωσε ότι «η ελληνική εξωτερική πολιτική, η οποία έχει ως κύριο στόχο τη διασύνδεση της χώρας με τις χώρες του Κόλπου, έκανε ένα ακόμα βήμα μπροστά».

Σκοπάζοντας τη συμμετοχή αραβικών χωρών στις ασκήσεις που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα το τελευταίο χρονικό διάστημα, ο κ. Δένδιας ανέφερε ότι πρόκειται για «δημιουργία ενός μετώπου κατανόησης πάνω στη στέρεη βάση του διεθνούς δικαίου» και πρόσθεσε πως «όλες οι χώρες της ευρύτερης περιοχής, ουδεμιάς εξαιρουμένης, που συνυπογράφουν το διεθνές δίκαιο ως τρόπο συνεννόησης και ως τρόπο συμπεριφοράς είναι καλοδεχούμενες σε αυτή την ευρύτερη κατανόηση που επιδιώκουμε, η οποία έχει απτά δείγματα επιτυχιών».

Ο κ. Παναγιωτόπουλος τόνισε ότι «Ελ-

Οι υπουργοί Εξωτερικών Ν. Δένδιας και Αμυνας Ν. Παναγιωτόπουλος πραγματοποιήσαν κοινή επίσκεψη στη Σαουδική Αραβία.

λάδα και Σαουδική Αραβία συνδέονται με δεσμούς ισχυρής φιλίας, έχουν κοινές ανησυχίες για τις παρούσες γεωστρατηγικές προκλήσεις αλλά και κοινό όραμα για το μέλλον» και σημείωσε ότι «η Σαουδική Αραβία αποτελεί πυλώνα σταθερότητας στην περιοχή του Κόλπου». Ο υπουργός Εθνικής Αμυνας έκανε ιδιαίτερη αναφορά στη μεταφορά της πυροβολαρχίας των «Πάτριων» της Π.Α. στη Σαουδική Αραβία και υπογράμμισε ότι «στο σύγχρο-

Με τον γ.γ. του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου Ναγιέρ μπιν Φαλάχ αλ Χαϊράφ συναντήθηκαν χθες οι κ. Ν. Δένδιας και Ν. Παναγιωτόπουλος.

γεωστρατηγικό πλαίσιο, η αμοιβαία επωφέλης αμυντική συνεργασία των δύο χωρών θα βελτιώσει τις επιχειρησιακές ικανότητες των Ενόπλων Δυνάμεων και θα συνεισφέρει στην αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων».

Ο υπουργός Αμυνας δεν περιορίστηκε στους «Πάτριους», αλλά εξέφρασε και την ικανοποίησή του για την «εξαιρετική συνεργασία των Ενόπλων Δυνάμεων» των δύο χωρών, παραπέμποντας, ενδεικτικά,

στην κοινή εκπαιδευτική δραστηριότητα του περασμένου Μαρτίου.

Τότε, F-15 της Βασιλικής Αεροπορίας της Σαουδικής Αραβίας στάθμευσαν επί περίπου τρεις εβδομάδες στην αεροπορική βάση της Σούδας, από όπου και πραγματοποιήσαν κοινές ασκήσεις με αεροσκάφη της Πολεμικής Αεροπορίας (Π.Α.) αλλά και στοιχεία του Π.Ν. και του Στρατού Ξηράς.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΝΕΔΟΣ

Βολές Τσαβούσογλου κατά Ελλάδας, Γαλλίας

Τον αναποκριτή μας στην ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ **ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΣΤΙΛΗ**

Για «προβοκάτσια της Ελλάδας και της Γαλλίας» μίλησε ο Μεβλούτ Τσαβούσογλου σχετικά με την προσπάθεια γαλλικού πλοίου να πραγματοποιήσει επιστημονικές έρευνες στην Ανατ. Μεσόγειο. Το γαλλικό ερευνητικό πλοίο «L' Atalante» είχε ζητήσει άδεια από την Ελλάδα για να πραγματοποιήσει έρευνες μέσα στην περιοχή της ελληνοαιγυπτιακής συμφωνίας, νοτιοανατολικά της Κρήτης. «Μία ημέρα μετά τη συνάντησή μας με τον Δένδια, το γαλλικό ερευνητικό πλοίο επιχείρησε να εισέλθει στην υφαλοκρηπίδα μας, συνοδευόμενο από ελληνικά φρεγάτα. Αυτό ήταν μια προβοκάτσια. Το αναφέρω και για τη Γαλλία και για την Ελλάδα. Ήταν μια συντονισμένη ενέργεια. Καλέσαμε τους πρεσβευτές τους, διαμαρτυρηθήκαμε και το ναυτικό μας δεν τους επέτρεψε να εισέλθουν», δήλωσε ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών στη συνέντευξή του στο τηλεοπτικό δίκτυο Haberturk, με την Αθήνα να διαψεύδει ότι υπήρξε τέτοιο περιστατικό.

Ο κ. Τσαβούσογλου αναφέρθηκε και στην κόντρα του με τον κ. Δένδια στην Αγκυρα και υποστήριξε πως ο Έλληνας υπουργός δεν συμπεριφέρθηκε «έντιμα και με ειλικρίνεια», ενώ αναφέρθηκε για άλλα μια φορά στο ζήτημα της αποστρατιωτικοποίησης των νησιών και της μειονότητας της Θράκης, την οποία αποκάλυψε «τουρκική».

Στη στάση του κ. Ν. Δένδια στην Αγκυρα αναφέρθηκε και ο πρόεδρος του Κόμματος Εθνικιστικής Δράσης Ντεβλέτ Μπακτσελί, κυβερνητικός εταίρος του Ερντογάν. Ο κ. Μπακτσελί ισχυρίστηκε πως «ο υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας ήρθε με στόχο να δημιουργήσει επεισόδιο. Ήταν μια

προσχεδιασμένη ενέργεια. Αυτός που έσκαψε τον λάκκο, έπεσε μέσα σε αυτόν. Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα που απειλεί την ειρήνη στη Μεσόγειο». Ο Ντ. Μπακτσελί συνεχάρη τον Μ. Τσαβούσογλου για την απόφαση που έδωσε στον Ν. Δένδια. Ο υπουργός Ενέργειας της Τουρκίας Φατίχ Ντονμέζ, σε ομιλία του σε συνέδριο, αναφέρθηκε στις εργασίες έρευνών και γεωτρήσεων της χώρας του και τόνισε πως «στην Ανατ. Μεσόγειο προσπάθησαν να διακόψουν τις έρευνες και τις γεωτρήσεις μας με επιχειρήματα εκτός νομικού πλαισίου. Αυτά έγιναν αιτία να αποκτήσουμε έναν από τους σπάνιους στόλους στον κόσμο».

Εν τώ μεταξύ, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων δίκασε την προσφυγή της χώρας του Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος Κεμάλ Κιλιτσντάρογλου. Το τουρκικό δημόσιο θα καταβάλει αποζημίωση 11.385 ευρώ στον κ. Κιλιτσντάρογλου κρίνοντας πως παραβιάστηκαν τα δικαιώματά του, καθώς ο ίδιος είχε καταδικαστεί από τα τουρκικά δικαστήρια για «προβολή του προέδρου της Τουρκίας». Το ΕΔΔΑ έκρινε πως παραβιάστηκε το δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου, αφού οι ομιλίες του κ. Κιλιτσντάρογλου είχαν γίνει στο τουρκικό κοινοβούλιο.

Επίσης, το ΕΔΔΑ αποφάσισε πως το τουρκικό δημόσιο θα πρέπει να καταβάλει αποζημίωση 16.000 ευρώ σε καθέναν από τους οκτώ δημοσιογράφους και διευθυντές της εφημερίδας Cumhuriyet, για τις προφυλάξεις και καταδικές σε κάθειρξη πολλών ετών με τις κατηγορίες «υποβοήθησης τρομοκρατικών οργανώσεων». Το δικαστήριο έκρινε πως παραβιάστηκε το δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και των ατομικών ελευθεριών. Εντύπωση προκάλεσε πως η Αγκυρα δεν κατέθεσε έφεση και αποδέχθηκε την απόφαση.

Α Π Ο Σ Η / Της ΔΡΟΣ ΚΑΛΥΨΟΥΣ ΣΕΠΟΥ*

Η Ισότητα φύλων στον «Ορίζοντα Ευρώπη» και η δέσμευση της Ε.Ε.

Τη δέσμευσή της για προώθηση της ισότητας φύλου στις δραστηριότητες Έρευνας και Καινοτομίας (Ε&Κ) επαναβεβαιώνει η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) μέσα από το νέο χρηματοδοτικό της Πρόγραμμα, «Ορίζοντας Ευρώπη», αναγνωρίζοντας με αυτόν τον τρόπο πως παρόλη την πρόοδο που καταγράφει, χρειάζεται ακόμη προσπάθεια από τα κράτη-μέλη για να επιέλθει το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του πιο φιλόδοξου Προγράμματος χρηματοδότησης δραστηριότητων Ε&Κ που σχεδιάστηκε ποτέ, με προϋπολογισμό ύψους €95,5 δισεκατομμυρίων, η Ε.Ε. προβλέπει στην αύξηση της παρουσίας γυναικών σε έργα Ε&Κ, την ενσωμάτωση θεμάτων Ισότητας Φύλου στη μεθοδολογία των έργων καθώς και τη συμμετοχή κρατών-μελών με χαμηλή επίδοση στην Ε&Κ (Widening Countries) σε δράσεις ειδικά αφιερωμένες στα εν λόγω θέματα. Επιδικάζει, επίσης, τη διευρυνση πολιτικών ισότητας φύλου ώστε να καλύπτονται και άλλα πεδία που παρατηρούνται ανισότητες και διακρίσεις, όπως για παράδειγμα η εθνικότητα, οποιασδήποτε μορφής αναπηρία και ο σεξουαλικός προσανατολισμός.

Με γνώμονα τα πιο πάνω, στο Στρατηγικό Πλάνο που έχει υιοθετήσει η Ε.Ε. για πρώτη φορά σε Πρόγραμμα Πλαίσιο για Ε&Κ, η ισότητα φύλου αποτελεί μία από τις οριζόντιες προτεραιότητες.

Στο Πλάνο αναγνωρίζεται το γεγονός ότι η υποστήριξη της διάστασης του

φύλου είναι ιδιαίτερα συνδεδεμένη με τις παγκόσμιες προκλήσεις που αφορούν στον τομέα της υγείας, της παιδαγωγικής βίας, της τεχνητής νομοσύνης, αλλά και της κλιματικής αλλαγής. Θέματα για τα οποία το φύλο και οι ιδιαιτερότητες παιδιών σημαντικό ρόλο και καθορίζουν τη συνάρτηση και ποιότητα των αποτελεσμάτων της Ε&Κ.

Οριζόντια προτεραιότητα η ισότητα φύλου
Επιπρόσθετα, στα κείμενα που αποτελούν τη νομική βάση του «Ορίζοντα Ευρώπη», η διάσταση του φύλου αποτελεί προϋπόθεση για όλες τις δραστηριότητες του Προγράμματος.

Η σημαντικότερη ίσως καινοτομία είναι ότι η Ε.Ε. ορίζει ως ένα από τα κριτήρια επιλεξιμότητας αριθμού φορέων, την ύπαρξη Σχεδίων Ισότητας Φύλου.

Παράλληλα, θα υπάρχει ειδική χρηματοδότηση για έρευνα με διατομεακό χαρακτήρα (inter sectional research), όπως επίσης και για υλοποίηση Σχεδίων Ισότητας Φύλου με σκοπό την ανάπτυξη πολιτικών που θα υποστηρίζουν το νέο ευρωπαϊκό χώρο έρευνας και θα ενδυναμώνουν όλες τις γυναίκες που καινοτομούν. Η Ε.Ε. αναμένει ότι όσοι και όσες υποβάλλουν προτάσεις θα ενσωματώνουν τη διάσταση του φύλου σε όλες τις φάσεις του ερευνητικού έργου, βελτιώνοντας έτσι την ποιότητα των αποτελεσμάτων και τον συσχετισμό με την κοινωνία της γνώσης, αλλά και των τεχνολογικών και παραγόμενων καινοτομιών.

Η Ε.Ε. αναμένει ότι όσοι και όσες υποβάλλουν προτάσεις θα ενσωματώνουν τη διάσταση του φύλου σε όλες τις φάσεις του ερευνητικού έργου, βελτιώνοντας έτσι την ποιότητα των αποτελεσμάτων και τον συσχετισμό με την κοινωνία της γνώσης, αλλά και των τεχνολογικών και παραγόμενων καινοτομιών.

Αναμένεται, επίσης, ότι οι ομάδες που θα υποβάλλουν προτάσεις, θα αξιολογούν και θα λαμβάνουν σοβαρά υπόψη κατά πόσο η έρευνά τους και κατ' επέκταση το αποτέλεσμα της, θα μπορούσε να έχει διαφορετικό αντίκτυπο σε άνδρες και γυναίκες, στη βάση των κοινωνικών και βιολογικών αναγκών των δύο φύλων.

Επιπρόσθετα, η Ε.Ε. θα συνεχίσει να υποθετεί μέτρα που διασφαλίζουν την ισότητα φύλου σε επιτροπές αξιολόγησης και συμβουλευτικά σώματα. Ταυτόχρονα, θα ενθαρρύνονται οι ερευνητικές ομάδες όπως λαμβάνουν σοβαρά υπόψη την ισότητα φύλου στον καταρτισμό των ο-

μάδων τους, κάτι που ενδέχεται να κρίνει το μέλλον μιας πρότασης, σε πεπιπτάσεις ισοβαθμίας.

Αντιστοίχα μέτρα θα ληφθούν και από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας, με σημαντικότερο αυτό του καθορισμού στόχου, ώστε το 40% των υποψηφίων για χρηματοδότηση εταιρειών που διοικούνται από γυναίκες να καλούνται να στηρίξουν την πρότασή τους ενώπιον της Επιτροπής Αξιολόγησης. Εξίσου σημαντικό είναι και η πρωτοβουλία για στήριξη των νεοφυών επιχειρήσεων που ηγούνται από γυναίκες.

Σχέδια Ισότητας Φύλων ως κριτήριο επιλεξιμότητας φορέων

Η Ε.Ε. θεωρεί τα Σχέδια Ισότητας Φύλων ως ένα εξαιρετικό εργαλείο προς επίτευξη διαρθρωτικών αλλαγών σε φορείς.

Για το λόγο αυτό, για να θεωρούνται επιλέξιμες οι νομικές οντότητες (δημόσιοι φορείς, εθνικά χρηματοδοτούμενοι οργανισμοί ή ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης-συμπεριλαμβανομένων ιδιωτικών ερευνητικών οργανισμών) που προέρχονται από κράτη-μέλη και συνδεδεμένες χώρες και υποβάλλουν προτάσεις στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας Ευρώπη», θα πρέπει να υιοθετήσουν Σχέδιο Ισότητας των Φύλων, το οποίο να καλύπτει υποχρεωτικά τις ακόλουθες τέσσερις ελάχιστες απαιτήσεις:

● Να αποτελεί επίσημο έγγραφο, υπογεγραμμένο από τη Διεύθυνση που

δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του φορέα.

● Να δαλώνει τη δέσμευση οικονομικών, ανθρώπινων πόρων και εμπειρογνομήσεων για την εφαρμογή των προνοιών του.

● Να προνοεί τη συλλογή αναλυτικών στατιστικών στοιχείων φύλου που αφορούν στο προσωπικό ή/και στους φοιτητές των φορέων.

● Να προνοεί εκπαίδευση για το προσωπικό και τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων σε θέματα όπως οι ακούσιες προκαταλήψεις που συνδέονται με το φύλο.

Σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο των Σχεδίων, προτείνεται από την Ε.Ε. όπως αυτά διασφαλίζουν θέματα που αφορούν στην ισορροπία μεταξύ ιδιωτικής και επαγγελματικής ζωής, μεταξύ των φύλων σε ηγετικές θέσεις και στα κέντρα λήψης αποφάσεων, την ισότητα των φύλων στις διαδικασίες προσλήψεων και ανέλιξης, την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στο περιεχόμενο των ερευνητικών δραστηριοτήτων και στη διδασκαλία, και μέτρα κατά της έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένων της σεξουαλικής παρενόχλησης.

Το ΙΔΕΚ πρωτοστατεί, έχοντας ήδη υιοθετήσει Σχέδιο Ισότητας Φύλου

Στην προσπάθεια υιοθέτησης προνοιών για διασφάλιση της ισότητας φύλου στην Ε&Κ, κομβικό ρόλο διαδραματίζει το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (Ι-

* Η Καλυψώ Σέπου είναι Προϊστάμενη του Τμήματος Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων του Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας.

Σε 2 έως 3 έτη θα επιστρέψει ο τουρισμός

Ποιες αλλαγές στον κλάδο έχει επιφέρει η κρίση της πανδημίας

Τον **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Η κρίση που επέφερε στον τουρισμό η πανδημία δεν επιτρέπει προβλέψεις για ανάκαμψη της ταξιδιωτικής κίνησης και δαπάνης στο επίπεδο του 2019 σε διάστημα μικρότερο των 2 έως 3 ετών. Αυτός είναι ο χρόνος που θεωρούν κορυφαίοι επιχειρηματίες και στελέχη του κλάδου από την Ελλάδα και το εξωτερικό πως θα χρειαστεί το ταξίδι αναψυχής ώστε να επιστρέψει στα αυξημένα επίπεδα ζήτησης, τόσο για την Ελλάδα όσο και διεθνώς.

Τούτων λεχθέντων, η χώρα διαθέτει τα εχέγγυα για να πραγματοποιήσει ένα από τα ταχύτερα ριμπάουντ, υπό την προϋπόθεση πως θα συνεχίσουν να πραγματοποιούνται επενδύσεις τόσο σε ξενοδοχειακά συγκροτήματα και δημόσιες υποδομές όσο και σε νέα μοντέλα πώλησεων και λειτουργίας. Αυτά είναι μερικά από τα βασικότερα συμπεράσματα έρευνας που πραγματοποίησε η DHR Services με την υποστήριξη της Metron Analysis σε 59 κορυφαία στελέχη του οικοσυστήματος της φιλοξενίας σε Ελλάδα και εξωτερικό, και την οποία παρουσιάζει η «Κ».

Τα περισσότερα στελέχη του κλάδου

θεωρούν ότι ταξιδιωτική κίνηση και δαπάνη θα είναι και φέτος σημαντικά χαμηλότερες του 2019, με τα αστικά κέντρα να είναι αυτά που θα αντιμετωπίσουν μεγαλύτερο πρόβλημα.

Στην ερώτηση ποιοι θα είναι οι παράγοντες που θα συμβάλουν περισσότερο στη διαδικασία ανάκαμψης, η απάντηση περιλαμβάνει τις ευέλικτες πολιτικές ακύρωσης, οι οποίες από πέρυσι αποτελούν τον κανόνα, την εφαρμογή κοινών και μακροπρόθεσμων κανόνων και πολιτικών σε διεθνές επίπεδο, ελκυστικούς δρους πληρωμής τόσο σε B2B (μεταξύ των επιχειρήσεων) όσο και σε B2C επίπεδο (μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών), και φυσικά ενίσχυση των μέτρων υγιεινής και ασφάλειας των ξενοδοχείων.

Ιδιαίτερη επιφυλακτικότητα διατυπώνεται πάντως για την προοπτική ανάκαμψης των διηπειρωτικών (long haul) ταξιδιών όπως και για τις δραστηριότητες του συνεδριακού τουρισμού αλλά και των επιχειρηματικών ταξιδιών, τα οποία εκτιμάται πως θα χρειαστούν ακόμη περισσότερο χρόνο για να επανέλθουν στα προ COVID-19 επίπεδα.

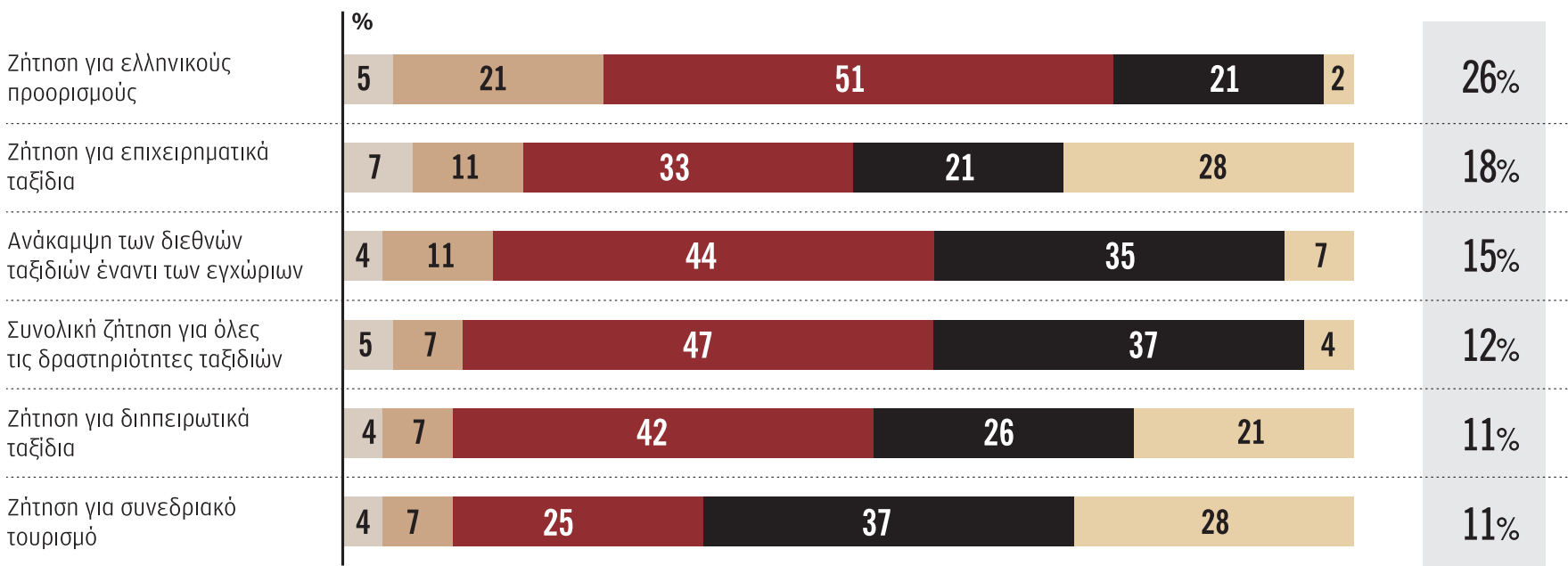
Την έρευνα πραγματοποίησε η DHR

Οι εκτιμήσεις για την επαναφορά του τουρισμού στα επίπεδα του 2019

Πόσο σύντομα περιμένετε τις παρακάτω κατηγορίες να επιστρέψουν στις επιδόσεις του 2019;

(ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ)

■ Σε έξι μήνες ■ Σε ένα χρόνο ■ Σε δύο χρόνια ■ Σε τρία χρόνια ■ Πάνω από τρία χρόνια

ΠΗΓΗ: DHR Services, Metron Analysis, Απρίλιος 2021

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Η ανάγκη για ψηφιακό μετασχηματισμό είναι επιτακτική», επισημαίνει ο πρόεδρος του ΣΕΤΕ Γιάννης Ρέτσος.

Services και η Metron Analysis, στο πλαίσιο πρωτοβουλίας του Κωνσταντίνου Αλεξόπουλου, CEO της Domotel Hotels & Resorts (DHR), που δραστηριοποιείται και στον τομέα των ξενοδοχειακών επενδύσεων. Περιλαμβάνει δε την έκδοση μιας Λευκής Βίβλου (white paper) με τίτλο «Hospitality Returns», το οποίο προσμετράει το επενδυτικό τοπίο στον κλάδο της φιλοξενίας το 2021 μέσα από τις απόψεις 26 ηγετικών στελεχών του τουρισμού από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ακόμη ένα από τα ιδιαίτερς σημασίες

ευρήματα της έρευνας είναι πως γίνεται πλέον κοινώς αποδεκτό ότι η πανδημία έχει αλλάξει τη συμπεριφορά των καταναλωτών καθιστώντας αναγκαίες αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσεγγίζονται. Οκτώ στους δέκα επαγγελματίες του κλάδου έχουν ήδη εισαγάγει αλλαγές που αφορούν το κομμάτι της τεχνολογίας, 7 στους 10 έχουν υιοθετήσει νέες πολιτικές πληρωμών και 9 στους 10, σχεδόν όλοι δηλαδή, ακολουθούν νέες πολιτικές ακύρωσης.

Η Ελλάδα παραμένει ελκυστικός προορισμός επενδύσεων και για Έλληνες και για ξένους, με το κομμάτι της υψηλού επιπέδου φιλοξενίας και των resorts να έχει το σταθερό προβάδισμα, ενώ μεγάλη δυναμική εμφανίζει η τάση της ένταξης ξενοδοχειακών μονάδων σε μεγάλες διεθνείς αλυσίδες για ένα πιο ασφαλές μέλλον. Διεθνείς ξενοδοχειακοί όμιλοι επιλέγουν τη χώρα για νέα επενδυτικά σχέδια, ενώ

οι επαγγελματίες του κλάδου εμφανίζονται ευέλκτικοι στην υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και πολιτικών ακύρωσης και πληρωμής με στόχο την ανταπόκριση στις ανάγκες των ταξιδιωτών.

«Η ανάγκη για ψηφιακό μετασχηματισμό είναι επιτακτική, ενώ η αξιοποίηση των τεχνολογικών εξελίξεων πιο σημαντική από ποτέ», επισημαίνει ο πρόεδρος του ΣΕΤΕ Γιάννης Ρέτσος, μιλώντας για ένα «νέο μοντέλο τουρισμού που θα στηρίζεται στη βιωσιμότητα, στις επενδύσεις και στην ψηφιοποίηση».

Για τη σημασία της βιώσιμης ανάπτυξης κάνει λόγο και ο Γιώργος Βίλος, Executive Director της Prapoit Greece, αναφέροντας συγκεκριμένα ότι «αξίζει στην Ελλάδα να έχει ηγετική θέση στον τουρισμό αλλά και στη βιώσιμη ανάπτυξη του». Από την πλευρά της, η CEO της Marketing Greece Ιωάννα Δρέττα σημειώνει ότι «οι επενδύσεις στον κλάδο της φιλοξενίας και το

destination marketing (διαχείριση προορισμού) είναι άρρηκτα συνδεδεμένα, καθώς μαζί δημιουργούν τα νέα πρότυπα, συμβάλλοντας στην ανάδειξη των προορισμών και υποστηρίζοντας την τουριστική βιομηχανία».

Η επόμενη μέρα του τουρισμού, σύμφωνα με την έρευνα και τις τοποθετήσεις των ειδικών, αφορά συνέργειες, ψηφιακό μετασχηματισμό, βελτίωση των υποδομών που σχετίζονται με τον κλάδο, ενίσχυση των πρωτοκόλλων υγιεινής και ασφάλειας των επισκεπτών, ευελιξία του γραφειοκρατικού πλαισίου για περισσότερες επενδύσεις και, φυσικά, αειφορία.

Αυτό που πραγματικά διδάξε η πανδημία τόσο σε προσωπικό όσο και σε επιχειρηματικό επίπεδο είναι ότι το μέλλον του τουρισμού δεν μπορεί παρά να είναι συνδυασμό της βιωσιμότητας σε όλες τις εκφάνσεις του, σημειώνουν κύκλοι της τουριστικής βιομηχανίας.

«Κλειδί» για την ταχύτερη ανάκαμψη του κλάδου οι επενδύσεις

Οι επενδύσεις αποτελούν την αιχμή του δόρατος για την ανάκαμψη και περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού, και παρά το γενικότατο κλίμα ανασφάλειας που επικρατεί λόγω της πανδημίας, τα μηνύματα που στέλνουν επενδυτές και επιχειρηματίες είναι αισιόδοξα τόσο για τον τομέα του τουρισμού όσο και για τις επενδύσεις σε αυτόν. Θεσμικοί φορείς και επιχειρηματίες του τουρισμού, στέλεχη διεθνών ξενοδοχειακών αλυσίδων, ελληνικά και διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και leaders του ταξιδιού σε Ελλάδα και εξωτερικό περιγράφουν μια ξεκάθαρη εικόνα των συνθηκών και των προοπτικών στον κλάδο του τουρισμού.

• Ανδρέας Ανδρεάδης

CEO, Sani/Ikos Group

Η Ελλάδα μπορεί να ηγηθεί στον δρόμο για την ανάκαμψη μετά την πανδημία. Αναμένουμε σημαντική αύξηση της επενδυτικής δραστηριότητας στον κλάδο του ελληνικού τουρισμού, με τα τουριστικά θέρετρα που διαθέτουν πρόγραμμα αειφορίας να έχουν σημαντικό προβάδισμα. Ήδη πριν από την πανδημία ήταν εμφανές το ενδιαφέρον των επενδυτών και είμαστε ήδη μάρτυρες μιας αυξανόμενης λίστας θεσμικών παικτών που αναζητούν άμεσες ευκαιρίες, κοινοπραξίες και ευκαιρίες δανεισμού σε όλο το φάσμα του τουρισμού.

• Γιώργος Παυλίδης

Senior Manager, TUI

Με την ανάκαμψη του παγκόσμιου τουρισμού μετά την κρίση της COVID-19, είναι σίγουρο ότι θα χρειαστούν σημαντικές επενδύσεις σε καταλύματα, μεταφορές, αλλά και σε άλλες τουριστικές υπηρεσίες και έργα υποδομών για την κάλυψη της ζήτησης, τα οποία θα ενισχύσουν την οικονομία,

την κοινωνία και το περιβάλλον. Για τη στήριξη όλων αυτών είναι απαραίτητη μια συνολική προσέγγιση η οποία θα αφορά διάφορους κλάδους (π.χ. μεταφορές, περιβάλλον, πρωτογενής τομέας, καινοτομία, εκπαίδευση, τουρισμός) και τη συμμετοχή κάθε επιπέδου διακυβέρνησης (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό), για την υποστήριξη της βιομηχανίας.

• Βασιλική Μαυροκεφάλου

Expedia Group

Έρευνα της Expedia Group Media Solutions, του διαφημιστικού βραχίονα του ομίλου, δείχνει ότι οι ταξιδιώτες, για να αποφασίσουν να ταξιδέψουν τώρα, αλλά και στο μέλλον, χρειάζονται διαβεβαιώσεις που αφορούν κρίσιμους τομείς όπως η ευελιξία στις κρατήσεις και στις πληρωμές, η υγιεινή και η επικοινωνία. Δεν υπάρχει σαφής απάντηση για το πότε θα επιστρέψουμε στην κανονικότητα και πώς θα μοιράζει το νέο φυσιολογικό, αλλά το ταξίδι είναι μια ανθεκτική βιομηχανία και πιστεύουμε ακράδαντα ότι θα επανέλθει σε κανονικά επίπεδα.

• Κωνσταντίνος Αντωνακάκης

Partner, Grant Thornton

Με την επανεκκίνηση της τουριστικής βιομηχανίας στην Ελλάδα, προβλέπεται ταυτόχρονα η αναθέρμανση του επενδυτικού ενδιαφέροντος που θα κινηθεί στους άξονες της επιτάχυνσης των μεγάλων τουριστικών projects –με πυλώνα την επένδυση στο Ελληνικό–, στις επενδύσεις προσαρμογής των μεγάλων ελληνικών ξενοδοχείων στους ομίλους στα νέα καταναλωτικά πρότυπα (τεχνολογία, marketing, υγιεινή, ασφάλεια, αειφορία, επενδύσεις επανασχεδιασμού και αποκέντρωσης των χώρων εστίασης, πράσινες επενδύσεις), στην υλο-

Τα μηνύματα που στέλνουν επενδυτές-επιχειρηματίες είναι αισιόδοξα για τον τουρισμό.

ποίηση ώριμων επενδυτικών σχεδίων που είχαν αναβληθεί (resorts και τουριστικές κατοικίες και σε δεύτερο χρόνο τα city hotels), στην ανάπτυξη εναλλακτικών προορισμών (Δυτική Ελλάδα, νησιά Β. Αιγαίου, μικρότερα νησιά) και στις εξαγορές βληματικών υπερχρεωμένων μονάδων. Κομβικής σημασίας η ύπαρξη χρηματοδότησης από το τραπεζικό σύστημα, που αφενός δείχνει διατεθειμένο να στηρίξει βιώσιμα επενδυτικά σχέδια και αφετέρου φαίνεται να διαθέτει ικανή ρευστότητα.

• Γιάννης Παράσχης

CEO, Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών

Το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής θα επιρεάζει τα επόμενα χρόνια όλο και περισσότερο τόσο τις ευρωπαϊκές πολιτικές στους τομείς των αερομεταφορών και του τουρισμού όσο και τη συμπεριφορά των ταξιδιωτών. Οι πρωτοβουλίες και η αυτορρύθμιση σε ζητήματα περιβαλλοντικής βιωσιμότητας καθίστανται εξαιρετικά κρί-

σιμοι παράγοντες για την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη των προορισμών αλλά και των υποδομών και των επιχειρήσεων στην ταξιδιωτική αλυσίδα. Σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες, το 2018 μόνο το 11% του παγκόσμιου πληθυσμού ταξίδεψε αεροπορικά, με το 4% αυτών να ταξιδεύει στο εξωτερικό. Τέτοιοι είδους έρευνες μας επιτρέπουν να πιστεύουμε ακράδαντα ότι, παρά τις τρομερές συνέπειες της πανδημίας, η βιομηχανία του τουρισμού εξακολουθεί να έχει περιθώρια ανάπτυξης. Έχουμε την ευκαιρία να παίξουμε ηγετικό ρόλο στην πράσινη μετάβαση της χώρας, που φαίνεται να έχει ήδη ξεκινήσει, με στόχο να αποκτήσει ένα ισχυρό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

• Alan Mantin

Managing Director, Hilton Southern Europe

Έκοντα προγραμματίζει το άνοιγμα περισσότερων από 140 ξενοδοχείων σε ολόκληρη την ηπειρωτική Ευρώπη τα επόμενα

χρόνια, είναι ξεκάθαρο ότι ο όμιλος βλέπει με σιγουριά το μέλλον σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα και με αισιοδοξία την ανάκαμψη του κλάδου. Συνεχίζουμε να παρατηρούμε ανάπτυξη στις αγορές της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων και της Ελλάδας, όπου και στο τέλος του 2020 ανακοινώσαμε το άνοιγμα του Royal Senses Resort Crete, Curio Collection by Hilton στην Κρήτη. Νέα ανοίγματα όμως θα έχουμε και σε Πορτογαλία, Αζόρες, Κόστα ντελ Σολ και Κροατία. Υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον για τους leisure προορισμούς, ενώ θεωρούμε ότι θα δημιουργηθούν πολλές ευκαιρίες.

• Phil Andreopoulos

COO, Marriott Hotels International

Θεωρούμε ότι η ελληνική αγορά ενδεκνεται για την επέκταση του χαρτοφυλακίου μας, ιδιαίτερα μέσα από brands της Marriott International όπως τα The Luxury Collection, Autograph Collection, Design Hotels και Tribute Portfolio. Οι συγκεκριμένες αλυσίδες θα επιτρέψουν σε μικρότερα αλλά ξεχωριστά ξενοδοχεία να διατηρήσουν τον χαρακτήρα τους, όντας παράλληλα μέλη ενός ισχυρού οικοσυστήματος διανομής, πωλήσεων και loyalty. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι είναι πολλοί οι ιδιοκτήτες ξενοδοχείων που θα μπορούσαν να επωφεληθούν από αυτό επιχειρηματικό περιβάλλον στην post-COVID εποχή.

• Κωνσταντίνος Αλεξόπουλος

CEO, Domotel Hotels & Resorts

Η ανάκαμψη του τουρισμού αναμένεται να έχει «σχήμα V». Αν και το έτος σύγκρισης είναι η χρονιά-ρεκόρ του 2019, οι ήδη τότε υλοποιημένες ή προς ολοκλήρωση επενδύσεις δεν έχουν δείξει ακόμη τη δυναμική τους ούτε έχουν προσθέσει στη συνολική αποτίμηση της απόδοσης του ελληνικού

τουρισμού. Το ενδιαφέρον high-end επενδυτών είναι έντονο και αυξανόμενο, αποδεικνύοντας την ελκυστικότητα και τις προοπτικές του κλάδου στη χώρα μας. Η πρόσφατη βελτίωση της λειτουργικότητας του πλαισίου οφείλει να συμπληρωθεί από στρατηγική έμφαση στην αειφορία με προτεραιότητα στο φυσικό, πολιτιστικό και κοινωνικό κεφάλαιο.

• Grace Peters

Managing Director EMEA, JP Morgan

Αναμένουμε ότι η δραστηριότητα θα ανακάμψει έντονα μετά το τρίτο τρίμηνο, καθώς οι περιορισμοί καταργούνται σταδιακά και οι εμβολιασμοί θα επιταχυνθούν. Η συγκέντρωση αποτελεσμάτων σε συνδυασμό με την ενεργοποίηση της ζήτησης, που για καιρό έμεινε αδρανής σε ολόκληρη τη Δυτική Ευρώπη, θα μπορούσε να μεταφραστεί σε ισχυρή καταναλωτική δαπάνη. Η οικονομία της Ευρώπης εξαρτάται σημαντικά από την κινητικότητα, και τουριστικές χώρες όπως η Ελλάδα και η Ισπανία θα δεχθούν τη μεγαλύτερη ώθηση στην ανάπτυξη.

• Elie Milky

Αντιπρόεδρος, Radisson Hotel Group

Αναμένουμε ότι η επενδυτική δραστηριότητα στην Ελλάδα θα συνεχιστεί τα επόμενα δύο χρόνια. Θα υπάρξει αύξηση των άμεσων επενδύσεων καθώς κάνουν την εμφάνισή τους στην αγορά αρκετά distressed assets αλλά και πιο ελκυστικές αποτιμήσεις. Η χώρα παραμένει προσηλιακή επιλογή, ένας πολύ όμορφος προορισμός που διαθέτει από τις πιο ελκυστικές αποτιμήσεις στην Ευρώπη. Ωστόσο υπάρχουν και υπερτιμημένα ακίνητα με μεγάλη απόσταση από την εκτίμηση των αγοραστών.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του VITOR GASPAR

Το μεγάλο κέρδος από την επιτάχυνση των εμβολιασμών

Ο αγώνας του εμβολιασμού κατά της πανδημίας του κορωνοϊού εξακολουθεί, αλλά ο ρυθμός διεκπεραίωσης ποικίλλει ευρέως μεταξύ των χωρών, ενώ η πρόσβαση για πολλές εξ αυτών δεν είναι διαθέσιμη. Οφείλουμε να ενισχύσουμε την παγκόσμια συνεργασία για την παραγωγή και διανομή εμβολίων για όλες τις χώρες με προσοχή κόστους. Όσο πιο γρήγορα οι εμβολιασμοί περιορίσουν την πανδημία, τόσο ταχύτερα οι οικονομίες θα επανέλθουν στην κανονικότητα. Εάν η παγκόσμια πανδημία ελέγχεται μέσω εμβολιασμών, η προκύπτουσα ενίσχυση της ανάπτυξης θα αποφέρει περισσότερα από 1 τρις. δολάρια σε πρόσθετα φορολογικά έσοδα στις προηγμένες οικονομίες έως το 2025. Παράλληλα, θα εξοικονομήσει κεφάλαια σε μέτρα δημοσιονομικής στήριξης. Έτσι, το κόστος των εμβολιαστικών προγραμμάτων θα αποσβεστεί.

Κατά το πρώτο έτος του ιού τα δημο-

Όσο ταχύτερα οι οικονομίες επιστρέψουν στην ανάπτυξη, τόσο γρηγορότερα θα «αποσβέσουν» μέρος του κόστους των μέτρων στήριξης.

σιονομικά μέτρα εφαρμόστηκαν και δυναμικά και γρήγορα, σώζοντας ζωές, προστατεύοντας το βιοτικό επίπεδο, αλλά και αποτρέποντας σοβαρότερες οικονομικές επιπτώσεις και απώλεια θέσεων εργασίας. Η ικανότητα των χωρών να κλιμακώσουν τη δημοσιονομική στήριξη ποικίλλει ανάλογα με την πρόσβαση τους σε ευνοϊκό δανεισμό. Εν τω μεταξύ, η ανάκαμψη διαφοροποιείται. Η Κίνα και οι ΗΠΑ σημειώνουν πρόοδο, ενώ άλλες χώρες υστερούν ή παραμένουν στάσιμες.

Στις προηγμένες οικονομίες, οι δημοσιονομικές δράσεις είναι αρκετά μεγάλες, όταν στις αναδυόμενες και στις αναπτυσσόμενες η στήριξη είναι πιο συγκρατημένη λόγω των περιορισμών χρηματοδότησης, ενώ η αύξηση των ελλειμμάτων παραμένει σοβαρή, διότι συρρικνώθηκαν τα φορολογικά έσοδα. Το μέσο συνολικό δημοσιονομικό έλλειμμα ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2020 έφτασε το 11,7% στις προηγμένες οικονομίες, το 9,8% στις αναδυόμενες και το 5,5% στις αναπτυσσόμενες χώρες χαμηλού εισοδήματος. Το μέσο δημόσιο χρέος παγκοσμίως πλησίασε το 97% του ΑΕΠ στα τέλη του 2020 και αναμένεται να παραμείνει λίγο κάτω από το 100% του ΑΕΠ μεσοπρόθεσμα. Η ανεργία και η ακεφαλή έχουν επίσης οξυνθεί σημαντικά.

Εως ότου θεθεί υπό πλήρη έλεγχο η πανδημία, ωστόσο, η δημοσιονομική πολιτική οφείλει να παραμείνει ευέλικτη και

υποστηρικτική. Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να ενισχύσουν πιο στοχευμένα τα ευάλωτα νοικοκυριά. Η πανδημία είχε δυσανάλογα δυσμενή αντίκτυπο στους φτωχούς, στους νέους, στις γυναίκες, στις μειονότητες και στους απασχολούμενους σε θέσεις εργασίας με χαμηλές αμοιβές και στη «μαύρη» αγορά εργασίας. Επίσης, πρέπει να επενετρωθούν περισσότερο στις βιώσιμες εταιρείες. Εάν η πανδημία επιμείνει, θα μπορούσε να προκύψουν περιστατικά εκτεταμένων αφερεγγυότητας, εξαλειφώντας εκατομμύρια θέσεις εργασίας, ιδίως στις υπηρεσίες και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Καθ' όσον οι στιγμές εφαρμοσθεί σωστά, η δημοσιονομική πολιτική θα δώσει τη δυνατότητα σε μία πράσινη, ψηφιακή και χωρίς αποκλεισμούς μεταμόρφωση της μετα-πανδημικής οικονομίας.

Ο κ. Vitor Gaspar είναι διευθυντής του Τμήματος Δημοσιονομικών του ΔΝΤ.

Το «στοίχημα» μεγέθυνσης των επιχειρήσεων

Ισχυρά φορολογικά κίνητρα για συνενώσεις δυνάμεων και ευνοϊκή χρηματοδότηση με σχεδόν άτοκα δάνεια από το Ταμείο Ανάκαμψης

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Στην Ελλάδα του 2021 δραστηριοποιούνται μόλις 331 επιχειρήσεις –σε σύνολο 821.540 οντοτήτων– οι οποίες μπορούν να χαρακτηριστούν ως «μεγάλες» με βάση τους κοινά αποδεκτούς ορισμούς σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Μόλις 331 είναι, δηλαδή, οι εργοδότες που απασχολούν πάνω από 250 εργαζόμενους ο καθένας, με τον κατάλογο μάλιστα να συμπεριλαμβάνει και τις επιχειρήσεις που έχουν άμεση ή έμμεση σύνδεση με το κράτος. Είμαστε η χώρα με το πλέον κατακερματισμένο επιχειρείν στην Ευρώπη, κάτι που έχει προφανή αντίκτυπο στους εργαζομένους. Τα στοιχεία δείχνουν ότι στις λεγόμενες πολύ μικρές επιχειρήσεις –δηλαδή όλες τις οντότητες στις οποίες απασχολούνται έως και 9 εργαζόμενοι, οι οποίες όμως στην Ελλάδα αντιπροσωπεύουν το... 97,4% του συνόλου– οι μισθοί είναι πολύ χαμηλότεροι συγκριτικά με τους αντίστοιχους που προσφέρονται στις μικρές, στις μεσαίες ή στις (λιγότες) μεγάλες επιχειρήσεις.

Μόλις 331 εργοδότες στην Ελλάδα απασχολούν πάνω από 250 εργαζομένους ο καθένας.

Τα στατιστικά στοιχεία του ίδιου του ΕΦΚΑ είναι αποκαλυπτικά: Ο μέσος μεικτός μισθός πλήρους απασχόλησης στους εργοδότες που απασχολούν πάνω από 10 άτομα προσωπικό στην Ελλάδα διαμορφώνεται στα 1.372,2 ευρώ με βάση τα προ πανδημίας επίπεδα (Δεκέμβριος 2019).

Χαμηλοί μισθοί

Στις λεγόμενες πολύ μικρές επιχειρήσεις, αυτές δηλαδή που απασχολούν λιγότερους από 10 ανθρώπους, ο μέσος μεικτός μισθός πλήρους απασχόλησης διαμορφώθηκε τον Δεκέμβριο του 2019 στα 840,41 ευρώ. Δηλαδή, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις στην Ελλάδα πληρώνουν 38,8% λιγότερα χρήματα συγκριτικά με τις μικρές, τις μεσαίες ή τις ελάχιστες μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα.

Ο κατακερματισμός του επιχειρείν δημιουργεί βέβαια και άλλα σοβαρά προβλήματα: έλλειψη ανταγωνιστικότητας, εκτεταμένη φοροδιαφυγή, η οποία είναι δύσκολο να εντοπιστεί ακριβώς λόγω του κατακερματισμού, αλλά και περιορισμένες δυνατό-

Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις στην Ελλάδα είναι 800.075 και αντιπροσωπεύουν το 97,4% του συνόλου.

τητες εξωστρέφειας. Προκειμένου να αναστραφεί αυτή η εικόνα, που συνιστά μια ακόμη αρνητική ελληνική πρωτιά σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θα επιχειρηθεί μέσα στους επόμενους μήνες μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη συγκρότηση μεγαλύτερων επιχειρηματικών μονάδων.

Μετά τις ΙΚΕ, τις λεγόμενες επιχειρήσεις

του «ενός ευρώ», που κυριάρχησαν τα τελευταία χρόνια λόγω των πλεονεκτημάτων τους, δρομολογείται μια καινούργια μορφή επιχειρηματικής οντότητας, η οποία θα αποσκοπεί στο να δημιουργήσει ρεύμα συνένωσης δυνάμεων ακόμη και από έχοντες ατομική επιχείρηση. Τα κίνητρα θα είναι τόσο φορολογικά όσο και (κυρίως) χρημα-

τοδοτικά. Ενόψει και της ενεργοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης, που θα δώσει φθνύο χρήμα για επενδύσεις, το ζητούμενο είναι να αποκτήσουν δυνατότητα αξιοποίησης αυτών των πόρων πολύ περισσότερες επιχειρήσεις σε σχέση με αυτές που εμφανίζονται σήμερα να πληρούν τα βασικά κριτήρια: δυνατότητα χρηματοδότησης επενδύσεων, πρόβλεψη σε τραπεζικό δανεισμό. Η ανταπόκριση που θα δείξει η αγορά σε αυτά τα κίνητρα που θα θεσπιστούν μέσα στους επόμενους μήνες συνιστά ένα ακόμη μεγάλο στοίχημα.

Με βάση τους κοινώς αποδεκτούς ορισμούς σε ολόκληρη την Ευρώπη, οι επιχειρήσεις κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες με κριτήριο τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούν:

1. Πολύ μικρές θεωρούνται είτε οι επιχειρηματικές μονάδες στις οποίες μπορεί να απασχολείται μόνο ο επιχειρηματίας (αυτοαπασχόληση) είτε και αυτές που έχουν έως και 9 εργαζομένους. Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις στην Ελλάδα είναι 800.075 και αντιπροσωπεύουν το 97,4% του συνόλου, όταν ο αντίστοιχος μέσος όρος στην Ε.Ε. των «28» είναι 93%. Αν μάλιστα απομονωθούν οι επιχειρήσεις με μόνο έναν εργαζόμενο (τον εργοδότη), η διαφορά της Ελλάδας με την Ε.Ε. είναι ακόμη πιο χαώδης.

2. Μικρές θεωρούνται οι επιχειρήσεις με 10 έως 49 εργαζομένους. Στην Ελλάδα έχουμε 18.958 μικρές επιχειρήσεις, που αντιστοιχούν στο 2,3% του συνόλου, με τον μέσο όρο της Ε.Ε. να διαμορφώνεται στο 5,9%.

3. Οι μεσαίες επιχειρήσεις είναι αυτές που απασχολούν από 50 έως 249 άτομα προσωπικό. Έχουμε μόλις 2.176 ή το 0,3% του συνόλου έναντι 0,9% στην Ευρώπη.

4. Οι μεγάλες επιχειρήσεις είναι αυτές στις οποίες εργάζονται περισσότερα από 250 άτομα. Είναι μόλις 331 και ουσιαστικά δεν μπορεί να υπολογιστεί μερίδιο.

Με βάση αυτούς τους ορισμούς, το 99,96% όλων των επιχειρήσεων είναι μικρομεσαίες, δηλαδή απασχολούν λιγότερα από 250 άτομα. Το ζήτημα όμως είναι ότι αυτές οι επιχειρήσεις απασχολούν το 88% των εργαζομένων, και μάλιστα με χαμηλούς μισθούς, όπως προκύπτει και από τα στοιχεία του ΕΦΚΑ. Η χαώδης διαφορά με την Ευρώπη φαίνεται και από το γεγονός ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ε.Ε. απασχολούν μόλις το 66,6% του συνόλου των εργαζομένων. Ή, πολύ απλά, με αυτά τα δεδομένα, ευκαιρίες απασχόλησης στην Ελλάδα με καλά πληρωμένες δουλειές δεν υπάρχουν.

Ερχονται οι «αστικές επιχειρηματικές συμπράξεις»

Μια νέα νομική μορφή για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας θα έρθει να προστεθεί μέσα στους επόμενους μήνες στις υφιστάμενες. Μετά τις ατομικές επιχειρήσεις, τις προσωπικές εταιρείες, τις ανώνυμες εταιρείες, τις ΕΠΕ ή τις ΙΚΕ ο κατάλογος θα εμπλουτιστεί με τις «αστικές επιχειρηματικές συμπράξεις».

Ουσιαστικά, θα νομοθετηθεί ένα καινούργιο πλαίσιο το οποίο θα ενθαρρύνει τις ατομικές επιχειρήσεις να συμμετέχουν σε ανώτερης μορφής εταιρεία. Στην πράξη, θα «πριμοδοτείται» με φορολογικά αλλά και χρηματοδοτικά κίνητρα η συνεργασία μεταξύ ατομικών επιχειρήσεων ή ακόμη και η συγκώνευση των μικρομεσαίων. Τα κίνητρα δεν θα είναι ενιαία και οριζόντια αλλά «στοχευμένα», ώστε να φανούν στην πράξη και πιο ισχυρά. Οι πολύ μικρές ατομικές επιχειρήσεις που κατά κύριο λόγο δηλώνουν πολύ χαμηλά κέρδη της τάξεως των 5.000-10.000 ευρώ, εκτιμάται ότι δεν θα μπει στην διαδικασία συνένωσης δυνάμεων αν τους δοθούν μόνο φορολογικά κίνητρα. Και αυτό διότι, ούτως ή άλλως, ο φόρος που πληρώνουν είναι ελάχιστος (ειδικά μετά την ενεργοποίηση της νέας κλίμακας που προβλέπει συντελεστή 9% για τα πρώτα 10.000 ευρώ κερδοφορίας).

Οι ατομικές επιχειρήσεις έχουν ανάγκη κατά κύριο λόγο από χρηματοδότηση είτε υπό μορφήν επιδοτήσεων είτε υπό μορφήν δανεισμού με ευνοϊκούς όρους. Σήμερα, οι περισσότεροι επαγγελματίες είναι «αποκλεισμένοι» από τις τράπεζες, καθώς δεν πληρούν τα κριτήρια δανειοδότησης. Από την άλλη, στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις που απασχολούν προσωπικό και εμφανίζουν σημαντική κερδοφορία, τα

φορολογικά κίνητρα ή η δυνατότητα μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών εκτιμάται ότι θα «λεητοργήσει» περισσότερο αποδοτικά.

Το μεγάλο δέλεαρ

Η νέα νομική μορφή και τα κίνητρα συγκεινέσεων θα συνδεθούν με το Ταμείο Ανάκαμψης. Και αυτό, διότι ο στόχος είναι να δοθεί η δυνατότητα και στις πολύ μικρές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σήμερα στην αγορά, αφού συνενωθούν και αποκτήσουν μεγαλύτερη οντότητα, να διεκδικήσουν

Θα νομοθετηθεί ένα καινούργιο πλαίσιο το οποίο θα ενθαρρύνει τις ατομικές επιχειρήσεις να συμμετέχουν σε ανώτερης μορφής εταιρεία.

τη δυνατότητα να προχωρήσουν στις ιδιωτικές επενδύσεις που θα «πριμοδοτεί» το ελληνικό σχέδιο ανάκαμψης κυρίως με τη χορήγηση εξαιρετικά ευνοϊκής χρηματοδότησης.

Τα δάνεια που θα λάβει η χώρα από το Ταμείο Ανάκαμψης θα χρησιμοποιηθούν για τη χορήγηση δανείων στους υποψήφιους επενδυτές με εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους (σ.σ. σχεδόν άτοκα). Ωστόσο, η βιωσιμότητα των προτεινόμενων επενδύσεων θα κρίνεται από τις τράπεζες. Άρα, χωρίς τις συνενώσεις δυνάμεων και την απόκτηση μεγαλύτερου επιχειρηματικού μεγέθους, οι μικρομεσαίοι ουσιαστικά θα αποκλειστούν από τη δυνατότητα να χρηματοδοτηθούν για να προχωρήσουν σε κάποια επένδυση.

Τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης φέρνουν 200.000 θέσεις εργασίας

Θα αλλάξουν την ελληνική οικονομία, τονίζει ο CEO της Alpha Bank Β. Ψάλτης

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Πρόσθετη ετήσια αύξηση του ΑΕΠ κατά 1 με 1,2 μονάδα και επιπλέον 180.000-200.000 θέσεις εργασίας μπορεί να επιφέρει το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF), που αποτελεί σημαντική ευκαιρία όχι μόνο για την υπέρβαση των συνεπειών της πανδημίας, αλλά και για τον οικονομικό, τεχνολογικό και θεσμικό μετασχηματισμό της χώρας. Αυτό επισήμανε ο CEO της Alpha Bank Βασίλης Ψάλτης στη διαδικτυακή εκδήλωση του IOBE και της Παγκόσμιας Τράπεζας (World Bank) με θέμα «Τάσεις και προοπτικές στην ευρωπαϊκή και ελληνική οικονομία».

Σε αυτή την προσπάθεια, ο ρόλος των τραπεζών είναι καθοριστικός μέσω της διασφάλισης των προτεραιοτήτων του προγράμματος (πράσινη οικονομία, digital, εξωστρέφεια, καινοτομία, μεγέθυνση των επιχειρήσεων), της ορθής πιστωτικής αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων, της παροχής συμβουλών προς τις επιχει-

Η υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης μπορεί να ενισχύσει το ΑΕΠ έως και 1,2 μονάδα σε ετήσια βάση.

ρήσεις για τη διαμόρφωση και ωρίμανση των επενδυτικών σχεδίων τους και, βεβαίως, της κινητοποίησης κεφαλαίων. Είναι βέβαιο, τόνισε ο κ. Ψάλτης, ότι «αρκετές επιχειρήσεις που θα θελήσουν με σοβαρό τρόπο να συμμετάσχουν σε αυτό το πρόγραμμα με επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να έχουν ενισχυμένα ίδια κεφάλαια», εκτιμώντας πως οι τράπεζες θα πρέπει να διασφαλίσουν πιστώσεις 33 δισ. ευρώ, τόσο μέσω της αναλογίας τους στο RRF όσο και από τον δανεισμό επενδυτικών σχεδίων που θα έχουν λάβει επιδότηση.

Σε ερώτημα του επικεφαλής του IOBE Ν. Βέττα για την ετοιμότητα της ελληνικής επιχειρηματικότητας και της κρατικής μηχανής, ο CEO της Alpha Bank εκτίμησε πως το ένα τρίτο των σχεδίων είναι ώριμο, και άρα μπορούν να τεθούν άμεσα σε φάση

«Αρκετές» επιχειρήσεις που θα θελήσουν με σοβαρό τρόπο να συμμετάσχουν σε αυτό το πρόγραμμα με επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να έχουν ενισχυμένα ίδια κεφάλαια», τόνισε ο κ. Ψάλτης.

υλοποίησης, το άλλο ένα τρίτο βρίσκεται σε φάση σχεδιασμού, ενώ για το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος δεν υπάρχουν ακόμη σχέδια. Υπογράμμισε δε τη σημασία της έγκαιρης εφαρμογής οριζόντιων μεταρρυθμίσεων, όπως η επιτάχυνση της διαδικασίας απονομής δικαιωμάτων και επίλυσης διαφορών, η υιοθέτηση ενός πιο φιλικού προς την ανάπτυξη μείγματος φορολογικών πολιτικών και ενός σταθερού φορολογικού καθεστώτος για αρκετό διάστημα.

Σχετικά με τον ρόλο του τραπεζικού συστήματος κατά τη διάρκεια του 2020, ο κ. Ψάλτης σημείωσε πως, πέρα από την εφαρμογή ενός σχεδίου δράσης που διασφάλισε την πρόσκοψη λειτουργίας τους και την εξυπηρέτηση των πελατών, μέσω και της μετάβασης τους στα ψηφιακά κα-

νάλια, οι τράπεζες παρείχαν νέες εκταμίευσεις ύψους 21,5 δισ. ευρώ, που αντιστοιχούν σε πιστωτική επέκταση 7 δισ. ευρώ, αυξημένη κατά 5,6% έναντι 2,2% το 2019. Αναλύοντας τα ποσά που κατευθύνθηκαν στην οικονομία, ο κ. Ψάλτης ανέφερε πως οι νέες εκταμιεύσεις περιλάμβαναν 15 δισ. ευρώ που έδωσαν οι τράπεζες μόνες τους και 6,5 δισ. ευρώ που έδωσαν στο πλαίσιο των κυβερνητικών προγραμμάτων χορήγησης ρευστότητας (Αναπτυξιακή Τράπεζα - Εγγυοδοτικό), ενώ υπογράμμισε και την περαιτέρω ρευστότητα ύψους 7,3 δισ. ευρώ που παρείχε η ελληνική πολιτεία απευθείας σε περίπου 550.000 μικρές οικονομικές οντότητες και ελεύθερους επαγγελματίες με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής. Παράλληλα σημείωσε πως το τραπεζικό σύστημα

στήριξε την οικονομία και με αναστολές καταβολής δόσεων δανείων συνολικού ύψους 30 δισ. ευρώ για περίπου 400.000 δανειολήπτες, εκ των οποίων 18,5 δισ. ευρώ αφορούσαν απολύτως ενήμερους δανειολήπτες. Προσέθεσε δε ότι η υποστήριξη της πολιτείας μέσω των προγραμμάτων «Γέφυρα» αλλά και οι ρυθμίσεις που προσφέρουν οι ίδιες οι τράπεζες στους πελάτες τους θα επιτρέψουν μια σχετικά ομαλή μετάβαση στην κανονικότητα. «Αυτό που είναι κατά τη γνώμη μου πάρα πολύ σημαντικό είναι ότι μπορούσαμε να λειτουργήσουμε όχι μόνο γρήγορα, αλλά σε απόλυτη συνεννόηση, και με αρκετά δυναμικό τρόπο, το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, η ΕΚΤ, με την ευελιξία που μας έδωσε και η ελληνική κυβέρνηση», υπογράμμισε ο CEO της Alpha Bank.

Η ΣΚΛΗΡΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΚΑΙ Ο ΟΡΘΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΝΙΚΗΣΕ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

Έχοντας ολοκληρώσει την ανάλυση των οικονομικών επιδόσεων της δικηγορικής εταιρείας για το 2020, η διοίκηση της Ηλίας Νεοκλέους & ΣΙΑ ΔΕΠΕ θα ήθελε να ευχαριστήσει όλους τους συνεταιρίους και το προσωπικό της για τη σκληρή δουλειά και την αφοσίωση που επέδειξαν καθ' όλη τη διάρκεια μιας πολύ δύσκολης χρονιάς. Η εταιρεία με ιδιαίτερη ικανοποίηση ανακοινώνει ότι, παρά τον αντίκτυπο της πανδημίας και τις δυσμενείς συνέπειες που επέφερε καθώς και τους σχετικούς περιορισμούς, εκπλήρωσε τους οικονομικούς στόχους της για το 2020 και συνεχίζει την ίδια πορεία και κατά το 2021, παρά τη συνεχιζόμενη οικονομική αβεβαιότητα.

Η ικανότητα της εταιρείας να συνεχίσει να εργάζεται αδιάλειπτα, ακολουθώντας υψηλά πρότυπα ποιότητας, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη στρατηγική και ιδίως στις επενδύσεις, στις οποίες προέβη, τόσο σε τεχνολογία αιχμής, όσο και σε σύγχρονες μεθόδους διοίκησης και αξιολόγησης. Οφείλεται επίσης στην υιοθέτηση σύγχρονων διαδικασιών ποιοτικού ελέγχου και διαχείρισης εργασιών. Είναι αξιοσημείωτο ότι όλα τα συστήματα και οι διαδικασίες λειτουργήσαν σύμφωνα με τις προβλέψεις της διοίκησης, ενώ πραγματοποιήθηκαν περαιτέρω βελτιώσεις και παρουστάστηκαν νέα προϊόντα, σύμφωνα με το σχετικό προγραμματισμό.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του πρώτου γύρου της αξιολόγησης του προσωπικού μας, καθίσταται σαφές από τα αποτελέσματα ότι ο σχεδιασμός της εταιρείας έχει αποδειχθεί παράγοντας ενίσχυσης της παραγωγικότητας και σε ορισμένες περιπτώσεις, ως επιβράβευση, θα οδηγήσει σε θετικές μισθολογικές αναθεωρήσεις, καθώς και σε επιπλέον επιβραβεύσεις (μπόνους) που σχετίζονται με την απόδοση για το έτος 2020.

Προχωρώντας στο 2021, στοχεύουμε να συνεχίσουμε να αυξάνουμε τον αριθμό του προσωπικού και να αναπτύσσουμε τις δεξιότητες του, καθώς και να επεκτείνουμε τις δυνατότητές της εταιρείας μας. Η επικείμενη έναρξη λειτουργίας του εναλλακτικού παρόχου νομικών υπηρεσιών NEOLAWAI θα είναι ένα σημαντικό στοιχείο αυτής της αλλαγής. Το NEOLAWAI είναι ένα τεχνολογικό εργαλείο, που αναπτύχθηκε εντός της Ηλίας Νεοκλέους & ΣΙΑ ΔΕΠΕ και το οποίο έχει σχεδιαστεί για να παρέχει υπηρεσίες «προστιθέμενης αξίας» στους πελάτες μας. Αυτό το καινοτόμο προϊόν θα φέρει επανάσταση στον τρόπο παροχής νομικών και επαγγελματικών υπηρεσιών στην Κύπρο και ελπίζουμε ότι θα ανοίξει το δρόμο για τη μετατροπή της τεχνολογίας σε βασικό επιχειρηματικό πυλώνα ανάπτυξης γι' αυτόν το κρίσιμο, για την οικονομία, τομέα.

Ενύ το 2021 αναμένεται πως θα είναι ακόμη μια «δύσκολη» χρονιά, οι δικηγόροι και τα στελέχη της Ηλίας Νεοκλέους & ΣΙΑ ΔΕΠΕ είμαστε πεπεισμένοι ότι μέσω των σταθερών δεσμεύσεών μας, της επιπλέον προσπάθειας και της σκληρής δουλειάς μας, θα συνεχίσουμε να αναπτύσσοντας και να συμβάλλουμε θετικά στην οικονομική ανάπτυξη, τόσο της εταιρείας μας, όσο και της Κύπρου μας.

Τα ηρωικά κόμικς τώρα με την Καθημερινή

25 / 4

ΝΕΑ ΣΕΙΡΑ

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κοινωνική Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Κάθε Κυριακή μια νέα ιστορία

Το Ηράκλειο αποτελεί την ακριβότερη πόλη της Κρήτης όσον αφορά τις τιμές των κατοικιών, κυρίως λόγω του ότι αποτελεί πύλη εισόδου και το κυριότερο αυτοδιοικητικό κέντρο του νησιού.

Κομβικός ο ρόλος του τουρισμού στις αξίες των ακινήτων στην Κρήτη

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Πιέσεις είναι πιθανό να δεχθούν οι τιμές πώλησης κατοικιών στην Κρήτη το προσεχές διάστημα. Ειδικότερα, σύμφωνα με σχετική ανάλυση της εταιρείας πιστοποιημένων εκτιμητών Geoaxis, «ένα πολύ μεγάλο μέρος της ζήτησης για διαμερίσματα προέρχεται κατά κύριο λόγο από ανθρώπους που σχετίζονται με τον τουρισμό, είτε ως τουρίστες - χρήστες καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης είτε ως εργαζόμενοι σε ξενοδοχεία, εστιατόρια και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Ως εκ τούτου, αν και η φετινή τουριστική χρονιά είναι προβληματική, όπως το 2020, θα υπάρξουν πιέσεις στις τιμές και στις σημαντικές αγορές της Κρήτης». Η έρευνα της Geoaxis καλύπτει το Ηράκλειο, τα Χανιά, το Ρέ-

Αν η φετινή σεζόν δεν είναι καλύτερη από την περυσινή, τότε τιμές πώλησης και ενοίκια θα δεχθούν πιέσεις.

θυμνο και τον Άγιο Νικόλαο.

Με βάση αυτή, προκύπτει ότι οι τιμές παραμένουν ιδιαίτερα υψηλές και σχετικά ομοιογενείς, δηλαδή δεν παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις τιμών από πόλη σε πόλη. Αυτό οφείλεται στην περιορισμένη προσφορά πωλούμενων διαμερισμάτων και στη μεγάλη έλλειψη ελεύθερης γης, ώστε να αναπτυχθούν νεόδμητες οικοδομές εντός του αστικού ιστού. Μάλιστα, εξαιτίας αυτής της περιορισμένης προσφοράς, παρατηρείται το ιδιαίτερο φαινόμενο να μην υπάρχει μεγάλη διαφορά ανάμεσα στις αξίες των νεόδημτων και των παλαιότερων διαμερισμάτων. Συγκεκριμένα, η μέση διαφορά ενός καινούργιου από ένα παλαιότερο διαμέρισμα δεν ξεπερνά το 25%, όταν σε άλλες αγορές, όπως για παράδειγμα στην Αθήνα ή στη Θεσσαλονίκη, η διαφορά αυτή μπορεί είναι μεγαλύτερη ακόμα κι από 50%. Είναι χαρακτηριστικό πά-

ντως ότι τα νεόδημτα είναι πολύ λίγα, με την Geoaxis να υπολογίζει ότι καταλαμβάνουν πολύ κάτω από το 5% της συνολικής προσφοράς, με τις περισσότερες οικοδομές να αναπτύσσονται περιφερειακά των πόλεων.

Στο πλαίσιο αυτό, οι τιμές των νεότερων κατασκευών (μέχρι οκτώ ετών και μέσης επιφάνειας 90 τ.μ.) διαμορφώνονται σε 1.840 ευρώ/τ.μ. – οι υψηλότερες τιμές εντοπίζονται στο Ηράκλειο με 1.980 ευρώ/τ.μ. και ακολουθούν ο Άγιος Νικόλαος με 1.885 ευρώ/τ.μ., το Ρέθυμνο με 1.790 ευρώ/τ.μ. και, τέλος, τα Χανιά με 1.700 ευρώ/τ.μ. Όπως διακρίνεται, λοιπόν, οι αποκλίσεις μεταξύ των πόλεων είναι σχετικά μικρές, με το Ηράκλειο βέβαια να αποτελεί την ακριβότερη πόλη, κυρίως λόγω του ότι αποτελεί πύλη εισόδου στην Κρήτη και το κυριότερο αυτοδιοικητικό κέντρο του νησιού. Αντίστοιχα, ο Άγιος Νικόλαος είναι επίσης ιδιαίτερα ακριβή πόλη λόγω της πολύ χαμηλής προσφοράς νεόδημτων κατασκευών. Από πλευράς επιφανείας, τα ακίνητα κατά κανόνα κυμαίνονται μεταξύ 80 τ.μ. και 105 τ.μ. Στο Ηράκλειο εντοπίζονται τα μικρότερα διαμερίσματα και στον Αγ. Νικόλαο οι προσφερόμενες επιφάνειες είναι μεγαλύτερες. Όσον αφορά τα παλαιότερα διαμερίσματα, η μέση τιμή διαμορφώνεται σε 1.360 ευρώ/τ.μ., δηλαδή στο 74% της αξίας ενός νεόδημτου διαμερίσματος. Στην περίπτωση των παλαιότερων ακινήτων, η μέση ηλικία τους είναι τα 37 έτη, ενώ η μέση επιφάνεια αγγίζει τα 100 τ.μ. Διαφορές εντοπίζονται όμως και στην περίπτωση των πόλεων, καθώς το Ηράκλειο είναι η φθηνότερη μεταξύ των τεσσάρων που εξετάζονται, με μέση τιμή πώλησης τα 1.055 ευρώ/τ.μ. Οι υψηλότερες τιμές καταγράφονται στον Άγιο Νικόλαο με 1.715 ευρώ/τ.μ., ενώ ακολουθούν το Ρέθυμνο με 1.525 ευρώ/τ.μ. και τα Χανιά με 1.143 ευρώ/τ.μ. Σύμφωνα με την ανάλυση, το υψηλότερο κόστος στον Άγιο Νικόλαο οφείλεται τόσο στην έλλειψη διαθέσιμων ακινήτων όσο και στο γεγονός ότι πολλοί κάτοικοι της περιοχής προχωρούν συνήθως στην ανοικοδόμηση ιδιόκτητων και οικογενειακών ακινήτων σε κοντινές περιοχές αντί για το αμιγώς αστικό κέντρο.

Χάθηκε τζίρος 4,8 δισ. ευρώ μόνο το πρώτο διμήνο

Απώλειες περίπου δύο δισ. ευρώ μετρούν συνολικά επιχειρήσεις τον Φεβρουάριο του 2021, ενώ από την αρχή του έτους έως και το τέλος Φεβρουαρίου οι απώλειες φτάνουν τα 4,8 δισ. ευρώ. Στην πραγματικότητα το πλάνγμα είναι πολύ μεγαλύτερο, καθώς τα στοιχεία τόσο του Ιανουαρίου όσο και του Φεβρουαρίου αφορούν μόνο τις επιχειρήσεις που έχουν υποχρέωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων και είναι αυτές

κλάδους του εμπορίου και της εστίασης. Σύμφωνα, λοιπόν, με τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), για το σύνολο των επιχειρήσεων της οικονομίας με υποχρέωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων, για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία σε μηνιαία βάση, ο κύκλος εργασιών τον Φεβρουάριο 2021 ανήλθε σε 17,23 δισ. ευρώ έναντι 19,05 δισ. ευρώ τον Φεβρουάριο του 2020, καταγράφοντας μείωση 9,6%.

Μείωση ωστόσο πολύ μεγαλύτερη, 47,7%, καταγράφεται τον Φεβρουάριο του 2021 για τις επιχειρήσεις που τέθηκαν σε αναστολή λειτουργίας. Ο κύκλος εργασιών όσων έχουν υποχρέωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων διαμορφώθηκε σε 582,88 εκατ. ευρώ έναντι 1,115 δισ. ευρώ τον Φεβρουάριο του 2020. Ο κλάδος του λιανεμπορίου, ο οποίος τον Φεβρουάριο ήταν κλειστός στην Αττική και σε μεγάλο μέρος της υπόλοιπης χώρας, είχε απώλειες 150 εκατ. ευρώ (είναι πολύ μεγαλύτερες, καθώς δεν περιλαμβάνονται στην πραγματικότητα οι δεκάδες χιλιάδες μικρές επιχειρήσεις που δεν τηρούν διπλογραφικά βιβλία) ή μείωση τζίρου 30,5%. Ο κλάδος της εστίασης, που διανύει τον έκτο συνεχή μήνα αναστολής δραστηριότητας, τον Φεβρουάριο του 2021 είχε απώλειες 59,16 εκατ. ευρώ ή μείωση 55,7%. Στον κλάδο των καταλυμάτων η μείωση του τζίρου ήταν 70,9% και αυτός διαμορφώθηκε τον Φεβρουάριο του 2021 σε 20,88 εκατ. ευρώ, από 71,84 εκατ. ευρώ τον Φεβρουάριο του 2020.

Οι απώλειες είναι πολύ μεγαλύτερες, καθώς τα στοιχεία αφορούν μόνο τις επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικά βιβλία.

μόνο που υποβάλλουν στοιχεία για τον τζίρο τους σε μηνιαία βάση. Υπενθυμίζεται ότι το περυσινό διμήνο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου δεν είχε ακόμη επιβληθεί αναστολή σε κανέναν τομέα οικονομικής δραστηριότητας, αφού τα πρώτα κρούσματα του κορωνοϊού διαγνώσθηκαν στην Ελλάδα στα τέλη Φεβρουαρίου.

Το πλάνγμα, βεβαίως, τον Φεβρουάριο του 2021 είναι πολύ μεγαλύτερο, όπως φανερώνουν τα σχετικά ποσοστά, για τις επιχειρήσεις που βρίσκονταν σε αναστολή λειτουργίας σε όλη τη χώρα ή στο μεγαλύτερο μέρος αυτής, και αυτό συμπεριλαμβάνει τους μεγάλους

Στην εποχή του ντελίβερι μπαίνουν οι λαϊκές αγορές

Μέτρα διαφάνειας και εκσυγχρονισμού τους προβλέπει το σχετικό νομοσχέδιο

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Τέλος στα φαινόμενα διαπλοκής και διαφθοράς που συντηρούσε το σύστημα κορήγησης αδειών και θέσεων στις λαϊκές αγορές επιχειρεί ναβάλει το υπουργείο Ανάπτυξης με το σχετικό νομοσχέδιο που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση. Δεν είναι τυχαίο ότι το εν λόγω νομοσχέδιο έχει προκαλέσει, σύμφωνα με πληροφορίες, αντιδράσεις και από μερίδα βουλευτών της συμπολίτευσης, καθώς είναι κοινό μυστικό ότι το σύστημα κορήγησης αδειών στις λαϊκές αγορές αποτελούσε γόνιμο έδαφος για την ανάπτυξη πελατειακών σχέσεων. Την ίδια ώρα, εκτιμάται ότι θα ενισχυθεί και η διαφάνεια προς όφελος του καταναλωτή, καθώς πλέον όλοι οι πωλητές των λαϊκών αγορών θα πρέπει να ενημερώνουν το πρώτο την πλατφόρμα e-Καταναλωτής για την τιμή εκκίνησης και τη διαθέσιμη ποσότητα των προϊόντων τους.

Τα βασικά σημεία του νομοσχεδίου είναι τα ακόλουθα:

- Προκηρύσσονται άδειες με αντίστοι-

«Φρένο» στα φαινόμενα διαπλοκής και διαφθοράς που συντηρούσε το σύστημα κορήγησης αδειών και θέσεων.

χες θέσεις δραστηριοποίησης, οι οποίες έχουν καθοριστεί εξ αρχής με τοπογραφικό διάγραμμα από τους φορείς λειτουργίας της κάθε αγοράς. Με αυτό τον τρόπο εκτιμάται ότι θα μπει τέλος στον άναρχο τρόπο με τον οποίο λειτουργούν σε σημαντικό βαθμό έως τώρα οι λαϊκές αγορές, όπου υπάρχουν πωλητές με άδειες αλλά χωρίς θέσεις.

- Για την ορθή λειτουργία του υπαίθριου εμπορίου και την ορθή παρακολούθηση των χορηγούμενων αδειών υπαίθριου εμπορίου, την ανανέωση των στοιχείων αυτών, των διενεργούμενων ελέγχων και την επιβολή και είσπραξη των προστίμων τρεπείται ηλεκτρονική βάση δεδομένων. Ως ηλεκτρονική βάση που θα χρησιμοποιηθεί ορίζεται το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Περιφερειακής Αυ-

Όλοι οι πωλητές των λαϊκών αγορών θα πρέπει να ενημερώνουν το πρώτο την πλατφόρμα e-Καταναλωτής για την τιμή εκκίνησης και τη διαθέσιμη ποσότητα των προϊόντων τους.

τοδιοίκησης (ΟΠΕΠΙΑ).

- Κάθε πωλητής που δραστηριοποιείται στη λαϊκή αγορά υποχρεούται να εισάγει καθημερινά έως τις 8 π.μ. σε ειδική ψηφιακή πλατφόρμα, η οποία θα διαλειτουργεί με την πλατφόρμα e-Καταναλωτής (το νέο παρατηρητήριο τιμών επί της ουσίας), τον αριθμό της θέσης πωλητή και την τιμή εκκίνησης και τη διαθέσιμη ποσότητα ανά προϊόν (ισχύει για φρούτα, λαχανικά και νοπιά ψάρια - θαλασσινά). Η παράλειψη τιμωρείται με πρόστιμο 500 ευρώ.

- Οι φορείς λειτουργίας της κάθε αγοράς μπορούν να ιδρύουν τις λεγόμενες πρότυπες αγορές, με ελάχιστο περιεχόμενο την ομοιομορφία των πάγκων, τις σταθερές υποδομές αποχέτευσης και ηλεκτροδότησης, κάδους ανακύκλωσης, χώρους αναψυχής και δικαιώμα δραστηριοποίησης

σε αυτές ελεύθερων επαγγελματιών με διαφορετικό αντικείμενο από τα προβλεπόμενα στο εν λόγω νομοσχέδιο.

- Εισάγεται ο θεσμός της υπαίθριας αγοράς παρασκευής και πώλησης έτοιμου φαγητού επί του δρόμου (street food market).

- Δίνεται το δικαίωμα συμμετοχής στις υπαίθριες αγορές, τόσο στις λαϊκές αγορές όσο και στις αγορές χειροτεχνών - καλλιτεχνών, και στις κοινωνικές συνεταίρι-στικές επιχειρήσεις (ΚοινΣΕπ).

- Δίνεται η δυνατότητα διανομής στο σπίτι (ντελίβερι) των προϊόντων που πωλούνται στη λαϊκή, καθώς και η δυνατότητα ηλεκτρονικών αγορών. Σημειώνεται πάντως ότι, αν και στο προσχέδιο που είχε δοθεί αρχικά στους παραγωγούς το παραπάνω προβλεπόταν ρητώς σε συγκε-

κριμένο άρθρο, στο κείμενο που τέθηκε τελικά σε δημόσια διαβούλευση απλώς υπονοείται. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 53 του νομοσχεδίου, εκεί όπου περιλαμβάνονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις, αναφέρεται ότι με απόφαση του υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται οι όροι διάθεσης των προϊόντων και των υπηρεσιών στο υπαίθριο εμπόριο.

- Τέλος, με το νομοσχέδιο επιχειρείται να υπάρξει μια στοιχειώδης ρύθμιση για την άσκηση ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων (π.χ. πρόσκαιρα λούνα παρκ, συναυλίες). Οι συγκεκριμένες άδειες θα δίνονται από τους δήμους. Ο χρόνος άσκησης υπαίθριων δραστηριοτήτων με ψυχαγωγικό αντικείμενο προσωρινού χαρακτήρα σε έναν συγκεκριμένο χώρο δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις συνεχόμενους μήνες.

Μειώθηκαν κατά 31 εκατ. τα έσοδα του Δημοσίου από τα καζίνο το 2020

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ**

Λόγω και της πολύμηνης αναστολής λειτουργίας των επιχειρήσεων καζίνο, τα συνολικά έσοδα του Δημοσίου από τον κλάδο των τυχερών παιχνιδιών υποχώρησαν το 2020 σε 629 εκατ. ευρώ, από 845 εκατ. ευρώ το 2019, σύμφωνα τον απολογισμό της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (ΕΕΕΠ) για την περασμένη χρονιά. Ωστόσο, οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις για την ένατη εταιρική χρήση (2020) της Αρχής είναι περισσότερο επεξηγηματικές ως προς την απώλεια των κρατικών εσόδων εξαιτίας του επιβεβλημένου, για υγειονομικούς λόγους, «λουκέτου» στα δέκα καζίνο της χώρας. Σύμφωνα με τα συγκεκριμένα στοιχεία, την περασμένη χρονιά οι κρατήσεις υπέρ του Δημοσίου – συμμετέχει στα μεκτά κέρδη των παιγνίων βάσει νομοθεσίας – μειώθηκαν κατακόρυφα κατά 63%, σε 18 εκατ. ευρώ, έναντι 49 εκατ. ευρώ το 2019. Επίσης, πέτυχε η ΕΕΕΠ απέδωσε στο Δημόσιο 1,1 εκατ. ευρώ, ποσό που εισπράχθηκε το 2019, όπως και 9,2 εκατ. ευρώ που αντιστοιχούν στο πλεόνασμα της ΕΕΕΠ.

Εν γένει, όπως αναφέρουν παράγοντες της αγοράς, το 2020 ο κλάδος των επιχειρήσεων καζίνο εμφάνισε υψηλή διψήφια συρρίκνωση, τη στιγμή που προτού εκδηλωθεί η πανδημία αναμενόταν να επιβραδυνθεί κατά 10% λόγω του μέτρου της απαγόρευσης καπνισμάτων. Παρ' όλα αυτά, λόγω της μεγάλης στροφής στα διαδικτυακά τυχερά παιχνίδια το 2020 η υποχώρηση του συνολικού κύκλου εργασιών της ΕΕΕΠ περιορίστηκε στο 20% έναντι του 2019, στα 12,1 εκατ. ευρώ, με τα έσοδα από διοικητικά τέλη και παράβολα να ανέρχονται σε 3,6 εκατ. ευρώ.

Το 2020 από τον τζόγο των επιχειρήσεων καζίνο προήλθε το 4,04% του συνολικού κύκλου εργασιών (TGR) όλων των παιγνίων, όταν το ποσοστό αυτό διαμορφωνόταν στο 10,53% το 2019. Αντίστοιχα, ο τζίρος από τη δραστηριότητα των καζίνο αντιστοιχεί το 2020 στο 5,25% του συνόλου των ακαθάριστων εσόδων (κύκλος εργασιών μείον αποδοθέντα κέρδη - GGR) έναντι 11,07% το 2019, μεταβολή που αντιστοιχεί σε πτώση 65,4%.

Το 72,83% του κύκλου εργασιών (TGR) των επιχειρήσεων καζίνο προήλθε από

Το 72,83% του κύκλου εργασιών (TGR) των επιχειρήσεων καζίνο προήλθε από τις παιγνιομηχανές (slot machines), ενώ ο κύκλος εργασιών που προήλθε από τα επιτραπέζια παίγνια (tables) ανήλθε σε ποσοστό 27,17%.

τις παιγνιομηχανές (slot machines), ενώ ο κύκλος εργασιών που προήλθε από τα επιτραπέζια παίγνια (tables) ανήλθε σε ποσοστό 27,17%. Αντίστοιχα, τα ακαθάριστα έσοδα (GGR) από τα slot machines ανήλθαν στο 66,43% του συνολικού GGR των επιχειρήσεων αυτών, ενώ αυτά που προήλθαν από τα επιτραπέζια παίγνια (tables) σε ποσοστό 33,57%.

Σύμφωνα με την ΕΕΕΠ, η τάση της υποχώρησης των slots έναντι των τραπέζων στα οικονομικά αποτελέσματα των παιγνίων που διεξάγονται από τις επιχειρήσεις καζίνο ξεκίνησε να αποκορυστίζεται σταδιακά από το 2005 (όποτε τα αποτελέσματα μεταξύ τραπέζων και slots μοιράζονταν ισομερώς) και ύστερα. Πλέον έχει αποκτήσει μόνιμο χαρακτήρα, καταδεικνύοντας τον σταθερό προαναταλισμό της συμπεριφοράς των παικτών προς επιλογές που συμβαδίζουν με τη σύγχρονη τεχνολογία και δεν απαιτούν τη γνώση ειδικών κανόνων διεξαγωγής. Στα επιτραπέζια παίγνια που ανήκουν στα πιο δημοφιλή των ελληνικών καζίνο περιλαμβάνονται η αμερικανική ρουλέτα, το Black Jack, το Poker και το Mini Banco Punto.

«Διψούν» για εστιατόρια, συναυλίες και ταξίδια

Σε ταβέρνες, συναυλίες και ταξίδια θέλουν οι καταναλωτές να ξοδέψουν περισσότερα χρήματα, μόλις ανοίξουν αυτές οι δραστηριότητες, ενδεικτικό αν μη τι άλλο της έλλειψης που έχει προκαλέσει η πανδημία σε ό,τι αφορά τη διασκέδαση εκτός σπιτιού.

Μεγάλη μερίδα, επίσης, των καταναλωτών δλώνει έτοιμη να κάνει αγορές από εμπορικά καταστήματα – σημειώθον ότι το λιανεμπόριο δεν έχει ανοίξει πλήρως παντού και ακόμη υπάρχουν αρκετοί περιορισμοί – ενώ οι περισσότεροι προσδοκούν τις καλοκαιρινές διακοπές. Από την άλλη, πάντως, υπάρχουν ακόμη αρκετοί επιφυλακτικοί, καθώς η πηλώνει ότι δεν θα επισκεφθεί εστιατόριο εντός του 2021, ενώ πάνω από τους μισούς καταναλωτές υποστηρίζουν ότι θα συνεχίσουν να φορούν μάσκα και μετά το 2021.

Τα παραπάνω είναι μερικά από τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την έρευνα που πραγματοποιήσε το Ινστιτούτο

Πού αναμένεται να ξοδέψουν περισσότερα χρήματα οι καταναλωτές όταν αρθούν οι περιορισμοί.

Ερευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ) σε δείγμα 950 ατόμων την περίοδο 1-6 Απριλίου 2021 με θέμα τις καταναλωτικές συνήθειες.

Σύμφωνα με την έρευνα, το 34% των ερωτηθέντων θα ξεκινήσει άμεσα – μέσα στους πρώτους δύο μήνες από την επανεκκίνηση της εστίασης – να πηγαίνει σε εστιατόριο.

Ενα 30% θα το πράξει αργότερα μέσα στο έτος, ενώ ένα 33% δηλώνει ότι δεν θα επισκεφθεί εστιατόριο μέσα στο 2021. Σε ό,τι αφορά τα εμπορικά καταστήματα, το 41% δηλώνει ότι θα τα επισκεφθεί

άμεσα και το 24% αργότερα μέσα στο 2021. Οι μισοί καταναλωτές δηλώνουν ότι θα αυξήσουν τις δαπάνες τους το επόμενο διάστημα για να απολαύσουν φαγητό εκτός σπιτιού –όταν βεβαίως ανοίξει ο κλάδος της εστίασης–, το 42% ότι θα αυξήσει τις δαπάνες για συναυλίες και άλλα θεάματα, το 39% για ταξίδια, το 35% για αγορές ειδών ένδυσης και υπόδησης. Τα ποσοστά για τις τρεις πρώτες κατηγορίες είναι βεβαίως αυξημένα, καθώς πρόκειται για δραστηριότητες που παραμένουν για πολύ καιρό κλειστές. (Διευκρινίζεται ότι τα παραπάνω ποσοστά προκύπτουν από το ισοζύγιο θετικών - αρνητικών απαντήσεων.)

Από την έρευνα του ΙΕΛΚΑ προκύπτει ακόμη ότι τρεις στους δέκα καταναλωτές θα κάνουν φέτος διακοπές το καλοκαίρι όπως έκαναν κάθε χρόνο, ενώ δύο στους δέκα ότι θα κάνουν μεν διακοπές, αλλά πιο περιορισμένα σε σχέση με τα προ-

γούμενα χρόνια. Το 24% δεν θα κάνει διακοπές φέτος, ενώ το 27% δηλώνει ότι δεν γνωρίζει τι θα κάνει. Αξίζει να σημειωθεί ότι ποσοστό 11% δηλώνει από φέτος ότι δεν θα μπορεί να κάνει διακοπές ούτε το 2022. Την ίδια ώρα διαπιστώνεται ότι κάποιες από τις συνήθειες που αποκτήσαμε λόγω κορωνοϊού θα συνεχίσουμε να τις έχουμε και το επόμενο διάστημα. Αν και το 19% δηλώνει ότι, μόλις επιτραπεί, θα σταματήσει άμεσα να φοράει μάσκα, υπάρχουν και ένα 52% που δηλώνει ότι θα συνεχίσει να κυκλοφορεί με μάσκα και μετά το 2021. Βεβαίως, παραμένει άγνωστό πότε θα επιτραπεί να μη φοράμε μάσκα σε εξωτερικούς τουλάχιστον χώρους.

Επιπλέον, τρεις στους δέκα θα αποφεύγουν να βγαίνουν από το σπίτι ακόμη και το επόμενο έτος, ενώ ένα 25% δήλωσε ότι δεν θα σταματήσει ποτέ να έχει μαζί του αντισηπτικά.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Χωρίς καραντίνα οι τουρίστες από Ε.Ε. και πέντε ακόμη χώρες

Ανοιξαν τα σύνορα για εμβολιασμένους και όσους έχουν αρνητικό τεστ

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

«Σήμα» προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και πέντε ακόμα χώρες πως ο τουρισμός ανοίγει στην Ελλάδα έστειλε η ελληνική κυβέρνηση καταργώντας, όπως αναμενόταν, την υποχρεωτική καραντίνα για όσους φθάνουν στη χώρα είτε εμβολιασμένοι είτε με αρνητικό μοριακό τεστ. Ωστόσο, η βεβαρημένη επιδημιολογική εικόνα της Ελλάδας δεν επιτρέπει α-ισοδοξία για βραχυπρόθεσμες αφίξεις σημαντικού αριθμού ταξιδιωτών. Όμως, η εξέλιξη και μόνο θεωρείται και από την αγορά το πρώτο απαραίτητο βήμα προς τη σχετική εξομάλυνση των ταξιδιών, με την εφαρμογή βεβαίως πάντοτε προστατευτικών μέτρων. Όσον αφορά το επίσημο άνοιγμα στα διεθνή ταξίδια, εξακολουθεί να τοποθετείται στις 14 Μαΐου, οπότε και η κυβέρνηση έχει α-

Το επίσημο άνοιγμα του ελληνικού τουρισμού, υπό όρους και προϋποθέσεις, εξακολουθεί να τοποθετείται στις 14 Μαΐου.

νακοινώσει πως θα ανοίξει τα σύνορά της με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις για όλες τις χώρες. Επί του παρόντος και αρχής γενομένης από τη Δευτέρα, οι πολίτες των χωρών της Ε.Ε., της Συνθήκης Σένγκεν, του Ην. Βασιλείου, των ΗΠΑ, των ΗΑΕ, της Σερβίας και του Ισραήλ θα εισέρχονται στην Ελλάδα χωρίς 7ήμερη καραντίνα αν είναι εμβολιασμένοι ή αν έχουν αρνητικό PCR τεστ COVID-19 το οποίο θα έχει διενεργηθεί μέχρι 72 ώρες πριν από την άφιξή τους. Στους επιβάτες εξωτερικού επιπροσθέτως θα γίνεται και δειγματοληπτικός έλεγχος κατά την άφιξη τους, βάσει της διαδικασίας που προβλέπει το Passenger Locator Form (PLF). Σε περίπτωση που τα τεστ διαπιστώσουν επιβάρυνση, η καραντίνα θα ισχύει για 14 ημέρες. Όλοι οι υπόλοιποι επιβάτες

Από τη Δευτέρα οι πολίτες των χωρών της Ε.Ε., της Συνθήκης Σένγκεν, του Ην. Βασιλείου, των ΗΠΑ, των ΗΑΕ, της Σερβίας και του Ισραήλ θα εισέρχονται στην Ελλάδα χωρίς 7ήμερη καραντίνα αν είναι εμβολιασμένοι ή αν έχουν αρνητικό PCR τεστ COVID-19 το οποίο θα έχει διενεργηθεί μέχρι 72 ώρες πριν από την άφιξή τους.

που εισέρχονται στη χώρα μας από οποιοδήποτε άλλο κράτος της αλλοδαπής, οι οποίοι για την ώρα επιτρέπεται να το κάνουν μόνο για σοβαρό λόγο (essential travel), θα εξακολουθήσουν να υπόκεινται σε υποχρεωτικό προληπτικό περιορισμό κατ' οίκον ή στον τόπο προσωρινής διαμονής που δηλώνεται στη φόρμα PLF, για επτά ημέρες. Αναλυτικότερα, η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) ανακοίνωσε τη Δευτέρα στο διεθνές επιβατικό κοινό τη νέα παράταση των αεροπορικών οδηγιών πτήσεων εσωτερικού/εξωτερικού (COVID-19 NOTAMs), καθώς και τη νέα NOTAM, σύμφωνα με την οποία η είσοδος στην επικράτεια των μόνιμων κατοίκων των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Συνθήκης Σένγκεν, του Ηνωμένου Βασιλείου, των Ηνωμένων Πολιτειών

της Αμερικής, των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, της Σερβίας και του Ισραήλ επιτρέπεται χωρίς 7ήμερη καραντίνα. Σημειώνεται πως στις περιπτώσεις ολοκλήρωσης εμβολιασμού για COVID-19, όπου απαιτείται προσκόμιση πιστοποιητικού εμβολιασμού στην αγγλική γλώσσα, αυτό θα πρέπει να έχει εκδοθεί από δημόσια αρχή, ενώ ισχύει και η προϋπόθεση της παρόδου δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ολοκλήρωση του εμβολιασμού. Επίσης, με την ίδια NOTAM προβλέπεται η υποχρεωτική συμπλήρωση της φόρμας στην ηλεκτρονική διεύθυνση travel.gov.gr από όλους τους επιβάτες διεθνών πτήσεων προς Ελλάδα. Ακόμα είναι υποχρεωτική η συμπλήρωση της φόρμας PLF και για τους επιβάτες πτήσεων εξωτερικού που είναι μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδας και αναχωρούν από τα αερο-

δρόμια της χώρας μας. Ειδικά για τη Ρωσία (μόνιμοι κάτοικοι), παραμένουν οι ακόλουθοι περιορισμοί: αφίξεις μόνο στα αεροδρόμια Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Ηρακλείου και ανώτατο όριο εισόδου στην Ελλάδα 4.000 επιβατών την εβδομάδα. Επιπλέον, η NOTAM προβλέπει απαγόρευση εισόδου στην Ελλάδα των υπηκόων τρίτων κρατών πλην των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Συνθήκης Σένγκεν. Από την αεροπορική οδμή εξαίρονται οι επιβάτες που ταξιδεύουν για υσσιώδεις λόγους (essential reasons) και οι μόνιμοι κάτοικοι των ακόλουθων 12 χωρών: Ην. Βασίλειο, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία, Νότια Κορέα, Ταϊλάνδη, Ρουάντα, Σιγκαπούρη, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Ρωσία, Σερβία, ΗΠΑ και Ισραήλ.

Συνάντηση Βεστάγκερ - Σκρέκα για ενεργειακά στις 13 Μαΐου 2021

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Το σύνολο των ανοικτών θεμάτων στον τομέα της ενέργειας αναμένεται να βρεθεί στο επίκεντρο της συνάντησης που θα έχει στις 13 Μαΐου ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Κώστας Σκρέκας με την επίτροπο Ανταγωνισμού της Ε.Ε. Μαργκρέτε Βεστάγκερ. Η συνάντηση ανακοινώθηκε από τον ίδιο τον υπουργό κατά την επίσκεψή του, το περασμένο Σάββατο, στο ενεργειακό κέντρο Αγ. Νικολάου Βοιωτίας της Mytilineos, όπου ξεναγήθηκε στις εγκαταστάσεις της νέας μονάδας φυσικού αερίου. Πέραν των δύο «καυτών» φακέλων ανταγωνισμού που αφορούν τη ΔΕΗ, δηλαδή η άρση του μονοπωλίου στον λιγνίτη που φαίνεται να έχει «σκαλώσει» μετά το αποτυχημένο, σύμφωνα με πληροφορίες, market test για τη διάθεση λιγνιτικής ισχύος σε τρίτους και ο φάκελος «Ηφαιστος», που είναι η κωδική ονομασία της νέας έρευνας που έχει εκκινήσει η Κομισιόν για πιθανή χειραγώγηση της αγοράς από τη ΔΕΗ, στο επίκεντρο της συνάντησης θα βρεθούν τρεις κρίσιμοι μηχανισμοί που συνδέονται με την επάρκεια της χώρας σε ηλεκτρική ενέργεια ενόψει της απολιγνιτοποίησης και της ενεργειακής μετάβασης.

Η έγκριση του μηχανισμού CRM (Capacity Reserve Mechanism) είναι κρίσιμη για την υλοποίηση των απαραίτητων για την επάρκεια του συστήματος νέων, ευέλικτων μονάδων φυσικού αερίου. Χωρίς CRM οι επενδύσεις που έχουν σχεδιάσει ιδιώτες επενδυτές και η ΔΕΗ σε νέες μονάδες δεν είναι βιώσιμες, ενώ, από την άλλη, χωρίς την ένταξη νέας ισχύος στο σύστημα δεν μπορούν να αποσυρθούν οι λιγνιτικές μονάδες της ΔΕΗ, αφού, σύμφωνα με τη μελέτη επάρκειας του ΑΔΜΗΕ, θα είναι αυξημένος ο κίνδυνος για μπλακ άουτ. Ο κ. Σκρέκας αναγνώρισε με δηλώσεις του ότι χωρίς στήριξη δεν μπορούν να κατασκευαστούν νέες μονάδες, γι' αυτό και το υπουργείο, όπως είπε, κάνει ό,τι χρειάζεται για να έχουμε εγκαίρως διαθέσιμο τον μηχανισμό CRM, που θα κατατεθεί προς έγκριση στην Κομισιόν μέσα στον Ιούνιο. Ο ίδιος πάντως, απαντώντας σε σχετική ερώτηση, άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο να παραμείνουν σε λειτουργία λιγνιτικές μονάδες της ΔΕΗ πέραν του 2023, αν δεν υπάρχει διαθεσίμη νέα ισχύς. «Δεν πρόκειται να διακινδυνεύσουμε την ασφάλεια του ηλεκτρικού δικτύου στη χώρα μας και την

Στην ατζέντα των επαφών θα τεθεί η έγκριση του μηχανισμού CRM (Capacity Reserve Mechanism), που είναι κρίσιμος για την υλοποίηση των νέων, ευέλικτων μονάδων φυσικού αερίου.

Στο επίκεντρο, τρεις μηχανισμοί για την επάρκεια της χώρας σε ηλεκτρική ενέργεια, ενόψει απολιγνιτοποίησης και ενεργειακής μετάβασης.

επαρκή ανεμπόδιση παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στους Έλληνες καταναλωτές», είπε χαρακτηριστικά. Ο δεύτερος μηχανισμός αφορά την αποζημίωση λιγνιτικών μονάδων που θα παραμείνουν σε καθεστώς εφεδρείας (strategic reserves) για τη διασφάλιση της επάρκειας του συστήματος στην αιχμή της ζήτησης και ο τρίτος, το αίτημα της ΔΕΗ για αποζημίωση από το Δημόσιο για την πρόωπη απόσυρση των λιγνιτικών, κατά το μοντέλο που εφάρμοσε το γερμανικό δημόσιο για τις μονάδες της RWE. Στη συνάντηση με την κ. Βεστάγκερ θα συζητηθεί επίσης το πλαίσιο που έχει καταθέσει στην Κομισιόν η Ελλάδα για την αποζημίωση υβριδικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ και αποθηκευσις ενέργειας που θα εγκατασταθούν στα μη διασυνδεδεμένα νησιά, καθώς και το σχέδιο για τη σύνταξη διμερών επιδοτούμενων πράσινων συμβολαίων (PPAs) μεταξύ προμηθευτών και ενεργοβόρου βιομηχανίας, ως μέτρο για τη μείωση του ενεργειακού κόστους και παράλληλα προώθησης των ΑΠΕ.

ΤΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ

ΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ

BIPER

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ

Ποιός ήταν ποιός.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οριακή άνοδος στο Χρηματιστήριο έπεται από νευρική συνεδρίαση

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με κέρδη 0,11% και διαμορφώθηκε στις 876,76 μονάδες

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Υψηλή μεταβλητότητα επικράτησε στο Χρηματιστήριο Αθηνών, με τον Γενικό Δείκτη να κλείνει τελικά σταθεροποιητικά, τη στιγμή που το κλίμα στις ευρωπαϊκές αγορές ήταν έντονα αρνητικό, ενώ «αρνητικός» πρωταγωνιστής ήταν και πάλι η μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς, η οποία σημείωσε δεύτερο συνεχόμενο limit down. Αν και λίγο μετά το ξεκίνημα της συνεδρίασης η αγορά κατάφερε να σημειώσει αξιόλογη ανάκαμψη και να βρεθεί στο +0,84%, χάρη στις τοποθετήσεις των αγοραστών σε μετοχές από την υψηλή κεφαλαιοποίηση αλλά και τον τραπεζικό κλάδο, ωστόσο στη συνέχεια έχασε το θετικό πρόσημο, με τη μεταβλητότητα να είναι έντονη και με τον Γενικό Δείκτη να παλεύει για το πρόσημο, μια μάχη την οποία, έστω και οριακά, κέρδισε στο τέλος.

Όπως έχουν σημειώσει παράγοντες της αγοράς, πάντως, η πραγματική εικόνα του Χ.Α. θα φανεί μετά την ολοκλήρωση των αυξήσεων κεφαλαίου στις οποίες προχωρούν αυτό το διάστημα εισηγμένες, με αυτήν της Πειραιώς να αποτελεί την πρώτη δοκιμασία. Σε κάθε περίπτωση, η έως τώρα και η οποία περαιτέρω διόρθωση κρίνεται φυσιολογική και ενδέχεται να επεκταθεί μέχρι το πρώτο σημείο στήριξης των 850-860 μονάδων, όπως εκτιμούν εγκώριοι αναλυτές, επίπεδο μέχρι το οποίο δεν αλλοιώνεται η μεσοπρόθεσμη ανοδική τάση. Σε γενικές γραμμές, πάντως, συνεχίζουν και είναι θετικοί για την πορεία της αγοράς μεσοπρόθεσμα.

Στα στατιστικά της συνεδρίασης, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στο +0,11% και στις 876,76 μονάδες, ενώ ο τίτλος διαμορφώθηκε στα 94,8 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 0,36% στις 2.125,04 μονάδες, ενώ με κέρδη 0,46% στις 1.267,72 μονάδες έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης.

Από τα μη τραπεζικά blue chips τις μεγαλύτερες πτώσεις δέχτηκαν οι Σαράντης (-1,68%), Fourlis (-1,58%) και ΔΕΗ (-1,24%), ενώ καμία μετοχή δεν ξεπέρασε σε άνοδο

Η πραγματική εικόνα του Χ.Α. θα φανεί μετά την ολοκλήρωση των αυξήσεων κεφαλαίου στις οποίες προχωρούν αυτό το διάστημα εισηγμένες, με αυτήν της Πειραιώς να αποτελεί την πρώτη δοκιμασία, τονίζουν χρηματιστηριακοί αναλυτές.

Ο τραπεζικός δείκτης ανέκαμψε σημαντικά και σημείωσε κέρδη της τάξης του 2,80%.

το 0,58%, το οποίο κατέγραψαν οι Jumbo και ΕΥΔΑΠ.

Με εξαίρεση την Πειραιώς, οι υπόλοιπες τράπεζες έβγαλαν άμυνες και έδειξαν να ξεπερνούν τις προσωρινές αναταράξεις. Έτσι, ο τραπεζικός δείκτης ανέκαμψε σημαντικά και σημείωσε κέρδη της τάξης του 2,80% στις 574,96 μονάδες, με την Alpha Bank να κλείνει στο +3,23%, την Eurobank στο

+5,70%, ενώ η Εθνική σημείωσε άνοδο 0,16%. Με απώλειες 29,97% συνέχισε για δεύτερη συνεχόμενη ημέρα η Τράπεζα Πειραιώς, όπως προαναφέραμε, με τα ανεκτέλεστα τεμάχια να παραμένουν υψηλά, κλείνοντας στα 2,3460 ευρώ.

Η αναγγελία των όρων της ΑΜΚ της Τράπεζας Πειραιώς με την τιμή εξόσκησης να μην υπερβαίνει το 1,15 ευρώ και το dilution εις βάρος των παλαιών μετόχων μερικώς μόνο να θεραπεύεται με την άσκηση κάποιων δικαιωμάτων τους (διαμορφώνεται στο 80%, περίπου), οι αναταράξεις ήταν αναμενόμενες, με τη μετοχή να καταγράφει διαδοχικά limit down, όπως σχολιάζει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της «Κύκλος Χρη-

ματιστηριακή». Η διαμόρφωση της τιμής ισορροπίας, όπως προσθέτει, εξαρτάται από τον προσδοκώμενο βαθμό υπερκάλυψης της έκδοσης μέσω του book building και αυτό θα δείξει τον βαθμό εμπιστοσύνης της επενδυτικής κοινότητας στον σχεδιασμό της διοίκησης και ειδικότερα την προοπτική μείωσης των κόκκινων δανείων σε μονοψήφιο ποσοστό ως το τέλος του έτους.

Οι παραπάνω εξελίξεις επηρέασαν αναπόφευκτα και τις λοιπές τραπεζικές μετοχές, καθώς ουδείς μπορεί να αποκλείσει κατηγορηματικά το ενδεχόμενο να υπάρξουν και άλλες ΑΜΚ, και έτσι διακόπηκε το πολύ θετικό μομέντουμ που είχε οδηγήσει τον Γενικό Δείκτη πάνω από τις 900 μονάδες.

Σημαντικές απώλειες στις ευρωπαϊκές αγορές

Σοβαρές απώλειες εμφάνισαν χθες οι τιμές των μετοχών των ευρωπαϊκών ομίλων, αφότου η Δευτέρα είχαν εκτιναχθεί σε ιστορικά επίπεδα ρεκόρ. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 ολοκλήρωσε τη χθεσινή συνεδρίαση με -1,9%, πτώση η οποία είναι η μεγαλύτερη σε ημερήσια βάση από τις αρχές της χρονιάς.

Αφορμή δόθηκε από δημοσίευμα, σύμφωνα με το οποίο η κυβέρνηση του νέου Αμερικανού προέδρου Τζο Μπάιντεν εξετάζει το ενδεχόμενο να επιβάλει στις καπνοβιομηχανίες να μειώσουν τα επίπεδα νικοτίνης σε όλα ανεξαιρέτως τα τσιγάρα που πωλούνται στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ως αποτέλεσμα, οι μετοχές των ευρωπαϊκών καπνοβιομηχανιών σημείωσαν σημαντική πτώση. Οι British American Tobacco και Imperial Brands, συγκεκριμένα, είχαν απώλειες άνω του 7%. Στο Λονδίνο ο FTSE 100 έκλεισε με -2%, με -1,55% ο DAX στη Φρανκφούρτη, με -2,09% ο CAC 40 στο Παρίσι, με -2,44% ο FTSE MIB στο Μιλάνο και με -2,89% IBEX στη Μαδρίτη. Τα κέρδη για τις εταιρείες του δείκτη Stoxx 600 αναμένεται να εκτιναχθούν άνω του 55% το πρώτο τρίμηνο, σύμφωνα με τα δεδομένα της Refinitiv IBES. «Τα οικονομικά αποτελέσματα είναι φανταστικά, αλλά εναρμονίζονται με τις υψηλότερες των προβλέψεις, οπότε οι συναλλασσόμενοι θεωρούν ότι δεν θα υπάρξει περαιτέρω άνοδος μετοχών και ρευστούν», σημειώνει ο Μάικλ Μπίκερ, αναλυτής της Capital. Λόγου χάριν, τα αποτελέσματα της BMW αποδείχθηκαν πολύ καλύτερα των αναμενόμενων χωρίς και στη ζήτηση από την Κίνα.

Στην απέναντι όχθη του Ατλαντικού, αργά χθες το βράδυ πριν από το κλείσιμο της αγοράς, σε κάθοδο βρίσκονταν και οι δείκτες Dow Jones και S&P 500 με απώλειες 0,89% και 0,92% αντιστοίχως. Όπως σημειώνει το Bloomberg, αν και οι μετοχές των αμερικανι-

Αργά χθες το βράδυ, πριν από το κλείσιμο της αγοράς, σε κάθοδο βρίσκονταν και οι δείκτες Dow Jones και S&P 500.

Ο Stoxx 600 ολοκλήρωσε τη χθεσινή συνεδρίαση με -1,9%, τη μεγαλύτερη πτώση από τις αρχές της χρονιάς.

κόν επιχειρήσεων τελούν σε διαπραγμάτευση με μια αποτίμηση σχεδόν 35% πέραν του μέσου όρου της προηγούμενης δεκαετίας, οι επενδυτές ρίχνουν το βάρος τους στην πρώτη τρίμηνια, η οποία προβλέπεται να είναι ίσως η καλύτερη της δετίας. Ένα από τα θέματα που τους προβληματίζουν είναι πώς θα διαχειριστούν οι επιχειρήσεις τις πληθωριστικές πιέσεις, ενόσω επιταχύνεται η ανάκαμψη.

Την περασμένη εβδομάδα, τα οικονομικά αποτελέσματα των αμερικανικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ήταν ανομοιογενή και τώρα το βλέμμα είναι στραμμένο στις υψηλές κεφαλαιοποιήσεις εταιρείες του κλάδου της τεχνολογίας. Τέλος, το ευρώ προς το δολάριο παρέμεινε σχετικά αμετάβλητο χθες, στο 1,2038 δολάριο. BLOOMBERG, REUTERS

(Τιμή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				WALT DISNEY CO				RDS 'B				E.ON SE NA				Tokyo/Τόκιο				Paris/Παρίσι			
(Σε δολάρια)																(Σε γιέν)				(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%		Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ.%		Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ.%		Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ.%		Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ.%					
3M COMPANY	197.68	-0.4582		London/Λονδίνο				RELX	1917.5	-0.39		FRESENIUS MEDI	64.04	-0.18		AIJINOMOTO	2170.5	-1.27		ACCOR	33.15	-2.41	
ALCOA CORP	32.915	-8.6456		(Σε πέννιες)				RIO TINTO	5955	-2.201		FRESENIUS SE	38.26	-0.53		ASAHI GROUP HL	4549	-3.56		AIR LIQUIDE	139.68	-0.99	
ALLEGHANY CRP	678.47	0.3654		ANGLO AMERICAN	3072.66	-3.75		ROYAL MAIL	498.8	-1.772		HEIDELBERGCEME	77.66	-1.3		ASTELLAS PHARM	1653.5	-0.06		ALSTOM	44.89	0	
ALTRIA GROUP	47.395	-3.4332		A.B.FOOD	2314	-5.935		ROLLS-ROYCE HL	99.28	-5.609		HENKEL AG&CO V	94.76	-1.42		BRIDGESTONE CO	4406	-1.19		AXA	23.17	-2.44	
AMAZON COM	3332.48	-1.1723		ADMIRAL GRP	3142	-1.628		SAI JAMES'S PLAC	1305.5	-1.842		K+S AG NA	8.312	-0.088		CANON INC	2555	-1.67		BNP PARIBAS	50.83	-4.69	
AMER EXPRESS C	144.76	-2.5448		ASHTAD GRP	4578	-0.478		SMITHS GROUP	1605	-2.134		MERCK KGAA	145.75	-1.7		CASIO COMPUTER	1907	-2.36		BOUYGUES	34.34	-2.3	
AMER INTL GROU	45.395	-2.8568		ANTOFAGASTA	1841	-1.419		SMITH&NPNHEW	1414	0.106		MUENCH. RUECK	254.15	-3.75		CITIZEN WATCH	375	-1.57		CAPGEMINI	150.00	-2.18	
AMGEN	259.7	1.4572		AVIVA	396.7	-2.912		SSE	1481	-0.87		RWE AG	33.06	-0.77		CREDIT SAISON	1241	-2.97		CARREFOUR	15.10	-1.79	
APPLE INC	132.56	-1.6909		ASTRAZENECA	7485.48	1.025		STAND.CHART.	475	-0.079		THYSENKRUPP A	105.68	-0.645		DAIWA SEC GROU	577.3	-1.82		CASINO GUICHAR	28.08	-1.47	
BANK OF AMERIC	38.0116	-2.9574		BABCOCK INTL	301.9	-3.082		SEVERN TRENT	2461	0.041		VOLKSWAGEN VZ	234.05	-6.1		SUBARU	2089.5	-2.84		CREDIT AGRICOL	122.22	-2.97	
BAXTER INTL IN	87.385	0.9998		BAE SYS.	518	-0.956		TESCO	227	-3.198		VONOVIA SE	57.24	0.34		HINDO MOTOR	897	-4.06		DANONE	59.25	-1.81	
BOEING CO	232.94	-4.5914		BARCLAYS	181.8	-3.133		TUI AG	376.9	-4.399		SIEMENS N	140.28	-3.52		FUJITSU LTD	16270	-1.45		DASSAULT SYSTE	190.60	-0.73	
BRISTOL MYERS	66.33	1.1128		BRAMERTJOB.	2692.5	-7.601		TAYLOR WIMPEY	184.6	-3.046		SAP SE	115.34	-0.7		HINO MOTORS	897	-4.06		EDF	11.83	-2.03	
CAMPBELL SOUP	50	0.6847		BARRATT DEVEL.	765.8	-1.568		UNILEVER	101.38	-0.097		AMSTERDAM/Αμστερνταμ				ITACHI	5056	-2.62		L'OREAL	337.60	-0.37	
CATERPILLAR IN	226.441	-2.5599		BERKELEY GHRL	4569	-0.739		UTD. UTILITIES	973.8	0.041		Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ.%		HONDA MOTOR	3274	-2.27		L.V.M.H.	605.30	-2.51	
CIGNA CORP	253.93	0.5703		BR.LAND	510	-2.212		VODAFONE GROUP	131.48	-2.809		AALBERTS	44.97	-1.19		IHI	2132	-3.44		LAGARDERE S.C.	22.40	-3.37	
CHEVRON	101.38	-1.8206		BUNZL	2504	-0.635		WPP	942.6	-3.425		AEGON	3.773	-3.11		ISUZU MOTORS	1136	-2.74		MICHELIN	122.65	-0.53	
CISCO SYSTEMS	51.615	-2.3368		BP	291.45	-3.025		WHITBREAD	3367	-4.803		ABN AMRO BANK	10.376	-5.05		KAWASAKI HVY I	2552	-2.15		PIERNO RICHARD	171.75	-0.03	
CITIGROUP	69.505	-3.6393		BURBERRY GRP	2005	-3		Zurich/Zupixn			AKZO NOBEL	100.65	-1.32		KAJIMA CORP	1535	-1.35		KERING	626.10	-2.2		
CERVECEIAS	18.87	0.053		BT GROUP	154.2771	-1.002		Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ.%		ARCELOMITTAL	23.78	-4		KEIO	6900	-1		PUBLICIS GROUP	53.62	-0.92	
COCA-COLA CO	54.16	0.2963		COCACOLA HBC A	2469	-1.437		ABB LTD N	29.73	-2.23		ASML HOLDING	512	-1.95		KOBE STEEL	760	-0.39		RENAULT	34.50	-4.51	
COLGATE PALMOL	81.315	1.7455		CARNIVAL	1531.2	-6.36		RICHEMONT N	92.82	-3.05		BOSKALIS WESTM	26.46	-1.27		KONICA MINOLTA	605	-0.31		SAINT-GOBAIN	52.36	-1.36	
DANAS CORP	48.32	-8.9161		CENTRICA	55.68	-1.937		GERBERT NI	608	-0.91		GALAPAGOS	65.5	-0.14		ITEKT	1067	-3.79		SCHNEIDER ELEC	136.14	-1	
DIANA SHIPPING	3.1719	-3.5897		COMPASS GROUP	1551	-1.555		LAFARGEHOLCIM	56.6	-2.11		HEINEKEN	92.08	-0.93		MITSUBU UFJ FG	585	-0.83		SOCIETE GENERA	21.52	-4.57	
DOW INC	62.55	-3.0984		CAPITA GROUP	43.09	-4.159		NOVARTIS N	80.35	-0.73		ING GROEP	10.144	-3.48		MITSUBISHI COR	3012	-1.47		SODEXO	83.00	-2.17	
DUPONT DE NMOU	74.84	-2.7673		CRH	3552.696	-2.417		ROCHE HOLDING	308.05	-0.73		KONINKLIJKE DS	150.65	0.57		MITSUBISHI MO	6350	-2.01		TFI	7.95	-2.52	
ENTERGY CP	108.1283	1.4527		DIXONS CARPHO	146.3	1.951		SOS N	2730	-0.04		NN GROUP	41.69	-1.84		NEC CORPORATIO	2303	-0.9		THALES	84.46	-2.25	
EXXON MOBIL	55.28	-2.1246		DCC	6376	-1.209		SWATCH GROUP I	278.5	-1.73		IMCO	121.35	-0.08		NIKKON HLDG	2103	-0.9		TOTAL	36.86	-3.1	
FEDER CORP	280.08	-1.1192		DIAGEO	3198.5	-0.699		ADDECO N	64.5	-1.04		RANDSTAD	62.62	-0.86		NIPPON SUISAN	4516	-2.31		VEOLIA ENVIRON	24.77	-0.48	
FORD MOTOR CO	11.395	-5.9042		DIRECT LINE	298	-1.974		JULIUS BAER N	58.06	-2.91		RELEX	9374	-5.347		NISSAN MOTOR C	557.2	-2.42					
INTL BUS MACHI	138.16	3.7861		EXPERIAN	2687	-0.26		UNIBAIL RODAM	68.13	-3.7		ROYAL DUTCH SH	15.788	-3.65		NOMURA HOLDING	576.5	0.31		ACS CONS Y SERS	27.22	-4.1549	
GENERAL DYNAMI	183.84	-0.5141		EASVJET	9374	-5.347		CS GROUP AG	9.43	-3.38		RELEX	22.28	-0.76		NISSAN CHEMICA	5940	-2.3		ADENA SME	134.7	-4.5019	
GENERAL ELEC C	12.96	-3.7147		FRESNILLO	923	0.37		GIVAUDAN N	3888	-0.18		SHIMIZU CORP	899	-1.1		NIPPON PAPER I	1340			ACERINOX	11.505	-1.2446	
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		GLENCORE	300	-4.296		NESTLE SA	105.96	-0.49		SHIMIZU CORP	899	-1.1		OBAYASHI CORP	1019	-1.92		ACCIONA	139.8	-0.2853	
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		GLAXOSMITHKLIN	1330.4083	-0.957		TRANSOCEAN N	0	0		SHISEIDO	7754	1.03		ODAKYU ELEC RA	2850	-0.49		AMADEUS	56.14	-5.0085	
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		HALLIBURTON CO	19.725	-4.5718		SWISSCOM N	481.5	-0.29		SHARP CORP	1865	-0.85		OJI HOLDINGS	726	1.4		BBVA	4.3125	-4.4533	
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		HARTFORD FINL	65.75	-1.4686		SWISS RE N	84	-7.49		SHIMIZU CORP	899	-1.1		OSAKA GAS	2005	-0.74		BANKINTER	5.64	-4.277	
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		HP INC	33.3	-1.1869		UBS GROUP N	14.22	-2.64		SHIMIZU CORP	899	-1.1		RICOH CO LTD	1161	-1.69		CAXIBANK	2.499	-3.6623	
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		HOME DEPOT INC	323.27	-1.0953		ZURICH INSURAN	377.8	-1.23		SHIMIZU CORP	899	-1.1		SECOM	9006	-1.78		DSTR INT ALIME	0.116	-5.2872	
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		HONEYWELL INTL	226.1204	-2.0997					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SEVEN & I HLDG	4556	0.44		ENDESA	22.17	-0.1351		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		INTEL CORP	62.59	-1.6344					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHARP CORP	1865	-0.85		ENAGAS	18.005	-3.768		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		JOHNSON JOHN SO	166.73	2.4833					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		FEROVIAL	21.8	-3.7952		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		JPMORGAN CHASE	149.1	-2.3256					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		FOMENTO DE CON	10.7	-0.5576		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		LAZARD	45.35	-2.0941					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		GRIFOLS	22.94	-0.0354		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		MC DONALD'S COR	232.59	0.3365					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		IBERDROLA	11.425	-1.5511		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		MERCK & CO	78.89	1.5838					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		INT AIRLINES G	2.247	-7.7586		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		MICROSOFT CP	257.685	-0.4077					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		INDRA SISTEMAS	7.5	-2.2164		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		3M COMPANY	197.68	-0.4582					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		INDITEX	27.87	-3.1956		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		MORGAN STANLEY	76.895	-3.9173					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		MAPPRE	1.738	-3.6585		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		NIKE INC CL B	126.08	-4.8955					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		MERLIN PROP	9.136	-0.3055		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		NORFOLK SOUTHE	272.47	0.7432					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		ARCELOMITTAL	23.795	-8.3992		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		PFIZER INC	39.185	0.655					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		ORR HUARTE LAI	0.647	-2.3396		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		PROCTER & GAMB	137.5	0.6515					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		RED ELECTRC COR	15.115	-1.2414		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		ROCKWELL AUTO	262.545	-1.7054					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		REPSOL	9.85	-3.9212		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		SCHLUMBERGER L	25.24	-4.8624					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		BCO DE SABADEL	0.457	-1.3216		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		SOUTHERN	66.3	2.1257					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		BANCO SANTANDE	2.8515	-3.828		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		STEALTHGAS	2.68	-2.5455					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		SACYR	2.094	-3.2348		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		TSAKOS ENERGY	9.24	0.3257					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		TELEFONICA	3.685	-2.0728		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		UNISYS CORP	23.82	-5.8498					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		MEDIASET ES CO	4.576	-4.4277		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		UNITEDHEALTH G	396.15	1.6186					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1		TECNICAS REUN	12.13	-3.9923		
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		US BANCORP	56.31	-2.4428					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1						
GOLDM SLECH CR	330.05	-3.8008		VERIZON COMMS	58.34	-0.0856					SHIMIZU CORP	899	-1.1		SHIMIZU CORP	899	-1.1						

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 20 Απριλίου 2021

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	876,76	875,76	1,00	0,11%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	2.125,04	2.117,49	7,55	0,36%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	5.079,51	5.015,67	63,84	1,27%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	2.939,47	2.945,60	-6,13	-0,21%
ATHEX SELECT PLUS	3.324,32	3.329,86	-5,54	-0,17%
ATHEX SELECT	3.319,02	3.308,94	10,08	0,30%
FTSE/Χ.Α.-Χ.Α.Κ. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	435,17	423,31	11,86	2,80%
FTSE/ΧΑ MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	3.323,05	3.328,54	-5,49	-0,16%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	1.267,72	1.261,95	5,77	0,46%
FTSE/ΧΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	2.322,45	2.323,32	-0,87	-0,04%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	518,42	517,59	0,83	0,16%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	1.474,86	1.473,17	1,69	0,11%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	574,96	559,29	15,67	2,80%
FTSE/Χ.Α. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.754,62	4.745,66	8,96	0,19%
FTSE/Χ.Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	775,48	776,48	-1,00	-0,13%
FTSE/Χ.Α. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.530,16	3.512,79	17,37	0,49%
FTSE/Χ.Α. ΕΜΠΟΡΙΟ	54,06	54,76	-0,70	-1,28%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ - ΟΙΚΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	8.575,19	8.521,34	53,85	0,63%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΟΦΙΜΑ - ΠΟΤΑ	10.751,14	10.803,45	-52,31	-0,48%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	7.386,48	7.405,06	-18,58	-0,25%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΥΫΚΑ	3.099,52	3.094,84	4,68	0,15%
FTSE/Χ.Α. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ - ΑΕΡΙΟ	3.282,57	3.282,71	-0,14	0,00%
FTSE/Χ.Α. ΤΑΞΙΔΙΑ - ΑΝΑΨΥΧΗ	1.876,71	1.895,27	-18,56	-0,98%
FTSE/Χ.Α. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	1.185,69	1.181,11	4,58	0,39%
FTSE/Χ.Α. ΘΛΗΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	3.811,83	3.850,51	-38,68	-1,00%
FTSE/Χ.Α. ΥΓΕΙΑ	458,35	433,86	24,49	5,64%
FTSE/Χ.Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.129,45	5.170,79	-41,34	-0,80%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	40.285.747,91
ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΛΕΦΩΝΙΑ	17.126.763,45
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	8.877.593,65
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	5.985.307,29
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	4.377.729,62
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	3.930.447,57
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.366.803,94
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.943.958,38
ΔΥΝΑΣΤΗΡΙΑ	1.133.853,63
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.071.927,87
ΥΔΡΕΥΣΗ	762.597,23
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	654.758,82
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	515.311,05
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΘΛΗΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	513.282,33
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	428.208,81
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	383.683,99
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	331.350,99
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	331.151,32
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	303.198,46
Ε.Ε.Α.Π. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	302.323,54
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	249.309,30
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	242.873,46
ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	235.270,43
ΤΡΟΦΙΜΑ	200.351,14
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	185.524,91
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	154.778,35
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ	151.560,25

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο Μετ.
ΚΩΣ/ΤΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (ΚΟ)	0,945	14,55%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FIN. HOLDINGS (ΚΟ)	2,346 -29,97%
ΚΕΚΡΩ (ΚΟ)	1,934	8,53%	ΑΒΕ Α.Ε. (ΚΟ)	0,294 -6,07%
ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	1,660	7,10%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	1,280 -5,88%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,772	5,70%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	1,450 -3,97%
ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	1,685	4,01%	INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ)	1,385 -3,82%
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤ. (ΚΟ)	1,103	3,23%	PROFILE (ΚΟ)	4,980 -1,97%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	1,330	3,10%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,027 -1,82%
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	2,450	2,94%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	5,500 -1,79%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	1,452	2,54%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	8,800 -1,68%
ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	0,210	2,44%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,745 -1,59%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25		
	Κλείσιμο	Μετ. %
ΒΙΟΧΑΛΚΟ	4,5	-0,44
TITAN	16,28	0,25
COCA COLA HBC	28,72	-0,49
ΟΤΕ	13,69	-1,08
AEGEAN AIRLINES	5,1	-0,58
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ	12,2	-1,13
ΑΔΜΗΕ	2,66	-0,37
ΣΑΡΑΝΤΗΣ	8,8	-1,68
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	1,218	-0,98
ΦΟΥΡΑΝΣ	4,36	-1,58
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	9,79	0,41
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	14,47	0,49
LAMDA DEVELOPMENT	7,005	0,14
ALPHA BANK	1,1025	3,23
JUMBO	15,69	0,58
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	2,569	0,16
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	2,346	-29,97
EUROBANK	0,7716	5,7
ΕΛΠΕ	5,72	-0,87
ΕΥΔΑΠ	8,73	0,58
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	3,98	0
ΟΠΑΠ	11,93	-1
MOTOR OIL	13,31	0,38
ΔΕΗ	9,155	-1,24
ΟΛΠ	20,95	0,48

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ		
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	20.292.084,31	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) 0,88%
ΟΤΕ (ΚΟ)	17.126.763,45	ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) 0,62%
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	10.382.228,25	SPACE HELLAS (ΚΟ) 0,49%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	9.442.817,17	BRIQ PROPERTIES Α.Ε.Ε.Α.Π. (ΚΟ) 0,42%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	8.837.681,73	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ) 0,39%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	4.495.162,74	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ) 0,34%
JUMBO (ΚΟ)	3.930.447,57	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ) 0,34%
ΔΕΗ (ΚΟ)	3.432.438,19	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ) 0,32%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	1.943.958,38	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ) 0,28%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	1.479.921,61	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ) 0,27%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	286	1.366	5.563
FTSE/Χ.Α. Large Cap	286	1.366	5.563
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	2.550	63.696	412.735
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	37	183	7.252
ALPHA BANK (ΚΟ)	601	23.755	121.180
ΑΤΤΙΚΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	1	43	364
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	2	3	49
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	63	315	8.251
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	65	509	5.596
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	317	13.064	57.419
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	20	53	1.430
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	16	62	1.248
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	61	316	11.519
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	35	118	3.384
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	3	7	4.242
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	29	94	3.630
JUMBO (ΚΟ)	32	75	1.630
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	18	89	4.545
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	17	739	41.390
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	14	27	3.484
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	94	374	5.567
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	625	21.748	37.047
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	37	130	2.369
ΟΤΕ (ΚΟ)	101	545	6.135
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	275
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	2	2	56.287
ΔΕΗ (ΚΟ)	234	1.014	19.412
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	57	179	2.302
TITAN CEMENT (ΚΑ)	2	2	721
VIOHALCO SA/ΝΥ (ΚΑ)	67	250	6.007
Δικαιώματα σε Δείκτες	33	257	1.020
FTSE/Χ.Α. Large Cap	33	257	1.020
Δικαιώματα σε Μετοχές	3	14	363
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	100
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	40
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	5
ΟΤΕ (ΚΟ)	1	5	45
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	2	9	173
Συνολική Δραστηριότητα	2.872	65.333	419.681

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,7540	0,7700	0,7583	-0,2220	5.530	0,7540	0,7600	0,7580	-0,26
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,9960	1,0150	0,9996	-0,1710	8.870	0,9960	1,0000	1,0000	0,00
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)						0,3860	0,3980		
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0130		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC						0,0880	0,0955		
ΤΣΟΚ	A. TSOBKOS HOTELS PUBLIC LTD (Σ)						0,0880	0,0970		

Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,4000	1,4100	1,4008	-1,3950	6.000	1,4000	1,4200	1,4000	-1,41

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,4000	1,4000	1,4000	3,2860	555	1,3800	1,4000	1,4000	2,94
ΚΩΣΑ	ΚΩΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0665	0,0000		
MINE	MINERVA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0,0180	0,0205	0,0190	0,0580	82.000	0,0180	0,0215	0,0195	8,33
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0260		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0360	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,3200	0,0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (Σ)						0,0930	0,1030		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0015	0,0000		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (Σ)						0,0190	0,0000		
ΜΑΡΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD (Σ)						0,2100	0,0000		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0020	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ" "Η ΠΡΟΩΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ "						1,0500	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,0000	0,1340		
ΚΑΡΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD	0,0150	0,0150	0,0150	0,0000	10.000	0,0140	0,0150	0,0150	0,00
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0710	0,0000		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0,0450	0,0450	0,0450	-0,1010	100	0,0405	0,0450	0,0450	-8,16
ΛΟΣΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,0000	0,6100		
ΝΤΟΛ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	1,3400		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	0,1400	0,1400	0,1400	-0,0270	68.889	0,1400	0,1420	0,1400	0,00
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0550	0,0000		

Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0570		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΔΑ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)	0,1420	0,1700	0,1554	-0,1580	21,001	0,1470	0,0000	0,1700	8,28
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,9350		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,4700	0,5050	0,4878	1,6600	72,608	0,4820	0,5050	0,5000	4,60
ΚΥΡΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1260	0,0000		
ΣΤΕΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	2,3600	2,3600	2,3600	1,5380	6,000	2,3400	2,3600	2,3600	-0,84

Καταρρέει το σχέδιο των «12» για ευρωπαϊκή Super League

Ντόμινο αποχωρήσεων και παραιτήσεων

Προτού καν περάσουν δύο 24ωρα από την ανακοίνωση των «12» για τη δημιουργία της European Super League (ESL), το εγχείρημα που προκάλεσε θύελλα παγκόσμιων αντιδράσεων δείχνει να καταρρέει.

Ήδη Τσέλι και Μάντσεστερ Σίτι ετοιμάζουν τα νομικά έγγραφα, με τα οποία θα ζητήσουν την αποχώρησή τους από την Ευρωπαϊκή Σούπερ Λίγκα. Η Σίτι, μάλιστα, επιβεβαίωσε επίσημα ότι δρομολογεί την αποχώρησή της από το εγχείρημα.

Την ίδια ώρα ο πρόεδρος της Μπαρτσελόνα Ζοάν Λαπόρτα με νέες του δη-

Σύμφωνα με ιταλικά μέσα ενημέρωσης, η Γιουβέντους διαψεύδει ότι ο πρόεδρος της Γιουβέντους, Αντρέα Ανιέλι, υπέβαλε την παραίτησή του, παρά τη σχετική φημολογία που αναπτύχθηκε νωρίτερα.

Τα βρετανικά μέσα προεξοφλούν ως δεδομένη πλέον και την αποχώρηση της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ από την ESL. Οπως αναφέρουν τα δημοσιεύματα, η απόφαση δείχνει ειλημμένη, ενώ η επίσημη ανακοίνωση του συλλόγου αναμένεται έως την Παρασκευή.

Σε εξέλιξη βρίσκονταν αργά το βράδυ έκτακτη σύσκεψη των «12» προκειμένου να συζητήσουν τις όποιες κινήσεις ενδεχομένως θα ακολουθήσουν.

Όσον αφορά στην υπαναχώρηση της Τσέλι, αυτή έρχεται κατόπιν σχετικής απόφασης του ιδιοκτήτη της, Ρομάν Αμπράμοβιτς, και σε περιβάλλον έντονων διαμαρτυριών από τους οπαδούς της.

Περίπου 1.000 εξ αυτών συγκεντρώθηκαν το απόγευμα της Τρίτης έξω από την έδρα της ομάδας, το Stamford Bridge, πριν από το παιχνίδι εναντίον της Μπράιτον, προκειμένου να διαμαρτυρηθούν για την εμπλοκή του σωματείου τους στο σχέδιο της Σούπερ Λίγκας.

Τσέλι και Σίτι ήταν ανάμεσα στις έξι βρετανικές ομάδες, τις λεγόμενες «big six», μαζί με τις Αρσεναλ, Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, Λίβερπουλ και Μάντσεστερ Σίτι που είχαν συμφωνήσει στην δημιουργία της νέας Λίγκας.

Αμφότερες όμως δεν ήταν ανάμεσα στις πρωταγωνίστριες του σχεδίου και ήταν οι τελευταίες που προσχώρησαν σε αυτό.

Δεν έχει ακόμη γίνει σαφές πόσο εύκολο

«Δώστε μας πίσω την Αρσεναλ μας», έγραψαν οπαδοί των «κανονιέρηδων» έξω από το «Εμιρεϊτς» μετά την ανακοίνωση των σχεδίων για τη νέα Λίγκα στο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο.

θα είναι η αποδέσμευσή τους ή πόσο δεσμευτικά είναι τα συμβόλαιά τους.

«Είναι σαφές ότι κάτι άλλαξε την Τρίτη και αυτό είτε ήταν οι αντιδράσεις, είτε η παγκόσμια καταδίκη, είτε η πολιτική πίεση, ή ακόμη και ο λόγος των παικτών», σχολιάζει το BBC.

«Προφίτης» Νέβιλ

Τις δεύτερες σκέψεις σχέδια των δύο ομάδων είχε λίγο νωρίτερα ο Γκάρι Νέβιλ, παλαιμάχος διεθνής αμυντικός της Γιου-

νάντεντ και σήμερα σχολιαστής, λέγοντας ότι ο Μάντσεστερ Σίτι και Τσέλι έχουν ιδιαίτερες επιφυλάξεις για την επιτυχία του εγχειρήματος. Μιλώντας στην Daily Mail, ο Νέβιλ υποστήριξε ότι η αυξανόμενη πίεση από τους οπαδούς δημιουργήσε αμφιβολίες στους δύο συλλόγους. «Ο Τζόελ Γκλέιζερ (σο: ιδιοκτήτης της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ) δεν θα αλλάξει γνώμη εύκολα! Ο Γιούργκεν Κλοπ και οι ποδοσφαιριστές της Λίβερπουλ θα πρέπει να προσπαθήσουν να αλλάξουν την α-

ποψη της διοίκησης» είπε. Σύμφωνα με τον Νέβιλ, πάντως, δεν θα κάνει πίσω μόνο η Σίτι αλλά και η Τσέλι. Ακόμα και η Λίβερπουλ, μετά από τις χθεσινές δηλώσεις του Κλοπ θα μπορούσε να αλλάξει γραμμή πλεύσης. Αν και οι ιδιοκτήτες, η FSG (Fenway Sports Group) και ο Τζον Χένρι, είναι αποφασισμένοι να αποκτήσουν την οικονομική δύναμη και τον έλεγχο που πάντα οραματίστηκαν για το σύλλογο, οι οπαδοί άρchiσαν να διαμαρτύρονται αμέσως.

Η δομή του νέου Τσάμπιονς Λιγκ

Τις τελικές αποφάσεις της για το νέο, διευρυμένο Τσάμπιονς Λιγκ που θα εφαρμοστεί –καλώς εκόντων των πραγμάτων– από τη σεζόν 2024-25 ανακοίνωσε η UEFA. Θα συμμετέχουν 36 ομάδες, έναντι 32 σήμερα, με τους ομίλους να καταργούνται και τη θέση τους να παίρνει μια νέα μορφή διοργάνωσης με ενιαία βαθμολογία αλλά μόνο 10 αγωνιστικές για κάθε ομάδα. Οι αγώνες που θα δίνει κάθε σύλλογος θα είναι ισορροπημένοι με αντιπάλους από κάθε επίπεδο δυναμικότητας, βάσει της γνωστής ειδικής βαθμολογίας των συλλόγων, και θα είναι πέντε εντός και πέντε εκτός έδρας. Μετά την ολοκλήρωση των 10 αγωνιστικών, οι οκτώ πρώτες ομάδες της βαθμολογίας θα προκρίνονται αυτομάτως στους «16» του θεσιού, ενώ οι ομάδες από την ένατη έως και την 24η θέση θα δίνουν μπαράζ σε διπλούς αγώνες για την επικράτηση των άλλων οκτώ που θα μπουν στους «16». Από εκεί και πέρα ο θεσμός θα έχει τη γνωστή του μορφή, με διπλούς αγώνες νοκ άουτ στους «16», στους προημιτελικούς και στους ημιτελικούς, με τον τελικό να παραμένει μονός σε ουδέτερο γήπεδο. Οπως δήλωσε χθες ο πρόεδρος της UEFA, Αλεξάντερ Τσέφερν, «θα εισαγάγουμε επίσης μια νέα δομή στήριξης, βάσει ανανεωμένου οικονομικού μοντέλου, που θα ενισχύει όχι μόνο τα έσοδα των συμμετεχόντων αλλά και ολόκληρου του ποδοσφαίρου».

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

ΣΑΒΒΑΤΟ & ΚΥΡΙΑΚΗ 15:00

opar bet

Σάββας Κουσιάρης

Αναλύουν οι Χρίστος Ζαβός, Πανίκος Κωνσταντίνου και Γιώργος Σαββίδης

ΠΑΜΕ ΓΗΠΕΔΟ

Listen Live Radio Live

24sports.com.cy

ΣΠΟΡ FM 95.0

ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7:00 - 10:00

cyta mobile | Vodafone

Γιώργος Λογίδης

Αντρέας Γιωργαλλιάς

ΠΡΩΤΗ ΠΑΣΑ

Listen Live Radio Live

24sports.com.cy

ΣΠΟΡ FM 95.0

ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημείο αναφοράς στην έρευνα και στην τεχνολογία

Το νέο υπολογιστικό κέντρο υπερυψηλής απόδοσης που σχεδιάστηκε στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου δείχνει τον δρόμο

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**

Ένα νέο, πλήρως λειτουργικό υπολογιστικό κέντρο υπερυψηλής απόδοσης (High Performance Computer Center-HPC), που σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε στο Εργαστήριο Σχεδιασμού Ενσωματωμένων Συστημάτων και Εφαρμογών του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, με έδρα την Πάτρα, έρχεται να γίνει σημείο αναφοράς στην έρευνα και στην ανάπτυξη νέων ευφυών τεχνολογιών σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο. Την ώρα που η θέση της Ελλάδας στην τέταρτη βιομηχανική επανάσταση γίνεται αντικείμενο συζητήσεων και προβληματισμών, ακαδημαϊκά ιδρύματα, τμήματα και εργαστήρια, μεταξύ αυτών και το Εργαστήριο Σχεδιασμού Ενσωματωμένων Συστημάτων και Εφαρμογών (ESDA Lab), δείχνουν τον δρόμο.

«Το εργαστήριο ειδικεύεται στην ανάπτυξη κυβερνοφυσικών συστημάτων, δηλαδή συστημάτων που αλληλεπιδρούν με τον φυσικό κόσμο, και χρησιμοποιούνται σε τομείς όπως η ευφυής γεωργία, η αυτόνομη διαβίωση, η n-Υγεία (e-Health), οι μεταφορές, το περιβάλλον, οι έξυπνες

Αλληλεπιδρά με τον φυσικό κόσμο και χρησιμοποιείται σε ευφυή γεωργία, e-Υγεία, μεταφορές, έξυπνες πόλεις.

πόλεις και οι βιομηχανικοί αυτοματισμοί (Industry 4.0)», εξηγεί ο διευθυντής του, καθηγητής Νικόλαος Βώρος. Έχοντας συμπληρώσει δώδεκα χρόνια λειτουργίας, το εργαστήριο έχει να παρουσιάσει σημαντικές επιτυχίες και διακρίσεις τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Έχει βραβευθεί από το πρόγραμμα ΑΡΙΣΤΕΙΑ του υπουργείου Παιδείας και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (το ερευνητικό πρόγραμμα RADIO έχει αναδειχθεί μεταξύ των πιο επιτυχημένων ερευνητικών έργων του Ορίζοντα 2020). Με συνολικές χρηματοδοτήσεις που ξεπερνούν τα 15 εκατ. ευρώ, το εργαστήριο διαθέτει ερευνητικό

Η Πρότυπη Οικία Αυτόνομης Διαβίωσης, που είναι συνδεδεμένη με το νέο υπολογιστικό κέντρο, είναι ένα έξυπνο διαμέρισμα που αναπτύχθηκε από το ESDA Lab και φιλοξενείται στις εγκαταστάσεις του.

δυναμικό πολύ υψηλών προδιαγραφών που ξεπερνάει τους τριάντα ερευνητές, μεταξύ των οποίων μεταδιδάκτορες, υποψήφιοι διδάκτορες, μεταπτυχιακοί φοιτητές και προπτυχιακοί φοιτητές.

«Το νέο υπολογιστικό κέντρο μπορεί να δώσει ένα μεγάλο εύρος επεξεργαστικών, αποθηκευτικών και δικτυακών πόρων, οι οποίοι μπορούν να καλύψουν όλες τις σχετικές ανάγκες έρευνας και ανάπτυξης από χώρους όπως αλγόριθμοι τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης, κυβερνοφυσικά συστήματα (CPSs), Διαδίκτυο των πραγμάτων, σχεδίαση ενσωματωμένων συστημάτων και ολοκληρωμένων συ-

στημάτων μεγάλης κλίμακας με πλούσιες εφαρμογές στα πεδία του Industry 4.0, e-Health 4.0, Next Generation Internet και του ευφυούς δικτύου υπολογισμού γενικότερα», διευκρινίζει ο αναπληρωτής διευθυντής του εργαστηρίου επίκουρος καθηγητής Χρήστος Αντωνόπουλος. «Μας δίνει τη δυνατότητα να εκπαιδεύσουμε τους φοιτητές μας σε εργαλεία, περιβάλλοντα, πλατφόρμες και τεχνολογίες πολύ υψηλού επιπέδου και απαιτήσεις. Παράλληλα, θα φιλοξενεί και θα δίνει πρόσβαση σε ανοικτά μαθήματα σε κυρίως εκπαιδευτικούς Learning management system όπως Moodle, OpenEdx κ.ά. Επίσης, οι ε-

ρευνητές μας έχουν τη δυνατότητα να διεξάγουν έρευνα που απαιτεί πολύ μεγάλους υπολογιστικούς πόρους όπως ανάπτυξη αλγορίθμων AI, βέλτιστη διαχείριση και επεξεργασία εξαιρετικά μεγάλου όγκου δεδομένων, μεγάλο αποθηκευτικό χώρο δεδομένων και γρήγορη διασύνδεση μεταξύ των συστημάτων αλλά και του Διαδικτύου».

Μέσω του νέου υπολογιστικού κέντρου ελέγχεται, παραμετροποιείται, επεκτείνεται και είναι προσβάσιμο από μακριά το ζωντανό εργαστήριο «Ambient Assisted Living Environment» που επίσης έχει σχεδιαστεί και αναπτυχθεί εξ ολοκλήρου από

Με το βλέμμα στο μέλλον

Το Εργαστήριο Σχεδιασμού Ενσωματωμένων Συστημάτων και Εφαρμογών, με την ιδιότητά του ως επίσημος, πιστοποιημένος κόμβος ψηφιακής καινοτομίας (Digital Innovation Hub) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής -ένας από έξι στην Ελλάδα και μοναδικός στη Νότια Ελλάδα- συντονίζει ένα δυναμικά αναπτυσσόμενο δίκτυο που περιλαμβάνει περισσότερες από 500 εταιρείες και φορείς από την Ευρώπη και την Αφρική. «Η διάθεση επεξεργαστικών πόρων μέσω του υπολογιστικού κέντρου υψηλών δυνατοτήτων είναι μία από τις υπηρεσίες που προσφέρει το εργαστήριο στα μέλη του οικοσυστήματός του», διευκρινίζει ο κ. Βώρος. «Στόχος του εργαστηρίου είναι το υπολογιστικό κέντρο να αποτελέσει βασικό κομμάτι των υπηρεσιών του European Digital Innovation Hub (EDIH) που σχεδιάζεται σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος και ένα σύνολο 17 φορέων από την περιοχή της Νότιας Ελλάδας. Η συγκεκριμένη δράση ονομάζεται EDIH Rebrain Western Greece και έχει ως στόχο να αναπτύξει και να παρέχει υπηρεσίες στο εθνικό οικοσύστημα, με έμφαση στην περιοχή της Νότιας Ελλάδας».

το ESDA Lab. Παρέχεται η υπηρεσία MarketPlace, η οποία αποτελεί ένα onestop-smart-shop που προσφέρει εργαλεία, υπηρεσίες, πλατφόρμες (κυρίως ανοικτές) σε συγκεκριμένες τεχνολογικές θεματικές περιοχές και συνεχώς επεκτείνεται, η υπηρεσία Matchmaking που στοχεύει να προσφέρει πολύπλευρη, αυτοματοποιημένη και προσωποποιημένη αντιστοίχιση προβλημάτων με τις λύσεις τους βασισμένη σε αλγορίθμους τεχνητής νοημοσύνης. Επίσης το εργαστήριο βρίσκεται σε επικοινωνία με συνεργάτες τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, στους οποίους μέσω συγκεκριμένων πλαισίων δίνει πρό-

σβαση στους επεξεργαστικούς και αποθηκευτικούς πόρους του HPC, κάτι που ενδυναμώνει τη συνεργασία μεταξύ τους.

Πολύπλευρα οφέλη

Τα οφέλη από την ανάπτυξη και λειτουργία ενός τέτοιου κέντρου είναι πολύπλευρα και ιδιαίτερα σημαντικά, σημειώνει ο κ. Αντωνόπουλος. «Κατ' αρχάς αυξάνει κατά πολύ τις δυνατότητες που έχουμε ως ακαδημαϊκό εργαστήριο σε όλους του τομείς δράσης μας όπως είναι εκπαίδευση, τόσο σε προπτυχιακό όσο και μεταπτυχιακό επίπεδο, βασική έρευνα, εφαρμοσμένη έρευνα και ανάπτυξη συνεργασιών και συνδέσεων τόσο με άλλα ακαδημαϊκά ιδρύματα όσο και με εταιρείες. Στην ίδια κατεύθυνση, τέτοιες δράσεις και επενδύσεις είναι ικανές να κρατήσουν στην Ελλάδα γενικότερα, αλλά και στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ειδικότερα, άξιους ερευνητές προσφέροντάς τους κίνητρα και υποδομές που στοχεύοντας στην πρόοδο και στην καινοτομία στους σχετικούς επιστημονικούς χώρους. Επίσης, ενισχύεται δραστηρικά και μπορεί να παιδραίνονται ο ρόλος του ερευνητικού εργαστηρίου μας ως ισχυρός πόλος έρευνας και ανάπτυξης μέσω από ερευνητικά έργα και προγράμματα που διεκδικούνται μέσω πολύ απαιτητικών πλαισίων σε ευρωπαϊκό αλλά και εθνικό επίπεδο. Και μαζί αυξάνεται η δυνατότητα διεκδίκησης όλο και περισσότερων πηγών χρηματοδότησης και ανάπτυξης».

Η δημιουργία του νέου υπολογιστικού κέντρου προέκυψε από αυτές ακριβώς τις ερευνητικές ανάγκες του εργαστηρίου Σχεδιασμού Ενσωματωμένων Συστημάτων και Εφαρμογών, κυρίως λόγω της εμπλοκής του σε σημαντικά ερευνητικά έργα. «Η ανάπτυξη συστημάτων που βασίζονται στη χρήση τεχνητής νοημοσύνης, όπως για παράδειγμα τα συστήματα αυτόνομης οδήγησης, σε συνεργασία με την εταιρεία BMW και τα συστήματα αυτόνομους πλοήγησης, σε συνεργασία με τη Γερμανική Υπηρεσία Διαστήματος -DLR, δημιουργεί σημαντικές ανάγκες για επεξεργαστικούς πόρους, κυρίως για το κομμάτι της εκπαίδευσης των αλγορίθμων τεχνητής νοημοσύνης», τονίζει ο κ. Βώρος. Το νέο υπολογιστικό κέντρο είναι φυσικά διαθέσιμο και στα μέλη του οικοσυστήματος του εργαστηρίου.

Βρίσκουν καταφύγιο στο αλκοόλ

Ο φόβος και η κοινωνική απομόνωση λόγω πανδημίας οδηγούν πολλούς στο ποτό

Της **ΑΝΑΗΔ Ο' CONNOR**
THE NEW YORK TIMES

Η Σίλβια υπάλληλος δικηγορικής εταιρείας στη Φλόριντα, Αντρεα Καρμπόνι, ουδέποτε υπήρξε πότης. Το ξέσπασμα της πανδημίας, όμως, την έκανε να ανησυχεί συνέχεια για τη δουλειά, την υγεία και την ασφάλεια των παιδιών της. Παρότι πολλοί εργαζόμενοι είχαν τη δυνατότητα τηλεργασίας τον περασμένο χρόνο, η κ. Καρμπόνι χρειάζοταν να προσέρχεται στη δουλειά της. Κάποια πρωινά έβαζε τα κλάματα στο αυτοκίνητό της, ενώ οδηγούσε σε έρημους δρόμους στο κέντρο της Τάμπα. Καθώς τα επίπεδα άγχους αυξανόνταν, το ίδιο συνέβαινε και με την ποσότητα αλκοόλ που κατανάλωνε.

Πριν από την πανδημία, η Καρμπόνι έπινε ένα ποτήρι κόκκινο κρασί με το δείπνο της. «Αρχισα να πίνω ένα ποτήρι μόλις έφθανα σπίτι, ένα στο δείπνο και δύο με τρία βλεπόντας τηλεόραση. Στο τέλος της βραδιάς, είχα πει ένα μπουκάλι», λέει. Η περιπτώση της Καρμπόνι δεν είναι μοναδική. Ο φόβος, η απογοήτευση και η κοινωνική απομόνωση του τελευταίου έτους έχουν αυξήσει το άγχος, κάνοντας κάποιους να καταφύγουν στο ποτό.

Γυναίκες και γονείς μικρών παιδιών μοιάζουν να έχουν χτυπηθεί πιο σκληρά. Έρευνα της Αμερικανικής Ένωσης Ψυχολόγων έδειξε ότι το 25% των ενηλίκων Αμερικανών αύξησε την κατανάλωση οινοπνευματικών. Η μελέτη δείχνει επίσης ότι οι γυναίκες ενίσχυσαν κατά 41% τις

Έρευνα της Αμερικανικής Ένωσης Ψυχολόγων έδειξε ότι το 25% των ενηλίκων Αμερικανών αύξησε την κατανάλωση οινοπνευματικών. Επίσης, οι γυναίκες ενίσχυσαν κατά 41% τις ημέρες «βαριάς κατανάλωσης» αλκοόλ..

ημέρες «βαριάς κατανάλωσης» αλκοόλ, που ορίζεται στα τέσσερα ή παραπάνω ποτά σε διάστημα δύο ωρών. «Οι γυναίκες έχουν αποχωρήσει από την αγορά εργασίας σε μεγαλύτερο ποσοστό από ό,τι οι άνδρες, ενώ εκείνες έχουν επιμοληθεί δυσανάλογα μεγάλο μέρος των οικιακών εργασιών, της ανατροφής των παιδιών και της εκπαίδευσής τους. Είναι επομένως λογικό να αυξήσουν και την κατανάλωση αλκοόλ», λέει ο επικεφαλής της έρευνας Μάικλ Πόλαρντ, κοινωνιολόγος στο ινστιτούτο Rand Corporation. Την ίδια ώρα, οι ψυχολογικές

επιπτώσεις της πανδημίας προκάλεσαν σημαντική αύξηση του μέσου βάρους των πολιτών και διατάραξαν τον ύπνο τους. Νοσοκομεία σε όλες τις ΗΠΑ αναφέρουν αύξηση των εισαγωγών για ηπατίτιδα, κίρρωση, ηπιατικές βλάβες και άλλες ασθένειες, που σχετίζονται με το οινόπνευμα. Το κέντρο απεξάρτησης Driftwood στο Τέξας δέχθηκε τέτοιο αριθμό αιτήσεων εισαγωγής τον περασμένο χρόνο, που η λίστα αναμονής του ξεπερνά τους δύο μήνες. Στην Τάμπα, η Καρμπόνι άρχισε να χρησιμοποιεί εφαρμογή με όνομα

Οι ψυχολογικές επιπτώσεις της πανδημίας προκάλεσαν σημαντική αύξηση του μέσου βάρους των πολιτών στις ΗΠΑ και διαταραχές στον ύπνο.

«Cutback Coach» (προπονητής περιορισμού), η οποία βοηθά τους χρήστες να παρακολουθούν πόσο αλκοόλ κατανάλουν, θέτοντας στόχους και υπενθυμίσεις για τη μείωση των ποσοτήτων πρόσληψης. Χρησιμοποιώντας την εφαρμογή, η Καρμπόνι σχεδιάζει πόσο οινοπνεύμα θα πει όλη την εβδομάδα, με το πρόγραμμα να την ενημερώνει καθημερινά για την πρόοδό της, αλλά και για το πόσες θερμίδες απέφυγε και πόσα χρήματα εξοκονόμωσε. Η εφαρμογή της επέτρεψε να μειώσει την κατανάλωση αλκοόλ στο ήμισυ, ενώ τηρεί ευλαβικά δύο «στεγνές» ημέρες την εβδομάδα, κατά τη διάρκεια των οποίων δεν πίνει καθόλου.

Η μείωση της κατανάλωσης οινοπνεύματος μπορεί να επιτευχθεί και χωρίς τη βοήθεια εφαρμογών, με τον ορισμό στόχων, την επικοινωνία με τους οικείους που θα βοηθήσουν στην τήρηση των στόχων αυτών και την αλλαγή της καθημερινής ρουτίνας μας, εφόσον αυτή έχει ταυτισθεί με το ποτό.

Ανθούν οι λέσχες βιβλίων στην εποχή του κορωνοϊού

Της **KATE DWYER**
THE NEW YORK TIMES

Ενισχύονται οι λέσχες βιβλίων στο Διαδίκτυο, με επικεφαλής ενίοτε ηθοποιούς και μοντέλα. Χαρακτηριστική περίπτωση η κόρη της Σίντι Κρόφορντ, Κάια Γκέρμπερ, η οποία ξεκίνησε τη διαδικτυακή της λέσχη βιβλίου στην αρχή της πανδημίας, την άνοιξη του 2020, συζητώντας το βιβλίο «Κανονικοί άνθρωποι» της Σάλι Ρούνεϊ, με την ηθοποιό Ντέζι Εντγκαρ-Τζόουνς από Instagram TV. Τα βιντεό της έχουν συγκεντρώσει εκατοντάδες χιλιάδες προβολές. Η Γκέρμπερ έχει ενταχθεί σε ένα αόλενα αναπτυσσόμενο

οικοσύστημα από ομάδες βιβλίων, «bookstagrammers», «BookTokers» και πόντκαστ που δεν υπήρχαν πριν προηγουμένη δεκαετία. «Τα τελευταία 10 χρόνια θυμόμαστε πόσο σημαντικό είναι όχι μόνο να διαβάζουμε υπέροχα βιβλία, αλλά να μιλάμε και για αυτά», δήλωσε η Λίζα Λούκας, εκδότρια των Pantheon και στο Schocken Books. «Είναι σαφές πως σε έναν ψηφιακό κόσμο όλοι διαβάζουμε περίπου τα ίδια βιβλία».

Νέοι influencers

Μια γενιά μετά το Oprah's Book Club της Οπρά Γουίνφρεϊ, το οποίο άλλαξε τη βιομηχανία των εκδόσεων, η Γκέρμπερ

είναι μία από τους πολλούς νέους influencers που χρησιμοποιούν το Instagram για να προωθήσουν τη λογοτεχνία. Το μοντέλο και ηθοποιός Έμιλι Ρατακόφσκι μοιράζεται προτάσεις βιβλίων στο Instagram, ενώ η τραγουδίστρια Φλόρενς Ουέλτς το fan club της διαχειρίζονται την ομάδα «Between Two Books» από το 2012.

Η ηθοποιός Εμα Ρόμπερτς ξεκίνησε τη λέσχη βιβλίων «Belletrist» στο Instagram με τη φίλη της Κάρα Πράις τον Μάρτιο του 2017. «Οι συζητήσεις

για βιβλία προσθέτουν περισσότερη ουσία στις διαδικτυακές μας αλληλεπιδράσεις», δήλωσε η Ρόμπερτς. Η τάση αυτή όμως έχει γνωρίσει ιδιαίτερη ακμή στην εποχή του κορωνοϊού. Πριν από την πανδημία, ηθοποιοί και μοντέλα δημοσιοποιούσαν τις αποδόσεις τους σε πολυτελή ξενοδοχεία ή τροπικές παραλίες.

Τώρα πολλοί δημοσιεύουν λογοτεχνία που μας βοηθάει να ξεφύγουμε από την πραγματικότητα και πολλά ενδιαφέροντα αναγνώσματα για να επικοινωνήσουμε με τους θαυμαστές τους. Οι πωλήσεις βιβλίων αυξήθηκαν κατά 8,2% κατά τη διάρκεια της πανδημίας στις ΗΠΑ, το μεγαλύτερο ποσοστό από το 2010.

«Ιστορική εμπειρία, όχι χαμένη χρονιά», λένε οι ψυχολόγοι

Της **JUDITH WARNER**
THE NEW YORK TIMES

Τον φόβο ότι τα παιδιά του γυμνασίου, που εμφανίζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά άγχους και απογοήτευσης στις ΗΠΑ, χάνουν σημαντικές στιγμές της εκπαιδευτικής και κοινωνικής τους εξέλιξης εξαιτίας της πανδημίας εκφράζουν ολόνα και περισσότεροι γονείς. Οι ειδικοί εκτιμούν ότι κάποιες από τις ανησυχίες αυτές είναι δικαιολογημένες, υπογραμμίζοντας όμως την ανάγκη ψυχραιμίας αντιμετώπισης. Ουδείς αρνείται ότι οι απαγορεύσεις της πανδημίας και η διακοπή λειτουργίας των γυμνασίων έπληξαν ψυχικά τους μαθητές.

Σύμφωνα με έκθεση του CDC, ο αριθμός εισαγωγών εφήβων στα επείγοντα για θέματα ψυχικής υγείας αυξήθηκε κατά 31% το 2020, σε σχέση με το 2019. Την ίδια ώρα, η ψυχική υγεία των γονέων πλήττεται όταν βλέπουν τα παιδιά τους να νιώθουν μοναξιά, να δυσκολεύονται να κατανοήσουν τα μαθήματα μέσω τηλεεκπαίδευσης και να περνούν ατελείωτες ώρες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Καθώς, όμως, οι ΗΠΑ μετακινούνται από το στάδιο του τραύματος σε αυτό της ανάκαμψης από την πανδημία, πολλοί ειδικοί εκτιμούν ότι οι γονείς πρέπει πρώτο να δώσουν το παράδειγμα, εγκαταλείποντας την απαισιόδοξη θεώρηση της κατάστασης. Η πρώτη εφηβεία, τα χρόνια του γυμνασίου, θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική στην ανάπτυξη του ανθρώπινου εγκεφάλου, με μεταβολές τέτοιων κλίμακας που θυμίζουν εκείνες στον εγκέφαλο νεογνών. Οι μεταβολές αυτές, που προκύπτουν από την έντονη ορμονική δραστηριότητα στο σώμα του εφήβου, δίνουν τη δυνατότητα στα παιδιά για κριτική και λογική σκέψη. Την ίδια ώρα, τα παιδιά αρχίζουν να έχουν συνείδηση της κοινωνικής τους θέσης και της εικόνας τους. «Είναι πολύ δύσκολο για τα παιδιά του γυμνασίου. Είναι η ηλικία κατά την οποία πρέπει να ανεξαρτητοποιηθούν από τους γονείς και να αφιερώσουν χρόνο για να καταλάβουν τι ζητούν από τους φίλους τους και τι έχουν να τους προσφέρουν. Όλη αυτή η σκληρή δουλειά έχει αναβληθεί εξαιτίας της πανδημίας», λέει η ψυχολογική ψυχία Φίλις Φέινγκελ. Οι γονείς, όμως, δεν πρέπει να πανικοβάλλονται και να

Στις ΗΠΑ, ο αριθμός εισαγωγών εφήβων στα επείγοντα για θέματα ψυχικής υγείας αυξήθηκε κατά 31% το 2020 σε σύγκριση με το 2019.

Οι έφηβοι θα ξεπεράσουν την κρίση του κορωνοϊού, εφόσον οι γονείς διατηρήσουν την ψυχραιμία τους.

σταματήσουν να επαναλαμβάνουν τη θεωρία της «χαμένης χρονιάς».

«Είναι αλήθεια ότι τα παιδιά χρειάζονται εμπειρίες κοινωνικοποίησης για να αναπτυχθούν φυσικολογικά. Δεν υπάρχει, όμως, κανένας λόγος να πιστεύουμε ότι μία προσωρινή αναστολή, όπως αυτή του κορωνοϊού, θα προκαλέσει μόνιμη ψυχική βλάβη. Ο εύπλοστος εγγέφαλος των εφήβων εγγυάται την ψυχική τους ανάκαμψη», λέει ο καθηγητής ψυχολογίας Λόρενς Στάινμπεργκ του Πανεπιστημίου Τεμπλ.

Ευρείες μελέτες σε εφήβους έδειξαν ότι ο σύνδεσμος του παιδιού με έναν τουλάχιστον καλό φίλο—έστω και μέσω της οδών του υπολογιστή—προσφέρει σημαντικό στήριγμα. Την ίδια στιγμή, οι γονείς οφείλουν να υιοθετήσουν ψυχραιμία στάση, προσφέροντας ψυχική βοήθεια στα παιδιά τους και παραμερίζοντας τις δικές τους ανησυχίες και άγχη. «Πρέπει να αρκιστούμε να σκεφτόμαστε πώς θα παρουσιάσουμε την περίοδο αυτή στα παιδιά μας. Δεν πρέπει να μιλάμε για χαμένο χρόνο, αλλά για ιστορική εμπειρία, ενώ οφείλουμε να επανώμε τα παιδιά για την αντοχή και την υπομονή τους», λέει ο ψυχολόγος Μίτς Πρίνστιν.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η ισχυρή ανάκαμψη στις ΗΠΑ ενισχύει τη Wall Street

Η πλειονότητα των οικονομικών στοιχείων από τις ΗΠΑ συνεχίζει να αιφνιδιάζει θετικά, ενισχύοντας τις προσδοκίες για ισχυρή ανάπτυξη το 2021, υποστηριζόμενη από τον ταχύ ρυθμό εμβολιασμών, τη χαλαρή νομισματική πολιτική της Ομοσπονδιακής Τράπεζας (Fed) και τη σημαντική δημοσιονομική στήριξη. Χαρακτηριστικά, οι λιανικές πωλήσεις αυξήθηκαν τον Μάρτιο 9,8% σε μηνιαία βάση, η μεγαλύτερη άνοδος από τον Μάιο του 2020, υπονημένες από το σταδιακό άνοιγμα της οικονομίας και την εφάπαξ παροχή των 1.400 δολαρίων μέσω του δημοσιονομικού πακέτου ύψους 1,8 τρις. δολαρίων που ψηφίστηκε από το Κογκρέσο τον προηγούμενο μήνα. Η μεγαλύτερη από την αναμενόμενη αύξηση ώθησε το επίπεδο των λιανικών πωλήσεων σε νέο ιστορικά υψηλό, 17,1% πάνω από τα προ πανδημίας επίπεδα τον Φεβρουάριο του 2020.

Επίσης, ο αριθμός των νέων αιτήσεων για το επίδομα ανεργίας υποχώρησε στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Μάρτιο του 2020 την εβδομάδα που ολοκληρώθηκε στις 10 Απριλίου, ενώ δύο δείκτες για τη μεταποιητική δραστηριότητα –NY Fed’s Empire State και Philly Fed– ενισχύθηκαν τον Απρίλιο σε νέα υψηλά. Τα ισχυρά στοιχεία των ΗΠΑ έδωσαν νέα ώθηση στους χρηματιστηριακούς δείκτες, με τον S&P 500 να κλείνει την Πέμπτη σε νέα ιστορικά υψηλά και τον δείκτη μεταβλητότητας VIX να υποχωρεί σε νέο χαμηλό επίπεδο για τη χρονική περίοδο από την έναρξη της πανδημίας έως σήμερα.

Εντούτοις, τα ισχυρά στοιχεία δεν επηρέασαν αρνητικά τα κυβερνητικά ομόλογα της χώρας, όπως θα αναμενόταν, καθώς πολλοί αξιωματούχοι της Fed συνεχίζουν να υποστηρίζουν ότι η κεντρική τράπεζα δεν θα βιαστεί να προχωρήσει σε αύξηση των επιτοκίων, καθώς η αναμενόμενη άνοδος του πληθωρισμού ενδέχεται να αποδειχθεί προσωρινή και θα χρειαστεί χρόνος έως ότου η οικονομία βρεθεί σε σταθερή πορεία ανάκαμψης δεδομένου ότι η πανδημία συνεχίζεται. Η απόδοση του 10ετούς αμερικανικού τίτλου (η απόδοση κινείται αντίθετα από την τιμή) υποχώρησε κάτω από την περιοχή του 1,60% για πρώτη φορά τις τελευταίες δύο εβδομάδες, αγνοώντας επίσης τα στοιχεία πληθωρισμού που έδειξαν αύξηση στον κύριο δείκτη τιμών καταναλωτή 0,6% μηνιαίως τον Μάρτιο –η μεγαλύτερη άνοδος από τον Αύγουστο του 2012– και 2,6% σε ετήσια βάση, υψηλό διύμισι ετών, κυρίως λόγω υψηλότερων τιμών ενέργειας. Στις αγορές συναλλάγματος, το δολάριο ΗΠΑ διατηρήθηκε υπό πίεση καθώς η υποχώρηση των αποδόσεων των κυβερνητικών τίτλων δεν του επέτρεψε να επωφεληθεί από τα ισχυρά οικονομικά στοιχεία. Ως αποτέλεσμα, η ισοτιμία ευρώ/δολ. κινήθηκε ελαφρώς ανοδικά πλησιάζοντας το επίπεδο 1,20 για πρώτη φορά από τα μέσα Μαρτίου μετά από κέρδη περίπου 0,7% σε εβδομαδιαία βάση.

* Τομέας Οικονομικών Ανάλυσης και Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Στα κέρδη επέστρεψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο

Στα κέρδη επέστρεψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο, μετά τις μικρές απώλειες της προηγούμενης ημέρας. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 62,80 μονάδες παρουσιάζοντας ημερήσια ποσοστιαία άνοδο 0,26%, ενώ ο Δείκτης FTSE/CYSE 20 παρουσίασε κέρδη 0,27%, κλείνοντας στις

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις **62,80 μονάδες** παρουσιάζοντας ημερήσια ποσοστιαία άνοδο **0,26%**.

37,48 μονάδες. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε στις €100.308. Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη παρουσίασε μόνο η Εναλλακτική Αγορά σε ποσοστό 1,07%, ενώ η Κύρια Αγορά κατέγραψε απώλειες κατά 0,25% και τα Ξενοδοχεία πτώση κατά 0,52%. Αμετάβλητος παρέμεινε ο δείκτης των Επενδυτικών Εταιρειών.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι

τίτλοι της Κυπριακής Εταιρείας Τοιμέντων με €35.415 (άνοδος 4,60% – τιμή κλεισίματος €0,50). Ακολούθησαν οι μετοχές της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού με €14.160 (πτώση 0,84% – τιμή κλεισίματος €2,36), της CCC Tourist Enterprises με €9.644 (χωρίς μεταβολή – τιμή κλεισίματος €0,14), της Τράπεζας Κύπρου με €8.866 (χωρίς μεταβολή – τιμή κλεισίματος €1,00) και της Logicom με €8.405 (πτώση 1,41% – τιμή κλεισίματος €1,40). Από τις τιμές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, έξι κινήθηκαν ανοδικά, τέσσερις πτωτικά και πέντε παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών διαμορφώθηκε σε 111.

Εξάλλου, το Χρηματιστήριο ανακοίνωσε ότι την Παρασκευή 30 Απριλίου 2021, τη Δευτέρα 3 Μαΐου 2021 και την Τρίτη 4 Μαΐου 2021, ημερομηνίες κατά τις οποίες εορτάζεται το Πάσχα των Ορθόδοξων Χριστιανών και είναι δημόσιες και τραπεζικές αργίες, θα είναι κλειστά, λόγω των αργιών αυτών και συνεπώς δεν θα διεξαχθούν χρηματιστηριακές συναντήσεις και εκκαθάριση/διακανονισμός συναλλαγών στο ΧΑΚ.

Στο ραντάρ των διεθνών funds ξανά η Ελλάδα, με ατού τον τουρισμό

Το ισχυρό ριμπάουντ της οικονομίας το 2022 αποτελεί άλλο ένα μεγάλο πλεονέκτημα της χώρας

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Το στόιχημα της ισχυρής ανάκαμψης, το οποίο είχε βρει «τοίχο» στο ξέσπασμα της πανδημίας στις αρχές του 2020, έχει επιστρέψει δριμύτερο, με την Ελλάδα να μπαίνει όλο και πιο έντονα στο ραντάρ των διεθνών επενδυτών. Η επιστροφή του τουρισμού φέτος και το ισχυρό ριμπάουντ που αναμένεται για το 2022 αποτελούν το μεγάλο πλεονέκτημα της Ελλάδας φέτος στα μάτια των funds και αυτό τροφοδοτεί προσδοκίες για εκτόξευση της ελληνικής οικονομίας από το δεύτερο μισό του τρέχοντος έτους και κυρίως το 2022, με τη βοήθεια της (εκτιμώμενης) επιτάχυνσης των εμβολιασμών, της συμφωνίας για το πράσινο διαβατήριο αλλά και του Ταμείου Ανάκαμψης. Δεν είναι τυχαίο πως η πλειονότητα των διεθνών οίκων εκτιμά πως, παρά το γεγονός ότι για το σύνολο του 2021 η ανάπτυξη προβλέπεται να κινήθει με... χαμηλές πτήσεις λόγω του δύσκολου α΄ τριμήνου, ωστόσο μετά την κορύφωση στο γ΄ τρίμηνο στρώνεται ο δρόμος για ένα άκρως εντυπωσιακό 2022. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, το ελληνικό ΑΕΠ θα σημειώσει μάλιστα μεταξύ των υψηλότερων ρυθμών ανάπτυξης διεθνώς, με τις μέσες προβλέψεις να το τοποθετούν άνω του 6% το επόμενο έτος, ενώ υπάρχουν και προσδοκίες (Oxford Economics) για ακόμη και διψήφια ανάπτυξη.

Σε αυτό το πλαίσιο, από τις αρχές Μαρτίου έχει παρατηρηθεί εισροή νέων κεφαλαίων στο ελληνικό Χρηματιστήριο, με τη συναλλακτική δραστηριότητα να έχει ενισχυθεί σημαντικά και να κινείται στο επίπεδο των 100 εκατ. ευρώ ημερησίως (από 30-40 εκατ. ευρώ περίπου σε μέσον όρο) και τον Γενικό Δείκτη να έχει βάλει πλώρη για τις 1.000 μονάδες, ως πρώτο σταθμό, ένα «ορόσημο» που έχει να δει από το 2014. Όπως σημειώνουν παράγοντες στις αγορές, αυτή η εξέλιξη θυμίζει έντονα μέρες 2019, όταν το επενδυτικό ενδιαφέρον για το Χ.Α. είχε κορυφωθεί, ειδικά μετά τις εκλογές, λόγω των εκτιμήσεων για υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης το 2020, και μάλιστα των υψηλότερων στην Ευρώπη, με τον Γενικό Δείκτη να καταγράφει τότε τα υψηλότερα κέρδη διεθνώς (+50%). Κάτι ανάλογο φαίνεται πως έχει αρχίσει να κτιζεται και το τρέχον διάστημα.

Αυτό ακριβώς εντόπισε και η HSBC, η οποία στις αρχές Μαρτίου –τον μήνα των αποδόσεων-ρεκόρ του Χ.Α. διεθνώς– αναβάθμισε σε θετική τη στάση της για τις ελληνικές μετοχές, μετά 12 μήνες, την οποία και διατηρεί. Ο λόγος είναι ξεκάθαρος η αισιοδοξία της για τον τουρισμό. Ανάλογη είναι και η στάση της Jefferies η οποία πρόσφατα επανέλαβε την αισιόδοξη στάση της για τις ελληνικές μετοχές τονίζοντας πως ο τουρισμός, το μειονέκτημα του 2020, θα γίνει το μεγάλο «όπλο» της Ελλάδας από το 2021.

«Το σημαντικότερο είναι ότι πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις για μια μακροπρόθεσμη ανοδική πορεία του Χ.Α. με τις 1.000 μονάδες

Ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών φαίνεται να έχει βάλει πλώρη για τις 1.000 μονάδες, «ορόσημο» που έχει να δει από το 2014.

Από τις αρχές Μαρτίου έχει παρατηρηθεί εισροή νέων κεφαλαίων στο Χρηματιστήριο, με τη συναλλακτική δραστηριότητα να κινείται στο επίπεδο των 100 εκατ. ευρώ ημερησίως.

να είναι μόνο η αρχή», σημειώνει στην «Κ» ο Νίκος Καυκάς, υπεύθυνος του τμήματος ανάλυσης της Depolas Investment Services. Όπως τονίζει, παρά την ανάπτυξη του κύκλου εργασιών και της καθαρής κερδοφορίας των εισγόμενων που συνεπάγεται η ανάκαμψη της οικονομίας, υπάρχουν και επιπλέον λόγοι που το Χ.Α. συγκεντρώνει το ενδιαφέρον. Η προσήλωση της κυβέρνησης σε μια μεταρρυθμιστική ατζέντα με αυξημένο προϋπολογισμό για υποδομές και στήριξη της επιχειρηματικότητας δίνει ώθηση στην οικονομική δραστηριότητα, ενώ τα εγχώρια τραπεζικά ιδρύματα έχουν βελτιώσει σημαντικά την ποιότητα του ενεργητικού τους στοχεύοντας σε μείωση του

δείκτη NPE σε μονοψήφια ποσοστά εντός του 2021, συγκλίνοντας με τις ευρωπαϊκές τράπεζες. Το τελευταίο θα σημάνει την επαναφορά της πιστωτικής επέκτασης, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της χρηματοδότησης της οικονομίας. Επιπλέον, το χαμηλό ρίσκο της χώρας, το οποίο κινείται χαμηλότερα του 1%, οδηγεί σε υψηλότερες θεωρητικές αποτιμήσεις οδηγώντας τους αναλυτές σε ακόμη μεγαλύτερες αναβαθμίσεις τίτλων. Παράλληλα, όπως επισημαίνει, δεν πρέπει να αγνοούμε τις αυξημένες μερισματικές αποδόσεις στο Χ.Α., που είναι από τις υψηλότερες παγκοσμίως σε ένα περιβάλλον μηδενικών επιτοκίων.

Σε ό,τι αφορά τους παράγοντες που θα καθορίσουν την πορεία της ελληνικής αγοράς, τους επόμενους μήνες, οι αναλυτές τοποθετούν την πορεία του τουρισμού, την πρόοδο στα επιχειρηματικά έργα καθώς και την πορεία των τραπεζών.

Όπως σημειώνει στην «Κ» ο Νίκος Σακαρέλνς, διαχειριστής χαρτοφυλακίου στην Wealth Fund Services, σε μακροοικονομικό επίπεδο η πορεία του ελληνικού τουρισμού και σε τι και πότε θα μετουσιωθούν οι αυξημένες καταθέσεις επιχειρήσεων και νοικοκυριών αποτελούν σημαντικούς παράγοντες που θα επηρεάσουν το

Χ.Α. Πρόκληση παραμένει, και σε παγκόσμιο επίπεδο, όπως τονίζει, η συμπεριφορά της αγοράς εργασίας μόλις σταματήσουν τα προγράμματα στήριξης και επιδότσης εργαζομένων και εργοδοτών.

Στο μικροοικονομικό μέτωπο, πρόκληση παραμένει επίσης το γεγονός ότι θα πρέπει να αρχίσουν να υλοποιούνται πολλά από αυτά που έχουν προεξοφληθεί στις ελληνικές εταιρείες. Η πρόσδος του έργου του Ελληνικού, η απολιγνιτοποίηση της ΔΕΗ και η πρόσδος των ενεργειακών projects, η πρόσδος των αποκρατικοποιήσεων, η εξυγίανση των ισολογισμών των πιστωτικών ιδρυμάτων θα κρίνουν και τις επενδυτικές ροές. Αναμένεται επίσης και αυξημένη κινητικότητα στο κομμάτι των συγχωνεύσεων - εξαγορών και γενικότερα της αναδιάρθρωσης του επιχειρηματικού χάρτη μετά το τέλος της πανδημίας.

Εμπόδια σε μια ομαλή ανοδική πορεία του Χ.Α., κατά τον κ. Καυκά, ενδέχεται να προέλθουν από το μέτωπο της πανδημίας, ενώ η πορεία των διεθνών αγορών ενδέχεται να επηρεαστεί από πιθανή εκτόξευση του πληθωρισμού, από τη φορολογική πολιτική στις ΗΠΑ, αλλά και από διάφορα γεωπολιτικά hot spots που εύκολα επανέρχονται στο προσκήνιο.

Παράθυρο ευκαιρίας για έξοδο στις αγορές

Στα υψηλότερα επίπεδα από τις αρχές του έτους διαμορφώθηκε ο τζίρος στη δευτερογενή αγορά των ελληνικών ομολόγων, αγγίζοντας τα 479 εκατ. ευρώ έναντι 120 εκατ. ευρώ ημερησίως σε μέσο όρο φέτος, με τα 303 εκατ. ευρώ να αφορούν εντολές αγοράς, γεγονός που συνδέεται με τις αγορές στις οποίες προχωρεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υπό το πρόγραμμα PEPP.

Με δεδομένο ότι τα σενάρια για μείωση του ρυθμού αγορών της ΕΚΤ μετά τη συνεδρίαση του Ιουνίου έχουν αρχίσει να φουντώνουν, κάτι το οποίο θα ασκήσει πίεση στα ομόλογα της Ευρώπης, δημιουργείται άμεσα ένα σημαντικό παράθυρο ευκαιρίας στον ΟΔΔΗΧ ώστε να προχωρήσει σε νέα έξοδο στις αγορές, προκειμένου να εκμεταλλευτεί τις πολύ ευνοϊκές αυτές συνθήκες που δημιουργεί

το... γκάτζι που έχει πατήσει αυτή τη στιγμή η κεντρική τράπεζα, και πριν αποφασίσει να... φρενάρει.

Αξίζει να σημειώσουμε πως η ΕΚΤ έχει ανακοινώσει από τον περασμένο μήνα ότι στο τρέχον τρίμηνο θα αυξήσει σημαντικά τις αγορές περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο του έκτακτου προγράμματος πανδημίας, έτσι ώστε να διατηρήσει τις ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης στην Ευρώπη, μετά τις πιέσεις που είχαν δεχθεί τα κρατικά ομόλογα της περιοχής το προηγούμενο διάστημα.

Σύμφωνα πάντως με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε, την περασμένη εβδομάδα, και έως τις 16 Απριλίου, προχώρησε σε αγορές τίτλων ύψους 16,29 δισ. ευρώ υπό το PEPP έναντι 17,073 δισ. ευρώ την εβδομάδα που προηγήθηκε και κοντά στον μέσο όρο.

Οι συνολικές αγορές τίτλων φτάνουν πλέον τα 943,647 δισ. ευρώ, με περίπου 907 δισ. ευρώ να απομένουν για την εξάντληση του φακέλου του 1,85 τρις. ευρώ.

Όσον αφορά ειδικότερα τα ελληνικά ομόλογα, πάντως, η ΕΚΤ φαίνεται πως έχει ανεβάσει ρυθμούς τον Απρίλιο, έπειτα από σχετικά χαμηλές ταχύτητες το προηγούμενο δίμηνο, που είχε αγοράσει ελληνικούς τίτλους ύψους 2,986 δισ., το δεύτερο χαμηλότερο διμηνιαίο επίπεδο από την εκκίνηση του PEPP.

Συνολικά έχει αγοράσει ελληνικά ομόλογα περίπου 22 δισ. τους τελευταίους 13 μήνες, υπερκαλύπτοντας την εκδοτική δραστηριότητα του ΟΔΔΗΧ, με περίπου 15 δισ. αγορών να απομένουν έως τη λήξη του προγράμματος τον Μάρτιο του 2022.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Deloitte.

Στην Deloitte παρέχουμε στους πελάτες μας ευρύ φάσμα απόψεων, ικανοτήτων και δημιουργικότητας. Αυτά απαιτούνται για την επίτευξη **αποτελεσμάτων με θετικό αντίκτυπο.**

© 2020 Deloitte Limited

Connect for **impact.**

www.deloitte.com/cy

